Strategický plán rozvoje města

Socio-ekonomická analýza města

Kopřivnice 2022

Zadavatel: Město Kopřivnice

Zpracovatel: Berman Group s.r.o.

Časové období: verze červen 2022

Autor titulní fotografie: Petr Čaník

Obsah

1 Regionální význam ... 13
1.1 Geografický kontext ... 13
1.2 Sociografická regionalizace ... 14
1.3 Dojížďka ... 16
1.4 Distribuce vyšší občanské vybavenosti v regionu ... 17
2 Obyvatelstvo ... 21
2.1 Počet obyvatel a jeho změny ... 21
2.2 Věkové složení obyvatelstva města ... 23
2.3 Odhad vývoje počtu obyvatel do roku 2035 ... 25
3 Ekonomika, podnikání, výzkum a vývoj ... 27
3.1 Podnikání a zahraniční investice ... 27
3.2 Přímé zahraniční investice ... 31
3.3 Vnitřní struktura podnikatelského sektoru ve městě ... 32
3.4 Specializace zpracovatelského průmyslu v Kopřivnici a vybraných okolních městech ... 35
3.5 Podnikové kapacity výzkumu a vývoje ... 37
4 Nezaměstnanost a volná pracovní místa ... 41
4.1 Struktura uchazečů o zaměstnání ... 42
4.2 Struktura volných pracovních míst ... 44
5 Vzdělávání ... 47
5.1 Vzdělanostní úroveň obyvatelstva ... 47
5.2 Vzdělávací infrastruktura ve městě ... 49
5.2.1 Mateřské školy ... 49
5.2.2 Základní školy ... 51
5.2.3 Střední a vyšší odborné školy ... 55
6 Bydlení ... 58
6.1 Stáří bytového fondu a jeho struktura podle důvodu obývání ... 58
6.2 Stávající situace na trhu s nemovitostmi v Kopřivnici ... 60
6.3 Nová výstavba ve městě ... 61
7 Sociální a zdravotní služby ... 64
7.1 Sociální služby ... 64
7.2 Zdravotní služby ... 69
8 Bezpečnost ... 71

8.1 Jednotky požární ochrany ve městě ... 76
9 Kultura, sport, volný čas, místní obchod a služby ... 79
9.1 Kulturní, sportovní a společenské aktivity ... 79
9.2 Přehled maloobchodu a služeb v Kopřivnici ... 83
10 Cestovní ruch ... 86
10.1 Základní infrastruktura CR ... 89
10.2 Základní infrastruktura CR ... 90
11 Mobilita a dopravní infrastruktura ... 92
11.1 Dostupnost metropolí ... 96
11.2 Dostupnost měst s vyšší občanskou vybaveností ... 97
11.3 Dojížďka z okolních sídel do Kopřivnice ... 98
11.4 Vnitroměstská mobilita ... 101
11.5 Rekreační mobilita ... 103
12 Ochrana životního prostředí a technická infrastruktura ... 106
12.1 Ochrana přírody a adaptační charakteristicky města ... 106
12.2 Znečištění ovzduší ... 111
12.3 Znečišťovatelé v okresu Nový Jičín ... 119
12.4 Odpadové hospodářství ... 122
12.5 Technická infrastruktura ... 125
12.6 Energetika ... 127
12.6.1 Sektor bydlení ... 127
12.6.2 Veřejný sektor ... 127
12.6.3 Podnikatelský sektor ... 128
13 Krajina ... 130
13.1 Charakter krajiny a její vztah k městu ... 130
13.2 Půdní kvality a eroze ... 135
13.3 Záplavová území ... 139
14 Rozvoj města ... 140
14.1 Strategické vyhodnocení plánovaného rozvoje ... 146

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel ve městě Kopřivnice, jeho zázemí a SO ORP Kopřivnice 22
Graf 2 Porovnání celkového přírůstku/úbytku obyvatel města Kopřivnice a SO ORP Kopřivnice v letech 2012–2021 22
Graf 3 Věková struktura obyvatel ve městě a SO ORP Kopřivnice v letech 2012, 2016 a 2021 23
Graf 4 Věková struktura obyvatel města a SO ORP Kopřivnice v roce 2021 (stav k 31.12.) 24
Graf 5 Odhad vývoje počtu obyvatel pro město Kopřivnice do roku 2035 25
Graf 6 Odhad vývoje počtu obyvatel pro město Kopřivnice do roku 2035 u věkové kategorie nad 65 let 26
Graf 7 Podnikatelská aktivita v Kopřivnici a dalších vybraných městech, 2021 27
Graf 8 Podnikatelské subjekty registrované k dani z příjmu fyzických a právnických osob z podnikání v územní působnosti FÚ Kopřivnice, vývoj 2014–2021 28
Graf 9 Počet nově registrovaných subjektů k platbě DPH v územní působnosti FÚ Kopřivnice, vývoj 2014–2021 29
Graf 10 Počet registrovaných subjektů k platbě DPH v územní působnosti FÚ Kopřivnice, vývoj 2014–2021. 29
Graf 11 Soběstačnost na trhu práce a nezaměstnanost ve vybraných POÚ Moravskoslezského kraje 30
Graf 12 Stav přímých zahraničních investic v okresech Moravskoslezského kraje, průměr za roky 2016-2017 a 2019–2020 31
Graf 13 Struktura zpracovatelského průmyslu ve městě dle zaměstnanosti, 2021 34
Graf 14 Struktura podnikového sektoru ve zpracovatelském průmyslu v Kopřivnici a sousedních městech (podíl na celkovém obratu zpracovatelského průmyslu, 2021) 36
Graf 15 Struktura podnikového sektoru ve zpracovatelském průmyslu ve Frenštátu pod Radhoštěm (podíl na celkovém obratu zpracovatelského průmyslu, 2021) 36
Graf 16 Struktura podnikového sektoru ve zpracovatelském průmyslu ve Studénce a Příboru (podíl na celkovém obratu zpracovatelského průmyslu, 2021) 37
Graf 17 Výdaje na VaV v okresech Moravskoslezského kraje, 2015 a 2020 38
Graf 18 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Kopřivnici a nadřazených územních celcích v letech 2014-22 . 41
Graf 19 Vývoj počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst v Kopřivnici 42
Graf 20 Struktura uchazečů o zaměstnání podle věkových skupin v letech 2014-2022 43
Graf 21 Struktura uchazečů o zaměstnání podle jejich vzdělávání v letech 2014-2022 43
Graf 22 Struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti v letech 2014-2022 44
Graf 23 Struktura volných pracovních míst podle typu pracovní pozice CZ-ISCO, 2014-2022 45
Graf 24 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího dosaženého vzdělání v Kopřivnici a nadřazených územních celcích 47
Graf 25 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího dosaženého vzdělání ve vybraných městech okresu Nový Jičín 48
Graf 26 Vývoj vzdělanostní struktury v Kopřivnici mezi lety 2001, 2011 a 2021 48
Graf 27 Vytížení mateřských škol ve městě v letech 2015-2021 (%) 50
Graf 28 Vytížení základních škol ve městě v letech 2015-2021 (%) 52
Graf 29 Vývoj počtu dětí na MŠ a ZŠ Motýlek v letech 53
Graf 30 Vývoj počtu studentů VOŠ, SOŠ a SOU Kopřivnice v letech 2012–2021 56
Graf 31 Stáří bytového fondu ve městě, 2021 58
Graf 32 Porovnání cen pronájmů ve vybraných městech (Kč/m^2, duben 2022) 60

Graf 33 Porovnání ceny bytů ve vybraných městech (Kč/m^2, duben 2022) ... 61
Graf 34 Porovnání počtu dokončených bytů ve vybraných městech okresu Nový Jičín, 2014-2020 ... 62
Graf 35 Vývoj počtu klientů a vytíženost u sociální služby noclehárna ... 67
Graf 36 Porovnání krajů podle indexu kriminality v roce 2021 ... 71
Graf 37 Porovnání počtu registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel v Kopřivnici, okrese Nový Jičín a Moravskoslezském kraji v letech 2015-2021 ... 72
Graf 38 Vývoj kriminality na území města Kopřivnice a v okrese Nový Jičín ... 72
Graf 39 Struktura registrovaných trestných činů v Kopřivnici v roce 2021 a 2019 ... 73
Graf 40 Přehled přestupků řešených Policií ČR na území Kopřivnice v roce 2021 ... 74
Graf 41 Počet přestupků registrovaných Městskou policií a výše uložených pokut (2015-2021) ... 76
Graf 42 Vývoj počtu návštěvníků jednotlivých expozic Regionálního muzea Kopřivnice (rok 2014 = 100 %) ... 87
Graf 43 Podíl jednotlivých expozic na návštěvnosti Regionálního muzea Kopřivnice ... 88
Graf 44 Vývoj návštěvnosti města Kopřivnice v letech 2012-2020 (100 % = rok 2012) ... 91
Graf 45 Průměrná délka cesty na relaci vybrané město-Kopřivnice ... 96
Graf 46 Četnost spojů na relaci vybrané město-Kopřivnice ... 96
Graf 47 Průměrná délka cesty na relaci vybrané město-Kopřivnice ... 97
Graf 48 Četnost spojů na relaci vybraná obec-Kopřivnice ... 97
Graf 49 Průměrná délka cesty na relaci vybraná obec-Kopřivnice ... 99
Graf 50 Četnost spojů na relaci vybraná obec-Kopřivnice ... 100
Graf 51 Průměrná délka cesty na relaci vybraná obec-Kopřivnice, železniční stanice ... 101
Graf 52 Četnost spojů v polygonech dostupnosti zastávek včetně analyzovaných zastávek ... 102
Graf 53 Srovnání využití území město Kopřivnice a Moravskoslezský kraj ... 107
Graf 54 Distribuce km^2 znečištění NO_2 v ČR ... 111
Graf 55 Distribuce km^2 znečištění Benzo(a)pyren v ČR ... 113
Graf 56 Distribuce km^2 znečištění $PM_{2,5}$ v ČR ... 115
Graf 57 Distribuce km^2 znečištění PM_{10} v ČR ... 117
Graf 58 Přehled znečišťovatelů okresu Nový Jičín (logaritmická osa y!) ... 119
Graf 59 Celkový objem odpadu vyprodukovaný ve SO ORP Kopřivnice ... 123
Graf 60 Objem komunálního odpadu ... 124
Graf 61 Objem tříděného odpadu ... 124
Graf 62 Procento tříděného odpadu z celkového objemu komunálního odpadu ... 125
Graf 63 Srovnání způsobu odvodu odpadní vody SLDB 2021 ... 126

Seznam tabulek

Tabulka 1 Srovnání ČR, Moravskoslezského kraje a měst okresu Nový Jičín dle stavu a pohybu obyvatelstva v roce 2021 21
Tabulka 2 Průměrný věk a index stáří obyvatel města a SO ORP Kopřivnice ve vybraných letech (stav k 31.12.) 23
Tabulka 3 Investiční pobídky pro firmy z Kopřivnice 31
Tabulka 4 Struktura podnikatelského segmentu v Kopřivnici dle velikosti firem, 2021 32
Tabulka 5 Aktivní podnikatelské subjekty ve městě dle odvětví NACE, 2021 33
Tabulka 6 Struktura firem zpracovatelského průmyslu ve městě, 2021 35
Tabulka 7 Patentová aktivita v okresech Moravskoslezského kraje, 2020 38
Tabulka 8 Projekty řešené TATRA TRUCKS, a.s. v letech 2015–2022 39
Tabulka 9 Projekty řešené Advanced Design Solution, s.r.o. v letech 2017–2022 39
Tabulka 10 Vývoj počtu dětí, pedagogických pracovníků a tříd v MŠ ve městě (2015-2022) 49
Tabulka 11 Vývoj počtu žáků, pedagogů a tříd na základních školách v letech 2015-2021 51
Tabulka 12 Přehled středních škol v okrese Jičín v roce 2022 56
Tabulka 13 Přehled bytů v majetku města ke konci let 2014–2021 59
Tabulka 14 Přehled bytů v majetku města ke konci let 2014–2021 dle typu 59
Tabulka 15 Investice do bytového fondu ve vlastnictví města 2014–2021 (mil. Kč) 59
Tabulka 16 Počet dokončených bytů ve městech okresu Nový Jičín na 1 000 obyvatel 61
Tabulka 17 Zastavitelné plochy a jejich výměra pro jednotlivá katastrální území ÚP Kopřivnice 62
Tabulka 18 Přehled poskytovatelů sociálních služeb – základní síť 65
Tabulka 19 Přehled poskytovatelů sociálních služeb – rozšířená základní síť 66
Tabulka 20 Vývoj počtu klientů a vytíženost u sociálních služeb Střediska sociálních služeb města Kopřivnice 67
Tabulka 21 Počet představení v kinosále Kulturního domu Kopřivnice mezi lety 2015-2020 79
Tabulka 22 Městská knihovna – statistika 80
Tabulka 23 Přehled poskytovatelů obchodu a služeb v Kopřivnici 83
Tabulka 24 Kapacita ubytovacích zařízení v turistickém regionu Severní Morava a Slezsko (rok 2020) 89
Tabulka 25 Vývoj návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení v Kopřivnici v letech 2012-2020 90
Tabulka 26 Porovnání módů dopravy 92
Tabulka 27 Přehled znečišťovatelů zakreslených v mapě 121
Tabulka 28 Kategorie odpadů dle přílohy 1 Vyhlášky č. 8/2021 Sb. 123

Seznam obrázků

Obrázek 1 Hranice ORP a města Kopřivnice 13
Obrázek 2 Zkoumané území SO ORP 14
Obrázek 3 Koeficient Relativní regionální velikosti (RRV) 15
Obrázek 4 Dojížďkové proudy 16
Obrázek 5 Vyjížďkové proudy 17
Obrázek 6 Distribuci vyšší občanské vybavenosti v regionu Kopřivnice 18
Obrázek 7 Přehled registrovaných trestných činů v Kopřivnici v období 1.1.–31.12 2021 73

Obrázek 8 Přehled působnosti Městské policie Kopřivnice 75
Obrázek 9 Přehled jednotek požární ochrany na území okresu Nový Jičín 77
Obrázek 10 Silniční infrastruktura 94
Obrázek 11 Železniční a letecká infrastruktura 95
Obrázek 12 Dojížďkové proudy ze zkoumaných obcí 98
Obrázek 13 Četnost spojů ve všední den na relaci okolních obcí – Kopřivnice 99
Obrázek 14 Turistická a cyklo infrastruktura 104
Obrázek 15 Geoinformační systém města zobrazující dostupnost všech prvků hospodaření s komunálním odpadem 125

Seznam map

Mapa 1 Systémy ochrany přírody 108
Mapa 2 Druhy pozemků v Kopřivnici a okolí 109
Mapa 3 Rozvojové plochy pro bydlení 110
Mapa 4 Překročení limitů oxidu dusíku za rok 2020 112
Mapa 5 Průměr koncentrace za 5 let 112
Mapa 6 Překročení limitů za rok 2020 - $PM_{2,5}$ 116
Mapa 7 Průměr koncentrace za 5 let – $PM_{2,5}$ 116
Mapa 8 Překročení limitů za rok 2020 – PM_{10} 118
Mapa 9 Průměr koncentrace za 5 let – PM_{10} 118
Mapa 10 Zdroje znečištění ovzduší dle IRZ Za rok 2020 120
Mapa 11 Struktura krajiny 132
Mapa 12 Cestní síť 133
Mapa 13 Ochrana krajiny 134
Mapa 14 Třída ochrany půdy 136
Mapa 15 Eroze zpracováním půdy 137
Mapa 16 Vodní eroze půdy 138
Mapa 17 Prvky zmíněné v historickém přehledu (Císařské otisky) 141
Mapa 18 Prvky zmíněné v historickém přehledu (současný stav) 142
Mapa 19 Schéma sídelní struktury města 144
Mapa 20 Schéma urbánní struktury města 145
Mapa 21 Zastavitelné plochy dle platného ÚP 147
Mapa 22 Přehled všech ploch pro bydlení 147
Mapa 23 Dostupnost a naplněnost MŠ 147
Mapa 24 Dostupnost a naplněnost ZŠ 147
Mapa 25 Četnost BUS spojů dle dostupnosti zastávek 147

Přehled zkratek

a.s.	akciová společnost
BD	bytový dů,
BH	bydlení hromadné
BI	bydlení individuální
BJ	bytová jednotka
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
CR	cestovní ruch
CZ-ISCO	Národní klasifikaci zaměstnání
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností v ČR – Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
DPH	daň z přidané hodnoty
HC	hokejový klub
FC	fotbalový klub
FÚ	finanční úřad
HZS	hasičský záchranný sbor
IAD	individuální automobilová doprava
i.d.	důvěrný údaj
IS	informační systém
IZS	Integrovaný registr znečišťovatelů
JPO	jednotka požární ochrany
Kč	koruna česká
KD	kulturní dům
KK	kuchyňský kout
KOC	Komplexní onkologické centrum
KODIS	Koordinátor ostravského dopravního integrovaného systému
m^2	metr čtvereční
MAP	Místní akční plán

MČ	místní část
m n.m.	metrů nad mořem
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MÚ	městský úřad
OSBD	Obvodní stavební bytové družstvo
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
OZE	obnovitelné zdroje energie
OZP	osoby se zdravotním postižením
p. b.	procentní bod
PNO	podíl nezaměstnaných
p.o.	příspěvková organizace
POÚ	pověřený obecní úřad
PPK	Průmyslový park Kopřivnice
RD	rodinný dům
RRV	relativní regionální velikost
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SC	smíšené obytné centrální
SH	smíšené obytné městské
SKO	směsný komunální odpad
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SŠ	střední škola

SZT	soustava zásobování teplem
TČ	trestný čin
TR	turistický region
TO	turistická oblast
ÚAP	územně analytické podklady
ÚP	územní plán
ÚP ČR	úřad práce České republiky
ÚSES	územní systém ekologické stability
VaV	výzkum a vývoj
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola

Hradec nad Moravicí
Velká Polom
Pustá Polom
Dolní Lhota
Vřesina
Březová
Skřipov
Ostrava
Klimkovice
Bílovec
Velké Albrechtice
Jistebník
Vratimov
Václavovice
Fulnek
Řepiště
Stará Ves nad Ondřejnicí
Krmelín
Paskov
Studénka
Petřvald
Sedliště
Brušperk
Staříč
Sviadnov
Suchdol nad Odrou
Bartošovice
Fryčovice
Frýdek-Místek
Sedlnice
Staré Město
Kunín
Příbor
Libhošť
Šenov u Nového Jičína
Hukvaldy
Baška
Palkovice
Jeseník nad Odrou
Závišice
Kopřivnice
Rybí
Pržno
Metylovice
Štramberk
Nový Jičín
Kozlovice
Frýdlant nad Ostravicí
Starý Jičín
Ženklava
Tichá
Lichnov
Hustopeče nad Bečvou
Hodslavice
Kunčice pod Ondřejníkem
Mořkov
Veřovice
Frenštát pod Radhoštěm
Lešná
Ostravice
Trojanovice
Krhová
Zubří
Čeladná
Zašová
Poličná
Valašské Meziříčí
Rožnov pod Radhoštěm
Dolní Bečva
Prostřední Bečva
Vidče
Vigantice
Bystřička
Horní Bečva
Hutisko-Solanec
Valašská Bystřice
Kateřinice
Jablůnka
Ratiboř
Vsetín
Velké Karlovice

1 Regionální význam

Kapitola ve své první části 1.1 krátce popíše vývoj postavení města Kopřivnice v sídelní soustavě regionu. Část 1.2 pak identifikuje současný vztah města a jeho zázemí dle hranic správního území obce s rozšířenou působností (ORP). Následně část 1.3 identifikuje podobu pracovní vyjížďky i dojížďky. Nakonec část 1.4 popíše distribuci vyšší občanské vybavenosti v okolí, tedy za čím a kam občané Kopřivnice vyjíždějí.

1.1 Geografický kontext

Město se nachází v pásu intenzivního osídlení, který se line od Ostravy podél řeky Odry. Kopřivnice již od počátku 20. století plnila funkci regionálního centra. Od doby průmyslového rozmachu se do města stěhuje (a dojíždí) pracovní síla z blízkého okolí, město se rovněž stává administrativně-správním centrem. S postupným rozvojem dopravní infrastruktury v druhé polovině 20. století se tradiční sídelní struktura mění, obyvatelé města i okolí získávají možnost dojíždět do vzdálenějších měst. V případě Kopřivnice se jedná o významný moment, neboť rozvinutý průmysl získává širokou dělnickou základnu nejen v bezprostředním okolí, ale také ve vzdálenějších sídlech a vesnicích. Na druhou stranu samotné obyvatelstvo Kopřivnice získává možnost dojížďky do okolních průmyslových měst (Nový Jičín, Studénka, Ostrava). Kopřivnice rovněž začíná těžit z blízkosti Ostravy, která jako 3. největší město ČR nabízí vysokou občanskou i komerční vybavenost (například nemocnice, odborné polikliniky, vysoké školy, různé specializované obchody).

Obrázek 1 Hranice ORP a města Kopřivnice

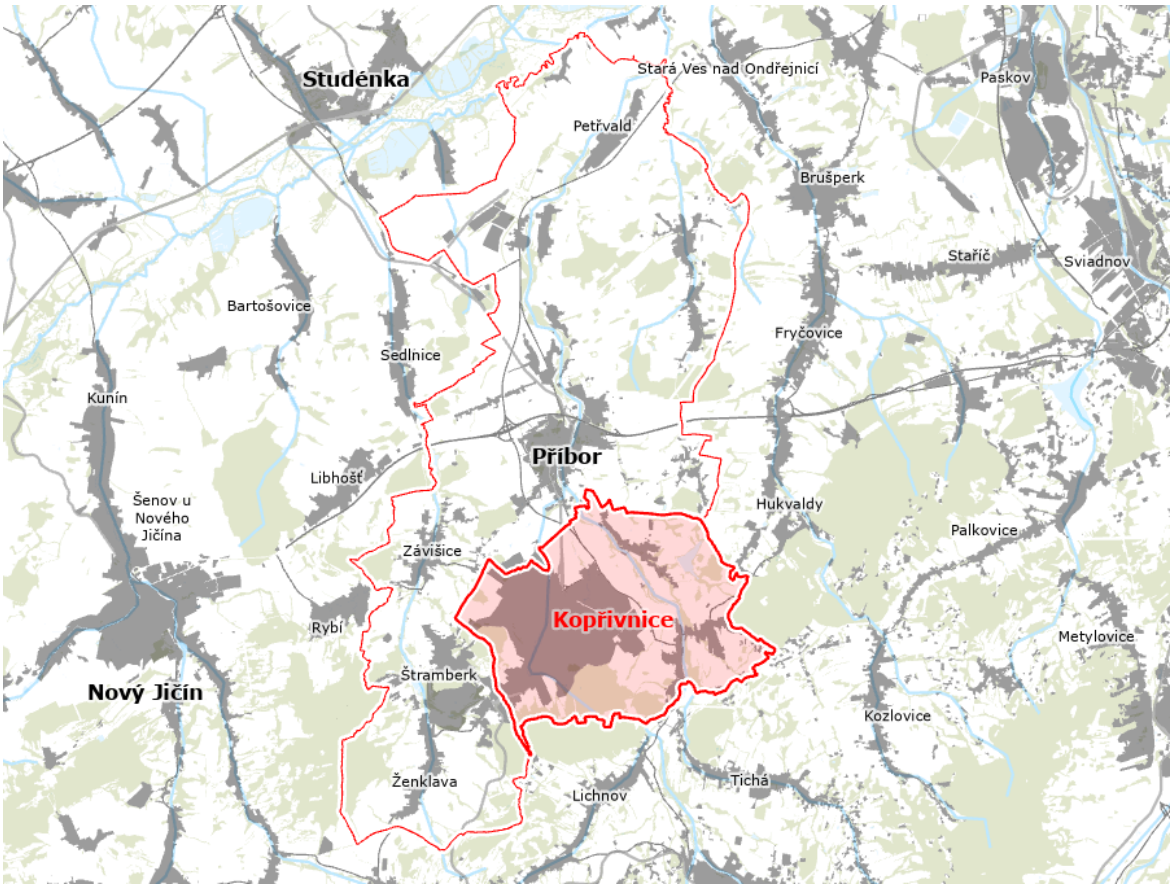

Zdroj: vlastní zpracování

Vznikem obcí s rozšířenou působností (ORP) se Kopřivnice stává spádovým administrativním centrem 10 obcí, rozmístěných zejména směrem k Ostravě. Přestože charakteristická vazba na Ostravu i funkční spjatost s okolními městy (z hlediska pracovního i z hlediska vybavenosti) přetrvává dodnes, podoba této vazby se v postupu času vyvíjí. Pro správné interpretování výstupů následujících analýz je tak klíčové chápat nejen současné postavení Kopřivnice v sídelní soustavě regionu, ale také blízkou minulost, která může předznamenat vývoj budoucí. Tímto tématem se zabývá následující část (1.4).

1.2 Sociografická regionalizace

Analýza postavení města vůči svému zázemí je metodicky postavena na ukazateli relativní regionální velikosti (RRV) dle (Hampl 2005)[1]. Princip analýzy spočívá ve výpočtu poměru obyvatel obcí v zázemí ku obyvatelům jádrové obce. Pokud je hodnota vyšší než 1, tedy jádrová obec přitahuje větší, rozsáhlejší zázemí vzhledem ke své velikosti, lze ji označit za relativně regionálně významnou. Naopak, je-li hodnota nižší než 1, je centrální sídlo regionu, který „ovládá“ relativně méně významné, protože přitahuje menší zázemí, zpravidla proto, že o ně soutěží s dalšími centry v okolí.

Obrázek 2 Zkoumané území SO ORP

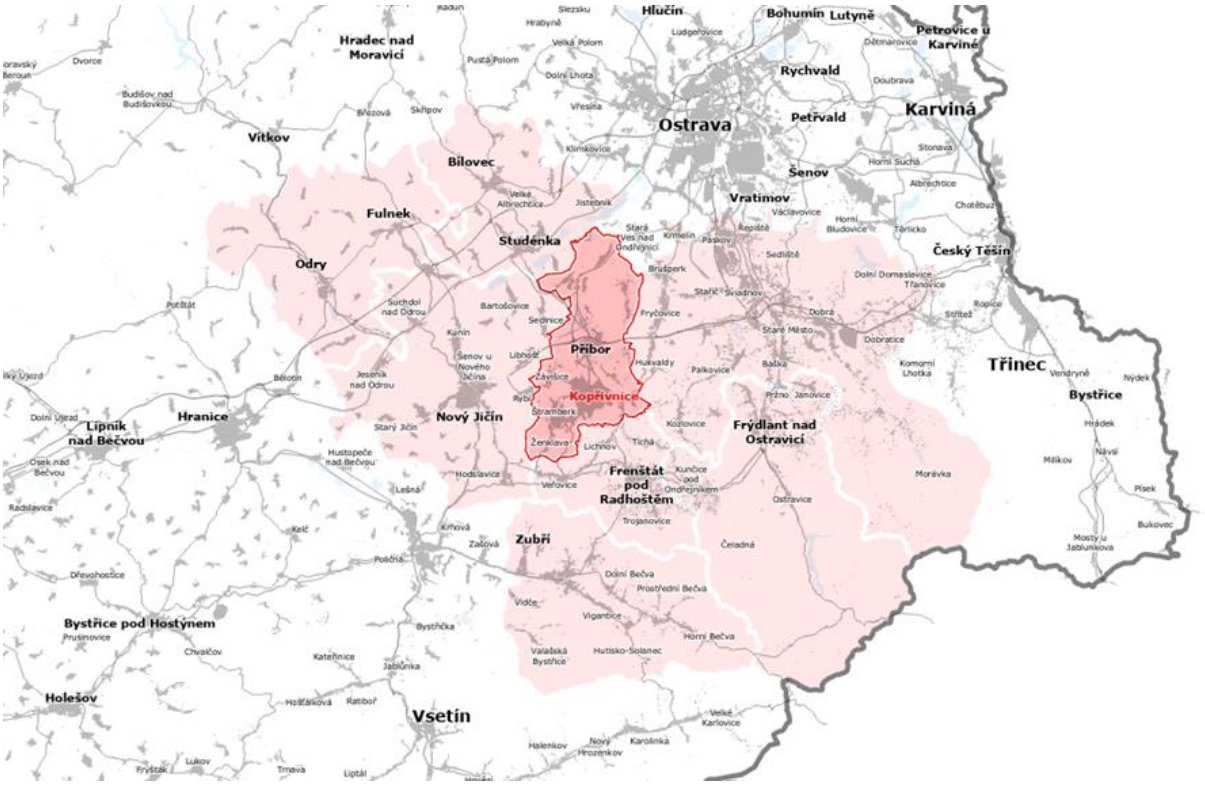

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro analýzu byly vybrány sousední ORP Kopřivnice a dále blízké SO ORP s podobou sídelní strukturou. Ze srovnání byla vyloučena Ostrava z důvodu její velikosti a nadregionálního významu.

[1] Oproti klasické metodě výpočtu RRV je metodika zjednodušena z důvodů absence aktuálních dat ze SLDB 2021. Jako zázemí tedy nejsou definované obce dle dojížďkových proudů, ale obce ležící v administrativním území dle ORP

Obrázek 3 Koeficient Relativní regionální velikosti (RRV)

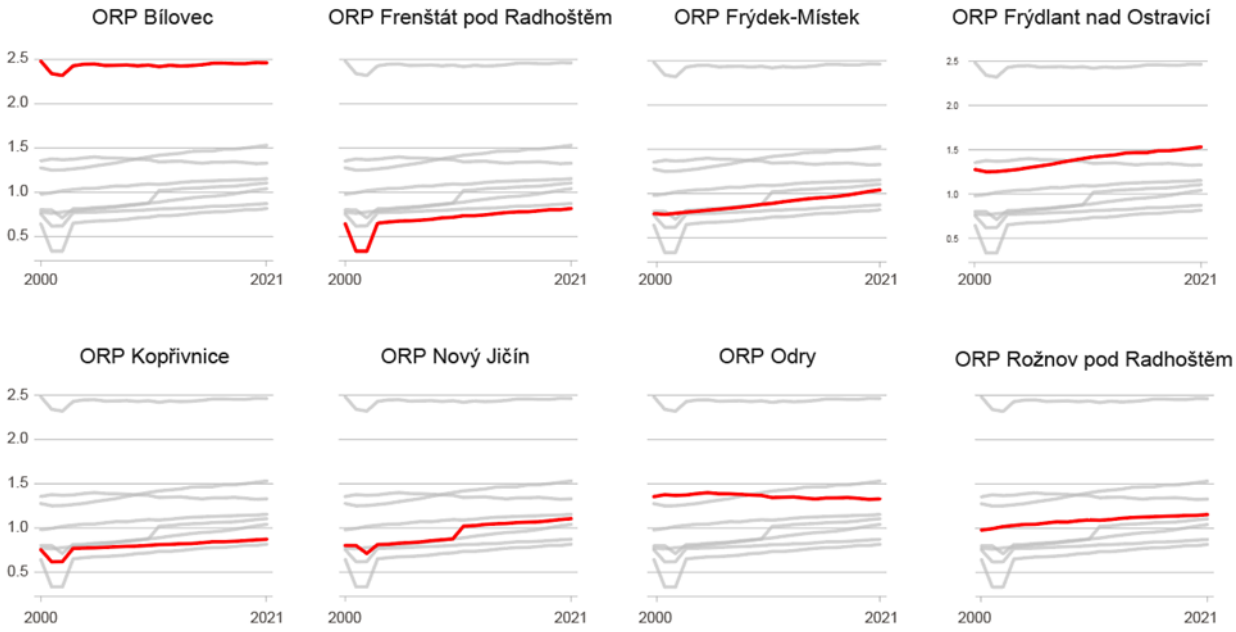

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledů lze vyčíst nezvykle vysokou hodnoty RRV v případě SO ORP Bílovec. Tato hodnota je pravděpodobně dána přítomností Studénky v tomto ORP, která je populačně větší než samotné jádrové město. Obec Bílovec proto patrně nepředstavuje centrum přirozeného mikroregionu a její postavení jako sídle SO ORP je zejména administrativně dáno. Naopak u SO ORP Frýdek-Místek je hodnota RRV poměrně nízká; populační velikost jádrové obce je přes 50.000 obyvatel, více než dvojnásobek ostatních obcí daného SO ORP, město však „soutěží“ s dalšími silnými mikroregionálními jádry v sousedství.

Celkově lze ORP rozdělit do tří kategorií dle RRV: (i) rostoucí, (ii) stabilní, (iii) klesající:

(i) RRV v SO ORP Frýdek Místek, ORP Frenštát pod Radhoštěm a ORP Frýdlant nad Ostravicí dlouhodobě roste (minimálně od roku 2000). Tento trend bude patrně způsoben přesunem obyvatel v území ostravské aglomerace z měst do jejich bližšího zázemí nebo do atraktivních lokalit v blízkých Beskydech.

(ii) Stabilní RRV v případě SO ORP Bílovce, Kopřivnice, Nového Jičína a Rožnova pod Radhoštěm vypovídá o pevné pozici jádrové obce v mikroregionu. Jádrová obec buď dokáže kompenzovat demografické změny (tedy zázemí stejně jako jádro rostou, popř. stagnují) nebo je region demograficky stabilizován

(iii) Jediné (mírně) klesající RRV se objevuje v případě SO ORP Oder, jejichž zázemí již zasahuje do jedné z problémových oblastí Moravskoslezského kraje, přestože poloha Oder a Fulneku na dálnici D1 je jinak vcelku atraktivní.

SO ORP Frenštát pod Radhoštěm, Kopřivnice a Nový Jičín vykazují nevýznamnou anomálii v hodnotách RRV mezi léty 2001–2002, která je způsobena absencí dat za některé obce a nelze k ní přihlížet při interpretaci.

1.3 Dojížďka

Dojížďkové proudy zobrazené níže zobrazují hodnoty v rámci SLDB 2011, tedy více než 10 let staré. Lze však vycházet z předpokladu, že základní dojížďkový vzorec zůstává dodnes podobný, neboť v území se v posledních deseti letech odehrávaly investice sice významné, ale nikoliv takové, které by měly převratný dopad.

Pro Kopřivnici je charakteristická silná pracovní dojížďka (Obrázek 4), převažující nad pracovní vyjížďkou a poměrně široké spádové území (sahá až k Rožnovu pod Radhoštěm, který je dokonce v objemu dojíždějících pracovníků na 5. místě[2]). Dojíždějící působí zejména ve výrobním sektoru – kopřivnická průmyslová zóna. Prostorová distribuce dojížďkových proudů je poměrně homogenní, tedy z každého sídla dojíždí zhruba podobný objem pracovníků (relativně k velikosti sídla).

Můžeme spekulovat o mírném růstu významu Kopřivnice z hlediska atraktivity pro dojížďku kvůli oživení výroby spojené s Tatrovkou, kvůli inovačnímu potenciálu Broze a dalších významných místních podniků v Kopřivnici, případně o posílení (oboustranných) vztahů mezi Kopřivnicí a Frenštátem a Rožnovem pod Radhoštěm.

Obrázek 4 Dojížďkové proudy

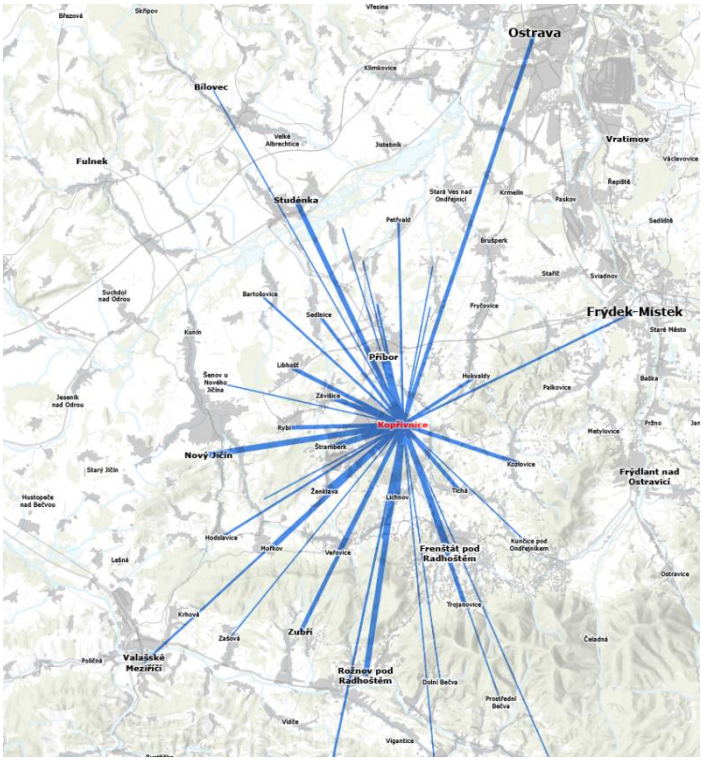

Intenzita proudů dojížďky

10 - 12
13 - 25
26 - 40
41 - 59
60 - 93
94 - 148
149 - 311
312 - 490

Největší proudy

420	Příbor
277	Štramberk
221	Frenštát pod Radhošt...
217	Nový Jičín
200	Rožnov pod Radhošt...
107	Lichnov
105	Závišice
101	Studénka
99	Ženklava
80	Ostrava
77	Tichá

Zdroj: vlastní zpracování

[2] Některé podniky dokonce pravidelně vypravují podnikové autobusy do vzdálenějších sídel (např. Zubří).

Obrázek 5 Vyjížďkové proudy

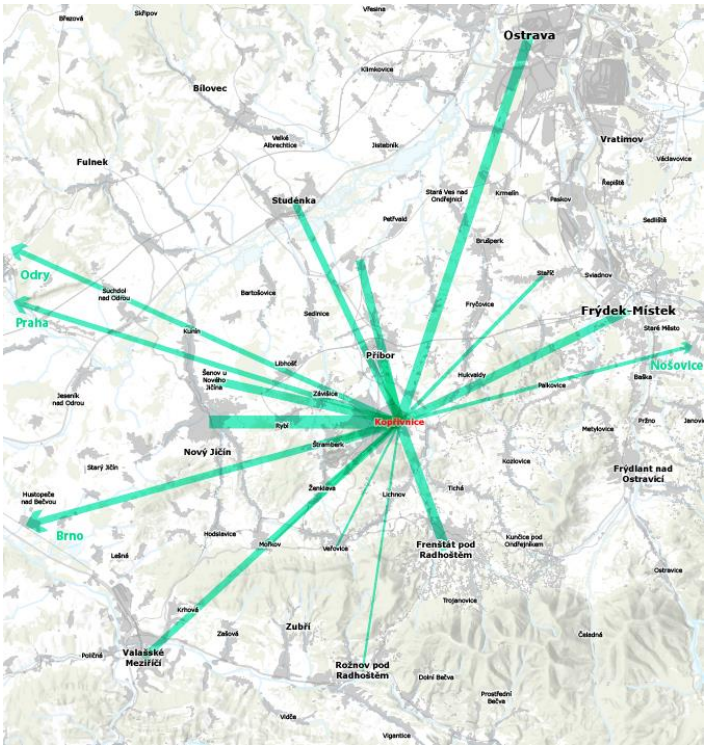

Intenzita proudů vyjížďky

9 - 13
14 - 18
19 - 21
22 - 27
28 - 32
33 - 121
122 - 430
431 - 662

Největší proudy

563	Nový Jičín
399	Frenštát pod Radhošt...
269	Ostrava
164	Příbor
134	Mošnov
83	Štramberk
63	Praha
53	Frýdek-Místek
46	Šenov u Nového Jičína
28	Studénka
22	Nošovice

Zdroj: vlastní zpracování

Denní pracovní vyjížďka z Kopřivnice (Obrázek 5) je realizována převážně do měst v jižní části ostravského regionu, zejména do Nového Jičína, Frenštátu pod Radhoštěm, Ostravy a Příboru. Na rozdíl od pracovní dojížďky je spektrum vyjíždějících mnohem širší – od kvalifikovaných pracovníků vyjíždějících do Ostravy (např. sektor finanční, technologický, …) přes pracovníky ve službách vyjíždějící do sousedních měst (Nový Jičín, Frenštát pod Radhoštěm) až po pracovníky ve výrobě, kteří vyjíždějí do jiných významných výrobních podniků v regionu např. Siemens ve Frenštátu pod Radhoštěm, průmyslová a logistická zóna letiště Mošnov.

Celkově proudy denní pracovní dojížďky potvrzují postavení Kopřivnice jako atraktivního pracovního centra, zejména ve výrobním sektoru, na druhou stranu blízkost velkých měst, zejména Ostravy, představuje silnou konkurenci pro kvalifikované profese.

1.4 Distribuce vyšší občanské vybavenosti v regionu

Dle Stavebního zákona (§2, odst. 1, písm. m), bod 3.), 183/2006 Sb.) se občanským vybavením rozumí stavby (…) sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva. Občanské vybavení je typicky děleno dle dostupnosti[3] např. obvodní lékař by měl být dostupný v každé obci, naopak neurochirurgie postačí jedna pro celý kraj. Následná mapa zobrazuje distribuci vyšší občanské vybavenosti v regionu Kopřivnice. Dle (Maier a kol. 2020) jsou posuzovány 4 kategorie: (i) zdravotnictví, (ii) školství, (iii) sociální ochrana, (iv) kultura (více legenda výkresu).

[3] Analýza vychází ze Standardů dostupnosti občanské vybavenosti (Maier a kol. 2020) dle MMR.

Není překvapivé, že nejvyšší občanská vybavenost je vázána na Ostravu, do které Kopřivnice v této kategorii spáduje (fakultní nemocnice, vysoké školy). Na úrovni center blízké občanské vybavenosti (nemocnice, většina institucí sociální ochrany, divadlo) se v okolí Kopřivnice profilují Nový Jičín a Frýdek-Místek (případně Valašské Meziříčí). Z hlediska vzdělávání Kopřivnice nedisponuje gymnáziem. Tento fakt je kompenzován přítomností gymnázií ve všech okolních městech (Příbor, Nový Jičín, Frenštát pod Radhoštěm). Střední školství je zastoupeno regionálně významnou Střední odbornou školou (bývalá podniková SŠ Tatry Kopřivnice). V Kopřivnici lze rovněž nalézt některé sociální služby (noclehárna, azylový dům, domov pro osoby se zdravotním postižením), do kterých spáduje blízké okolí města.

Celkově lze konstatovat, že Kopřivnice v některých kategoriích, zejména zdravotní, sociální a vzdělávací, plní roli centra regionální občanské vybavenosti, naopak chybějící občanská vybavenost vyšší kategorie (nemocnice, gymnázium) je rovnoměrně distribuována v okolí. Blízkost Ostravy pak zajišťuje dobrou dostupnost nejvyšší kategorie občanského vybavení.

Obrázek 6 Distribuce vyšší občanské vybavenosti v regionu Kopřivnice

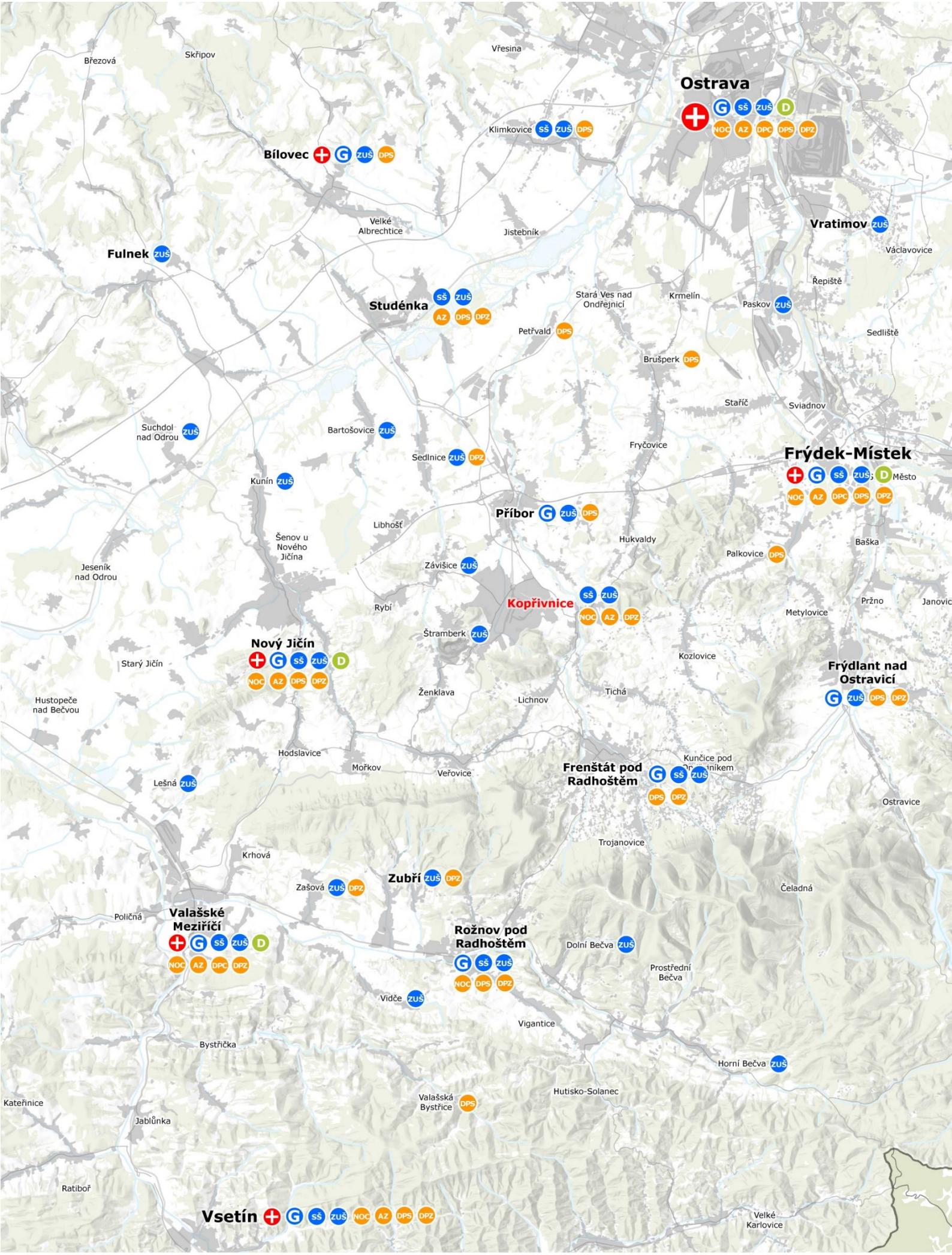
Ostrava
Bílovec
Vratimov
Fulnek
Studénka
Frýdek-Místek
Příbor
Kopřivnice
Nový Jičín
Frýdlant nad Ostravicí
Frenštát pod Radhoštěm
Valašské Meziříčí
Rožnov pod Radhoštěm
Zubří
Vsetín
Březová
Skřipov
Vřesina
Klimkovice
Velké Albrechtice
Jistebník
Václavovice
Řepiště
Stará Ves nad Ondřejnicí
Krmelín
Paskov
Petřvald
Sedliště
Brušperk
Staříč
Sviadnov
Suchdol nad Odrou
Bartošovice
Fryčovice
Sedlnice
Kunín
Libhošť
Šenov u Nového Jičína
Hukvaldy
Baška
Palkovice
Jeseník nad Odrou
Závišice
Rybí
Metylovice
Janovice
Štramberk
Kozlovice
Starý Jičín
Hustopeče nad Bečvou
Ženklava
Lichnov
Tichá
Hodslavice
Mořkov
Veřovice
Kunčice pod Ondřejníkem
Ostravice
Lešná
Trojanovice
Krhová
Zašová
Čeladná
Poličná
Dolní Bečva
Prostřední Bečva
Vidče
Vigantice
Bystřička
Horní Bečva
Hutisko-Solanec
Kateřinice
Valašská Bystřice
Jablůnka
Ratiboř
Velké Karlovice
Město
Pržno
Nemocniční zařízení sk. 4 a 5*
Nemocniční zařízení sk. 2 a 3*
Gymnázium
Střední škola
Základní umělecká škola
Noclehárna
Azylový dům / krizová pomoc
Dům na půli cesty
Domov pro seniory
Domov pro osoby se zdravotním postižením / chráněné bydlení
Divadlo

Hlavní zjištění:

- Kopřivnice je dlouhodobě stabilním regionálním centrem pro plošně menší, ale populačně významné zázemí.
- Proudy denní pracovní dojížďky potvrzují významné postavení Kopřivnice jako atraktivního pracovního centra zejména ve výrobním sektoru, na druhou stranu blízkost velkých měst, především Ostravy, představuje silnou konkurenci v profesích s vyšší kvalifikací, a to jak v technických oborech v průmyslu, tak ve službách.
- Kopřivnice v některých kategoriích především zdravotní, sociální a vzdělávací, plní roli centra regionální občanské vybavenosti, naopak chybějící občanská vybavenost vyšší kategorie například nemocnice, gymnázium, je rovnoměrně distribuována v okolí. Blízkost Ostravy pak zajišťuje dobrou dostupnost nejvyšší kategorie občanského vybavení.

2 Obyvatelstvo

Cílem této kapitoly je zhodnotit současný a budoucí demografický vývoj v Kopřivnici, zhodnotit vztah mezi městem Kopřivnice a jeho zázemím, do kterého jsou zařazeny obce SO ORP, ukázat vliv přirozené měny a migrace na populačním vývoji a odhadnout, jak se počet a struktura obyvatel bude měnit v následujících letech, tedy od roku 2021[4]. Populační vývoj a zejména vývoj věkové struktury populace má zásadní vliv na poptávku po vzdělávacích, zdravotnických a sociálních službách, které se řadí mezi významné faktory a podmínky kvality života obyvatel. Závěry z této kapitoly budou dále využity především v sekci analýzy zaměřené na kvalitu života a vybraných služeb – zdravotní a sociální služby.

Klíčové otázky:

- *Jaký je demografický vývoj ve městě v posledních letech a jaký je vztah mezi změnami počtu obyvatel ve městě a jeho zázemí SO ORP?*
- *Jaká je věková struktura obyvatelstva ve městě?*
- *Jaké vývojové trendy v počtu obyvatel lze v Kopřivnici očekávat v následujících 15 letech? Jak se bude vyvíjet počet věkových skupin obyvatel významných pro oblast školství, sociální a zdravotní služby?*

2.1 Počet obyvatel a jeho změny

Město Kopřivnice se řadí z pohledu počtu obyvatel ke středně velké obci Moravskoslezského kraje. Podle počtu obyvatel si stabilně drží 11. pozici mezi všemi obcemi v kraji a je druhou největší obcí okresu Nový Jičín. Na konci roku 2021 zde žilo celkem 22 011 obyvatel, což je **téměř 14,3 % populace okresu Nový Jičín a 1,8 % populace Moravskoslezského kraje.**

Tabulka 1 Srovnání ČR, Moravskoslezského kraje a měst okresu Nový Jičín dle stavu a pohybu obyvatelstva v roce 2021

	počet obyvatel (k 31.12.)	přirozený přírůstek	migrační saldo	celkový přírůstek	podíl 0-14 (%)	podíl 65 + (%)	index stáří	ø věk
Česká republika	10 516 707	-2,7	4,8	2,1	16,1 %	20,6 %	128,1	**42,8**
Moravskoslezský kraj	1 177 989	-4,5	-0,1	-4,6	15,3 %	20,8 %	135,9	**43,3**
SO ORP Kopřivnice	40 184	-2,2	1,2	-1,0	16,0 %	20,1 %	125,6	**42,8**
Kopřivnice	**22 011**	-2,0	-2,4	-4,4	**15,2 %**	**19,8 %**	130,1	**42,9**
Nový Jičín	22 813	-4,9	1,9	-3,0	15,6 %	21,6 %	138,5	**43,2**
Frenštát p. R.	10 569	-6,6	-0,7	-7,3	14,9 %	21,7 %	145,7	**43,7**
Studénka	9 277	-6,0	-1,8	-7,9	15,5 %	21,5 %	138,6	**43,6**
Příbor	8 297	-3,5	1,1	-2,4	16,1 %	20,9 %	130,4	**43**
Bílovec	7 341	-4,4	5,9	1,5	15,1 %	20,5 %	135,2	**43,2**
Fulnek	**5 484**	**-4,6**	**-1,6**	**-6,2**	**15,1 %**	**21,1 %**	**140,1**	**43,1**

Poznámka: Přirozený přírůstek, migrační saldo i celkový přírůstek jsou uvedeny v hodnotách na 1 000 obyvatel stavu k 31.12. Podíl 0-14 (%) vyjadřuje podíl obyvatel ve věku 0-14 let, podíl 65+ podíl obyvatel starších 65 let. Index stáří je definován jako počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0-14 let. [1)] údaje jsou k 31.12.2021

Zdroj: ČSÚ – Demografický vývoj v obcích ČR, Databáze demografických údajů za vybraná města ČR, městský úřad Kopřivnice

[4] Poslední podrobná data o věkové struktuře obyvatel jsou k dispozici k 31.12. 2021.

Moravskoslezský kraj patří mezi ztrátové regiony. Kraj populačně ztrácí obyvatelstvo jak přirozenou měnou, tak migrací. Tento demografický trend se projevuje i v Kopřivnici. Počet obyvatel ve městě klesá poměrně výrazným tempem (Graf 1) – za posledních 20 let se snížil o 2 292 osob. Větší populační ztráty zaznamenal v posledních dvaceti letech Nový Jičín a Studénka.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel ve městě Kopřivnice, jeho zázemí a SO ORP Kopřivnice

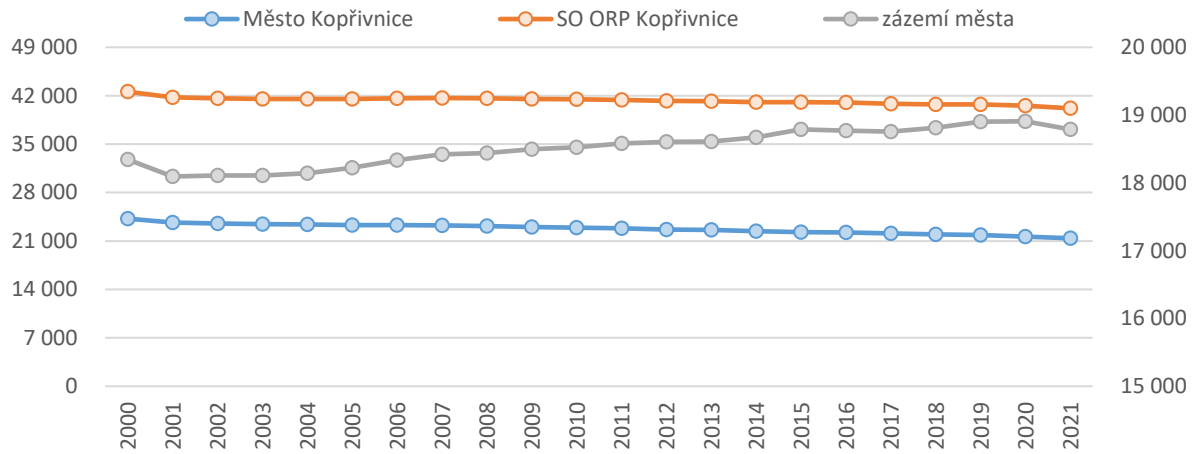

Poznámka: Za oblast zázemí je považováno území SO ORP bez města Kopřivnice. Hodnoty pro zázemí, šedivá spojnice, jsou zobrazeny na pravé ose.

Zdroj: ČSÚ – Databáze demografických údajů za obce ČR

Počet obyvatel v Kopřivnici se trvale snižuje v důsledku záporného migračního salda. Stěhováním ztrácí Kopřivnice každoročně své obyvatele již od roku 1991. V roce 2021 patřila Kopřivnice v porovnání s okolními obcemi k obci s druhým nejvyšším migračním úbytkem - Tabulka 1. Od roku 2001 do roku 2021 se z města vystěhovalo přes tři tisíce obyvatel, přičemž zisk přirozenou měnou ve stejném období (1 082 obyvatel) tuto migrační ztrátu nedokázal pokrýt. Přirozený přírůstek byl v období 2012-2019 vždy kladný - Graf 2. Tento pozitivní trend se však v roce 2020 zastavil a hodnota hrubé míry populačního přírůstku klesla na -2‰ (rok 2021).

Graf 2 Porovnání celkového přírůstku/úbytku obyvatel města Kopřivnice a SO ORP Kopřivnice v letech 2012–2021

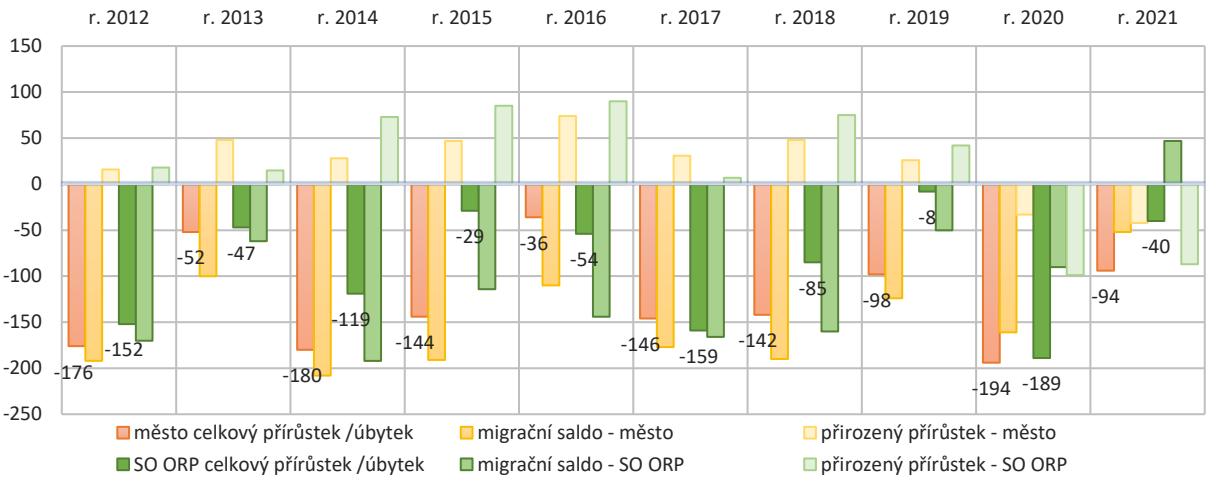

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR, Demografická ročenka správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ČSÚ krajská reprezentace Ostrava

Na rozdíl od samotného města v zázemí SO ORP Kopřivnice došlo v posledních dvaceti letech k nárůstu počtu obyvatel o 442 - Graf 1. Z hlediska přirozené měny je ve městě i SO ORP vývoj obdobný - Graf 2, avšak z pohledu migračního salda je situace odlišná. Zázemí má dlouhodobě lepší situaci než město, což je do určité míry důsledkem odlivu obyvatel z Kopřivnice do menších obcí SO ORP například Ženklava, Závišice, Skotnice, Kateřinice, Trnávka a Mošnov. Z údajů v grafu (Graf 2) lze usuzovat, že migrační procesy však SO ORP nepřináší výrazný zisk.

2.2 Věkové složení obyvatelstva města

Populace v Kopřivnici nejen klesá, ale také neustále stárne. Stárnutí obyvatelstva dokládá zvyšující se průměrný věk obyvatel a stále rostoucí index stáří. Za posledních 10 let se průměrný věk celkově zvýšil o 3,4 let. U indexu stáří je posun ještě markantnější – zatímco v roce 2012 připadalo na 100 dětí ve věku 0-14 let 95,8 osob ve věku 65 a více let, tak v roce 2021 to bylo již 130,1 osob, tedy více jak třetinový nárůst. V porovnání s okolními obcemi i průměrem za Moravskoslezský kraj probíhá proces stárnutí nejpomaleji. Tento fakt dokládají jak údaje o průměrném věku i indexu stáří - Tabulka 1.

Tabulka 2 Průměrný věk a index stáří obyvatel města a SO ORP Kopřivnice ve vybraných letech (stav k 31.12.)

rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ϕ věk – město	40,4	40,8	41,2	41,6	41,9	42,2	42,4	**42,7**	**42,9**
Index stáří – město	**101,4**	**107,1**	**112,3**	**117,5**	**121,2**	**123,6**	**127,2**	**128,6**	**130,1**
ϕ věk – SO ORP	40,8	41,1	41,4	41,7	41,9	42,2	42,4	**42,5**	**41,7**
Index stáří – SO ORP	**106,2**	**108,9**	**111,6**	**115,1**	**117,7**	**120**	**122,5**	**123,9**	**125,6**

Pozn.: Index stáří vyjadřuje podíl obyvatel ve věku 65+ let ku obyvatelům 0–14 let v %

Zdroj: Demografické údaje za vybraná města Moravskoslezského kraje

Graf 3 Věková struktura obyvatel ve městě a SO ORP Kopřivnice v letech 2012, 2016 a 2021

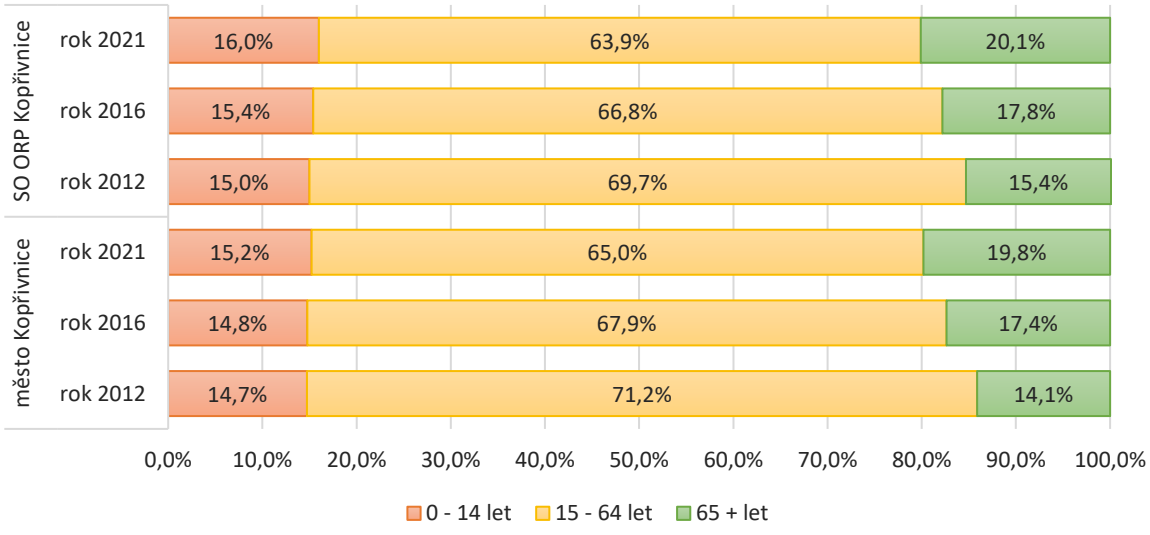

Zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

V posledních deseti letech výrazně klesl počet obyvatel v produktivním věku (pokles o 6,2 p. b.) a naopak vzrostl počet obyvatel v poproduktivním věku (nárůst o 5,7 p. b.). Kladně lze hodnotit, že podíl věkové kategorie do 14 let se za posledních 10 let mírně zvýšil (nárůst o 0,5 p. b.) Hlavními příčinami

výrazného nárůstu postproduktivní složky těchto změn jsou na jedné straně klesající úmrtnost a prodlužující se střední délka života a na straně druhé stále se snižující porodnost.

Věková struktura celého správního obvodu ORP Kopřivnice téměř kopíruje věkové složení města. Proces stárnutí v zázemí však probíhá o něco pomaleji, což dokládá jak nižší průměrný věk, tak také index stáří - Tabulka 2. Zastoupení předproduktivní složky je mírně vyšší, produktivní složka obyvatel je však nižší - Graf 3. Poproduktivní složka obyvatel SO ORP má o něco vyšší váhu než ve městě Kopřivnice (kategorie 65+ let ve SO ORP Kopřivnice 20,1 %, město Kopřivnice 19,8 %).

Obdobně i následující graf (Graf 4) procentuálního věkového složení populace podle pohlaví po pětiletých věkových skupinách ve městě a SO ORP Kopřivnice v podstatě dokládá předchozí závěry. "Strom života" je v obou případech nepravidelný a neodpovídá klasickému tvaru se silnou základnou a postupně se zužujícími větvemi.

Graf 4 Věková struktura obyvatel města a SO ORP Kopřivnice v roce 2021 (stav k 31.12.)

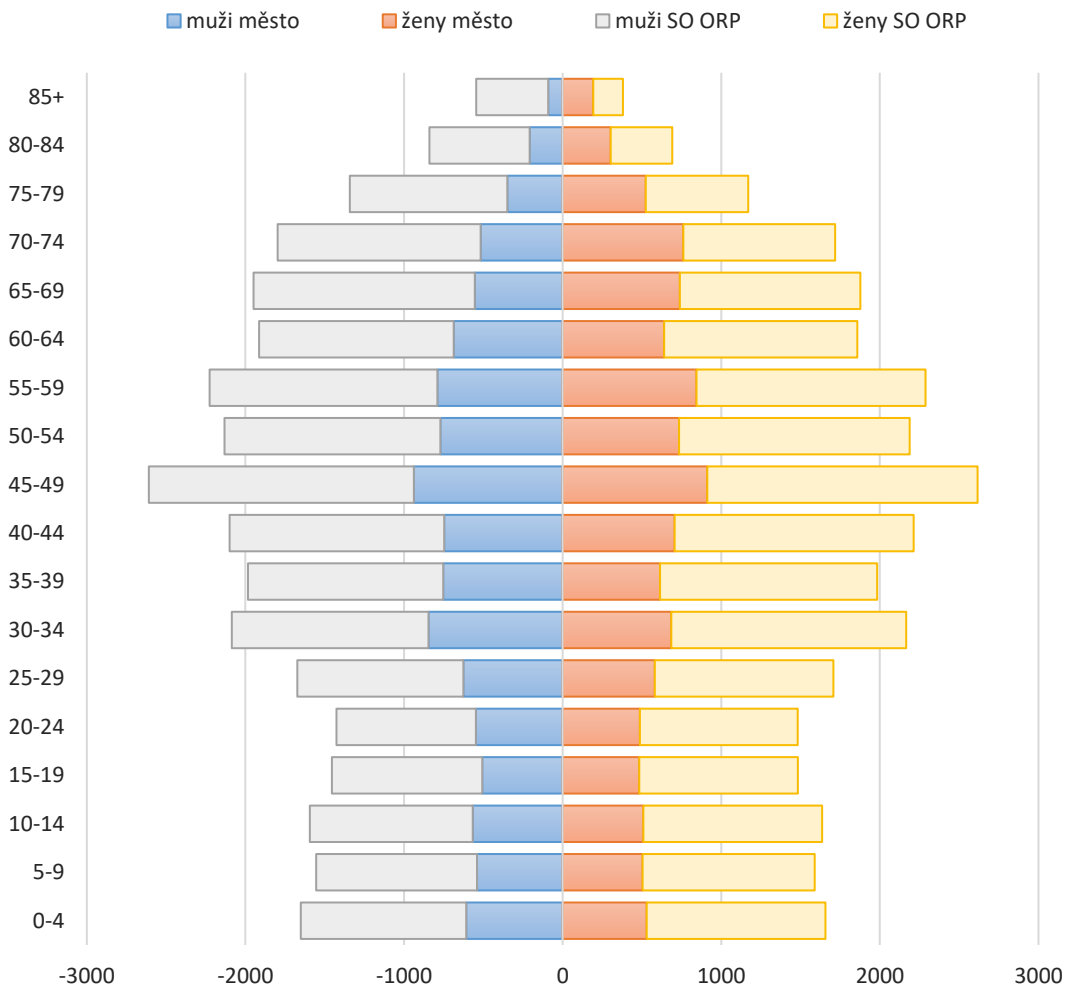

Zdroj: ČSÚ – Obyvatelstvo podle pohlaví a věku v obcích Moravskoslezského kraje nad 5 000 obyvatel, Veřejná databáze

Věková struktura obyvatelstva v Kopřivnici odpovídá obecnému trendu v České republice, který avizuje silný nápor na sociální systém a služby v následujících desetiletích. Vyšší zastoupení počtu obyvatelstva ve věkových skupinách 65 až 74 a 40 až 49 let neodpovídá zastoupení obyvatelstva v generaci o 20 až

25 let mladší. Rostoucí počty obyvatel ve vyšším a vysokém věku budou také znamenat silné ekonomické zatížení obyvatelstva v produktivním věku.

2.3 Odhad vývoje počtu obyvatel do roku 2035

Projekce obyvatelstva v Moravskoslezském kraji do roku 2070 předpokládá výrazný pokles celkového počtu obyvatel v kraji. Projekce předpokládá, že na konci roku 2070 bude mít Moravskoslezský kraj okolo 883 tisíc obyvatel, což je v porovnání se současným počtem pokles o téměř 25 %. Proces stárnutí populace bude pokračovat, vzroste průměrný věk obyvatel a výrazně poroste zastoupení seniorů v populaci. V Moravskoslezském kraji bude nadále klesat zastoupení dětské složky populace (0-14 let) a stejně tak výrazný pokles je očekáván i u produktivní složky populace ve věku 15-64 let. Naopak výrazně bude přibývat obyvatel ve věku 65+ let. Předpokládá se, že Moravskoslezský kraj bude stárnout nejrychleji a podíl osob ve věku 65+ vzroste nejvýrazněji ze všech regionů Česka.

Celý Moravskoslezský kraj čekají v následujících letech dva výrazné demografické trendy – stárnutí populace, které bude nabývat na intenzitě a výrazný pokles celkového počtu obyvatel a zejména produktivní složky. S využitím demografických dat za okres Nový Jičín byla vypracována populační projekce i pro město Kopřivnice. Výše uvedené populační trendy, které čekají Moravskoslezský kraj, jsou podobné i u Kopřivnice. Očekáváme postupné stárnutí populace a zvyšování zastoupení věkové skupiny nad 65 let při celkovém úbytku obyvatelstva. V absolutních číslech se předpokládá, že v roce 2035 bude v Kopřivnici žít o 1 436 obyvatel méně než v roce 2021, což představuje pokles o téměř 7 %. Do odhadů vývoje počtu obyvatel v Kopřivnici nebylo možné zahrnout migraci. Jelikož migrací Kopřivnice dlouhodobě ztrácí obyvatele, je pravděpodobné, že pokud nedojde k zastavení nebo zpomalení tohoto procesu, tento pokles počtu obyvatel bude ve skutečnosti ještě výraznější.

Graf 5 Odhad vývoje počtu obyvatel pro město Kopřivnice do roku 2035

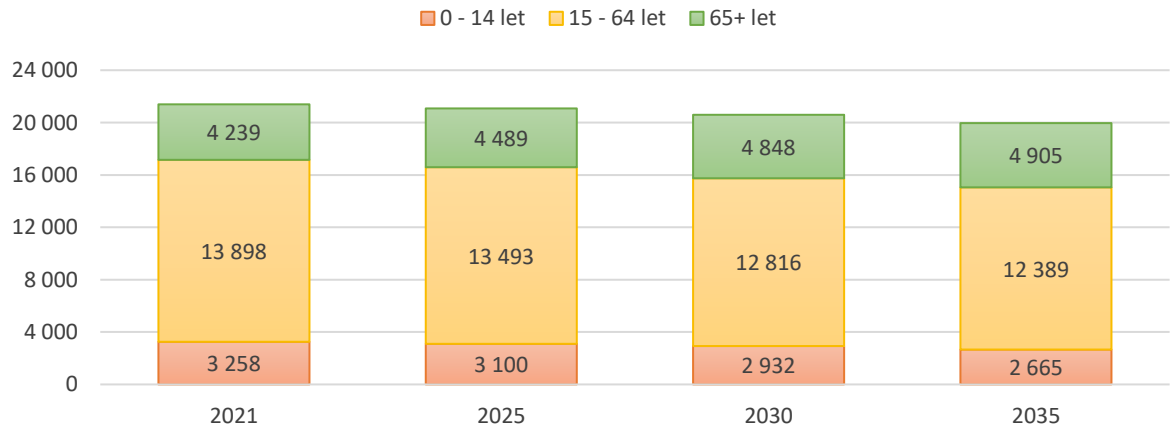

Zdroj: Vlastní výpočet na základě dat – ČSÚ Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070, Veřejná databáze ČSÚ, úmrtnostní tabulky pro okres Nový Jičín; věková struktura populace

Do roku 2035 lze v Kopřivnici očekávat nejvýraznější změny u věkové kategorie obyvatel nad 65 let. Vlivem úbytku dětské složky populace a poklesu produktivní složky se podíl i absolutní počet populace nad 65 let výrazně zvýší. Vlivem prodlužujícího se věku dožití a faktu, že se do vyššího věku postupně budou dostávat populačně silnější ročníky, bude docházet k nejvyššímu nárůstu u věkové kategorie nad 75 let. V případě věkové kategorie nad 80 let se očekává během příštích 15 let nárůst o téměř 60 % (z 795 obyvatel na 1 268).

Graf 6 Odhad vývoje počtu obyvatel pro město Kopřivnice do roku 2035 u věkové kategorie nad 65 let

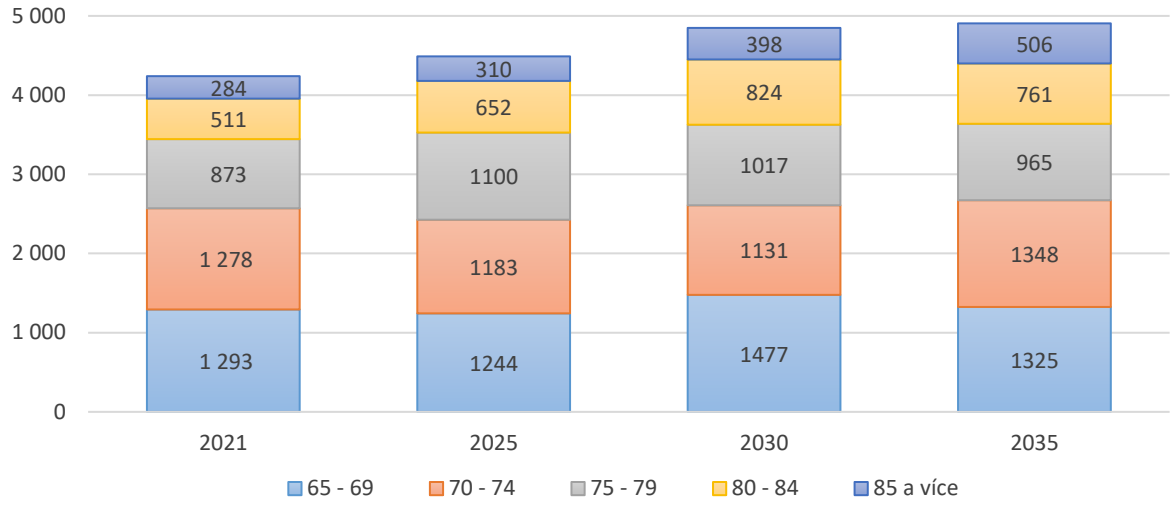

Zdroj: Vlastní výpočet na základě dat – ČSÚ Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070, Veřejná databáze ČSÚ, úmrtnostní tabulky pro okres Nový Jičín; věková struktura populace

Důsledkem těchto populačních změn budou zvýšené nároky na zdravotní a sociální služby a na další infrastrukturu, protože lidé, zejména ve věku nad 80 let, zpravidla již často potřebují speciální péči a služby. Poroste význam a potřeba terénních sociálních služeb a také nutnost větší rodinné sounáležitosti a péče o seniory v jejich domovském rodinném prostředí. S ohledem na stárnutí obyvatel bude třeba přihlížet i k bezbariérovosti a to nejen fyzické, ale také k dostupnosti elektronických služeb a rozvoji bezpečného internetového připojení pro obyvatele ve vyšším věku.

V porovnání s věkovou kategorií osob nad 65 let jsou změny v počtu dětské složky populace mírnější. V následujících letech jsou předpokládány úbytky u věkové kategorie předškolních dětí, a naopak mírnější růst u žáků základních škol do roku 2030 a u žáků středních škol. Tyto změny nebudou příliš výrazné a nepřinesou potřebu změn u kapacit jednotlivých vzdělávacích zařízení. Zpracovaná projekce předpokládá do roku 2035 pokles dětské složky z 15,2 na 13,4 %, což v absolutních číslech představuje snížení z 3,3 tisíc na 2,7 tisíce.

Hlavní zjištění:

- *Počet obyvatel v Kopřivnici dlouhodobě klesá. Město se potýká zejména se záporným migračním saldem, které v posledních dvou letech ještě doplnily záporné hodnoty přirozeného přírůstku obyvatel. Naopak v zázemí města dochází z dlouhodobého hlediska k mírnému růstu počtu obyvatel právě v důsledku migrace.*
- *V posledních 10 letech populace města výrazně zestárla, což dokládá vyšší průměrný věk, ale zejména vysoký index stáří (35% nárůst). V kontextu celého Moravskoslezského kraje vykazuje Kopřivnice v procesu stárnutí zpoždění. Z pohledu průměrného věku patří Kopřivnice k mladším obcím a pozitivem také je, že dětská složka se za posledních 10 let mírně zvýšila.*
- *Demografická projekce pro Moravskoslezský kraj počítá s poklesem počtu obyvatel a stárnutím populace. Pokles obyvatel lze v následujících letech předpokládat i v Kopřivnici. I zde bude probíhat proces stárnutí a růst věkové kategorie nad 65 let, lze však odhadovat, že s mírným zpožděním.*

3 Ekonomika, podnikání, výzkum a vývoj

V této kapitole bude analyzována ekonomická struktura města s důrazem na nejvýznamnější hospodářská odvětví. Bude porovnávána průmyslová specializace města a ostatních podobně velkých měst v regionu. Tato kapitola představuje vstup a základní rámec pro podrobnější analýzy místního podnikatelského prostředí, které budou provedeny také v Průzkumu podnikatelského prostředí s využitím podrobnějších dat a informací získaných formou řízených rozhovorů ve vybraných firmách podnikajících ve městě. Analýza je z velké části založena na datech ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 (novější data nejsou k dispozici). Vzhledem k relativní stálosti struktury ekonomiky, což potvrzují i aktuální data o aktivních podnikatelských subjektech, uvedená v této kapitole dále, lze tvrdit, že současný obraz ekonomiky je v Kopřivnici a sousedních městech velmi podobný.

Klíčové otázky:

- *Jaká je specializace místní ekonomiky a která odvětví jsou nejvýznamnější z pohledu tvorby pracovních míst a ekonomického růstu města?*
- *Kdo jsou nejvýznamnější zaměstnavatelé ve městě, jaká je dynamika jejich ekonomické výkonnosti a pozice v globálních produkčních sítích; jaké jsou klíčové růstové faktory?*
- *Jaká je intenzita výzkumných a vývojových aktivit v místních firmách a jakou mají povahu?*

V roce 2011 tvořil průmysl zhruba 46% podíl na celkové zaměstnanosti v Kopřivnici a současně zde byl ve sledovaném roce podíl zaměstnaných v průmyslu nejvyšší ze všech srovnávaných měst v kraji – následují Frenštát pod Radhoštěm 43,5 %, Studénka 40,6 %, Příbor 39,0 %. To poukazuje na známou skutečnost, že na území města sídlí řada významných průmyslových firem. Nadprůměrný podíl zaměstnanosti v jedné oblasti logicky vede k podprůměru v jiných oblastech. Spolu s Frenštátem pod Radhoštěm tak Kopřivnice nabízela nejnižší podíl zaměstnanosti ve veřejných službách (14,5 % vs. např. Nový Jičín s 21,6 %) a samostatně i v komerčních službách (9,7 %, jediné město pod 11 %) a stavebnictví (3,2 %, jediné město pod 4,5 %).

3.1 Podnikání a zahraniční investice

Graf 7 Podnikatelská aktivita v Kopřivnici a dalších vybraných městech, 2021

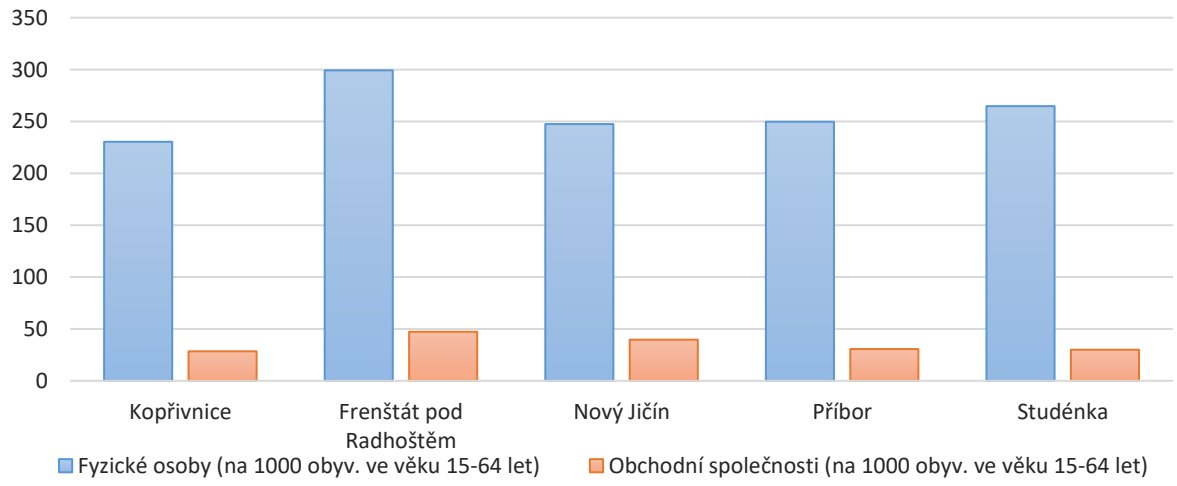

Pozn.: Do statistiky jsou zahrnuty pouze subjekty se zjištěnou aktivitou v daném období
Zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

Z porovnání podnikatelské aktivity mezi vybranými městy Moravskoslezského kraje vyplývá, že Kopřivnice je jedním z nejméně podnikatelsky založených měst v regionu. V roce 2021 zde byla podnikatelská aktivita nižší než ve všech relevantních okolních městech. Na 1 000 obyvatel v produktivním věku připadalo 230 podnikajících fyzických osob, což bylo o 69 (30 %) méně než ve Frenštátu pod Radhoštěm.

U právnických osob, které zahrnují větší subjekty[5], na tom byla Kopřivnice v roce 2021 podobně jako blízký Příbor a Studénka (28 vs. 30 vs. 31 na 1 000 obyvatel v produktivním věku). Oproti Frenštátu pod Radhoštěm opět vykazuje Kopřivnice výraznou (67 %) ztrátu. Lze tedy konstatovat, že **podnikatelská aktivita je v Kopřivnici ve srovnání s podobně velkými sídly Moravskoslezského kraje na podprůměrné úrovni.** Graf níže zobrazuje podnikatelskou aktivitu fyzických osob v časovém horizontu posledních dostupných 8 let v Kopřivnici. Podnikatelská aktivita sice pravidelně roste víceméně stejným tempem ve všech uvedených letech, ale jak plyne z předchozího grafu, na zlepšení pozice města to nestačí.

Graf 8 Podnikatelské subjekty registrované k dani z příjmu fyzických a právnických osob z podnikání v územní působnosti FÚ Kopřivnice, vývoj 2014–2021

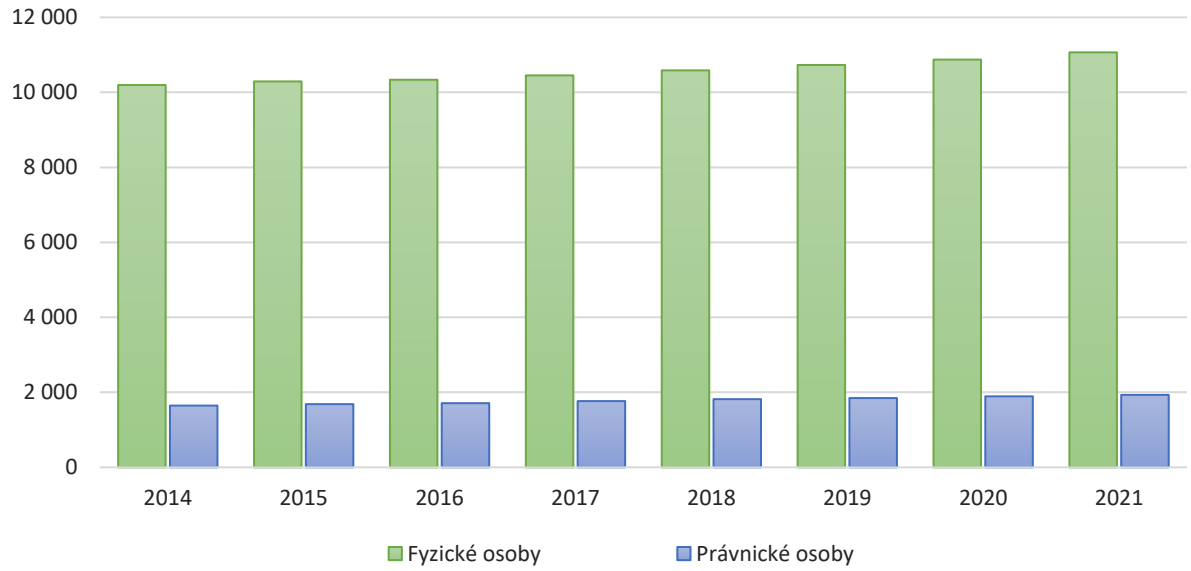

Poznámka: Statistika zahrnuje fyzické a právnické osoby registrované k platbě daně z příjmu fyzických osob z podnikání
Zdroj: Generální finanční ředitelství ČR

[5] Tato kategorie zahrnuje společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, veřejné obchodní společnosti a další typy podniků

Graf 9 Počet nově registrovaných subjektů k platbě DPH v územní působnosti FÚ Kopřivnice, vývoj 2014–2021

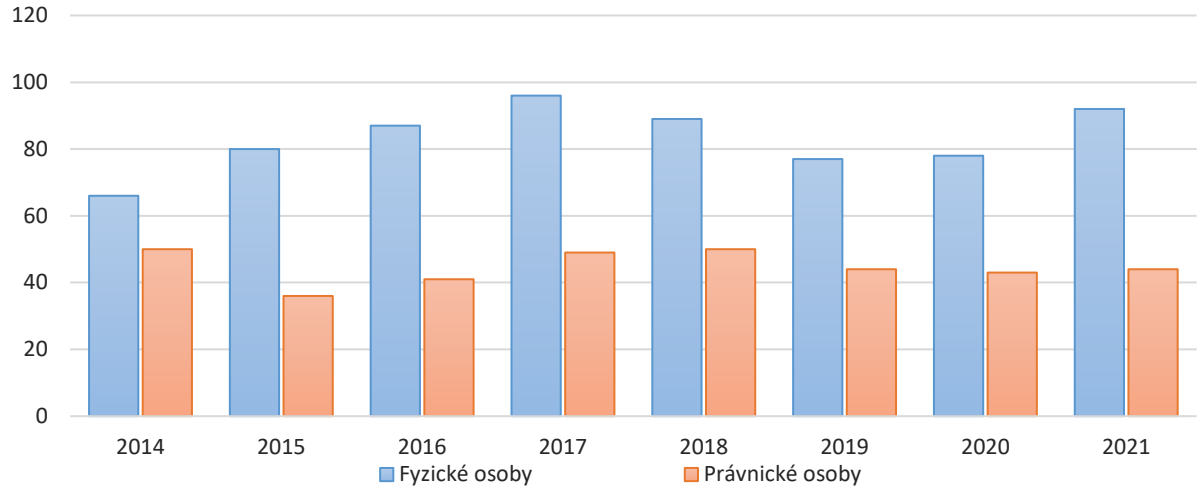

Zdroj: Generální finanční ředitelství ČR

Dalším způsobem, jak lze měřit podnikatelskou aktivitu, je počet registrovaných subjektů k DPH. K DPH jsou totiž vzhledem k platné legislativě registrovány především větší a aktivní subjekty, a proto zejména vývojově lze tato data považovat za poměrně přesný ukazatel podnikatelské aktivity v daném území.

Počet nově registrovaných subjektů – fyzických osob – v Kopřivnici klesal od roku 2017 do roku 2020, k mírnému zvýšení došlo zase v roce 2021. Přesnější pohled na problematiku dává Graf 9, který ukazuje celkové počty a bere do úvahy jak nové, tak zrušení registrace. Z grafu plyne, že celkový počet fyzických osob registrovaných k platbě DPH je za uplynulých 8 let víceméně konstantní a osciluje mezi 1 250 a 1 300 osobami. Nově registrovaní plátci tak pouze nahrazují ty, kteří s podnikáním skončili. Trvalý pravidelný nárůst však pozorujeme u právnických osob – zde můžeme objektivně hovořit o rostoucí podnikatelské aktivitě.

Graf 10 Počet registrovaných subjektů k platbě DPH v územní působnosti FÚ Kopřivnice, vývoj 2014–2021

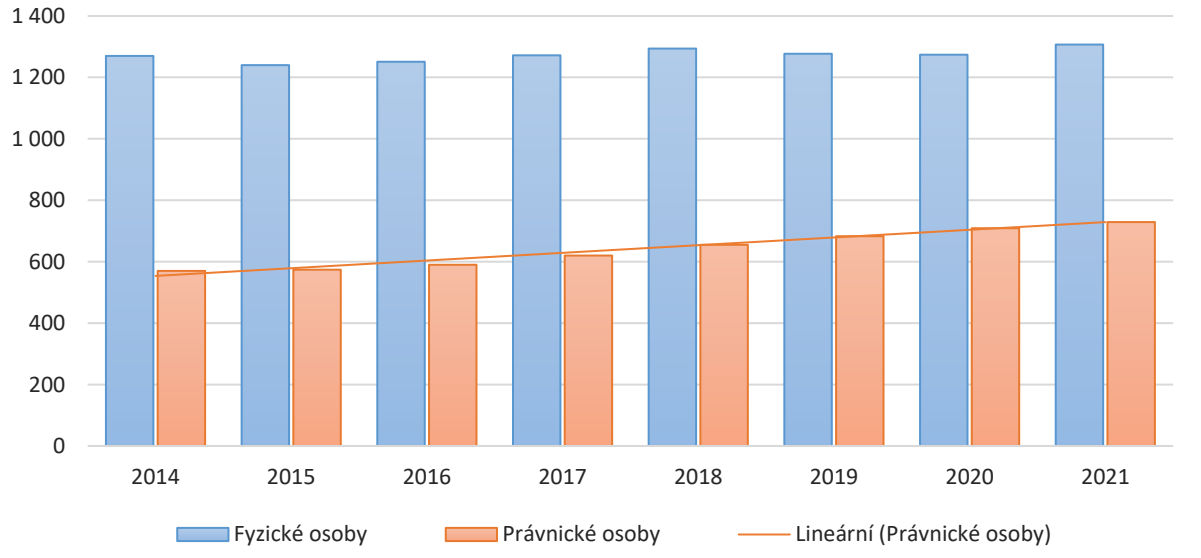

Zdroj: Generální finanční ředitelství ČR

Graf 11 Soběstačnost na trhu práce a nezaměstnanost ve vybraných SO POÚ Moravskoslezského kraje

Zdroj: CzechInvest, 2019

$$\textbf{soběstačnost na trhu práce } (\%) = \frac{\text{počet zaměstnanců + počet aktivních fyzických osob}}{\text{obyvatelé ve věku 20–64 let}} \; x\; 100$$

Jedná se o statistický ukazatel vytvořený agenturou CzechInvest, který popisuje situaci na trhu práce. Měří podíl pracovních míst (součet zaměstnanců a aktivních živnostníků) a ekonomicky aktivního obyvatelstva a výsledek uvádí v procentech. V optimálním případě se pohybuje kolem hodnoty 100 %, což znamená, že obyvatelé regionu mají dostatek pracovních příležitostí nebo jsou podnikajícími fyzickými osobami, a tudíž nemusí za prací vyjíždět. Jedná se o zjednodušeny model, neboť v reálném světe jsou lidé nuceni vyjíždět například kvůli svému pracovnímu zaměření.

Z grafu vidíme, že v roce 2019 byla na území SO POÚ Kopřivnice nabízena pracovní místa pro 102 % ekonomicky aktivních obyvatel (byl tedy jedním ze 4 SO POÚ v kraji, které jsou centrem dojížďky do zaměstnání). Současně vykazoval podprůměrnou míru nezaměstnanosti (3 %), čímž patřil do tzv. „rozvojového kvadrantu“ (v grafu vpravo dole).

3.2 Přímé zahraniční investice

Graf 12 Stav přímých zahraničních investic v okresech Moravskoslezského kraje, průměr za roky 2016-2017 a 2019–2020

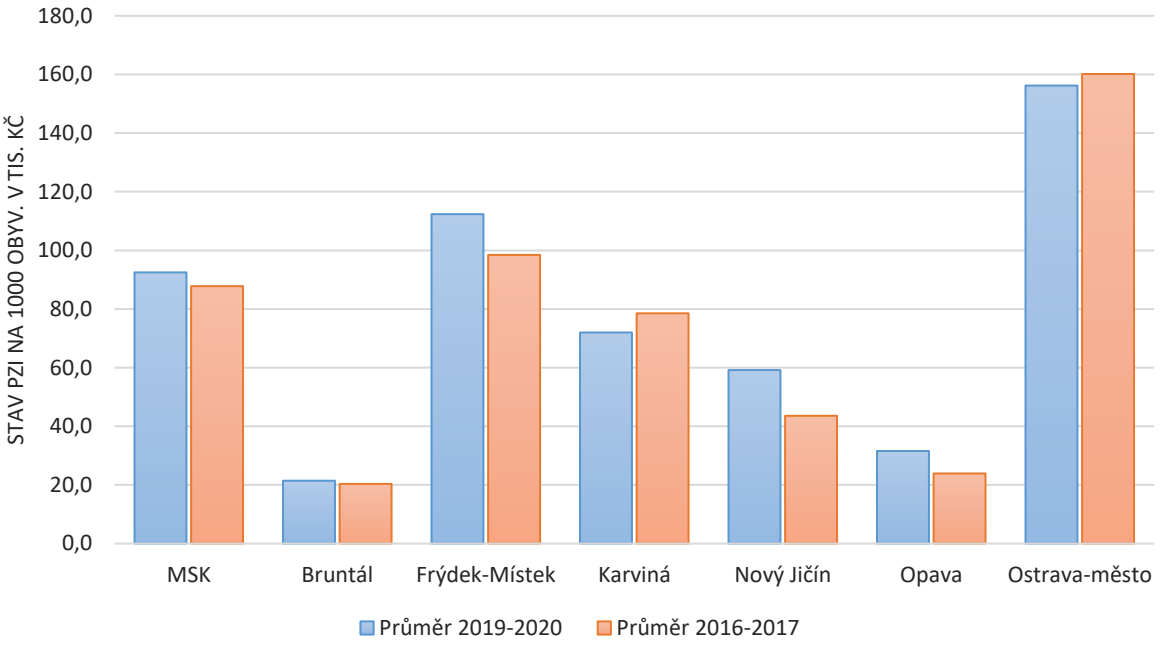

Zdroj: Česká národní banka – statistika PZI

Zahraniční firmy byly v celé ČR jedním z hlavních faktorů modernizace hospodářství a zdrojem ekonomického růstu v posledních 20 letech. Hrály důležitou roli v propojení českého hospodářství na globální trhy, přispěly k rozvoji moderních metod řízení a transferu pokročilých technologií do české ekonomiky. **Okres Nový Jičín, kam spadá i Kopřivnice, patří z hlediska koncentrace zahraničních investic mezi podprůměrné regiony v Moravskoslezském kraji**. **Za poslední 4 roky se však objem zahraničních investic v okrese zvýšil o 36 %,** což je nejlepší výsledek v kraji. Ani tak se však okresu nepodařilo dosáhnout na krajský průměr, který táhne nahoru především Ostrava-město.

V Kopřivnici je nejvýznamnějším zahraničním investorem firma Brose CZ spol. s r.o. Ta zaměstnává přes 2700 zaměstnanců a je po rozdělení Tatry na více společností největším zaměstnavatelem ve městě.

Tabulka 3 Investiční pobídky pro firmy z Kopřivnice

Firma	obor podnikání	výše investice v mil. Kč	počet pracovních míst	výše pobídky v mil. Kč	rok podání žádosti
Dura Automotive Systems CZ, s.r.o.	výroba dopravních prostředků	491,00	294	192,19	2000
Brose CZ spol. s r.o.	výroba dopravních prostředků	1 324,60	150	564,50	2003
Bang & Olufsen[6] s.r.o.	elektronický a elektrotechnický	1 682,60	200	814,28	2004

[6] Dnes Tymphany Acoustic Technology Europe, s.r.o.

Firma	obor podnikání	výše investice v mil. Kč	počet pracovních míst	výše pobídky v mil. Kč	rok podání žádosti
Erich Jaeger, s.r.o.	výroba dopravních prostředků	162,00	290	81,00	2004
Röchling Automotive Kopřivnice s.r.o.	gumárenský a plastikářský	225,66	68	108,15	2005
Brose CZ spol. s r.o.	výroba dopravních prostředků	741,00	200	350,50	2006
TATRA, a.s.	výroba dopravních prostředků	1 306,00	163	522,40	2007
Brose CZ spol. s r.o.	výroba dopravních prostředků	1 704,79	245	607,86	2007
Tawesco s.r.o.	výroba dopravních prostředků	600,00	70	240,00	2007
Brose CZ spol. s r.o.	výroba dopravních prostředků	2 650,0	810	803,96	2014
TATRA TRUCKS a.s.	výroba dopravních prostředků	757,98	418	303,19	2014
Röchling Automotive Kopřivnice s.r.o.	výroba dopravních prostředků	403,79	79	84,45	2014
Tawesco s.r.o.	výroba dopravních prostředků	920,00	50	230,00	2019

Zdroj: CzechInvest, květen 2022

Nové investice i expanze většiny firem v průmyslovém parku byly od roku 2000 podpořeny investičními pobídkami, které administruje Agentura CzechInvest a schvaluje MPO ČR. Tyto firmy (Tabulka 3) se v Kopřivnici zavázaly investovat skoro 13 miliard korun a vytvořit / zachovat přes 3 000 pracovních míst (toto číslo bylo výrazně překročeno). Ze seznamu rovněž plyne, že příjemci pobídek byly jak české, tak zahraniční firmy, nicméně k příchodu zahraničních firem pobídky přispěly.

3.3 Vnitřní struktura podnikatelského sektoru ve městě

Tabulka 4 Struktura podnikatelského segmentu v Kopřivnici dle velikosti firem, 2021

Kategorie počtu zaměstnanců	Počet subjektů	Zaměstnanost	Výkony (mil. Kč)
250+ zaměstnanců	11	8 337	30 793
50-249 zaměstnanců	17	2 013	5 018
10-49 zaměstnanců	54	1 130	2 589
0-9 zaměstnanců	86	433	734
Neuvedeno	8	-	7
Celkem	**176**	**11 913**	**39 141**

Poznámka: Zahrnuty jsou aktivní právnické osoby
Zdroj: Albertina – databáze firem, vlastní úpravy

Struktura firemního segmentu v Kopřivnici je nevyrovnaná s klíčovým podílem velkých (nad 250 zaměstnanců) subjektů. Těchto firem je ve městě 11 a v roce 2021 zaměstnávaly 70 % všech pracovníků a na výkonech se podílely ze 78,7 %. Střední podniky (50–249 zaměstnanců) pak přidávají dalších 17 % pracovních míst a necelých 13 % obratu, takže na malé a mikro firmy zbývá 13 % zaměstnanců a 8 % obratu.

Detailní popis struktury, charakteristiky a názory představitelů nevýznamnějších firem ve městě nabídne Průzkum podnikatelského prostředí ve firmách, který je realizován jako součást Strategického plánu rozvoje města.

Mezi největší firmy ve městě patří:

- Brose CZ spol. s r.o.
- TATRA TRUCKS a.s.
- TATRA EXPORT s.r.o.
- BIKE FUN International s.r.o.
- Tawesco s.r.o.
- Röchling Automotive Kopřivnice s.r.o.
- Tymphany Acoustic Technology Europe, s.r.o.
- Dura Automotive Systems CZ, s.r.o.
- TATRA METALURGIE a.s.
- Erich Jaeger, s.r.o.

Zjednodušeně vidíme dvě skupiny – Tatru a její dceřiné, případně odštěpené společnosti (Tawesco) a zahraniční investory (převážně v automotive) umístěné v Průmyslovém parku Kopřivnice. Zde se částečně vymyká společnost BIKE FUN International s.r.o., která sice byla založena zahraničními investory, ale nyní je již v českých rukou.

Tabulka 5 Aktivní podnikatelské subjekty ve městě dle odvětví NACE, 2021

Odvětví NACE-1	Ekonomické subjekty		Zaměstnanost		Výkony	
	Počet	Podíl v %	Počet	Podíl v %	Mil. Kč	Podíl v %
Administrativní a podpůrné činnosti	5	2,9 %	102	0,9 %	101	0,3 %
Činnosti v oblasti nemovitostí	3	1,8 %	21	0,2 %	19	0,0 %
Doprava a skladování	6	3,5 %	76	0,6 %	329	0,8 %
Informační a komunikační činnosti	2	1,2 %	20	0,2 %	6	0,0 %
Profesní, vědecké a technické činnosti	14	8,2 %	173	1,5 %	145	0,4 %
Stavebnictví	16	9,4 %	155	1,3 %	568	1,5 %
Ubytování, stravování a pohostinství	16	9,4 %	187	1,6 %	321	0,8 %
Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	42	24,6 %	946	8,0 %	3 101	7,9 %
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	1	0,6 %	300	2,5 %	493	1,3 %
Vzdělávání	4	2,3 %	160	1,4 %	12	0,0 %
Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	3	1,8 %	31	0,3 %	3	0,0 %
Zdravotní a sociální péče	7	4,1 %	220	1,9 %	219	0,6 %
Zemědělství, lesnictví, rybářství	1	0,6 %	31	0,3 %	84	0,2 %
Zpracovatelský průmysl	**51**	**29,8 %**	**9381**	**79 %**	**33 729**	**86,2 %**
Celkový součet	**171**	**100 %**	**11803**	**100 %**	**39 132**	**100 %**

Zdroj: Albertina – databáze firem, vlastní úpravy

Ze statistky aktivních ekonomických subjektů se sídlem ve městě vyplývá, **že zdaleka nejvýznamnějším oborem v ekonomice města je zpracovatelský průmysl,** který tvoří více než tři čtvrtiny pracovních míst (79 %). Ve srovnání s průmyslově orientovaným Novým Městem nad Metují, kde byla obdobná analýza zpracovávána před dvěma lety, jde o obdobný podíl (76 %), ale při porovnání s Novým Jičínem je naopak podstatně vyšší (48 %). Ve městě ve zpracovatelském průmyslu podniká 51 různě velkých firem a také deset největších zaměstnavatelů uvedených v předchozím odstavci.

Druhým nejvýznamnějším oborem v ekonomice města je Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel, ve kterém je zaměstnáno zhruba 8 % všech pracovníků. Tento obor se pak na celkových výkonech podílí rovněž zhruba osmi procenty. Celkové výsledky jsou zkreslené tím, že databáze Albertina eviduje firmy podle sídla, a ne podle provozovny. Zejména v oblasti finančnictví a obchodu tak v analýze chybí údaje o zaměstnancích bank, pojišťoven a obchodních řetězců. Na klíčové roli zpracovatelského průmyslu v Kopřivnici se však nic nemění.

Graf 13 Struktura zpracovatelského průmyslu ve městě dle zaměstnanosti, 2021

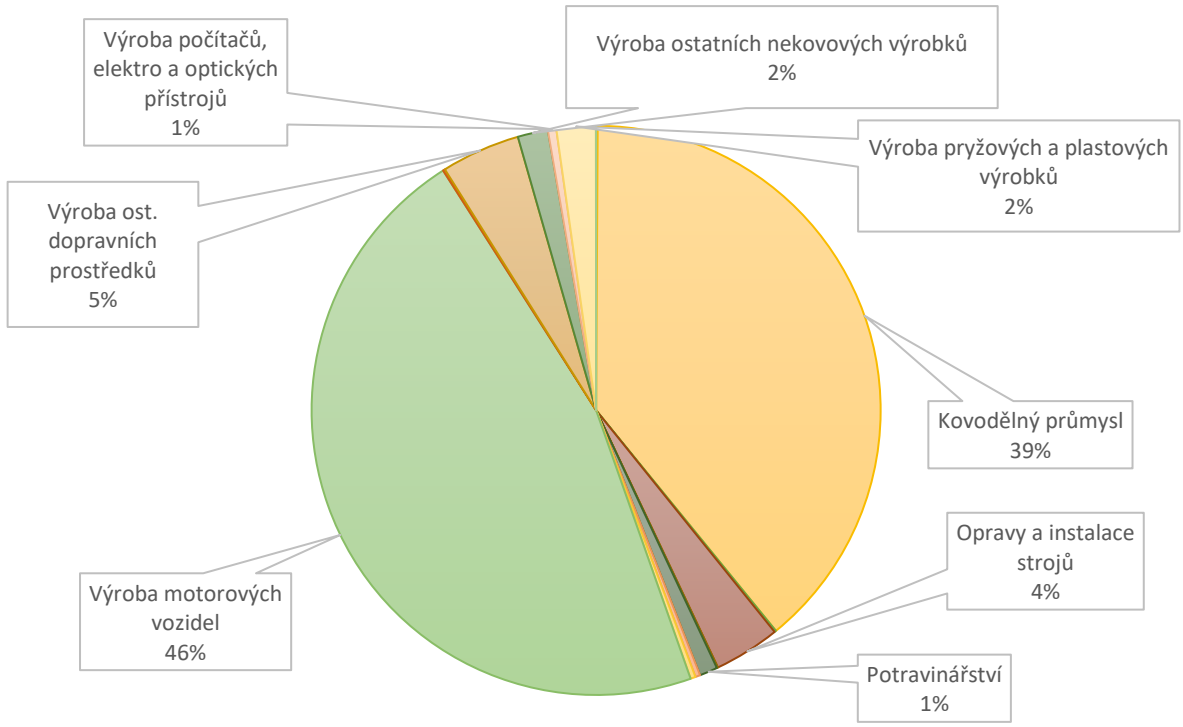

Zdroj: Vlastní úpravy na základě dat Albertina a portálu Justice.cz

Zpracovatelskému průmyslu, který představuje klíčové odvětví ekonomiky města, dominují dvě odvětví – tradiční NACE 29 - Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů a NACE 25 - Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (zde dodavatelé automotive), jak ukazuje Graf 13 a Tabulka 5.

Tabulka 6 Struktura firem zpracovatelského průmyslu ve městě, 2021

NACE - 2 místa	Ekonomické subjekty		Zaměstnanost		Výkony	
	Počet	Podíl v %	Počet	Podíl v %	Mil. Kč	Podíl v %
Dřevozpracující	1	2 %	8	0 %	38	0 %
Kovodělný průmysl	23	45 %	3661	39 %	10 369	31 %
Oděvnictví	2	4 %	9	0 %		0 %
Opravy a instalace strojů	4	8 %	352	4 %	868	3 %
Ostatní zpracovatelský průmysl	2	4 %	6	0 %	5	0 %
Potravinářství	2	4 %	96	1 %	158	0 %
Strojírenství	3	6 %	26	0 %	3	0 %
Tisk a rozmnožování nahraných nosičů	1	2 %	27	0 %	61	0 %
Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	4	8 %	4348	46 %	17 715	53 %
Výroba nábytku	1	2 %	11	0 %	30	0 %
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	2	4 %	421	4 %	2 057	6 %
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	1	2 %	161	2 %	577	2 %
Výroba počítačů, elektro a optických přístrojů	1	2 %	45	0 %	192	1 %
Výroba pryžových a plastových výrobků	3	6 %	209	2 %	1 655	5 %
Výroba usní a souvisejících výrobků	1	2 %	1	0 %		0 %
Celkový součet	**51**	**100 %**	**9381**	**100 %**	**33729**	**100 %**

Zdroj: Vlastní výpočty dle Albertina – databáze firem a portálu Justice.cz

3.4 Specializace zpracovatelského průmyslu v Kopřivnici a vybraných okolních městech

V českých a moravských menších a středních městech často pozorujeme výraznou odvětvovou specializaci zpracovatelského průmyslu danou historickou tradicí. Tato specializace představuje jak konkurenční výhodu díky dlouhodobě vznikajícímu lokálnímu know-how, podpořenému existencí specializovaných středních škol v místě, tak může být nevýhodou kvůli větší zranitelnosti místní průmyslové základny ve chvíli, kdy se příslušné odvětví dostane globálně do problémů. Průmyslové specializace v městech v okolí Kopřivnice naznačují existující kompatibility nebo vhodné doplňkovosti, které podněcují vzájemné obchodní vazby na základě dodavatelsko-odběratelských vztahů nebo představují potenciál pro vznik dalších platforem spolupráce.

Ve struktuře zpracovatelského průmyslu v Kopřivnici jednoznačně převládá odvětví automotive a kovovýroba - Graf 14. Tato specializace je dlouhodobá a odvíjí se od existence firmy Tatra a dalších dceřiných nebo jinak navázaných výrobců dílčích komponent, kteří sídlí v areálu Tatry. Druhým faktorem, který ještě zvýšil význam odvětví automotive ve městě, je průmyslový park, který je z většiny obsazen pobočkami zahraničních firem, které produkují dílčí komponenty a moduly pro výrobu osobních automobilů (podrobněji v podkapitole analyzující nejvýznamnější firmy ve městě). Hlavními faktory pro příchod takto zaměřených firem byla automobilová tradice Kopřivnice, existence stejně zaměřené SŠ, která zajišťuje odpovídající kvalifikaci lidských zdrojů a také lokalizace několika výrobců osobních automobilů v širším okolí Kopřivnice, kteří jsou důležitými odběrateli. Další odvětví jako

výroba pryžových výrobků a výroba ostatních dopravních prostředků (jízdních kol) mají již mnohem nižší význam.

Graf 14 Struktura podnikového sektoru ve zpracovatelském průmyslu v Kopřivnici a sousedních městech (podíl na celkovém obratu zpracovatelského průmyslu, 2021)

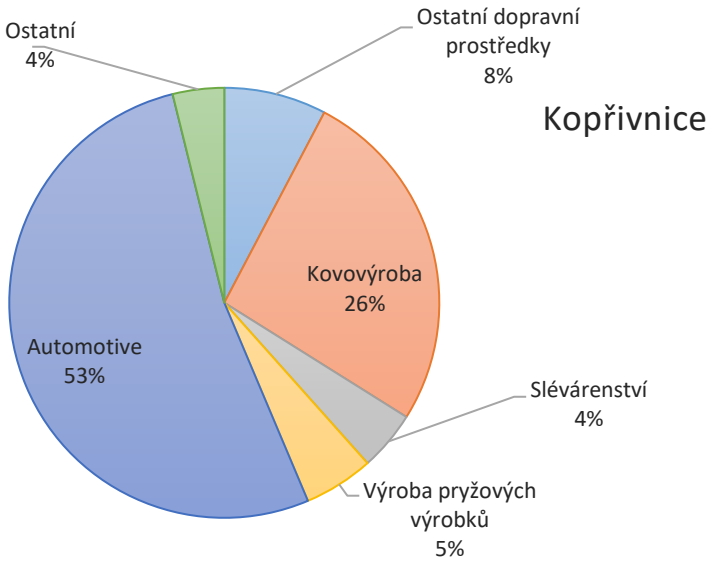

Zdroj: Vlastní výpočty dle Albertina – databáze firem a portálu Justice.cz

Dalším průmyslovým centrem v regionu je Frenštát pod Radhoštěm. V grafu (Graf 15) jsou tři nejvýznamnější podniky ve městě, Siemens, s.r.o., o.z. Elektromotory Frenštát a Continental Automotive Czech Republic s.r.o. a Vitesco Technologies Czech Republic s.r.o. započteny kvalifikovaným odhadem, nicméně převaha NACE 27 a 25 v místní ekonomice je zjevná.

Graf 15 Struktura podnikového sektoru ve zpracovatelském průmyslu ve Frenštátu pod Radhoštěm a Novém Jičíně (podíl na celkovém obratu zpracovatelského průmyslu, 2021)

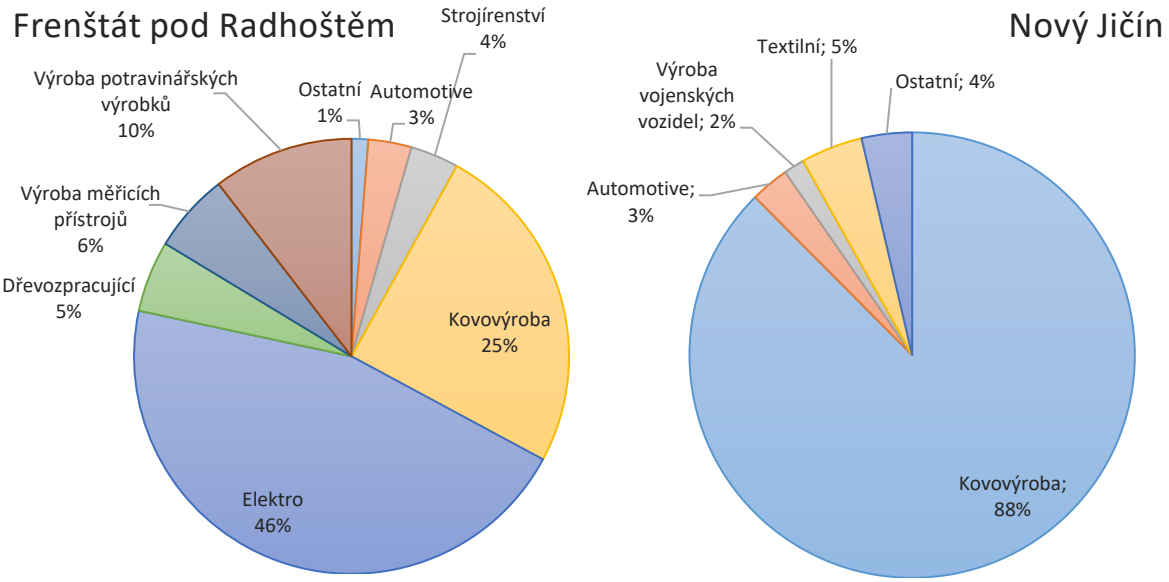

Zdroj: Vlastní výpočty dle Albertina – databáze firem a portálu Justice.cz

V Novém Jičíně (Graf 15) naprosto dominuje společnost Hanon Systems Autopal s.r.o. zatříděná do NACE 25, výrobce komponentů chladicí a klimatizační techniky pro automobilový průmysl.

Graf 16 Struktura podnikového sektoru ve zpracovatelském průmyslu ve Studénce a Příboru (podíl na celkovém obratu zpracovatelského průmyslu, 2021)

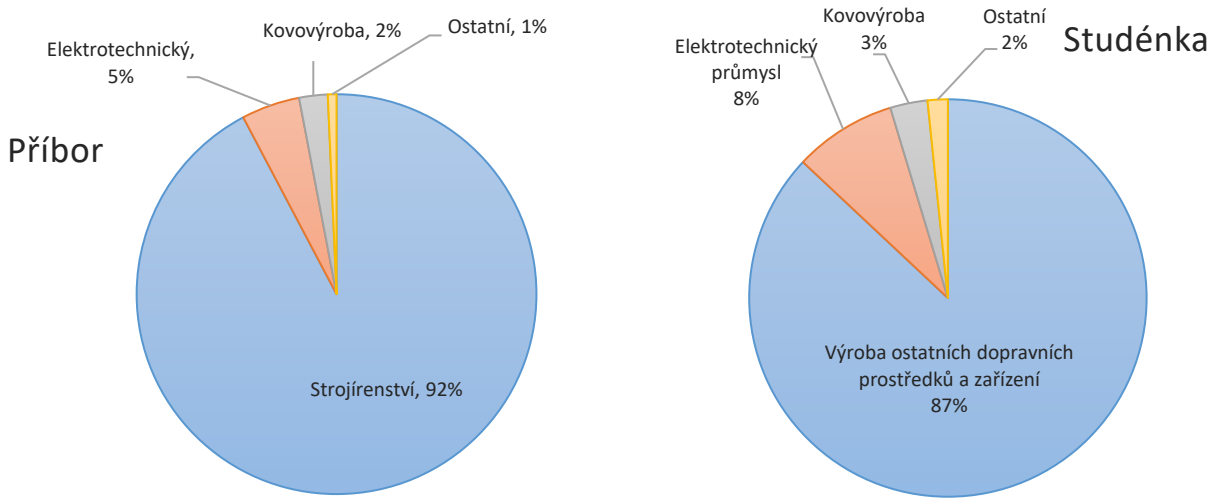

Zdroj: Vlastní výpočty dle Albertina – databáze firem a portálu Justice.cz

Jednoho dominantního průmyslového zaměstnavatele v NACE 28, a sice Alliance Laundry CE s.r.o., má také Příbor - Graf 16.

V posledním ze srovnávaných měst, ve Studénce rovněž dominuje jeden obor (NACE 30 - výroba ostatních dopravních prostředků), ten se ale rozpadá mezi firmy zabývající se „výrobou železničních lokomotiv a vozového parku“ a „výrobou jízdních kol“.

3.5 Podnikové kapacity výzkumu a vývoje

Následující část popisuje strukturu podnikových kapacit výzkumu a vývoje (VaV), zejména s ohledem na jejich vývoj a odvětvovou strukturu. Z agregátních dat nelze na úrovni města nebo okresu provádět podrobnější analýzy, a proto je oblast VaV a inovačních aktivit i součástí dotazníku v Průzkumu podnikatelského prostředí, kde je možné získat o aktivitách firem v této oblasti podrobnější a relevantnější informace.

Okres Nový Jičín je z hlediska aktivit VaV v porovnání s ostatními okresy Moravskoslezského kraje velmi dobře rozvinutý. S výjimkou okresu Ostrava-město převyšují investice do oblasti výzkumu a vývoje a počty zaměstnanců ve VaV v tomto okrese všechny další okresy kraje, a to jak v roce 2015, tak i v posledním dostupném roce 2020.

Graf 17 Výdaje na VaV v okresech Moravskoslezského kraje, 2015 a 2020

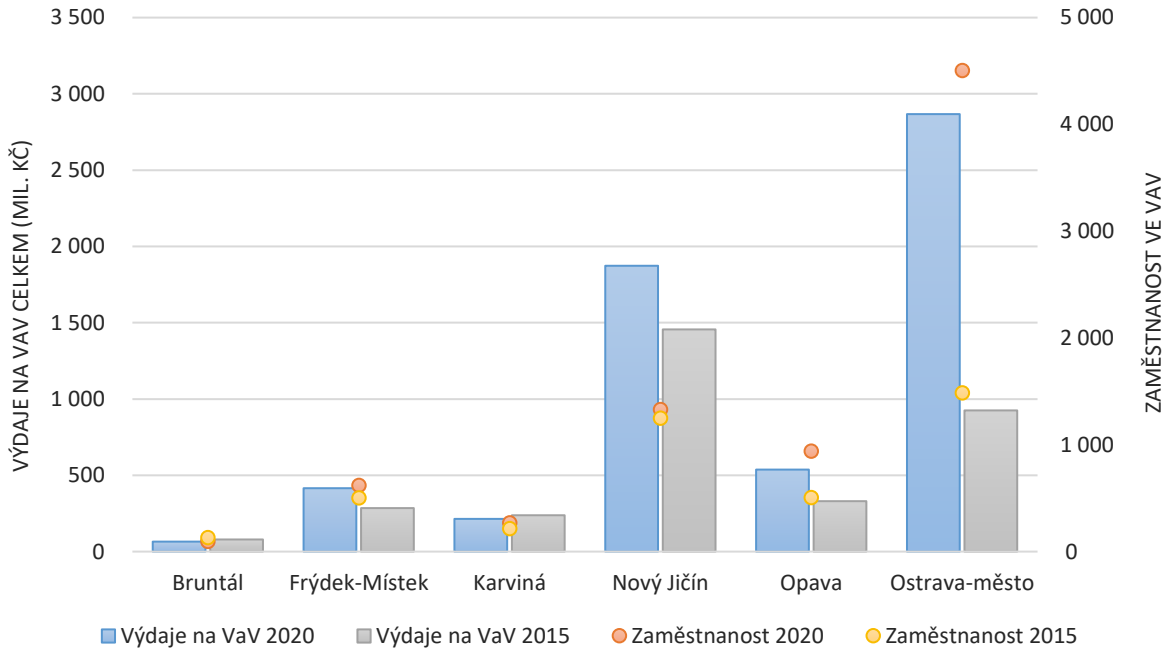

Zdroj: ČSÚ – statistické ročenky Moravskoslezského kraje 2021

Tabulka 7 Patentová aktivita v okresech Moravskoslezského kraje, 2020

Kraj, okresy	Podané patentové přihlášky		Udělené patenty		Patenty platné k 31. 12.	
	celkem	soukromými podniky	celkem	soukromým podnikům	celkem	patřící soukromým podnikům
Moravskoslezský kraj	**69**	**28**	**57**	**31**	**387**	**201**
Bruntál	3	-	3	1	9	4
Frýdek-Místek	12	6	5	3	40	27
Karviná	5	-	3	2	20	15
Nový Jičín	12	9	7	7	74	70
Opava	11	9	6	6	44	38
Ostrava-město	28	5	33	12	200	48

Zdroj: ČSÚ – statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2021

Dalším ukazatelem výzkumných a inovačních aktivit jsou patenty jako způsob chráněného duševního vlastnictví, které vzniká často jako výsledek výzkumu či vývoje. Z hlediska udělených patentů v roce 2020 je okres Nový Jičín na druhém místě za okresem Ostrava-město. Všech sedm patentů bylo v okrese uděleno soukromým podnikům. Z pohledu všech platných patentů k 31. prosinci 2020 následuje okres Nový Jičín hned za Ostravou-městem, v patentech patřícím soukromým podnikům je dokonce na místě prvním (70).

Informační systém výzkumu, vývoje a inovací (IS VaVaI) shromažďuje informace o výzkumu, vývoji a inovacích podporovaných z veřejných rozpočtů v České republice a je jediným autorizovaným, úplným a závazným zdrojem těchto informací. Podle informací z tohoto systému jsou v Kopřivnici dva

významné subjekty řešící několik projektů veřejně podpořeného výzkumu a vývoje za desítky miliónů Kč, a to TATRA TRUCKS, a.s. a Advanced Design Solution s.r.o.

Tabulka 8 Projekty řešené TATRA TRUCKS, a.s. v letech 2015–2022

Program	Název projektu	Rok zahájení	Rok ukončení	Celkové náklady na dobu řešení (Kč)	Dotace pro TATRA TRUCKS
OP PIK	Vývoj kabiny pro vozidla TATRA TERRA	2015	2020	9 891 000	3 573 000
OP PIK	Rozvoj VaV centra ve spol. TATRA TRUCKS, a.s.	2015	2017	60 000 000	30 000 000
OP PIK	Vývoj náprav TATRA s redukcí	2015	2020	5 158 129	1 622 000
OP PIK	Vývoj 4-dveřové kabiny pro vozidla TATRA FORCE	2015	2019	4 159 000	1 390 000
OP PIK	Výzkum a vývoj plynulé převodovky pro použití v nákladních vozidlech	2021	2023	22 114 000	8 202 000
TREND	Vývoj nákladního vozidla s vodíkovým palivovým článkem	2021	2023	11 800 000	4 700 000
Rozvoj ozbrojených sil ČR	CAS-ZV Cisternová automobilová stříkačka zodolněná víceúčelová pro vojenské hasičské jednotky.	2019	2022	99 972 000	99 972 000
Národní centra kompetence	Národní centrum kompetence Josefa Božka pro pozemní dopravní prostředky	2018	2022	211 000	0
	Celkem			**213 305 129**	**149 459 000**

Zdroj: https://www.isvavai.cz, květen 2021 a https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/seznamy-prijemcu

Tabulka 9 Projekty řešené Advanced Design Solution, s.r.o. v letech 2017–2022

Program	Název projektu originální	Rok zahájení	Rok ukončení	Celkové náklady na dobu řešení (Kč)	Dotace pro ADS
OP PIK	Výzkum a vývoj nízkoprofilové nezávisle zavěšené nápravy pro vysoce mobilní vojenská vozidla	2017	2020	33 986 000	16 133 000
OP PIK	Výzkum a vývoj nových nízkoprofilových náprav, přídavné převodovky a elektrického pohonu nezávisle zavěšených náprav pro vysoce mobilní vojenská vozidla	2019	2023	36 360 000	17 071 000
OP PIK	Rozšíření a modernizace vývojového centra agregátů podvozků pro terénní vozidla	2019	2022	60 000 000	30 000 000
OP PIK	Inovace nízkoprofilových nezávisle zavěšených náprav pro terénní vozidla a inovace výroby ADS	2021	2022	103 265 892	36 143 062
	Celkem			**233 611 892**	**99 347 062**

Zdroj: https://www.isvavai.cz, květen 2021 a https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/seznamy-prijemcu

Další podniky v Kopřivnici již tak aktivní nejsou. Pouze Dura Automotive Systems CZ, s.r.o. v roce 2014 realizovala projekt „Rozšíření Výzkumně-vývojového centra a zkušebny závodu Dura Kopřivnice“ za 14 500 000 Kč, na který navázala v letech 2015–2018 projektem „Inovace řadicích systémů PSA EMP2 a FORD C519, a s tím související zavedení nových technologických procesů“ za 50 miliónů Kč s 25% dotací z OP PIK. Společnost Favea, a.s. byla velmi aktivní před 10–20 lety, kdy mezi roky 2004 a 2013 řešila 12 projektů za desítky milionů Kč, od té doby také v databázi nic nového nenacházíme.

Hlavní zjištění:

- *Město Kopřivnice patří v okrese Nový Jičín k nejsilnějším hospodářským centrům a spolu s městy Příbor, Nový Jičín a Frenštát p. Radhoštěm k hlavním zdrojům pracovních příležitostí a cílům pracovní dojížďky v celém Moravskoslezském kraji.*
- *Ve spádovém území FÚ Kopřivnice je podnikatelská aktivita spíše podprůměrná, nicméně tento fakt se nijak negativně neprojevuje na nabídce pracovních míst ve městě – spíše představuje nevyužitý potenciál dalšího rozvoje.*
- *Zpracovatelský průmysl je hlavním nosným odvětvím hospodářství Kopřivnice, tvoří výrazně nadpoloviční většinu všech pracovních míst (až 80 % u velkých zaměstnavatelů se sídlem v Kopřivnici). V porovnání s ostatními podobně velkými městy v Moravskoslezském kraji je dominance zpracovatelského průmyslu ve struktuře ekonomiky největší. Příčinou je dlouhodobá tradice automobilového průmyslu a existence průmyslové zóny regionálního významu.*
- *Zpracovatelskému průmyslu v Kopřivnici dominuje odvětví automotive, které spolu s NACE 25 (kovovýroba) tvoří skoro 80 % celkového obratu všech firem. Největší část tvoří pobočky zahraničních firem specializující se na výrobu dílů a komponent pro osobní automobily. Druhou nejvýznamnější skupinou firem je TATRA TRUCKS, a.s. a její přidružené nebo dceřiné společnosti.*
- *Dominantní orientace firem v Kopřivnici na sektor automotive může představovat riziko v případě, že se automobilový průmysl v Evropě / na světě ocitne v krizi. Hlavní pojistkou v tuto chvíli se zdá být rozdělení sektoru na osobní a nákladní automobily a zejména možnost využití „Tater“ a jejich podvozků v ozbrojených silách. Do města rovněž v posledních letech přicházejí do průmyslového parku i firmy z jiných sektorů, které jsou sice podstatně menší, ale průmyslovou základnu diverzifikují (i svou velikostí).*
- *Vlastní aktivity výzkumu a vývoje i ve spolupráci s vysokými školami realizují zejména společnosti TATRA TRUCKS, a.s. a Advanced Design Soution, s.r.o., obě v oblasti automotive.*

4 Nezaměstnanost a volná pracovní místa

Kapitola analyzuje základní charakteristiky situace na trhu práce zejména se zaměřením na strukturu nezaměstnanosti podle nejdůležitějších aspektů. Pro zmapování situace ve městě jsou využita dostupná data Úřadu práce v Kopřivnici. Situace na trhu práce je porovnána s vývojem v Moravskoslezským krajem a s průměrnými hodnotami za Česko.

Klíčové otázky:

- *Jak se vyvíjí trh práce ve městě v porovnání s nadřazenými územními celky?*
- *Které skupiny obyvatel jsou nejvíce ohrožené nezaměstnaností?*
- *Jak se změnil počet a struktura pracovních míst nabízených Úřadem práce ČR?*
- *Jak velký je nedostatek pracovních sil na trhu práce a jakého typu?*

Graf 18 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Kopřivnici a nadřazených územních celcích v letech 2014-22

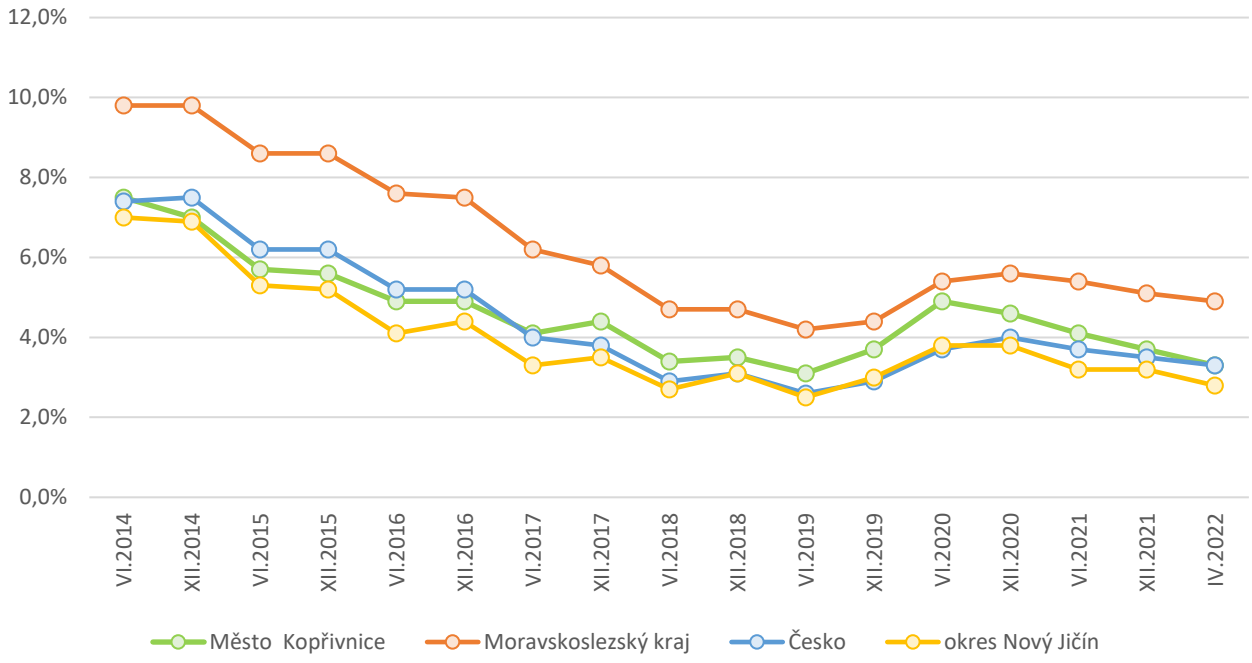

Poznámka: Podíl nezaměstnaných osob (PNO) = UoZ15-64 let/P15–64 let * 100 - srovnává počty dosažitelných uchazečů k obyvatelstvu ve věku 15–64 let. Data jsou vždy k 30.6. a 31.12. daného roku, rok 2022 je k 30.4.2022.

Zdroj: Datové sady MPSV - https://data.mpsv.cz/web/data/zamestnanost

Podíl nezaměstnaných osob od roku 2014 trvale klesal ve všech sledovaných územních celcích (Graf 18) až do roku 2018. Přestože i v Moravskoslezském kraji docházelo k obdobnému scénáři ve vývoji nezaměstnanosti, tak podíl nezaměstnaných osob se stále pohyboval výrazně nad průměrem Česka a z dlouhodobého hlediska kraj dosahuje nejvyšších hodnot v porovnání s ostatními kraji. Okres Nový Jičín i samotná Kopřivnice se řadí v Moravskoslezském kraji k územím s nízkou úrovní nezaměstnanosti. Po celé sledované období se podíl nezaměstnaných osob pohyboval v okrese Nový Jičín i v Kopřivnici výrazně pod průměrem kraje. Na konci roku 2021 podíl okresu Nový Jičín představoval necelých 8 % z evidovaných uchazečů o zaměstnání v Moravskoslezském kraji.

V Kopřivnici se do poloviny roku 2017 podíl nezaměstnaných osob pohyboval mírně pod průměrem České republiky. V následujících letech pokles nadále pokračoval, ale mírnějším tempem než průměr ČR. V období 2014-2019 klesla hodnota podílu nezaměstnaných osob o více jak čtyři procentní body (z 7,5 % na 3,1 %). V té době dosáhla Kopřivnice nejnižší hodnoty. Zpomalování ekonomiky od poloviny roku 2019 a následně dopady pandemie Covid-19 se projevily ve všech sledovaných územích. Rostoucí trend se však v polovině roku 2020 v okrese Nový Jičín i v Kopřivnici zastavil a podíl nezaměstnaných osob začal opět pozvolna klesat. Aktuální nezaměstnanost, resp. podíl nezaměstnaných osob, byl v dubnu 2022 v Kopřivnici 3,3 %, což byla stejná hodnota jako průměr ČR. V celém okrese Nový Jičín dosahuje podíl nezaměstnaných 7,4 % a v Moravskoslezském kraji 9,7 %.

Graf 19 Vývoj počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst v Kopřivnici

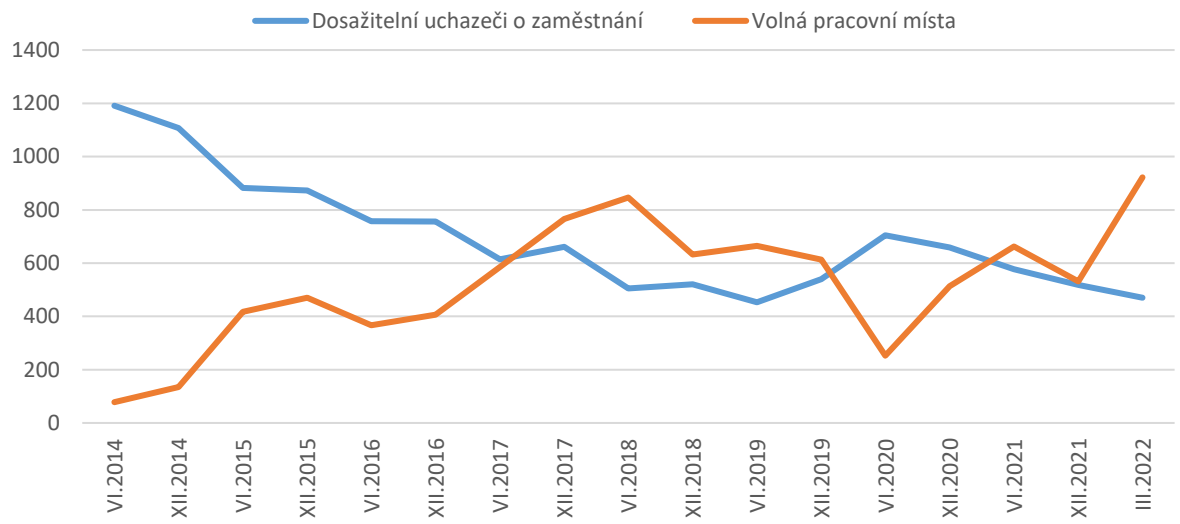

Zdroj: Datové sady MPSV - https://data.mpsv.cz/web/data/zamestnanost

Od začátku sledovaného období se počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst výrazně proměnil. Zatímco v roce 2014 připadalo na jedno volné pracovní místo 15 uchazečů o zaměstnání, tak v dubnu 2022 připadalo na 1 volné pracovní místo 0,5 uchazeče. Tento vývoj se změnil v roce 2017, kdy nabídka volných pracovních míst převýšila poptávku ze strany zájemců o zaměstnání. V období zpomalování ekonomiky a nástupu pandemie a restrikcí v důsledku COVID-19 se situace mírně zhoršila (v roce 2020 připadalo na 1 volné pracovní místo 2,78 uchazeče). Od roku 2021 opět převyšuje nabídka volných pracovních míst poptávku.

4.1 Struktura uchazečů o zaměstnání

Struktura uchazečů o zaměstnání v Kopřivnici vykazuje ve sledovaném období určité změny - Graf 20. Zatímco v roce 2012 řešil trh práce v Kopřivnici problémy s rostoucím počtem mladých uchazečů o zaměstnání do 30 let věku, tak ve sledovaném období se tento nárůst zastavil. U této věkové kategorie je zřejmý největší pokles. Na konci roku 2021 představoval podíl uchazečů o zaměstnání do 30 let věku 11 % (17,6 % v roce 2014). V absolutních číslech vzrostl počet uchazečů ve věku 40-49 let. U této kategorie byl nárůst o téměř polovinu. Nejvyšší zastoupení mezi uchazeči o zaměstnání má dlouhodobě věková kategorie nad 50 let. V letech 2014-2019 se absolutní počet uchazečů u této věkové kategorie výrazně snížil. Do roku 2019 klesl počet uchazečů v porovnání s rokem 2014 o více jak 30 %. Tento pozitivní trend se však zastavil a v posledních třech letech se počet uchazečů nad 50 let věku opět zvyšuje. V dubnu 2022 dosahoval mírně vyšších hodnot než v červnu 2014. Vzhledem

k demografické struktuře populace (viz kapitola 2) může v následujících letech docházet k mírnějšímu růstu zastoupení této věkové kategorie a velmi pravděpodobně budou uchazeči o zaměstnání v tomto věku i nadále tvořit nejvyšší podíl.

Graf 20 Struktura uchazečů o zaměstnání podle věkových skupin v letech 2014-2022

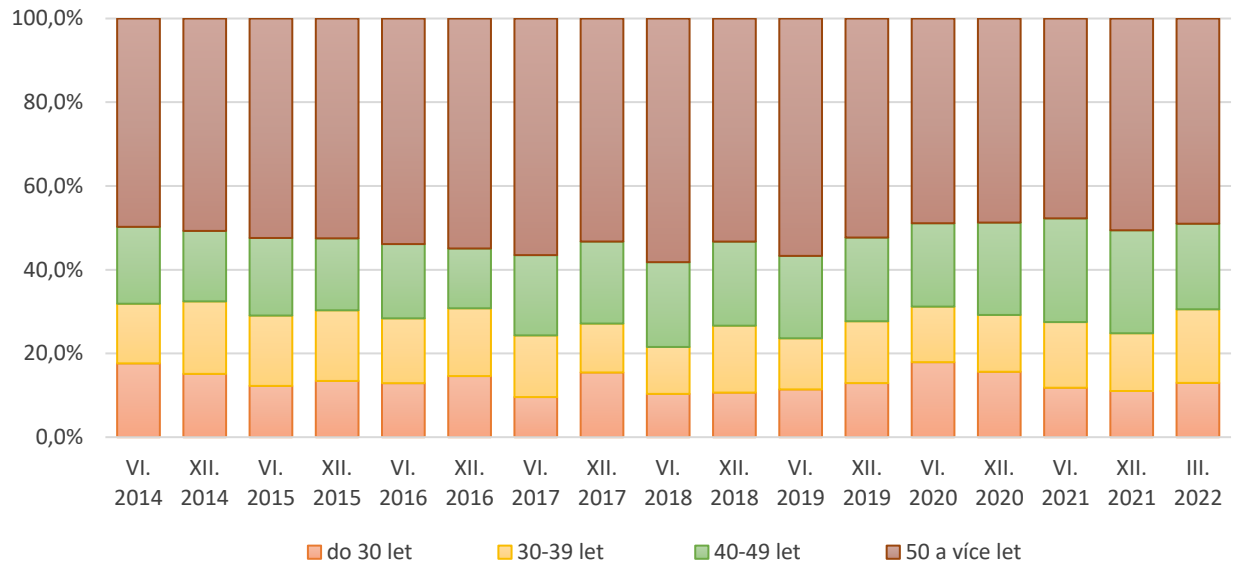

Zdroj: Úřad práce – Kontaktní pracoviště Kopřivnice

Také struktura uchazečů o zaměstnání podle jejich nejvyššího dokončeného vzdělání vykazuje změny ve sledovaném období - Graf 21. V letech 2014-2019 docházelo ke snižování počtu u všech vzdělanostních skupin. Nástupem zpomalování ekonomiky a zejména pandemie COVID-19 se výrazně zvýšil počet uchazečů o zaměstnání u dvou vzdělanostních kategorií – základní vzdělání a střední odborné vzdělání s výučním listem. U kategorie základní vzdělání včetně neukončeného byl nárůst trojnásobný. Je tedy zřejmé, že v Kopřivnici nachází uplatnění především lidé s vyšším vzděláním.

Graf 21 Struktura uchazečů o zaměstnání podle jejich vzdělání v letech 2014-2022

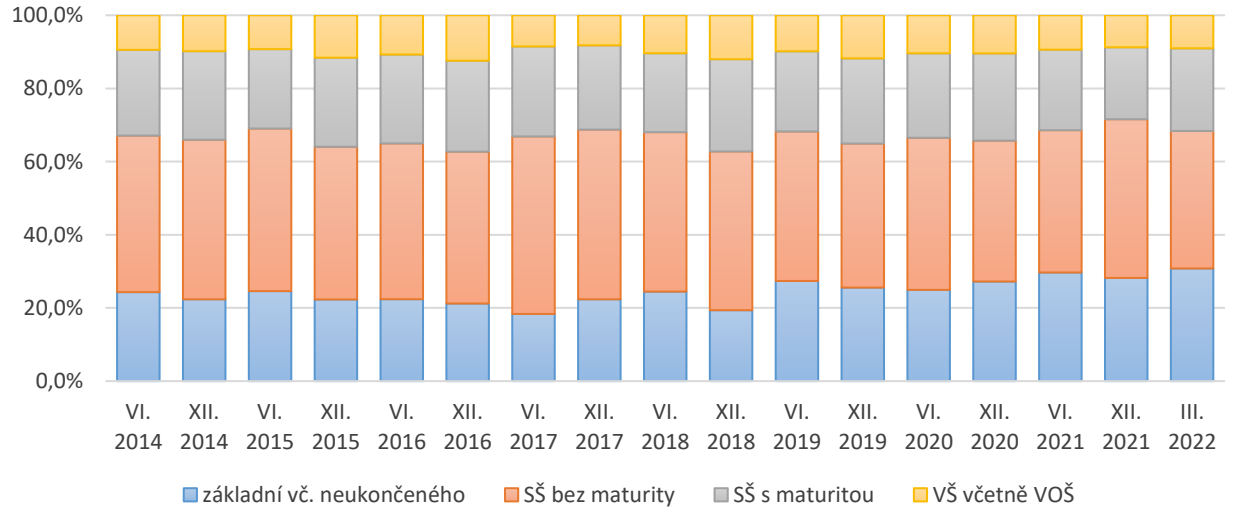

Zdroj: Úřad práce – Kontaktní pracoviště Kopřivnice

Strukturu uchazečů podle délky nezaměstnanosti ovlivňují změny na trhu práce. Hlavním lokálním problémem v Kopřivnici byl po roce 2009 růst dlouhodobé nezaměstnanosti. Tento negativní trend se zastavil v roce 2014. Absolutní počet nezaměstnaných osob, které byly bez zaměstnání déle než 1 rok, klesal v období 2014-2019, přičemž nejvýraznější pokles je zřetelný u osob bez zaměstnání více než 2 roky – pokles téměř o polovinu. Následně vlivem zpomalení ekonomiky a zejména v důsledku pandemie Covid-19 a nastavených restrikcí počet dlouhodobě nezaměstnaných opět rostl. Tento růst se zpomalil na konci roku 2021 a v prvním čtvrtletí roku 2022 představovaly osoby, které byly bez zaměstnání déle než 1 rok, celkem 41,3 % (v roce 2014 to bylo 72,6 %). Dlouhodobá nezaměstnanost, která uchazeče o zaměstnání nejvíce devastuje, zasahuje v České republice především osoby nad 50 let věku, nízkého vzdělání a osoby se zdravotními handicapy. S dlouhodobou nezaměstnaností souvisí vznik hmotné nouze a stále častěji také exekuce. Ekonomický rozvoj a růst nabídky volných pracovních míst v průběhu sledovaného období přinesl pracovní příležitosti a uplatnění i pro osoby, které byly považovány za nezaměstnatelné.

Počet i podíl uchazečů o zaměstnání do 6 měsíců se ve sledovaném období měnil a mírně rostl. V období ekonomického růstu se jedná o velmi častý trend – fluktuace pracovní síly z důvodu růstu pracovních příležitostí v lokální ekonomice.

Graf 22 Struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti v letech 2014-2022

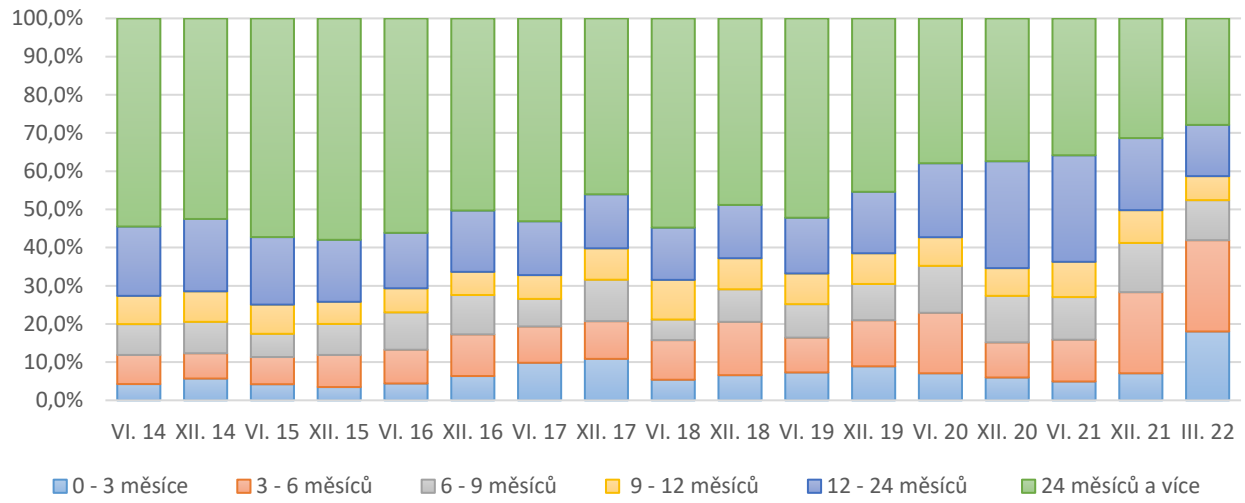

Zdroj: Úřad práce – Kontaktní pracoviště Kopřivnice

4.2 Struktura volných pracovních míst

Dostupná data z Úřadu práce České republiky umožňují sledovat pracovní nabídky podle tzv. klasifikace CT-ISCO, která nabízené pracovní pozice rozděluje do 10 skupin dle jejich typu - Graf 23.

V letech 2010-2014 převládaly v nabídce pracovní pozice pro specialisty (CZ-ISCO 2) a techničtí a odborní pracovníci (CZ-ISCO 3) například v oblasti vědy a techniky, zdravotnictví, výchovy a vzdělávání, informačních a komunikačních technologií atd. Zvyšoval se nejen jejich podíl, ale také počet. Tyto pracovní pozice jsou určeny pro kvalifikované odborníky převážně s vysokoškolským vzděláním a vyznačují se nadprůměrnými příjmy. Od roku 2015 se struktura volných pracovních míst opět začala proměňovat. Po roce 2016 je zjevný nárůst u kategorie CZ-ISCO 7 Řemeslníci a opraváři, která začala

představovat nejvíce poptávanou specializaci na místním trhu práce. Od roku 2018 je zřetelný také růst poptávky po nižších a středních technických profesích (CZ-ISCO 8). V letech 2015-2019 byla rostoucí poptávka po pracovnících ve službách a prodeji. Tento růst se zastavil v roce 2020, pravděpodobně v důsledku uzavření řady provozoven v návaznosti na opatření související s pandemií Covid-19.

Tato data jsou však do určité míry zkreslena. Struktura volných pracovních míst (Graf 23) nepředstavuje celkový počet volných pracovních míst, ale jedná se o počet pracovních nabídek. Tato skutečnost znamená, že v jedné pracovní nabídce může být více pracovních míst.[7] Systém úřadu práce umožňuje vygenerovat zpětně v letech pouze počet pracovních nabídek.

Výše popsanou situaci na trhu práce však ovlivňuje typ pracovních pozic, které jsou na úřad práce hlášeny. Zejména pracovní pozice vyžadující vyšší kvalifikaci a lepší kompetence (např. střední a vyšší management, vysoce odborné pozice ve výrobě) nejsou v řadě případů na úřad práce hlášeny. Tyto odborníky si firmy hledají často samy, protože vyžadují specifické znalosti a kompetence, které většinou uchazeči o zaměstnání hlášení na úřadu práce nesplní.

Graf 23 Struktura volných pracovních míst podle typu pracovní pozice CZ-ISCO, 2014-2022

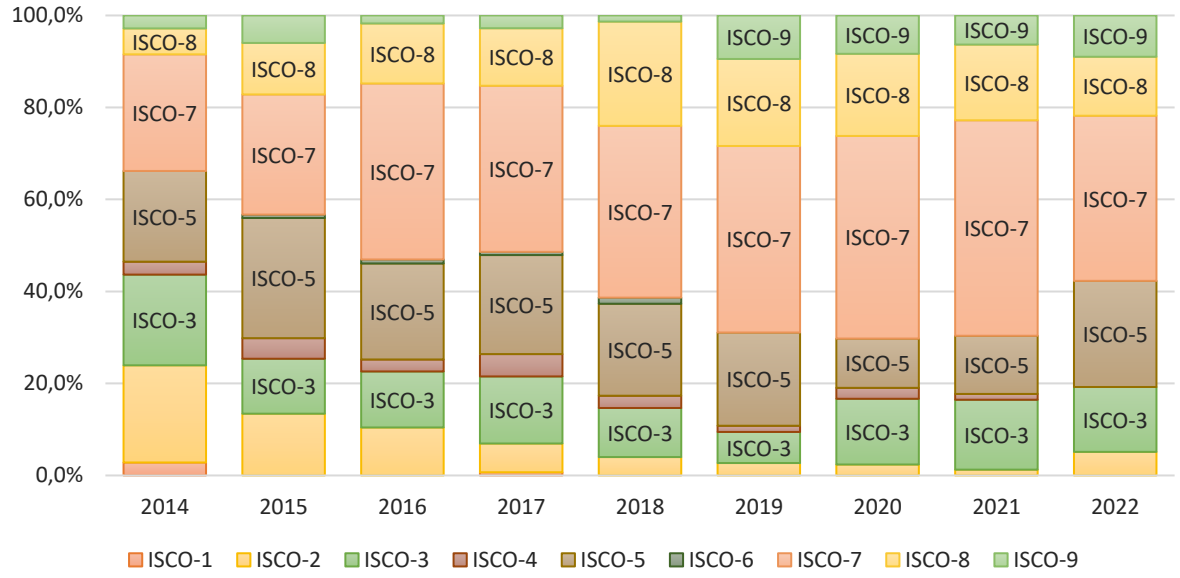

kód	Typ CZ-ISCO	kód	Typ CZ-ISCO
1	Zákonodárci a řídící pracovníci	6	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
2	Specialisté	7	Řemeslníci a opraváři
3	Techničtí a odborní pracovníci	8	Obsluha strojů a zařízení, montéři
4	Úředníci	9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
5	Pracovníci ve službách a prodeji		

Poznámka: Počty pracovních nabídek jsou vždy k poslednímu dni daného roku, tedy k 31.12., vyjma roku 2022 – data k 7.6.
Zdroj: Úřad práce – Kontaktní pracoviště Kopřivnice

Z průzkumu mezi firmami, který realizoval Svaz průmyslu a dopravy v roce 2022, vyplývá, že v následujících letech bude na trhu práce v České republice scházet zhruba 500 tisíc pracovníků. Doplnit tento nedostatek bude reálné zejména využitím zahraniční pracovní síly. Využití zahraniční

[7] Příklad zaměstnavatel uvede požadavek, že chce přijmout 50 operátorů do výroby. V systému je uveden 1 požadavek volného místa, ale součet vybraných volných míst k nabízení je 50. K 7.6. 2022 bylo v systému Úřadu práce Kopřivnice uvedeno 78 požadavků na volná místa, ale celkem se jednalo o 219 volných míst.

pracovní síly bude klíčovým tématem i pro firmy v Kopřivnici. Potřebu zahraniční pracovní síly budou řešit v následujících letech také firmy v Kopřivnici. Pro rozvoj města bude přínosné, když nebudou přicházet pouze jednotlivci, ale do města se přistěhují celé rodiny a usadí se. Město musí být připraveno na případný příliv pracovníků ze zahraničí a musí vytvořit dobré podmínky a vhodné zázemí pro jejich plnohodnotný život v území – nabídka vzdělání, odbourání jazykové bariéry, nabídka volnočasových aktivit apod.

Hlavní zjištění:

- *Podíl nezaměstnaných osob dlouhodobě dosahuje nižších hodnot, než je průměr Moravskoslezského kraje, ale patří k vyšším, než je průměr okresu Nový Jičín.*
- *Počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání a volných pracovních pozic se v posledních 10 letech výrazně proměnil. Od roku 2017 převýšila nabídka volných pracovních míst poptávku ze strany zájemců o zaměstnání. Výjimkou byl pouze rok 2020, kdy se nástupem pandemie a restrikci v důsledku COVID-19 situace mírně zhoršila.*
- *V posledních letech roste podíl uchazečů o zaměstnání u uchazečů se základním a středním odborným vzděláním s výučním listem.*
- *Uplatnění v Kopřivnici nachází v posledních letech především lidé s vyšším vzděláním, což dokládá i struktura volných pracovních míst. Více jak tři čtvrtiny volných pracovních míst jsou určeny pro technicky vzdělané pracovníky.*
- *S rozvojem místních firem lze předpokládat zvýšenou poptávku po pracovní síle kterou bude reální pokrýt využitím zahraniční pracovní síly. Pro rozvoj města bude efektivní příchod celých rodin ze zahraničí než jen jednotlivců. Pro příchod a integraci kvalifikovaní zahraniční pracovní síly bude muset město vytvořit ve spolupráci s dalšími partnery kvalitní podmínky – vhodné bydlení, podmínky pro vzdělávání, volnočasové aktivity aj.*

5 Vzdělávání

Vzdělanostní úroveň obyvatelstva lze označit za jeden z klíčových faktorů pro stanovení rozvojového potenciálu území. Být vzdělaný znamená, že člověk prošel dlouhodobým procesem učení a získal podpůrné znalosti, dovednosti a kompetence, které v životě bude potřebovat. Trh práce se neustále mění – některé profese zanikají, jiné vznikají, mění se požadavky i pracovní procesy. Nabídka a dostupnost možností kvalitního vzdělávání je jedním z klíčových ukazatelů kvality života ve městě a sehrává významnou roli při rozhodování, kde člověk chce žít. Vzdělanostní úroveň obyvatel má do určité míry také vliv na poptávku po různých veřejných či soukromých službách.

Kapitola analyzuje základní charakteristiky vzdělanosti obyvatelstva a nabídku vzdělávání obyvatel města Kopřivnice včetně místních částí. Vzdělanostní struktura obyvatelstva je porovnána s nadřazenými územními celky a nejbližšími „konkurenčními“ městy. Pozornost je také věnována dostupnosti a vytížení vzdělávacích institucí ve městě. V oblasti vzdělanostní struktury jsou využita data z posledního Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021. V oblasti vzdělanostní infrastruktury využívá analýza nejpodrobnější dostupná data z Městského úřadu v Kopřivnici.

Klíčové otázky:

- *Jaká je vzdělanostní úroveň obyvatelstva v Kopřivnici a jak se měnila za posledních 20 let?*
- *Jaká je dostupnost nabídky vzdělávání v mateřských a základních školách v Kopřivnici a budou kapacity dostatečné i v následujících letech?*
- *Jaká je struktura středního školství a navazujícího studia EQF 6 ve městě?*

5.1 Vzdělanostní úroveň obyvatelstva

Vzdělanostní struktura obyvatel města Kopřivnice se výrazně neodlišuje od průměru jak České republiky, tak Moravskoslezského kraje - Graf 24. Mírně příznivější pozici má Kopřivnice v počtu osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním (13 %) – ČR 14 % a MSK 15 %.

Graf 24 **Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího dosaženého vzdělání v Kopřivnici a nadřazených územních celcích**

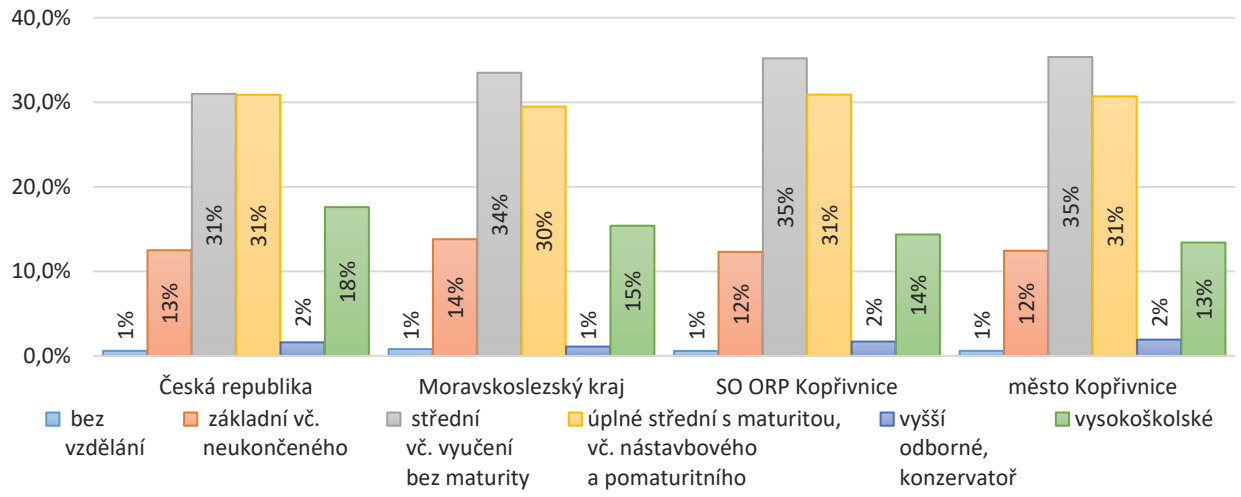

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Vzdělanost pracovní síly v Kopřivnici je na dobré úrovni. Necelá polovina (46 %) obyvatel nad 15 let věku měla v roce 2021 nejvyšší vzdělání úplně střední s maturitou a vyšší. Tato hodnota odpovídá průměru Moravskoslezského kraje, ale je mírně pod průměrem Česka (51 %). V Kopřivnici je nižší zastoupení obyvatel s vysokoškolským vzděláním (13,4 %) v porovnání jak s krajem (15,4 %), tak celou Českou republikou (17,6 %).

V porovnání s vybranými obcemi okresu Nový Jičín je vzdělanostní úroveň obyvatel Kopřivnice průměrná. Vyšší vzdělanostní úroveň v okrese vykazují čtyři obce – Příbor, Nový Jičín, Frenštát pod Radhoštěm, Bílovec - Graf 25.

Graf 25 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího dosaženého vzdělání ve vybraných městech okresu Nový Jičín

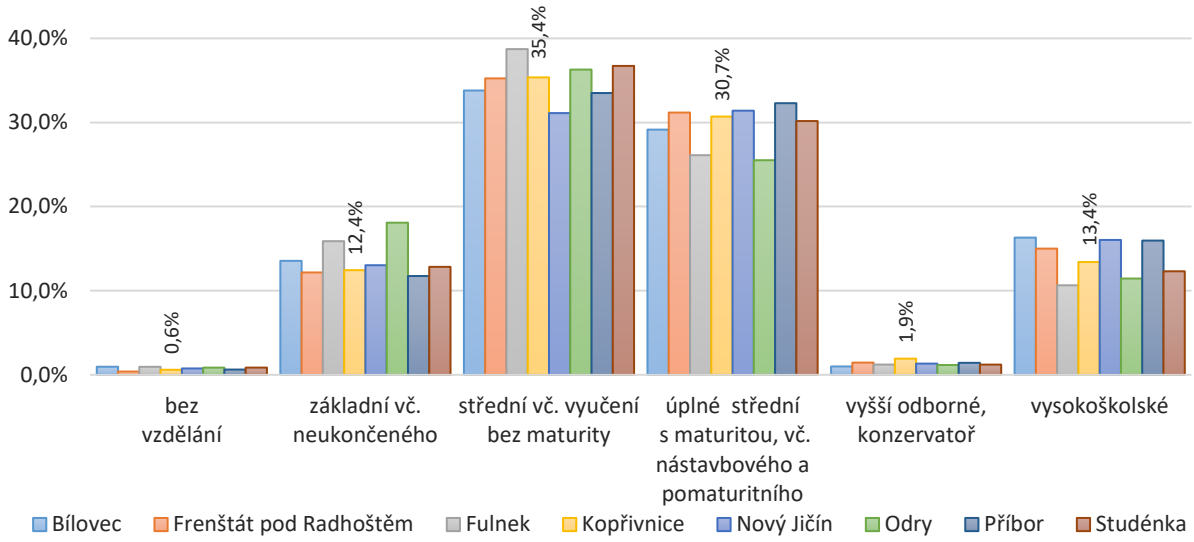

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Graf 26 Vývoj vzdělanostní struktury v Kopřivnici mezi lety 2001, 2011 a 2021

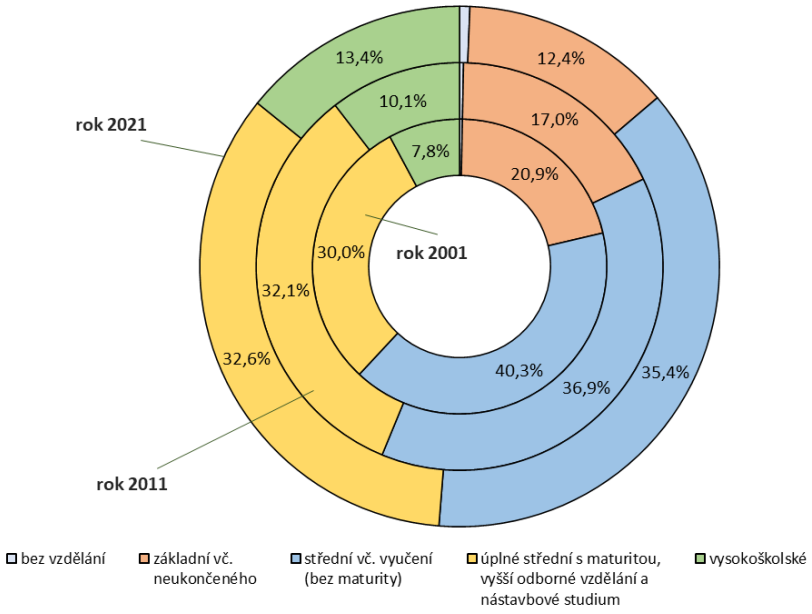

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2001, 2011 a 2021

Při porovnání vývoje vzdělanostní struktury za posledních 20 let je zřejmý celospolečenský trend, který je zřetelný na všech regionálních úrovních – na úrovni České republiky, Moravskoslezského kraje i města Kopřivnice. Od roku 2001 dochází ke snižování podílu obyvatel se základním vzděláním, a naopak roste podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou a vyšším - Graf 26. Nejvýraznější posun je zřetelný u kategorie vysokoškolsky vzdělaných osob (nárůst o 3,3 p. b.). K výraznému poklesu došlo u kategorie osob se základním vzděláním (pokles o 4,6 p. b.). Určitým negativem je nárůst osob bez vzdělání za posledních deset let (nárůst o 0,3 p. b.).

5.2 Vzdělávací infrastruktura ve městě

Na území města Kopřivnice jsou dostupná zařízení předškolního, základního i středního a vyššího odborného vzdělávání. Ve městě také působí speciální mateřská a základní škola.

5.2.1 Mateřské školy

V roce 2022 nabízelo předškolní vzdělávání celkem 10 mateřských škol s 29 třídami a celkovou kapacitou 750 míst. Devět pracovišť je sdruženo v jednu příspěvkovou organizaci města – Mateřské školy Kopřivnice. Při Základní škole 17. listopadu jsou zřízeny také dvě třídy mateřské školy. Dětem s různými handicapy nabízí vzdělávání na území města Základní škola a Mateřská škola Motýlek, Kopřivnice, Smetanova 1122, příspěvková organizace. Ve městě také působí firemní zařízení Brose-Kids Club[8]. Mateřské školy jsou rozmístěny v blízkosti sídlištní zástavby a jsou dobře dostupné. Dojíždět musí pouze děti z místní části Vlčovice.

Tabulka 10 Vývoj počtu dětí, pedagogických pracovníků a tříd v MŠ ve městě (2015-2022)

školní rok	počet tříd	počet dětí	počet pedagogů	počet dětí na jednu třídu	počet dětí na 1 pedagoga
2015/16	29	736	55,8	25,4	13,2
2016/17	29	737	55,8	25,4	13,2
2017/18	29	718	55	24,8	13,1
2018/19	29	719	58	24,8	12,4
2019/20	29	693	58	23,9	11,9
2020/21	29	704	58	24,3	12,1
2021/22	29	679	58	23,4	11,7
změna 2022/15	100,00 %	92,26 %	103,94 %	-	-

Zdroj: Městský úřad Kopřivnice, odbor školství, kultury a sportu

Nejvyšší zájem o předškolní vzdělávání byl v letech 2015—2019, kdy u všech pracovišť, vyjma MŠ Francouzské, MŠ Záhumenní a mateřské školy při ZŠ 17. listopadu, byla kapacita plně vytížena. Porovnáme-li počet dětí, které navštěvovaly předškolní vzdělávání ve školním roce 2015/16 s počty dětí v roce 2021/22, tak došlo k poklesu o necelých 18 %. Mírně klesající počet dětí nastupujících do předškolního vzdělávání se pozitivně projevil na snížení počtu dětí na jednu třídu i snížení počtu dětí na pedagoga - Tabulka 10. Tento klesající trend lze sice chápat pozitivně, jelikož nabízí osobnější přístup a bližší kontakt mezi dětmi a pedagogy, ale důležité je se také podívat na skladbu dětí. Dle dostupných dat[9] se zvyšuje zájem o umístění dětí mladších 3 let a také mateřské školy zaznamenaly růst počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Tyto změny mění i vzdělávací potřeby a vyžadují změny v organizaci MŠ – vznik tříd pro dvouleté děti, vybavení tříd (technické zázemí, didaktické hry,

[8] Děti ve věku 1-6 let zaměstnanců společnosti Brose mohou navštěvovat jesličky a následně školku.
[9] Místní akční plán ORP Kopřivnice III – dokumentace MAP, analytická část

kompenzační pomůcky), přítomnost chův a asistentů pedagoga, snížení počtu dětí ve třídě, speciální pedagog, vyškolení učitelé vzdělávající dvouleté děti a děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V roce 2017 byla v MŠ Jeřabinka zrealizována nástavba, ve které vzniklo pracoviště pro speciálního pedagoga, který poskytuje logopedickou péči.

Graf 27 Vytížení mateřských škol ve městě v letech 2015-2022 (%)

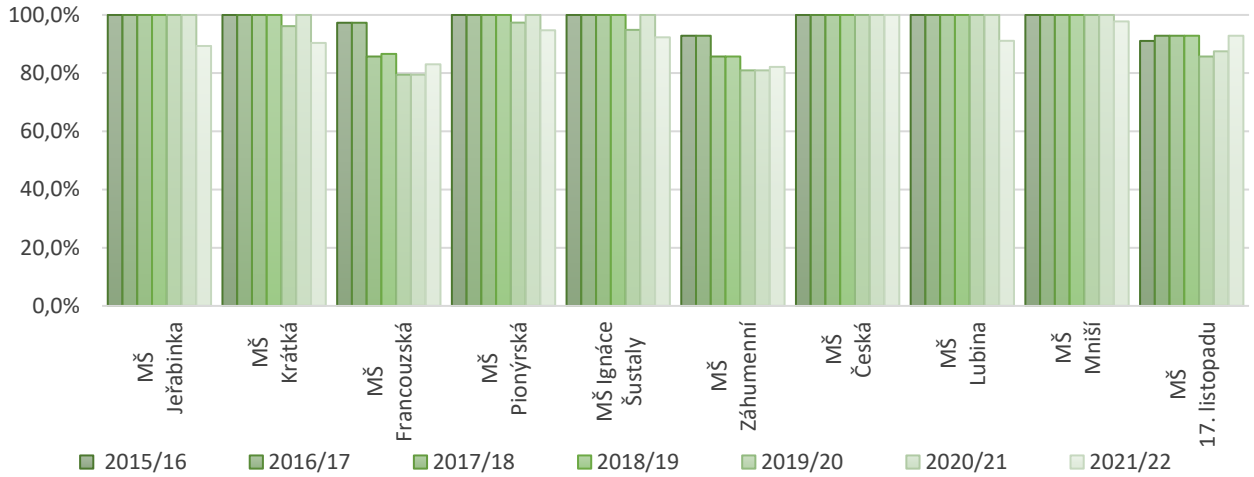

Zdroj: MÚ Kopřivnice – Ročenka města Kopřivnice za roky 2015-2020, Městský úřad Kopřivnice odbor školství, kultury a sportu

Další oblastí, na kterou je potřeba se při rozvoji mateřských škol zaměřit, jsou pedagogičtí pracovníci. Rostoucí potřeby dětí znamenají také nutnost vyšší podpory pedagogů. Do budoucna je nezbytné zaměřit pozornost na mentoring, kolegiální podporu, sdílení, předávání zkušeností, příkladů dobré praxe, zvyšování digitální gramotnosti a vybavení MŠ.

Z pohledu investic lze kladně hodnotit, že u řady budov MŠ byly realizovány dílčí projekty zaměřené na modernizaci tříd a prostor pro děti včetně sociálního zázemí. Ve všech mateřských školách byla provedena revitalizace zahrad tak, aby sloužila pro potřeby škol i dětí. V následujících letech bude potřeba pokračovat v investicích zaměřených například na rekonstrukci vnitřních rozvodů, řešení tepelné nepohody zejména v letních měsících (přehřívání, absence stínění aj.) a další.

Spokojenost s mateřskými školami vyjádřili obyvatelé města[10]. Respondenti (74,7 %) vyjádřili spokojenost s kvalitou práce s dětmi. Obyvatelé jsou spokojeni i s možností výběru MŠ a se spoluprací mezi MŠ a rodiči.

Město naplňuje třídy mateřských škol, na základě výjimky z nejvyššího počtu dětí, do zvýšeného počtu 25 dětí. Z hlediska pedagogického procesu i státního financování by byl optimální počet 24 dětí v oddělení. V letošním roce mohly být přijaty z kapacitních důvodů pouze děti starší tří let. V následujících letech se mohou také objevit zvýšené nároky na umístění dětí do zařízení předškolního vzdělávání vlivem intenzivní bytové výstavby. V současné době probíhá v místní části Lubina výstavba rodinných domů, dále je plánována realizace developerských projektů v lokalitě Západ a v územním plánu existují další rozvojové plochy pro bytovou výstavbu. Na nedostatečnou kapacitu MŠ si stěžují také obce v zázemí města. Ačkoliv populační projekce počítá s určitou stagnací a následně i poklesem počtu narozených dětí, tak poptávka po umístění dětí do MŠ, díky výše uvedeným skutečnostem,

[10] Průzkum veřejného mínění mezi obyvateli města Kopřivnice v kombinaci s vyhodnocením společného evropského indikátoru ECI 1 – AUGUR Consulting, s.r.o., 2021

pravděpodobně klesat nebude. Naopak by mělo město ve spolupráci s dalšími obcemi na území SO ORP Kopřivnice zvážit rozšíření některé ze stávajících kapacit, případně vybudovat novou mateřskou školu v lokalitě, kde bude probíhat intenzivní bytová výstavba. V souvislosti s příchodem uprchlíků z Ukrajiny město připravuje rozšíření mateřské školy při ZŠ 17. listopadu o jedno oddělení, a to i díky daru společnosti PROMET prostřednictvím jejich kopřivnické firmy TAWESCO. Nové oddělení bude řešit potřebu míst pro ukrajinské děti a výhledově také pro ostatní děti z města případně SO ORP Kopřivnice.

5.2.2 Základní školy

V Kopřivnici základní vzdělání nabízí celkem 8 základních škol a jedna speciální základní škola. Zřizovatelem šesti ZŠ je Město Kopřivnice, Základní škola sv. Zdislavy je církevní školou, jejímž zřizovatelem je Biskupství ostravsko-opavské a zřizovatelem Základní školy Floriána Bayera je Moravskoslezský kraj. Základní škola v místních částech Mniší a Lubina nabízí vzdělávání pouze na I. stupni (1.-5. třída). Všechny základní školy se nachází v blízkosti sídlištní zástavby a jsou dobře dostupné v kompaktní městské zástavbě. Z místních částí dojíždí na prvním stupni pouze děti z Vlčovic. Dojezdová vzdálenost se pohybuje do 5 minut.

Základní školy v Kopřivnici nabízí celkem 3 184 míst. Ve sledovaném období 2015-2022 byla tato kapacita využita zhruba ze dvou třetin. Počty dětí mírně rostly až do roku 2018 a v následujících letech počet žáků stagnuje. Počet pedagogů působících na školách se pohyboval ve sledovaném období v rozmezí 175-225 osob. Pozitivem je, že přestože rostl počet žáků na školách, nezvyšoval se průměrný počet dětí na jednu třídu. Je zřejmé, že základní školy v Kopřivnici upřednostňují udržení kvality v jednotlivých školách a průměrný počet žáků na jednu třídu nenavyšují. Maximální průměrný počet žáků na jednu třídu byl ve školním roce 2017/18, kdy dosáhl hodnoty 21 žáků.

Tabulka 11 Vývoj počtu žáků, pedagogů a tříd na základních školách v letech 2015-2022

školní rok	počet tříd	počet dětí	počet pedagogů	počet žáků na jednu třídu	počet žáků na 1 pedagoga	využití kapacity
2015/16	96	1996	175	20,8	11,4	62,7 %
2016/17	97	2061	173,2	21,2	11,9	64,7 %
2017/18	99	2119	193	21,4	11,0	66,6 %
2018/19	99	2082	195	21,0	10,7	65,4 %
2019/20	106	2094	204	19,8	10,3	65,8 %
2020/21	109	2079	225	19,1	9,2	65,3 %
2021/22	109	2058	169	18,9	12,2	64,6 %
změna 2022/15	113,54 %	103,11 %	103,94 %	-	-	-

Zdroj: Městský úřad Kopřivnice, odbor školství, kultury a sportu

Vytíženost jednotlivých základních škol je různorodá - Graf 28. Nejrychlejší růst v posledních 10 letech zaznamenala ZŠ Mniší (ve š. r. 2011/12 vytížení 43,8 %, ve š. r. 2021/22 vytížení 91,3 %). Toto navýšení bylo způsobeno komplexní rekonstrukcí budovy základní školy v Mniší v roce 2011. Kapacita školy se tak zvýšila o jednu třídu. Před rekonstrukcí zajišťovala škola vzdělání od 1. do 4. ročníku, nyní zajišťuje kompletně první stupeň (1.-5. ročník). Výraznější růst počtu dětí zaznamenala také ZŠ sv. Zdislavy (v roce 2022 navštěvuje školu o 17 % dětí více v porovnání s rokem 2015) a ZŠ Floriána Bayera (v roce 2022 navštěvuje školu o 28 % dětí více v porovnání s rokem 2015). Naopak s poklesem počtu žáků se potýká ZŠ dr. Milady Horákové, jejíž kapacita se v posledních letech pohybuje v rozmezí 48–54 %.

Graf 28 Vytížení základních škol ve městě v letech 2015-2022 (%)

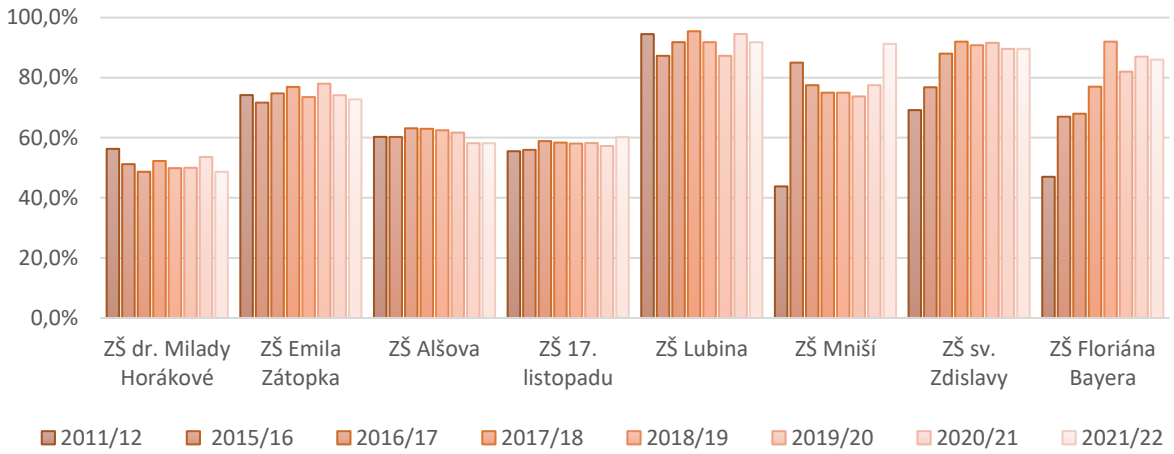

Zdroj: MÚ Kopřivnice – Ročenka města Kopřivnice za roky 2015-2020, Městský úřad Kopřivnice odbor školství, kultury a sportu

Ve městě je zajištěna dostatečná nabídka vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Řada dětí je v rámci inkluze integrována do běžných tříd základních škol. Základní školy mají vytvořen fungující systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky nadané. Na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se orientuje Základní škola Floriána Bayera, Kopřivnice Štramberská, příspěvková organizace Moravskoslezského kraje. Tato škola poskytovala až do školního roku 2015/2016 základní vzdělávání dětem s lehkým a středně těžkým mentálním postižením a kombinovanými vadami jako škola speciální. Po úpravě legislativy v souvislosti se zavedením společného vzdělávání došlo k transformaci školy ze školy samostatně zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona v běžnou ZŠ se samostatnými třídami zřízenými podle § 16. Škola poskytuje základní vzdělávání v základní škole, a i nadále poskytuje výchovu a vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Mezi tyto žáky jsou zařazeny děti se zdravotním postižením – mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Tito žáci jsou individuálně integrováni v běžných třídách nebo jsou vzděláváni v samostatných třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona podle typu postižení. V těchto třídách je nabízeno vzdělání pro děti s vadami řeči nebo s lehkým mentálním postižením. Kapacita školy je 100 žáků. Zatímco ve školním roce 2011/2012 byla kapacita školy vytížena pouze na 47 %, tak ve školním roce 2021/2022 byla kapacita vytížena na 87 %. K nárůstu přispěla i skutečnost, že škola zřídila od školního roku 2016/2017 běžné třídy s prvky Montessori – v současné době jsou již dvě běžné třídy s prvky Montessori. Druhým zařízením zaměřeným na vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je Základní škola a Mateřská škola Motýlek, Kopřivnice, Smetanova. Tato škola působí pod názvem "Dětské centrum" ve městě již od roku 1993 a je příspěvkovou organizací Moravskoslezského kraje. Motýlek umožňuje vzdělávání dětí a žáků s takovou úrovní rozvoje rozumových schopností a postižení, která jim nedovoluje navštěvovat běžnou mateřskou a základní školu. Škola je zřízena podle §16 odst. 9 školského zákona. Předškolní vzdělávání je poskytováno v šesti třídách (kapacita 70 dětí) – 4 třídy MŠ speciální a 2 třídy MŠ logopedické. Základní škola má kapacitu 50 žáků a je určena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle §16 odst. 9 školského zákona. Žáci jsou zařazení do tříd podle vzdělávacích programů a podle druhu postižení. S přihlédnutím k individuálním potřebám jsou žáci začleněni do systému ucelené rehabilitace – individuální logopedická péče, komunikační metoda VOKS, fyzioterapeutická péče, canisterapie, hipoterapie, arterapie, plavání, snoezelen a jiné terapie. Škola má také čtyři oddělení

školní družiny. Motýlek navštěvovalo ve školním roce 2021/2022 celkem 112 dětí v denní péči, z toho 63 dětí v MŠ a 49 žáků v ZŠ. V posledních letech se zvýšila obsazenost zejména základní školy. MŠ i ZŠ jsou vytíženy okolo 98 %. Děti jsou do školy každodenně sváženy svozovými auty zařízení z Kopřivnice a širokého okolí.

Graf 29 Vývoj počtu dětí v MŠ a ZŠ Motýlek v letech 2015-2020

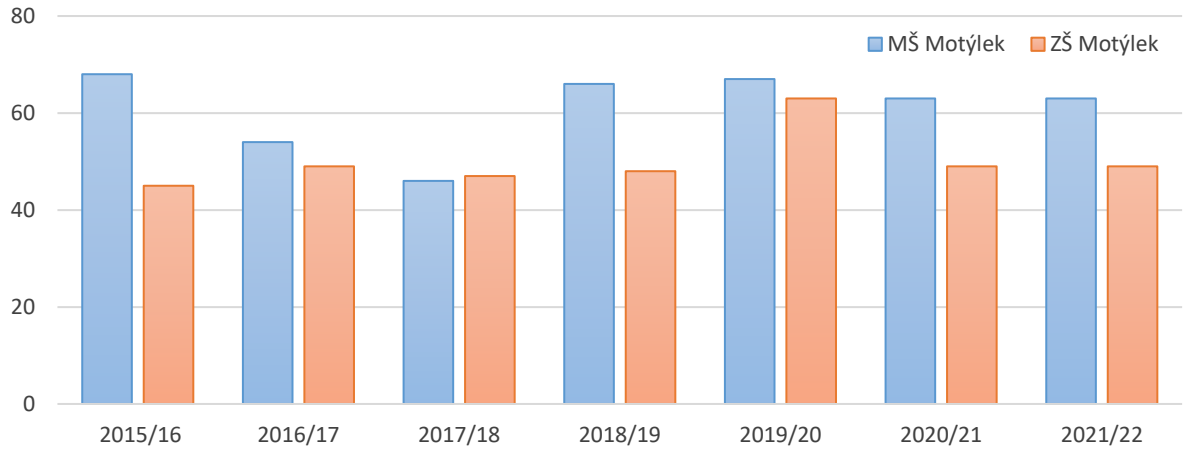

Zdroj: Výroční zprávy Základní školy a Mateřské školy Motýlek, Kopřivnice, Smetanova

Všechny základní školy zřizované městem se snaží být aktivní a hledají cesty, jak zaujmout rodiče i budoucí žáky a zvýšit tak zájem o studium na dané základní škole. Školy jsou například zapojeny v projektech jako Zdravá škola, Ekoškola, Etická škola, zaměřují své třídy na různorodé aktivity výuka cizích jazyků, informační technologie, matematika, logika, sport a další. Všechny základní školy v posledních deseti letech modernizovaly své odborné učebny a realizovaly zajímavé projekty podporované z OP Výzkum, vývoj a vzdělávání zaměřené na zkvalitnění vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích. ZŠ a MŠ 17. listopadu je pilotní školou projektu Škola4. Jedná se o projekt Mensy ČR realizovaný v rámci projektu Moravskoslezského kraje Odborné, kariérové a polytechnické vzdělávání (OKAP). Projekt se zaměřuje na práci s nadanými žáky a jeho cílem je zvýšení kvalitu didaktické práce, podpořit individualizaci výuky a matematickou gramotnost na škole. Aktivity projektu by měly pomoci modernizovat didaktické postupy – projektové učení, badatelské učení, práce s vnitřní motivací, měkké dovednosti tzv. soft skills, využití informačních technologií, angličtina jako přirozená součást výuky, programování a algoritmizace.

Své potřeby mají školy jasně definovány v Místním akčním plánu vzdělávání ORP Kopřivnice III. Všechny úplné základní školy v Kopřivnici jsou zatepleny, mají rekonstruovány školní hřiště a postupně jsou prováděny rekonstrukce vnitřních rozvodů, sociálních zařízení a šaten. V následujících letech bude nezbytné zajistit modernizaci učeben pro praktické činnosti – kuchyně. Základní školy v místních částech budou v následujících letech také potřebovat investice. Základní škola Mniší má kompletně rekonstruovánu budovu školy, ale chybí ji školní hřiště a potřebuje revitalizovat školní zahradu. Základní škola Lubina je na hraně kapacity. Před několika lety byly provedeny úpravy ve vedlejším „Domě zahrádkářů“, kde vznikly nové učebny. Oba objekty však nejsou stavebně propojeny a budovy školy vyžaduje zateplení. Škole chybí školní hřiště, bohužel však v zázemí školy však takový prostor není k dispozici. Z hlediska investic také školy vnímají potřebu modernizace vybavení (nábytek), vyřešení prostor například pro knihovny/čtenářské koutky, školní družiny a prostory pro potřeby rozvoje čtenářské dovednosti. Některé školy vnímají potřebu zřízení vhodných prostor pro pedagogy.

Výše zmíněný průzkum spokojenosti obyvatel z roku 2021 ukazuje také rostoucí spokojenost se všemi položkami z oblasti základního vzdělávání. Obecnou spokojenost se základními školami vyjádřily téměř tři čtvrtiny (74,7 %) respondentů, a naopak určitou míru nespokojenosti pouze necelých 5 %. Téměř stejný počet respondentů vyjádřil spokojenost i s nabídkou mimoškolních aktivit, jako jsou školní družiny, kluby, kroužky.

Vzhledem k aktuálnímu trendu snižování počtu narozených dětí, se kterým počítá také populační projekce města Kopřivnice, se v následujících letech neočekává růst počtu dětí na základních školách. Počty budou spíše mírně klesat. Tento odhad může být ovlivněn dvěma faktory (i) dojížďkou – změna počtu žáků dojíždějících za vzděláním do města a (ii) výraznějším rozvojem bytové výstavby ve městě a okolí.

Velmi důležitou roli ve vzdělávání dětí a mladých lidí sehrávají základní umělecké školy, jejichž smyslem je rozvoj talentu, znalostí a dovedností žáků v umělecké oblasti a jejich příprava na další studium na středních a vysokých školách uměleckého charakteru. Na území města Kopřivnice působí dvě ZUŠ – Základní umělecká škola Zdeňka Buriana, Kopřivnice, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj a První soukromá základní umělecká škola, MIS music, o. p. s. Základní umělecká škola Zdeňka Buriana s kapacitou 700 míst je dlouhodobě vytížena z více jak 97 % a nabízí tři studijní obory – hudební, výtvarný a taneční. ZUŠ působí na území města Kopřivnice a má dvě odloučená pracoviště. První soukromá základní umělecká škola, MIS music, o. p. s. působí ve městě od roku 1993 a má celkem šest poboček v okolních obcích. Každoročně zde studuje zhruba 500 žáků (kapacita 700 míst) ve dvou studijních oborech – hudební a výtvarný.

Ve městě působí také Dům dětí a mládeže (DDM), který je volnočasovým zařízením a jeho zřizovatelem je město Kopřivnice. DDM organizuje smysluplné využití volného času v pravidelné činnosti ve zhruba 100 kroužcích. Zařízení nabízí jak zájmovou činnost, tak příležitostnou zájmovou činnost, letní tábory, pobytové akce, vzdělávací programy, školní výlety a adaptační kurzy. Budova DDM byl v minulých letech kompletně zmodernizována a v objektu došlo k vybavení technických učeben pro kroužky robotiky a elektroniky a také modelářství a dílny. Kromě aktivit děti starší 6 let zajišťuje DDM také provoz Mateřského centra Klokan, turistické základny Kletné a dětský koutek Žirafka.

Mimoškolní činností dětí a mládeže se na území města zabývají také tři neziskové organizace:

- Pionýr, z. s. – Pionýrská skupina Kopřivnice
- Junák-Český skaut – středisko Kopřivnice, z. s.
- Junák – Svaz skautů a skautek České republiky, středisko Příbor, z. s., oddíl Lubina.

Klub zřízený pro děti zaměstnanců společnosti BROSE CZ nabízí také aktivity pro děti ve věku 6–15 let. Jedná se o odpolední klub, kde si děti pod vedením pedagogů mohou zpracovat domácí úkoly, připravit se do školy, navštěvovat zájmové kroužky, kde pracují s nemodernějšími pomůckami, hrami a IT technikou. Klub také nabízí péči o děti v době školních prázdnin prostřednictvím prázdninových programů, které mohou za dotované ceny využít všichni zaměstnanci Brose CZ.

5.2.3 Střední a vyšší odborné školy

Ve městě sídlí pouze jedna vzdělávací instituce nabízející střední a vyšší odborné vzdělání – Vyšší odborná škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kopřivnice, příspěvková organizace. Škola je zřizovaná Moravskoslezským krajem. Přestože výukové programy kladou poměrně velký důraz na praktickou výuku se zaměřením na následné dobré uplatnění v praxi, tak se střední škola dlouhodobě potýká s nižším zájmem o studium. Zatímco ve školním roce 2012/13 školu navštěvovalo celkem 1 013 žáků, tak ve školním roce 2020/21 to bylo již pouze 412 žáků (pokles o téměř 59 %) - Graf 30. Tento pokles je nejen nižším počtem dětí, kteří se na školu hlásí, ale zejména redukcí nabízených studijních oborů, která proběhla v letech 2014-2017. Zatím co ve školním roce 2012/13 škola nabízela celkem 6 maturitních oborů, 10 oborů s výučním listem a dva obory na VOŠ tedy v souhrnu 18 studijních oborů, tak ve školním roce 2020/21 to bylo již pouze 10 studijních oborů. V současnosti je v přípravě nový 4letý obor zakončený maturitní zkouškou, který bude vhodný jak pro chlapce, tak i dívky s plánovaným otevřením od září 2023. Nový obor není v nabídce žádné střední školy v novojičínském okrese.

Střední škola nabízí studium ve třech oborech středního vzdělání s maturitou[11], z toho dva obory pro absolventy 9. tříd ZŠ a jeden obor nástavbového studia. Dále škola zajišťuje vzdělání v pěti oborech středního vzdělání s výučním listem[12]. Ve školním roce 2012/13 navštěvovalo střední školu celkem 769 žáků, což představovalo zhruba necelých 85 % kapacity školy (900 míst). Ve školním roce 2020/21 se na střední škole vzdělávalo celkem 380 žáků, což představovalo naplnění kapacity na 42,2 %.

Vyšší odborná škola nabízí dva obory vyššího odborného vzdělání v prezenční či dálkové formě – obor Strojírenství a obor Ekonomika a podnikání. Absolventi oboru mohou vykonávat kvalifikované odborné funkce na úrovni středního a vyššího stupně řízení, především ve výrobních podnicích a hospodářských organizacích se strojírenským zaměřením. Uplatňují se především jako konstruktéři, technologové v oblasti automobilové techniky, tak i všeobecného strojírenství. Absolventi oboru Ekonomika a podnikání nachází uplatnění zejména v průmyslových podnicích na pozicích ekonom, logistik výroby, personalista, pracovník marketingu, oddělení průmyslového inženýrství nebo se mohou uplatnit v bankovnictví, pojišťovnictví. Nejvýraznější pokles počtu žáků zaznamenala právě Vyšší odborná škola. Zatím co ve školním roce 2012/13 zde studovalo celkem 244 studentů, což odpovídalo 84,4 % kapacity VOŠ (300 míst), tak ve školním roce 2020/21 to bylo pouze 32 studentů, což představuje 34 % kapacity VOŠ.

Škola působí také v oblasti dalšího vzdělávání, kde nabízí výuku a výcvik k získání řidičského oprávnění zejména na skupiny vozidel B, B+E, B96 a C, rekvalifikační kurzy pro Úřad práce v Kopřivnici a další vzdělávací kurzy pro firmy či pro veřejnost. Nabídku vzdělávacích programů přizpůsobuje škola potřebám trhu práce a reaguje na měnící se podmínky ve společnosti a na požadavky sociálních partnerů.

[11] Seznam studijních oborů SOŠ – Strojírenství, Mechanik seřizovač a nástavbové studium v oboru Provozní technika
[12] Seznam studijních oborů SOU – Zámečník, Autoelektrikář, Automechanik, Karosář a Obráběč kovů

Graf 30 Vývoj počtu studentů VOŠ, SOŠ a SOU Kopřivnice v letech 2012–2021

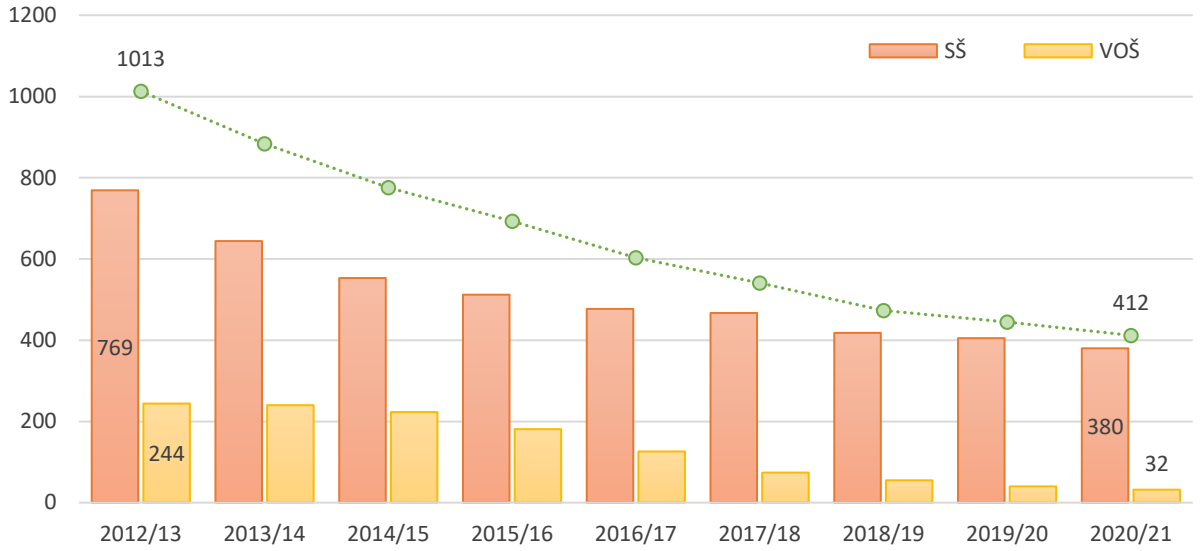

Zdroj: Ročenka města Kopřivnice 2012-2021, Výroční zprávy VOŠ, SOŠ a SOU Kopřivnice

Další možnosti pro střední a vyšší odborné vzdělání nabízí střední školy v okrese Nový Jičín. Na tomto území se nachází celkem 4 gymnázia – Příbor (1), Nový Jičín (1), Frenštát pod Radhoštěm (1), Bílovec (1) a 9 středních odborných škol.

Tabulka 12 Přehled středních škol v okrese Nový Jičín v roce 2022 (vyjma Kopřivnice)

	Název střední školy	Město
1	Masarykovo gymnázium, Příbor	Příbor
2	Gymnázium a Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky, Frenštát pod Radhoštěm	Frenštát pod Radhoštěm
3	Gymnázium Mikuláše Koperníka, Bílovec	Bílovec
4	Gymnázium, Nový Jičín	Nový Jičín
5	Střední škola ekonomicko-podnikatelská Studénka, o.p.s.	Studénka
6	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola svaté Anežky České, Odry	Odry
7	Střední škola technická a zemědělská, Nový Jičín	Nový Jičín
8	Střední škola, Odry	Odry
9	EDUCA – Střední odborná škola, s.r.o., Nový Jičín	Nový Jičín
10	Mendelova střední škola, Nový Jičín	Nový Jičín
11	Odborné učiliště a Praktická škola, Nový Jičín	Nový Jičín
12	Výchovný ústav, základní škola, střední škola a středisko výchovné péče, Nový Jičín, Divadelní 12	Nový Jičín
13	Hotelová škola, Frenštát pod Radhoštěm	Frenštát pod Radhoštěm

Zdroj: Rejstřík škol

Hlavní zjištění:

- *Vzdělanostní úroveň obyvatelstva se výrazně neodlišuje od průměru ČR ani Moravskoslezského kraje. Mírně příznivější pozici má Kopřivnice v počtu osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním.*
- *Nabídka předškolního vzdělávání je ve městě kvalitní a dostatečná. Mateřské školy jsou kapacitně téměř naplněny, což je dáno i změnou skladby žadatelů o umístění. V posledních letech se zvyšuje počet zájemců o umístění dětí mladších 3 let, což klade nároky jednak na změnu organizace výuky v MŠ a také se zvyšují nároky na pedagogické pracovníky a potřeba specializovaných profesí (například chůva, speciální pedagog).*
- *Obdobně i nabídka základního vzdělání je v Kopřivnici dostatečná a kvalitní. Počty dětí na základních školách se mírně zvýšily, ale nárůst nezpůsobil výrazné kapacitní zatížení. Své rozvojové plány má město dobře nastaveno v Místním akčním plánu vzdělávání ORP Kopřivnice III. Ve městě je prostřednictvím veřejného sektoru (příspěvkové organizace Moravskoslezského kraje) zajištěno dostatečné vzdělávání pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami.*
- *Střední vzdělání je ve městě nabízeno prostřednictvím střední odborné školy, která nabízí kvalitní vzdělání na středním odborném učilišti, střední odborné škole a vyšší odborné škole (VOŠ, SOŠ a SOU, Kopřivnice, p.o.). Škola reaguje na potřeby zaměstnavatelů a žáků základních škol a upravuje nabídku vyučovaných oborů dle potřeb trhu práce. Škola se však dlouhodobě potýká s nižším zájmem o studium klasických strojních oborů, což může být zapříčiněno tím, že žáci ZŠ mají poměrně širokou možnost výběru střední školy v rámci okresu Nový Jičín.*

6 Bydlení

Nabídka kvalitního bydlení pro stávající, ale i nové obyvatele patří mezi důležité priority každého města. Zajištění bydlení představuje důležitou oblast v životě každého člověka, klíčová je v této oblasti dostupnost bydlení, a to jak fyzická, tak finanční. Nabídka kvalitního bydlení je předpokladem stability a rozvoje města z pohledu růstu pracovní síly. Zároveň může být bydlení také důležitým faktorem pro změnu nepříznivého demografického vývoje. Na základě dostupných dat se analýza pokusí odpovědět na následující klíčové otázky:

Klíčové otázky:

- *Jaká je současná struktura bytového fondu a jaký je vývoj nové výstavby v posledních letech, zejména ve srovnání s konkurenčními městy?*
- *Jak se vyvíjí ceny nemovitostí ve městě a jaké je srovnání s dalšími městy v Moravskoslezském kraji?*
- *Existují ve městě specifické lokality, kterým je potřeba věnovat pozornost? Jsou ve městě a okolí dostupné pozemky pro výstavbu rodinných domů?*

6.1 Stáří bytového fondu a jeho struktura podle důvodu obývání

Na základě SLBD z roku 2021 bylo zjištěno, že bytový fond města Kopřivnice tvoří celkem 2 408 obytných domů, což je o 222 více než před deseti lety (2 186), z nichž největší část (32 %) byla postavena mezi lety 1920 až 1970. Poměrně velkou část pak představují i ty, které byly v Kopřivnici vybudovány v novém tisíciletí, tedy v roce 2001 a později (27 %), přičemž v prvním desetiletí jich vzniklo více než v tom druhém (374 oproti 265). Trend budování panelových sídlišť z 80. let 20. století se nevyhnul ani Kopřivnici, což dokazuje i skutečnost, že 21 % nových bytů bylo postaveno mezi lety 1981–2000.

Graf 31 Stáří bytového fondu ve městě, 2021

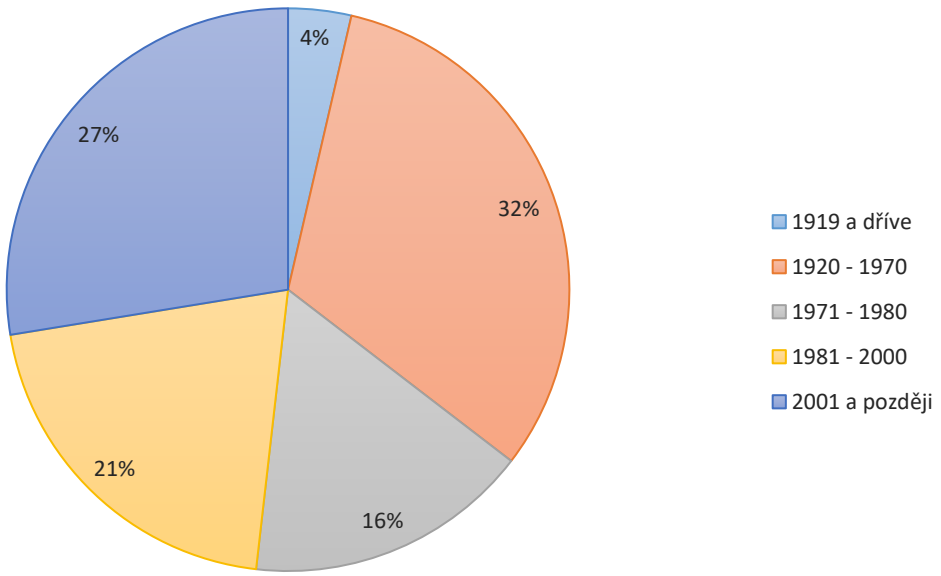

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Ke konci roku 2021 mělo město Kopřivnice ve vlastnictví celkem 787 bytů, přičemž jejich počet se v posledních letech drží zhruba na stejné úrovni a od roku 2016 se snížil o tři. V porovnání se stavem v roce 2014 (803) však tato změna není tak výrazná jako v případě rozdílu let 2007 a 2012, kdy došlo ke snížení o polovinu, jak vyplývá ze zjištění předchozího Profilu města Kopřivnice. Město prodej dalších bytů, jak je uvedeno v Koncepci rozvoje bydlení města Kopřivnice, neplánuje.

Tabulka 13 Přehled bytů v majetku města ke konci let 2014–2021

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem bytů	803	802	790	790	788	788	788	787

Zdroj: Městský úřad Kopřivnice

Kromě těchto bytů má město ve svém vlastnictví i 126 bytů zvláštního určení. Tyto byty má ve správě příspěvková organizace Středisko sociálních služeb, která je pronajímá seniorům, popř. lidem se zdravotním postižením. Město, jakožto vlastník, zajišťuje investice do těchto bytů a bytových domů. Problematika bydlení v městských bytech je ošetřena „Pravidly pro hospodaření s byty ve vlastnictví města Kopřivnice“, kde jsou nastaveny podmínky pro přidělování bytů. V rámci těchto pravidel, vedle běžných bytů, je řešeno přidělování bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením v bytech zvláštního určení. Město je také provozovatelem jedné ze tří ubytoven na území města Kopřivnice.

Tabulka 14 Přehled bytů v majetku města ke konci let 2014–2021 dle typu

	1+0	1+1	2+1	3+1	4+1	2+0
Celkem bytů	3	278	239	140	2	125

Zdroj: Městský úřad Kopřivnice

Město Kopřivnice disponuje byty různých velikostních kategorií, nejvíce z nich je ve velikosti 1+1 (278) a 2+1 (239). Byty těchto dvou kategorií představují zhruba dvě třetiny z celkového počtu 787 bytů. Město každoročně investuje do údržby a rozvoje bytového fondu, za období 2018 až 2021 se jednalo o souhrnnou částku 106,5 mil. Kč, což je oproti předchozím čtyřem letům (123,8 mil. Kč mezi lety 2014 až 2017) pokles o přibližně 17 mil. Kč. Město však investuje do svého bytového fondu průběžně a dlouhodobě a na řadu konkrétních investičních akcí dokázalo získat i dotace.

Tabulka 15 Investice do bytového fondu ve vlastnictví města 2014–2021 (mil. Kč)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem bytů	67,3	19,7	31,6	5,2	40,2	23,2	2,9	40,2

Zdroj: Městský úřad Kopřivnice, Koncepce rozvoje bydlení města Kopřivnice

Na území města Kopřivnice dále působí Obvodní stavební bytové družstvo Kopřivnice (OSBD), které má podle informací z Koncepce rozvoje bydlení města zhruba 2 500 družstevních bytů a spravuje i dalších cca 500, které byly převedeny do osobního vlastnictví. Družstvo neuvažuje o možnosti výstavby nového družstevního bydlení.

6.2 Stávající situace na trhu s nemovitostmi v Kopřivnici

Podobně jako ve většině regionů České republiky i v okrese Nový Jičín cena bytů a pronájmu v posledních letech rostla. Podle dat realitní kanceláře Re/Max vyrostly v Česku ceny nájmů od roku 2015 o desítky procent u všech velikostí bytu a ve všech krajích. Například průměrná cena nájmu třicetimetrové garsonky stoupla z 5 206 korun v roce 2015 na 7 925 korun v roce 2021, tedy o 52 %. Nájem bytu 3+kk o velikosti 65 metrů čtverečních zdražil ještě víc – ze 7 270 na 12 423 korun, což je o 71 %.[13]

Na základě informací z konce dubna 2022 byla cena bytů v přepočtu na m^2 vůbec nejvyšší ze všech srovnávaných podobně velkých měst v okrese ve městě Příbor (236 Kč). V Kopřivnici průměrná cena přepočtená na m^2 činila 203 Kč, což bylo o 37 Kč více než v Novém Jičíně (166 Kč).

O míře nárůstu svědčí srovnání s cenami z období před deseti lety, kdy z předchozího Profilu města Kopřivnice vyplývá, že výše nájemného se pohybovala mezi 75 až 84 Kč/m^2, což představuje nárůst přibližně o 142 %. Současné údaje jsou však ovlivněny aktuální nabídkou nemovitostí k prodeji či pronájmu, která odráží i skutečnost, že trh je vlivem zvýšeného zájmu značně vyčerpán.

Graf 32 Porovnání cen pronájmů ve vybraných městech (Kč/m^2, duben 2022)

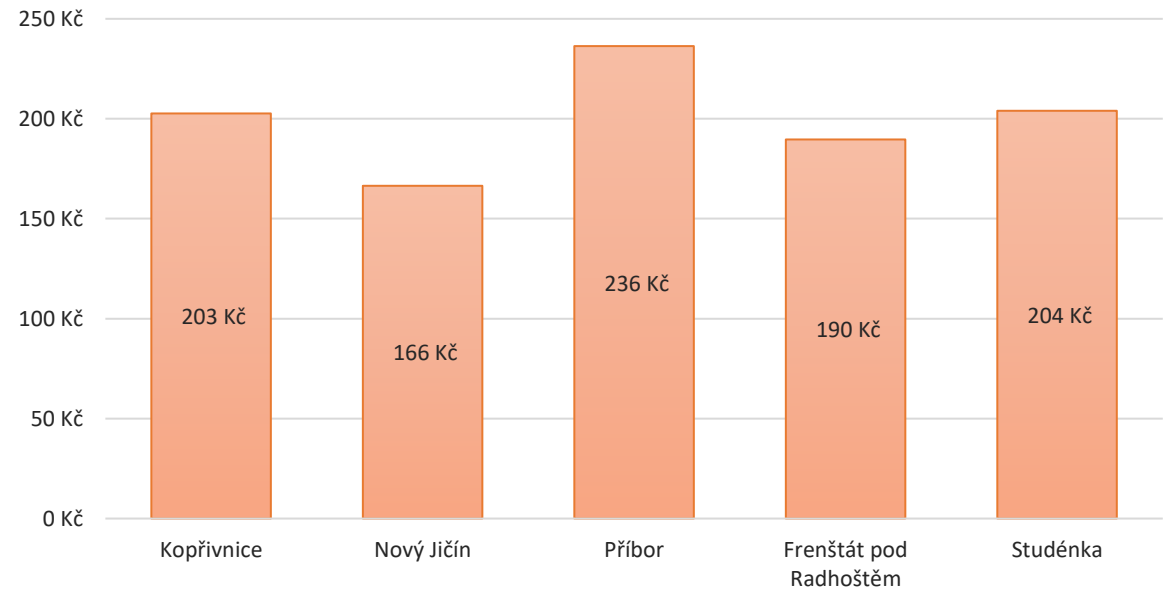

Zdroj: Vlastní výpočty z dat z portálu www.sreality.cz, www.reality.cz

Ceny bytů se naopak pohybují v porovnání s Novým Jičínem na podobné úrovni, kolem 45 tisíc Kč/m^2. I v tomto případě se jedná o průměrnou cenu stanovenou z aktuální nabídky dostupné v dubnu 2022. Ještě o sedm tisíc za jeden m^2 dráž vycházela v daném období koupě bytu ve Frenštátu pod Radhoštěm (52 018 Kč/m^2), nejnižší ceny byly naopak ve Fulneku (31 314 Kč/m^2). Kopřivnici tak lze označit za jednu z dražších a atraktivnějších lokalit k bydlení, přesto však město podle závěrů Koncepce rozvoje bydlení města Kopřivnice obyvatelstvo ztrácí a mnohem více lidí se z města vystěhovává než se do něj stěhuje.

[13] Zdroj: https://www.penize.cz/pronajem-bytu/432092-ceny-najmu-rostou-zajem-zveda-nedostupne-vlastni-bydleni

Graf 33 Porovnání ceny bytů ve vybraných městech (Kč/m², duben 2022)

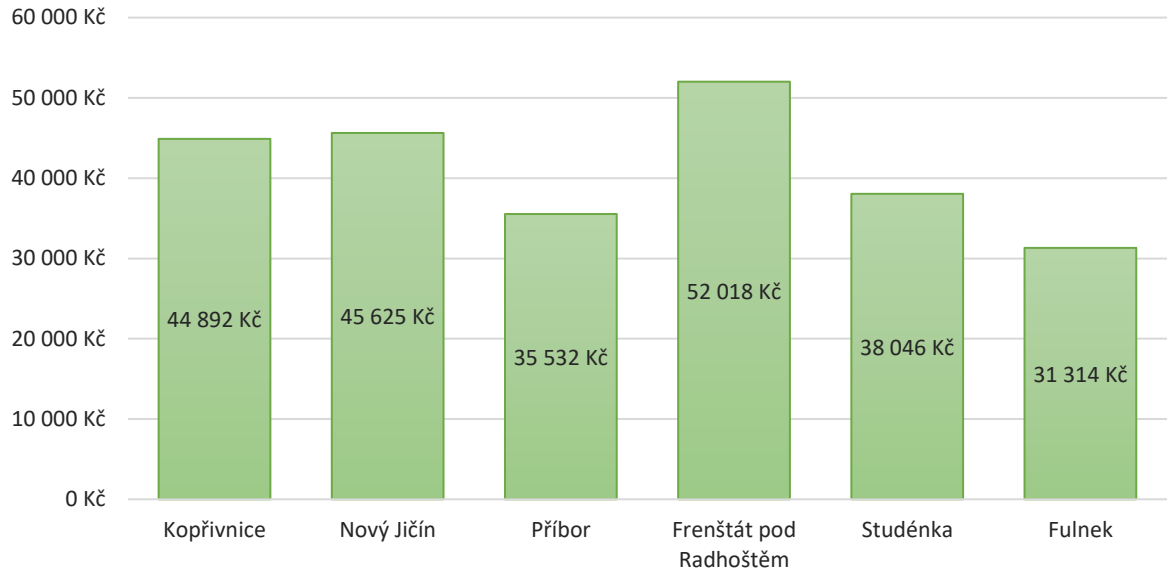

Zdroj: Vlastní výpočty z dat z portálu www.sreality.cz

Ze zjištění analytických prací při tvorbě předchozího strategického plánu přitom vyplývalo, že Kopřivnice jednoznačně patřila k nejlevnějším lokalitám v regionu. Město se neřadilo mezi atraktivní lokality pro bydlení, přičemž trh s nemovitostmi byl ovlivněn stagnací zaměstnanosti v regionu (restrukturalizací největšího zaměstnavatele Tatra a.s.).

6.3 Nová výstavba ve městě

Na území města Kopřivnice bylo mezi lety 2014 a 2020 postaveno celkem 192 nových bytů, což přestavuje nejvyšší hodnotu mezi vybranými městy okresu Nový Jičín, která jsou porovnávána v níže přiložené tabulce a grafu. Druhý nejvyšší počet nových bytů byl dokončen ve městě Frenštát pod Radhoštěm, kde vzniklo o 35 bytů méně než v daném období v Kopřivnici, zatímco v Novém Jičíně to bylo přesně o 80 nových bytů méně.

Tabulka 16 nabízí srovnání výstavby v jednotlivých městech okresu Nový Jičín v přepočtu na 1000 obyvatel. Nejlepších výsledků z tohoto hlediska dosahují dlouhodobě města Frenštát pod Radhoštěm a Štramberk, kde hned ve čtyřech, resp. třech případech byla tato hodnota vyšší než 2,0. Kopřivnice takových hodnot ve sledovaném období nedosáhla, nicméně na rozdíl od ostatních měst nevykazuje tak velké rozdíly v jednotlivých letech a s výjimkou roků 2015 a 2018 se stabilně drží nad hodnotou 1,0, přičemž ve zmiňovaných letech této hranice nedosáhla jen velmi těsně.

Tabulka 16 Počet dokončených bytů ve městech okresu Nový Jičín na 1 000 obyvatel

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kopřivnice	1,29	0,99	1,08	1,63	0,96	1,46	1,29
Nový Jičín	0,17	0,51	0,30	1,53	0,68	0,90	0,69
Frenštát pod Radhoštěm	2,03	2,12	1,10	1,57	0,83	2,68	4,18
Příbor	0,71	2,13	1,78	1,54	2,25	2,24	2,14
Štramberk	4,36	1,72	1,45	1,16	2,04	0,87	3,18

Zdroj: Český statistický úřad – Veřejná databáze

Největší aktivita ve výstavbě nových bytů byla v Kopřivnici zaznamenána ve druhé části sledovaného období, konkrétně v letech 2017, 2019 a také v roce 2020. V nich byla ve městě dokončena výstavba celkem 96 bytů, což představuje přesně polovinu z celkového počtu bytů postavených v období let 2014 až 2020. Podobný trend (četnější výstavba na konci sledovaného období) byl k vidění i v ostatních vybraných městech, nejvýrazněji v Novém Jičíně a Frenštátu pod Radhoštěm.

Graf 34 Porovnání počtu dokončených bytů ve vybraných městech okresu Nový Jičín, 2014-2020

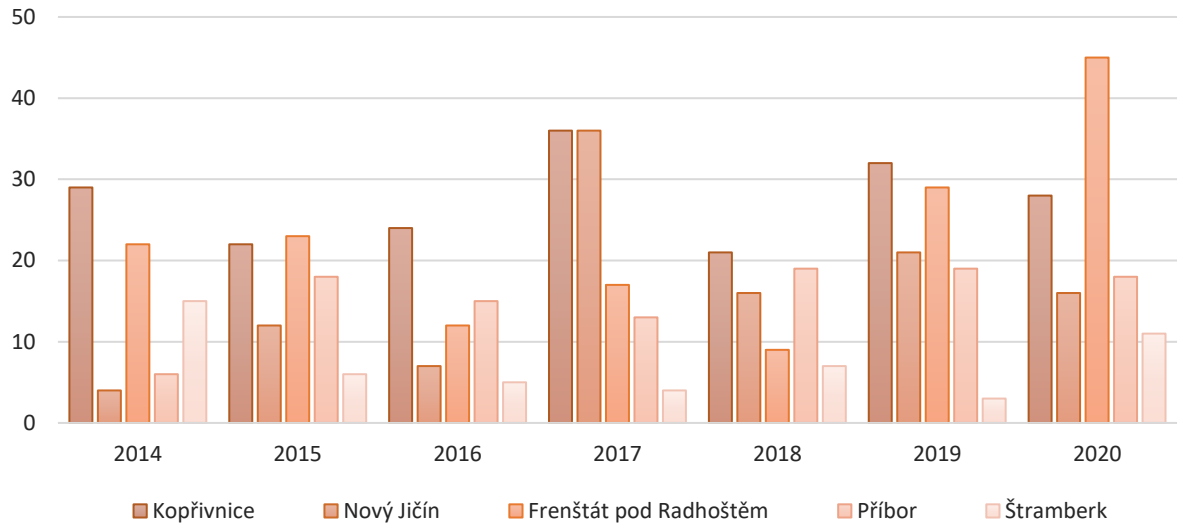

Zdroj: Český statistický úřad – Veřejná databáze

Na základě informací dostupných v Územním plánu města Kopřivnice a Koncepci rozvoje bydlení můžeme identifikovat několik ploch určených k výstavbě rodinných domů. Město má také zpracovanou analýzu disponibilních ploch pro bytovou výstavbu, která byla aktualizovaná v březnu 2020.

Tabulka 17 Zastavitelné plochy a jejich výměra pro jednotlivá katastrální území ÚP Kopřivnice

	Výměra (ha)	Odhad RD
Kopřivnice	28,94	219-241
Drnholec nad Lubinou	26,08	168-184
Větřkovice u Lubiny	2,31	13-15
Mniší	3,41	23
Vlčovice	6,88	41-45

Zdroj: Koncepce rozvoje bydlení města Kopřivnice

V Územním plánu Kopřivnice jsou vymezeny zastavitelné plochy až pro 500 rodinných domů, přičemž v některých lokalitách jsou přípustné i domy bytové. V katastrálním území Kopřivnice jde o zhruba 29 ha zastavitelných ploch určených pro bydlení v rodinných domech, kterých by zde mohlo vzniknout až 240. Katastrální území Drnholec nad Lubinou disponuje přibližně 26 ha pro 168 až 184 rodinných domů, zatímco katastrální území Větřkovice u Lubiny, Mniší a Vlčovice mají dohromady 12 ha takových ploch.

Město Kopřivnice vlastní rozvojovou lokalitu Kopřivnice Západ, u níž v roce 2022 probíhá proces prodeje developerovi, který v bytových a rodinných domech plánuje vybudovat cca 70-80 bytových jednotek. Město samotné zahájilo přípravu přestavby části bývalé základní školy Náměstí na byty (19 bytových jednotek). Vlastní záměry mají i další soukromí developeři např. s objektem Kasáren, kde je v plánu vystavět přibližně 50 nových bytů. Individuální bytová výstavba většího rozsahu se bude rozvíjet v lokalitě pod Bílou horou. V místní části Lubina město vlastní rozvojovou lokalitu Dolní Roličky, kde plánuje vznik bytových a rodinných domů. Podle dostupných informací půjde o přibližně 65 bytových jednotek v bytových domech a 30 RD. Vzhledem k finanční náročnosti investice do infrastruktury včetně vybudování sjezdu z I/58 město také hledá pro tento záměr developera.

Město Kopřivnice aktivně podporuje novou bytovou výstavbu na svém území. Od roku 2021 spustilo speciální dotační program na podporu individuální bytové výstavby, nabízí stavebníkům jednorázovou nevratnou podporu ve výši 200 tis. Kč. V prvním roce bylo z dotačního programu podpořeno celkem 11 stavebníků.

V této oblasti je potřeba zdůraznit, že v některých částech, zejména na sídlištích, je řada veřejných prostranství na hranici životnosti – vzájemná neprovázanost stávajících prvků vegetace, vysoký podíl ploch se zpevněným, nepropustným povrchem, absence kvalitních a funkčních prvků zelené infrastruktury apod.

Hlavní zjištění:

- *Město disponuje zpracovanou Koncepcí rozvoje bydlení města Kopřivnice pro období let 2020 až 2026, jejímž cílem je stabilizovat počet obyvatel města vytvořením odpovídajících podmínek pro bydlení. Realizace tohoto cíle proběhne ve třech oblastech (individuální výstavba, bytové domy a nájemní bydlení).*
- *Bytový fond města je mírně zastaralý, přibližně polovina bytů byla vystavěna před rokem 1980 (48 %), situaci však vylepšuje stavební aktivita v posledních letech. Výstavba od roku 2001 tvoří v Kopřivnici již 27 % celého bytového fondu.*
- *Mnohem více lidí se z města vystěhovává než se do něj stěhuje. Z pohledu migračního salda dochází k úbytku obyvatel. Rozdíl je tak výrazný, že ani kladná přirozená měna nedokáže negativní saldo migrace vyrovnat. Město tak ztrácí obyvatelstvo.*
- *Podobně jako v celé České republice, došlo i v Kopřivnici v posledních letech k výraznému nárůstu cen nemovitostí i jejich pronájmů. V případě průměrné nájemní ceny bytu za m^2 došlo za předchozích deset let k nárůstu o více než 140 %*
- *Na území města Kopřivnice bylo mezi lety 2014 a 2020 postaveno celkem 192 nových bytů, což přestavuje nejvyšší hodnotu mezi vybranými městy okresu Nový Jičín – přesně o 80 více než v Novém Jičíně a o 35 více než ve Frenštátě pod Radhoštěm.*
- *Kopřivnice na rozdíl od ostatních sledovaných měst nevykazuje tak velké rozdíly v přepočtu výstavby nových bytů na obyvatel v jednotlivých letech a s výjimkou roků 2015 a 2018 se stabilně drží nad hodnotou 1,0, přičemž ve zmiňovaných letech této hranice nedosáhla jen velmi těsně.*

7 Sociální a zdravotní služby

Jak se rozvíjí sociální a zdravotní oblast je určováno nejen politikou státu a činností státních institucí, ale i regionálními a místními aktéry z této oblasti. Město ve spolupráci s různými poskytovateli sociálních a zdravotních služeb především z oblasti neziskových organizací je také zodpovědné za rozvoj místní sítě sociálních služeb a vytváření příznivých podmínek pro různé cílové skupiny na svém území. Z pohledu státní politiky sociálních služeb navíc městské úřady v obcích s rozšířenou působností sehrávají roli metodickou pro celé území SO ORP.

Klíčové otázky:

- *Jaká je dostupnost sociálních služeb v Kopřivnici, jaké jsou hlavní nedostatky těchto služeb, případně jaké služby v území chybí?*
- *Jaké jsou hlavní cílové skupiny obyvatelstva, na které je zaměřena pozornost ve městě a okolí?*
- *Jaká je dostupnost zdravotních služeb v Kopřivnici, jaké jsou hlavní nedostatky těchto služeb, případně jaké služby ve městě chybí?*

7.1 Sociální služby

Zajištění sociálních služeb je v území koordinováno pomocí komunitního plánování rozvoje sociálních služeb. První střednědobý plán rozvoje sociálních služeb měla Kopřivnice v roce 2009. Druhý plán se již zaměřil na plánování rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi s pověřeným obecním úřadem. Od roku 2013 se tak plán vztahuje na území města Kopřivnice (včetně místních částí Lubina, Mniší a Vlčovice), město Štramberk a obce Závišice a Ženklava. V roce 2022 pokračuje spolupráce na procesu plánování sociálních služeb pro občany a výsledkem bude **IV. střednědobý plán sociálních služeb na období 2023–2026**. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb je výsledkem dohody mezi zadavateli, poskytovateli a uživateli sociálních služeb. Celý plánovací proces probíhá komunitní metodou. Hlavním cílem dokumentu je navrhnout efektivní, kvalitní řešení udržitelnosti a rozvoje v oblasti sociálních služeb tak, aby odpovídaly místním specifikům a reálným potřebám jednotlivých obyvatel v celém vymezeném území.

Množství finančních prostředků, které obec může ze svého rozpočtu vynaložit na podporu poskytování sociálních služeb, je omezené a je třeba je vynakládat efektivně. V této souvislosti má Kopřivnice stanovenu síť sociálních služeb pro Kopřivnici, Štramberk, Závišice a Ženklavu. Poskytovatelé sociálních služeb zařazení do této sítě tak mají deklarovánu ochotu těchto měst a obcí podílet se na financování jimi poskytovaných sociálních služeb. V případě území měst Kopřivnice a Štramberk a obcí Závišice a Ženklava bylo stanovení sítě sociálních služeb velmi obtížné, jelikož na území sídlí a zároveň poskytuje své sociální služby poměrně malé množství organizací. Obyvatelé dotčených obcí často využívají sociální služby poskytovatelů ze širšího okolí, například Novojičínsko, Frenštátsko apod. Z tohoto důvodu vzhledem ke geografickému umístění Kopřivnice a dalších obcí a s ohledem na ekonomičnost poskytování těchto sociálních služeb, byla v roce 2018 stanovena tzv. základní síť sociálních služeb[14] - Tabulka 18 a rozšířená základní síť sociálních služeb[15] - Tabulka 19. Tyto služby jsou doplňovány dalšími

[14] Základní síť sociálních služeb tvoří registrované sociální služby, které mají své zařízení na území města Kopřivnice či Štramberk a jsou finančně podporovány těmito městy.

[15] Rozšířenou základní síť sociálních služeb tvoří registrované sociální služby, které mají zařízení mimo území města Kopřivnice nebo Štramberk, ale mají působnost v území v rámci terénních programů nebo je ambulantně využívají obyvatelé Kopřivnice, Štramberku, Závišic nebo Ženklavy a finančně je podporují.

sociálními službami, které nesplňují kritéria pro zařazení do základní či rozšířené základní sítě sociálních služeb, a případně souvisejícími aktivitami, které sociální služby vhodně doplňují.

V roce 2022 na území města Kopřivnice, Štramberk a obcí Závišice a Ženklava působilo celkem 17 poskytovatelů sociálních služeb, kteří zajišťovali celkem 35 služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Obyvatelé dotčeného území mohou využít celkem 20 druhů služeb v Kopřivnici a blízkém okolí. Jedná se o 13 služeb sociální prevence, 19 služeb sociální péče a 3 služby odborného sociálního poradenství. Tyto služby jsou poskytovány v ambulantní, terénní a pobytové formě.

Tabulka 18 Přehled poskytovatelů sociálních služeb – základní síť[16]

Forma služby	Název poskytovatele	Sídlo služby	Druh služby	Cílová skupina
A	**Armáda spásy v České republice, z.s.**	Kopřivnice	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	TS
T	**Armáda spásy v České republice, z.s.**	Kopřivnice	terénní programy	TS
T	**Armáda spásy v České republice, z.s.**	Kopřivnice	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	TS
A	**Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, o.p.s.**	Kopřivnice	odborné sociální poradenství	všechny
P	**Domov NaNovo, p.o.**	Kopřivnice	chráněné bydlení	ZP
T, A	**Domov NaNovo, p.o.**	Studénka	sociální rehabilitace	ZP
T	**Charita Kopřivnice**	Kopřivnice	pečovatelská služba	S, ZP
T, A	**„Máš čas?“, z.s.**	Kopřivnice	nízkoprahová denní centra	TS
T	**Renarkon, o. p. s.**	Kopřivnice	terénní programy	TS
A	**Slezská diakonie**	Kopřivnice	sociálně terapeutické dílny	ZP
P	**Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace**	Kopřivnice	azylové domy	TS
A	**Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace**	Kopřivnice	denní stacionáře	ZP
A	**Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace**	Kopřivnice	noclehárny	TS
P	**Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace**	Kopřivnice	odlehčovací služby	S, ZP
T, A	**Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace**	Kopřivnice	pečovatelská služba	S, ZP

Poznámka:
Forma služby: A = ambulantní, T = terénní, P = pobytová
Cílová skupina osob: S = senioři, TS = osoby v tíživé životní situaci, ZP = osoby se zdravotním postižením,
Zdroj: IV. střednědobý plán sociálních služeb na období 2023–2026

[16] Jedná se o poskytovatele zařazené do základní sítě sociálních služeb

Tabulka 19 Přehled poskytovatelů sociálních služeb – rozšířená základní síť[17]

Forma služby	Název poskytovatele	Sídlo služby	Druh služby	Cílová skupina
P	**Armáda spásy v České republice, z.s.**	Ostrava	domovy se zvláštním režimem	všechny
T	**Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, o.p.s.**	Nový Jičín	osobní asistence	ZP
P	**Domov Duha, příspěvková organizace**	Nový Jičín	domovy pro seniory	S
P	**Domov Duha, příspěvková organizace**	Nový Jičín	domovy se zvláštním režimem	ZP
P	**Domov Příbor, příspěvková organizace**	Příbor	domovy pro seniory	S
P	**Domov Hortenzie, příspěvková organizace**	Frenštát pod Radhoštěm	domovy pro seniory	S
T	**Charita Frenštát pod Radhoštěm**	Frenštát pod Radhoštěm	osobní asistence	S, ZP
T	**Charita Frenštát pod Radhoštěm**	Frenštát pod Radhoštěm	pečovatelská služba	S, ZP
T	**JINAK, o.p.s.**	Brantice	podpora samostatného bydlení	ZP
T, A	**KAFIRA, o.p.s.**	Nový Jičín	sociální rehabilitace	ZP
T, A	**Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, zapsaný spolek**	Nový Jičín	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	S, ZP
T, A	**Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, zapsaný spolek**	Nový Jičín	odborné sociální poradenství	ZP
P	**Slezská diakonie**	Nový Jičín	chráněné bydlení	ZP
T, A	**Slezská diakonie**	Krnov	raná péče	ZP
T, A	**Slezská diakonie**	Nový Jičín	sociální rehabilitace	ZP
A	**Slezská diakonie**	Nový Jičín	denní stacionáře	ZP
A	**Slezská diakonie**	Tichá	denní stacionáře	ZP
P	**Slezská diakonie**	Tichá	domovy pro OZP	ZP
A	**Slezská diakonie**	Nový Jičín	sociálně terapeutické dílny	ZP
T, A	**Středisko rané péče SPRP, pobočka Ostrava**	Ostrava	raná péče	ZP

Poznámka:
Forma služby: A = ambulantní, T = terénní, P = pobytová
Cílová skupina osob: S = senioři, TS = osoby v tíživé životní situaci, ZP = osoby se zdravotním postižením,

Zdroj: IV. střednědobý plán sociálních služeb na období 2023–2026

[17] Jedná se o poskytovatele zařazené do rozšířené základní sítě sociálních služeb

Jedním z hlavních subjektů nabízejících služby z oblasti sociální péče a sociální prevence na území Kopřivnice je příspěvková organizace města Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace, která poskytuje celkem pět služeb – pečovatelská služba, odlehčovací služba, denní stacionář, azylový dům a noclehárna. Cílovými skupinami střediska jsou osoby se zdravotním postižením, senioři a osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené. Vytíženost u jednotlivých služeb se v průběhu minulých pěti let výrazně neměnila - Tabulka 20. V roce 2020 byla veškerá činnost jednotlivých služeb přizpůsobena podmínkám, které souvisely s vyhlášením nouzového stavu vlivem pandemie Covid-19. Přesto byly téměř všechny služby poskytovány nepřetržitě. Pouze služba denního stacionáře Kopretina byla uzavřena a pracovníci byli využiti při dalších činnostech organizace.

Tabulka 20 Vývoj počtu klientů a vytíženost u sociálních služeb Střediska sociálních služeb města Kopřivnice

rok	Pečovatelská služba	Odlehčovací služba		Denní stacionář		Azylový dům (kapacita 23 míst)	
	počet klientů	počet klientů	vytíženost služby	počet klientů	vytíženost služby	počet klientů	vytíženost služby
2016	92	98	71,8 %	20	39,9 %	54	82,4 %
2017	78	97	69,5 %	23	42,2 %	62	75,2 %
2018	73	119	76,2 %	26	48,3 %	58	87 %
2019	89	114	80,2 %	23 (1. pol.) 13 (2. pol.)	47,8 % 49,2 %	56	71,9 %
2020	80	82	78,4 %	16	42,8 %	31	75,7 %

Zdroj: Zpráva o činnosti Střediska sociálních služeb města Kopřivnice, p.o. za rok 2019, 2020

Sociální služba noclehárna je poskytována jako zázemí pro osoby bez přístřeší. Těmto osobám je poskytnut nocleh, podmínky pro základní hygienu a sociální poradenství tak, aby se pokusily řešit svou nepříznivou situaci. Kapacita noclehárny je 15 lůžek. V roce 2020 službu využilo celkem 51 osob a průměrné vytížení této služby v roce 2020 bylo 58 %, přičemž k nejvytíženějším měsícům v roce patřily zimní měsíce – leden (83,9 %) a únor (75,9 %). Noclehárnu využilo méně uživatelů než v předešlých letech, avšak tito uživatelé strávili ve službě více dní, z důvodu nouzového stavu a vlivem pandemie, byla služba uživatelům prodlužována - Graf 35.

Graf 35 Vývoj počtu klientů a vytíženost u sociální služby noclehárna

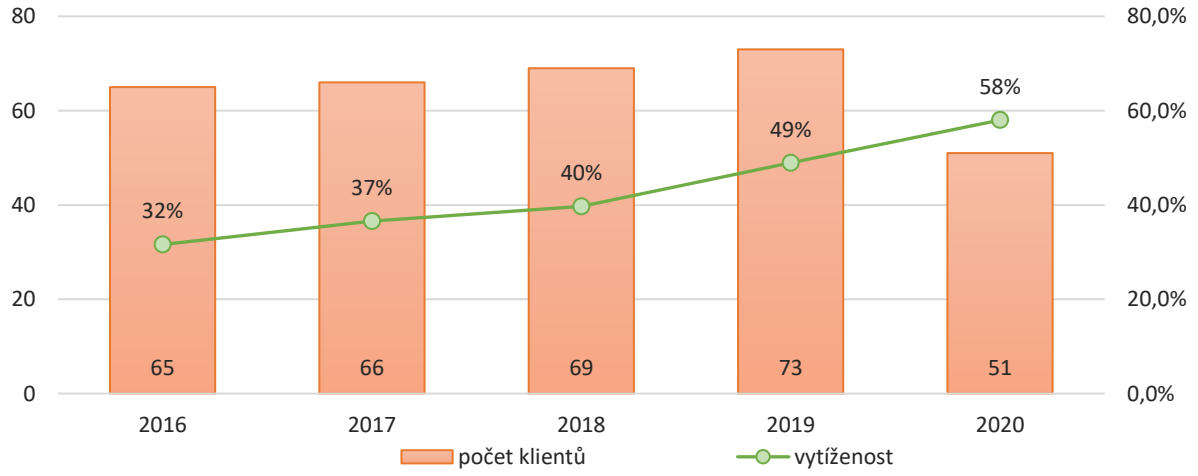

Zdroj: Zpráva o činnosti Střediska sociálních služeb města Kopřivnice, p.o. za rok 2019, 2020

Obyvatelé Kopřivnice jsou spokojeni se sociálními službami ve městě. Tento fakt ukázal Průzkum veřejného mínění z roku 2021[18], kde více jak polovina (52,5 %) respondentů byla spokojena, více jak třetina (40 %) byla spíše spokojena s pouze necelých 8 % vyjádřilo určitou míru nespokojenosti. Na přelomu roku 2021/2022 zrealizovalo Město Kopřivnice mapování potřeb v rámci zajištění sociálních služeb v Kopřivnici. V otevřených otázkách, co občané v obci postrádají a o které skupiny obyvatel jsou nejvíce znevýhodněni, vnímají respondenti, že nejvíce podpory a pomoci je potřeba zaměřit na tyto cílové skupiny – senioři (28 %), osoby se zdravotním postižením (27 %), rodiny s dětmi (18 %), osoby ohrožené sociálním vyloučením (15 %) a děti a mládež (12 %). Pozornost v návrhu nového střednědobého plánu sociálních služeb je zaměřena na tři základní cílové skupiny - (i) senioři, (ii) osoby se zdravotním postižením (iii) osoby v tíživé životní situaci.

Pro **cílovou skupinu senioři** je v území k dispozici poměrně pestrá nabídka terénních a ambulantních služeb. Vzhledem k demografickému vývoji, který je popsán v kapitole Obyvatelstvo, lze v budoucnu očekávat rostoucí zájem jak o pobytové, tak o terénní a ambulantní služby. Nová pobytová služba pro osoby v seniorském věku z Kopřivnice s vysokou mírou podpory, protože tyto osoby již nemohou setrvat v jejich domácnosti s podporou rodiny ani terénních sociálních služeb, je již v realizaci. Moravskoslezský kraj zahájil v roce 2021 v Kopřivnici výstavbu domova pro seniory a domova se zvláštním režimem (pro osoby v seniorském věku trpící demencí). Předpokládaná kapacita zařízení je 84 lůžek, z toho 32 lůžek pro službu domov pro seniory a 52 lůžek pro službu domov se zvláštním režimem. Dostavba zařízení je plánovaná na 3. čtvrtletí roku 2023.

U osob se zdravotním postižením byl identifikován jako hlavní problém nedostatečná nabídka možností trávení volného času pro tuto cílovou skupinu, a to jak dětí, tak dospělých. Dalším problémem, který byl v průběhu tvorby nového střednědobého plánu identifikován, byly kompetence pečujících osob. Lidé, kteří se starají o své blízké (seniory, OZP), se cítí osamoceni a nemají dostatečnou podporu, nemají s kým sdílet své problémy, starosti a chybí jim dostatečná psychická podpora. Tito lidé se také, po ukončení péče o osobu blízkou, potýkají s řadou problémů při opětovném začlenění na trh práce. V roce 2022 realizuje město projekt jehož aktivitou je také vznik tréninkové místnosti v sídle Střediska sociálních služeb. Místnost umožní Středisku poskytovat odbornou pomoc a podporu laickým pečujícím. Pro tyto osoby budou připraveny vzdělávací programy zaměřené na péči o blízkou osobu a také psychickou podporu samotných pečujících.

Klíčovou oblastí, které je nutno věnovat pozornost, je nastavení péče **o osoby s duševním onemocněním** v souvislosti s probíhající celostátní reformou psychiatrické péče. Klíčové bude zajištění sociálních služeb zaměřených na osoby s duševním onemocněním – sociální rehabilitace, terénní služby, jako je podporované bydlení, osobní asistence či v akutních případech krizová pomoc.

U osob v tíživé životní situaci je vnímáno jako klíčové zajištění bydlení. Tato cílová skupina má v Kopřivnici zajištěnu řadu na sebe vzájemně navazujících sociálních služeb – nízkoprahové denní centrum, noclehárna, azylový dům a terénní program včetně omezené možnosti prostupného bydlení v rámci projektu Prevence bezdomovectví, který realizuje Armáda spásy v České republice, z. s. Armáda spásy má ve městě k dispozici celkem 15 bytů. Z činnosti organizací zaměřených na osoby bez přístřeší či v nevyhovujícím bydlení vyplynulo, že je v posledních cca 2 letech zejména v zimních měsících občas nedostatečná kapacita noclehárny. Současně z finanční analýzy poskytovatelů vyplynula potřeba

[18] Průzkum veřejného mínění mezi obyvateli města Kopřivnice v kombinaci s vyhodnocením společného evropského indikátoru ECI 1 – AUGUR Consulting, s.r.o., 2021.

zajištění nájemního bydlení pro osoby bez přístřeší, ideálně s podporou terénní služby. Dále se ukazuje, že někteří klienti se dostali do tzv. kruhu, kdy přecházejí ze služby noclehárna do azylového domu. Po vyčerpání zhruba jednoho roku pobytu se vracejí zpět do noclehárny a po čase opět do azylového domu atd. V této oblasti je ideální zaměřit se na jiné možnosti bydlení například formou Housing first.

7.2 Zdravotní služby

V Kopřivnici je základní infrastruktura a kapacita pro poskytování ambulantní lékařské péče na velmi dobré úrovni. Tento fakt dokládá i hodnocení ze strany obyvatel města. Dle Průzkumu veřejného mínění z roku 2021 bylo nespokojeno se zdravotními službami pouze 6,3 % respondentů.

Ve městě poskytuje zdravotní péči formou provozování vlastních ordinací a samostatných pracovišť **zdravotnické zařízení THERÁPON 98, a.s.** V zařízení jsou lokalizovány ordinace praktických lékařů, ambulance odborných specialistů, působí zde rehabilitační oddělení a středisko následné lůžkové péče. Středisko následné lůžkové péče je nestátní zdravotnické zařízení se zaměřením převážně na geriatrii, slouží k léčbě chronicky a dlouhodobě nemocných pacientů, u kterých převažují choroby cévní, gastrointestinální, choroby pohybového aparátu, ale také onemocnění psychická a nervová. Nemocným je poskytována komplexní léčebná a ošetřovatelská péče, kterou zajišťuje tým kvalifikovaných lékařů a zdravotních pracovníků. Jeho kapacita je v současné době 41 zdravotních lůžek a 7 lůžek sociálních pro léčbu a rehabilitaci s trvalým pobytem na oddělení.

Nejbližší zdravotnické zařízení (nemocnice) je Nemocnice AGEL Nový Jičín a.s., která pacientům nabízí komplexní strukturu poskytované zdravotní péče. Spádovou oblastí nemocnice je především území okresu Nový Jičín, ale ve vybraných odbornostech (onkologie) i oblast celého Moravskoslezského kraje. Součástí nemocnice je i nadregionální špičkové onkologické centrum – KOC – Komplexní onkologické centrum AGEL Nový Jičín. Od ledna 2006 je Komplexní onkologické centrum AGEL součástí sítě třinácti onkologických pracovišť v České republice, která splňují náročné požadavky dané Českou onkologickou společností. Součástí tohoto zdravotnického zařízení je také Nemocnice Vítkov. Toto zdravotnické zařízení poskytuje zdravotní péči v oborech rehabilitace, interního lékařství, radiologie a zobrazovacích metod, klinické biochemie a hematologie a péče o dlouhodobě nemocné pacienty.

Hlavní zjištění:

- *Zajištění sociálních služeb je v území dlouhodobě koordinováno ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb pomocí komunitního plánování rozvoje sociálních služeb. Pro rozvoj a udržení kvality poskytovaných sociálních služeb je klíčové udržet tuto velmi dobře fungující spolupráci a komunikaci mezi poskytovateli sociálních služeb a městy Kopřivnice, Štramberk a obcemi Závišice a Ženklava. Město má jasnou představu o cílových skupinách, na které zaměřuje aktivity v oblasti sociálních služeb a sociální práce.*
- *Populační vývoj v následujících letech přinese poměrně vysoké zatížení sociálních služeb určených pro seniory. Počty osob nad 65 let věku budou vzrůstat a poroste také zájem o pobytové i terénní sociální služby. Bude potřeba zajistit nejen dostatečnou pestrost a potřebnou kapacitu sociálních služeb, ale také dostatečnou nabídku volnočasových a vzdělávacích aktivit pro zajištění aktivního života seniorů, včetně dopravní obslužnosti.*

- *V oblasti zajištění dostupnosti bydlení je potřeba nastavit systém pro osoby v tíživé životní situaci, tak aby se nedostávaly do tzv. „začarovaného kruhu noclehárna – azylový dům“.*
- *Ve městě Kopřivnice je dostatečná základní infrastruktura a kapacita pro poskytování ambulantní lékařské péče, lůžková péče je zajištěna v dostupné vzdálenosti v nemocnici AGEL Nový Jičín a.s.*

8 Bezpečnost

Bezpečnost, ochranu majetku a veřejného pořádku zajišťují v Kopřivnici a okolí dvě bezpečnostní složky – Police ČR a Městská policie Kopřivnice. Kapitola analyzuje dostupná data z oblasti bezpečnosti. Hlavním zdrojem informací jsou statistiky Policie České republiky a Městské policie Kopřivnice

Klíčové otázky:

- *Jaká je úroveň kriminality ve městě v porovnání s nadřazenými územními celky?*
- *Jaké jsou hlavní problémy v oblasti bezpečnosti na území města a jeho okolí?*
- *Existuje ve městě lokalita, ve které dochází ke kumulaci trestných činů nebo přestupků?*

Moravskoslezský kraj patří k regionům s vyšší mírou kriminality. V roce 2021 zaujímal třetí místo v porovnání s ostatními kraji (Graf 36), na celkovém počtu registrovaných trestných činů se podílel necelými 12 %. Nejvyšší podíl na trestné činnosti v kraji má majetková trestná činnost a násilná kriminalita. Škoda vzniklá v souvislosti s trestnou činností v Česku v roce 2021 byla v souhrnné hodnotě 21,3 mld. Kč. Nejvíce se na těchto škodách podílely hospodářské trestné činy a největší škody vznikly na území hlavního města Prahy a na území Moravskoslezského kraje.

Graf 36 Porovnání krajů podle indexu kriminality v roce 2021

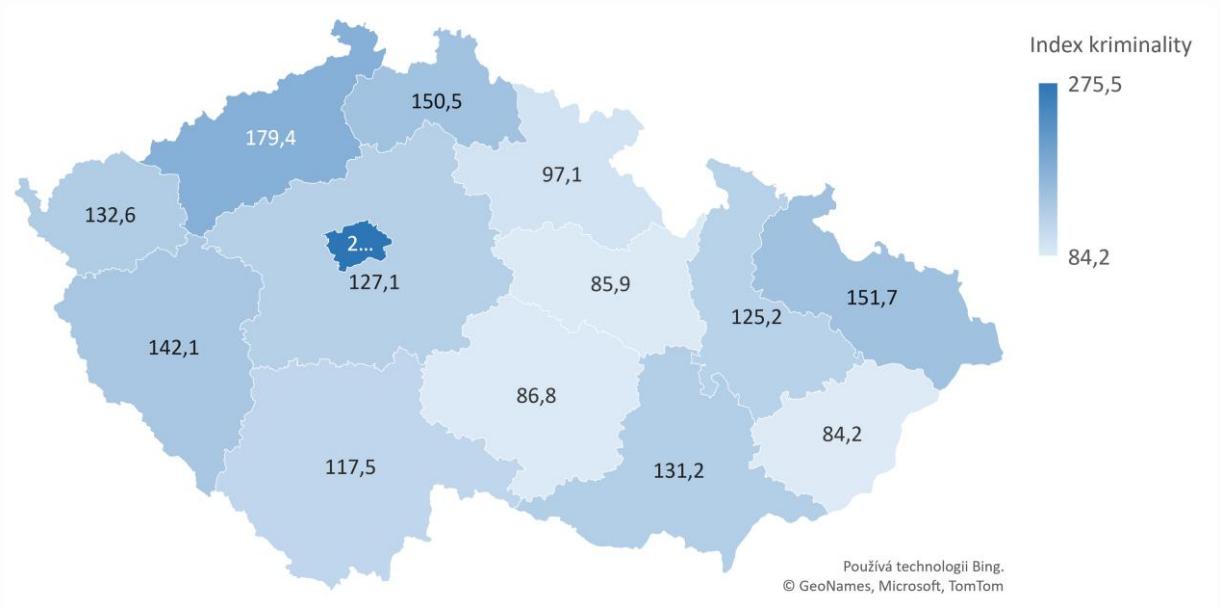

Poznámka: Index kriminality = počet zjištěných skutků za zvolené období, přepočtený na 10 000 obyvatel
Zdroj: ČSÚ: Kriminalita – trestné činy – územní srovnání

Porovnáme-li situaci dle jednotlivých okresů, tak okres Nový Jičín, do kterého spadá i Kopřivnice, patří mezi regiony s nižší mírou kriminality. Okres se podílel v roce 2021 na kriminalitě Moravskoslezského kraje 9,5 % a lepší situace byla pouze v okresech Opava a Frýdek-Místek. V případě přepočtu trestných činů na 1 000 obyvatel si okres Nový Jičín stále drží třetí nejlepší pozici (11 TČ na 1 000 obyvatel, MSK 15 TČ na 1 000 obyvatel). Struktura trestné činnosti v okresech Moravskoslezského kraje se nelišila od struktury z předchozích let. V roce 2021 ve všech regionech kraje převažovaly majetkové trestné činy (39 %), vyšší zastoupení měly i násilné trestné činy (10 %).

Samotné město Kopřivnice patří k obcím s vyšší mírou kriminality. Zhruba čtvrtina registrovaných trestných činů v okrese Nový Jičín se udála právě na území města. V přepočtu trestných činů na 1 000 obyvatel se Kopřivnice pohybuje nad průměrem Moravskoslezského kraje i okresu Nový Jičín - Graf 37. V posledních dvou letech se situace výrazně zlepšila. Na příznivých hodnotách se projevila koronavirová pandemie[19] a kriminalita klesla i na úrovni okresu Nový Jičín i celého kraje. Nejpříznivější vývoj však byl zaznamenán právě v Kopřivnici. Počet registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel klesl v roce 2021 na 11,4 TČ (v roce 2019 hodnota 24 TČ), dostal se pod průměr Moravskoslezského kraje a na úroveň okresu Nový Jičín. V roce 2021 dosáhla Kopřivnice historicky nejnižší kriminality, počet registrovaných trestných činů klesl v porovnání s rokem 2019 o více jak 57 %.

Graf 37 Porovnání počtu registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel v Kopřivnici, okrese Nový Jičín a Moravskoslezském kraji v letech 2015-2021

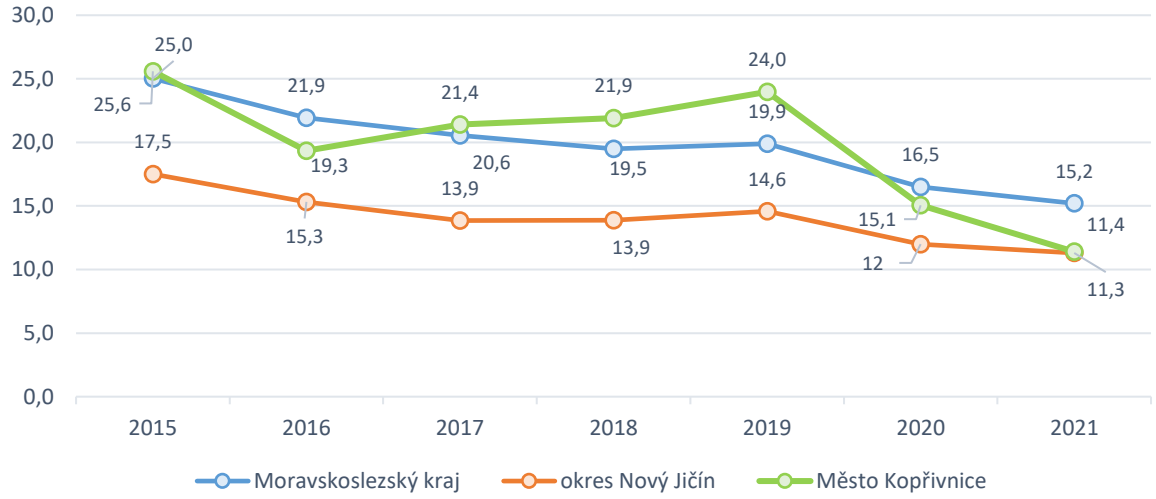

Zdroj: ČSÚ: veřejná databáze, Statistický bulletin – Moravskoslezský kraj - 1. až 4. čtvrtletí 2015-21

Graf 38 Vývoj kriminality na území města Kopřivnice a v okrese Nový Jičín

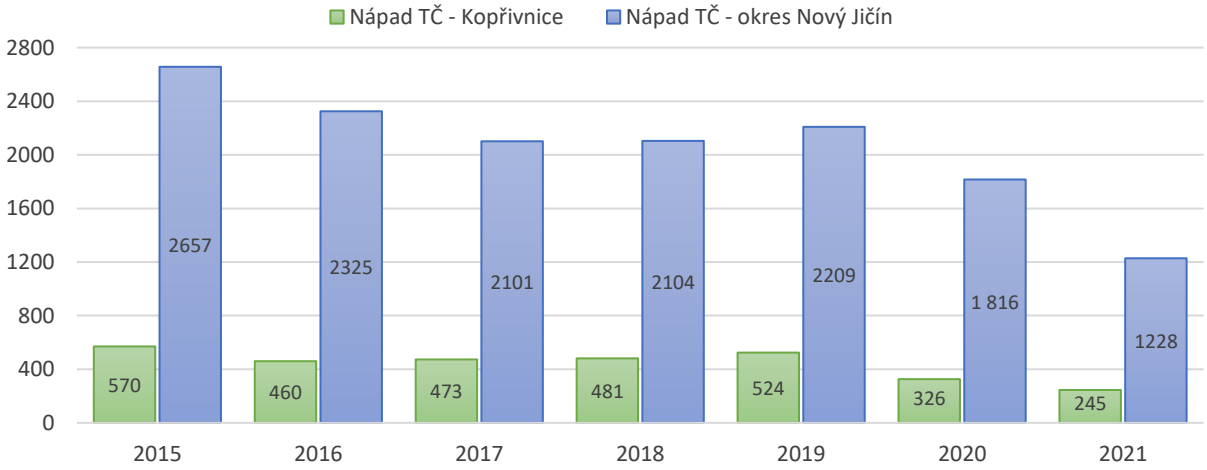

Zdroj: Policie ČR, ČSÚ – Statistický bulletin – Moravskoslezský kraj - 1. až 4. čtvrtletí 2015-21

[19] Opatření spojená s pandemii koronaviru – vyhlášení nouzového stavu, uzavření restauračních zařízení, zákaz nočního vycházení apod.

Nejvíce zatěžuje město Kopřivnici majetková kriminalita. V roce 2021 bylo evidováno 146 případů (271 případů v roce 2019). Nejvyšší množství trestných činů je registrováno v centrální části města a obytné části – sídliště Sever. Naopak nejnižší počet registrovaných trestných činů je ve všech třech místních částech - Obrázek 7.

Graf 39 Struktura registrovaných trestných činů v Kopřivnici v roce 2021 a 2019

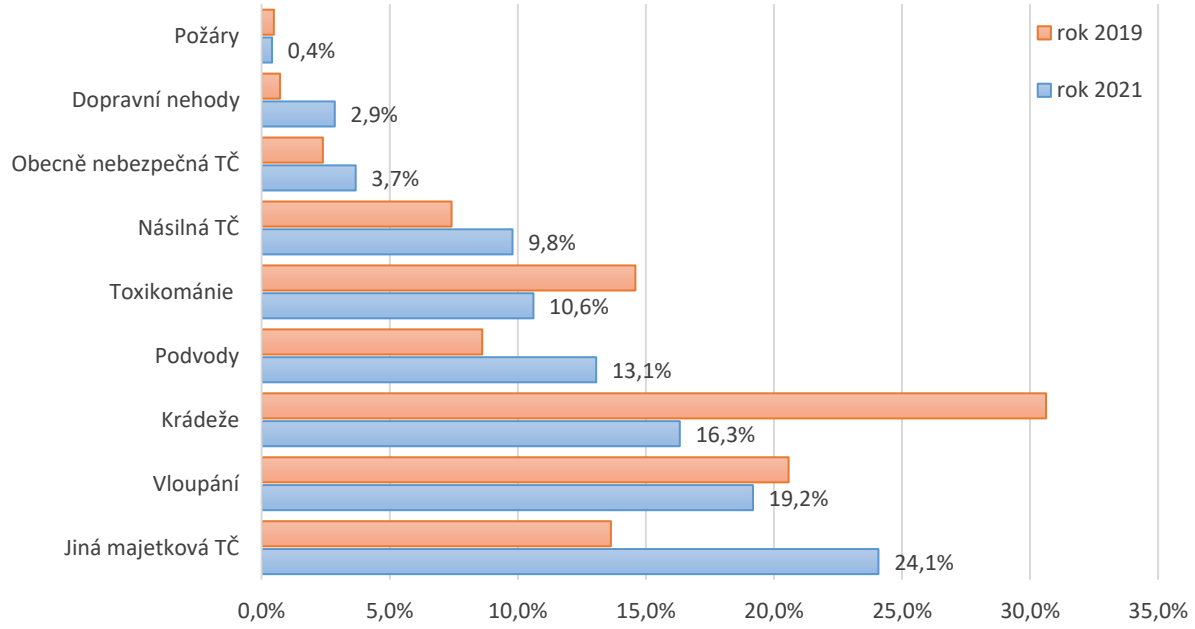

Zdroj: Mapa kriminality Policie ČR - https://kriminalita.policie.cz/

Obrázek 7 Přehled registrovaných trestných činů v Kopřivnici v období 1.1.–31.12 2021

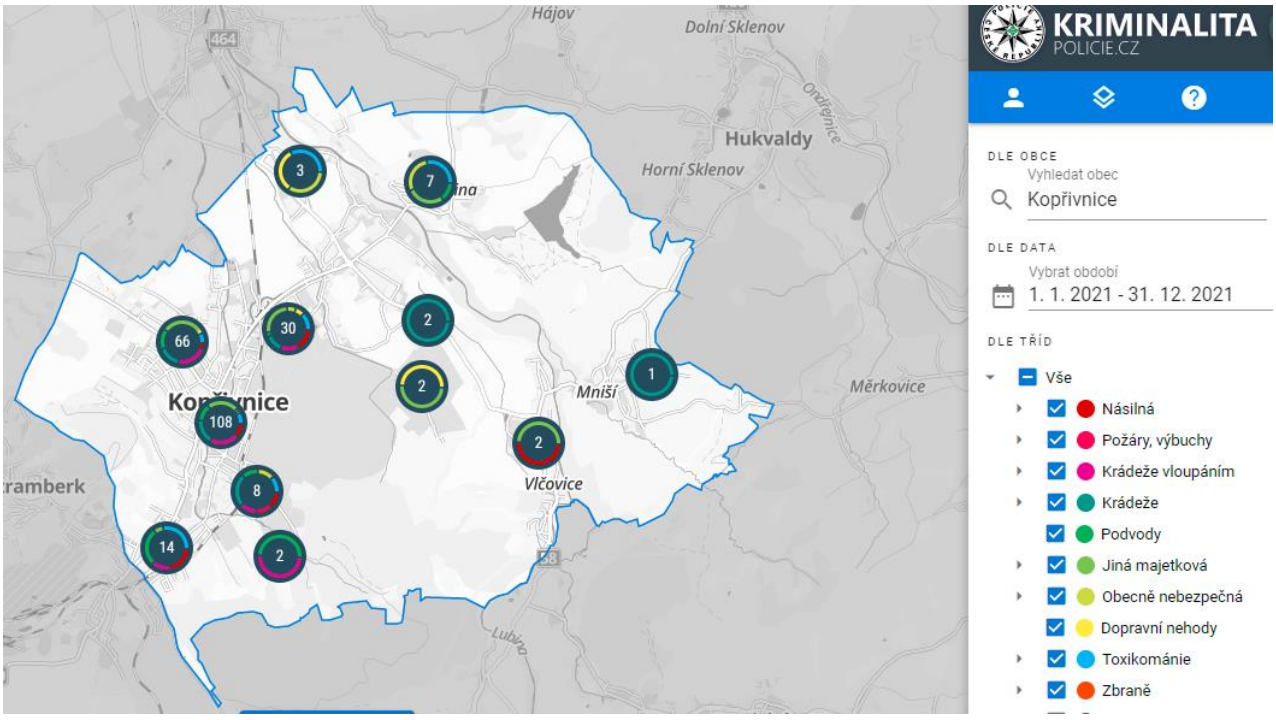

Zdroj: Mapa kriminality Policie ČR - https://kriminalita.policie.cz/

V roce 2021 řešila Policie ČR na území města Kopřivnice celkem 1 599 přestupků. Nejvyšší zastoupení mají dlouhodobě přestupky v oblasti dopravy (67,2 %) a přestupky proti majetku (15,6 %) - Graf 40.

Graf 40 Přehled přestupků řešených Policií ČR na území Kopřivnice v roce 2021

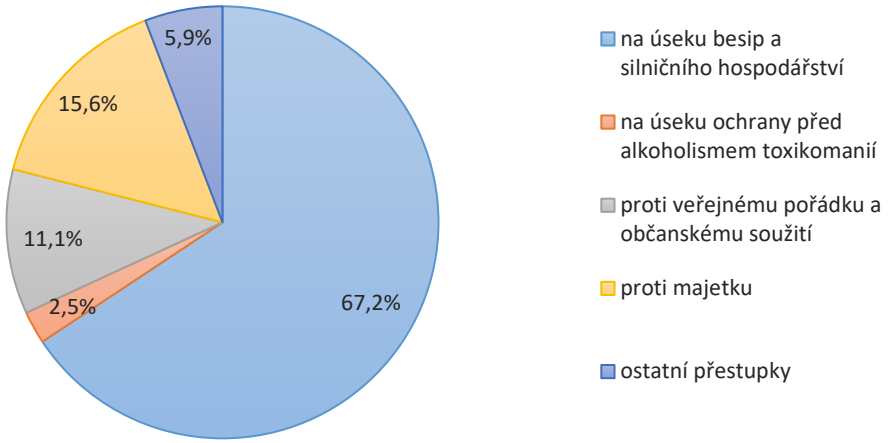

Zdroj: Mapa kriminality Policie ČR - https://kriminalita.policie.cz/

Z hlediska objasněnosti trestných činů se okres Nový Jičín řadí k regionům s relativně vysokou mírou objasněnosti. V roce 2021 bylo z celkového počtu registrovaných trestných činů objasněno téměř 64 % (v rámci kraje pouze 54,9 %). Na území města Kopřivnice rostla míra objasněnosti v letech 2016-2020. Nejvyšší míry objasněnosti bylo dosaženo v roce 2020 (64,1 %). V roce 2021 se podařilo objasnit 52,9 % registrovaných trestných činů. Ještě větší úspěšnost objasněnosti je v oblasti přestupků. Každoročně je odhalen pachatel u více jak 80 % přestupků (rok 2021 = míra objasněnosti 82 %).

O bezpečnost se ve městě stará také Městská policie Kopřivnice, která vznikla na základě rozhodnutí městského zastupitelstva na počátku roku 1991. V současné době na bezpečí a pořádek ve městě dohlíží 19 strážníků. Městská policie působí na území města a jeho místních částí, od roku 2016 na základě veřejnoprávní smlouvy také na území města Štramber a od roku 2022 také na území obce Ženklava. Celé spravované území je rozděleno na 21 oblastí, tzv. rajóny, které jsou přiděleny jednotlivým strážníkům - Obrázek 8. Výkon Městské policie se soustředí na řešení problémů v oblasti dopravy, zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku. Technická vybavenost Městské policie je na velmi dobré úrovni. Pro svou činnost strážníci využívají pult centralizované ochrany, kamerový systém, radiostanice a digitální záznamové zařízení Redat.

Počet přestupků řešených Městskou policií Kopřivnice v letech 2015–2017 spíše stagnoval. Po roce 2018 došlo k rapidnímu nárůstu přestupků (Index 2018/2017 = 426 %) - Graf 41. Tento nárůst způsobilo navýšení počtu přestupků řešených v oblasti dopravy. Problémy v oblasti dopravy patří mezi nejvíce zastoupenou oblast při řešení přestupků. Jejich podíl se každoročně pohybuje v rozmezí 95-97 %.

Průzkum veřejného mínění[20] zjišťoval, jak vnímají obyvatelé města pocit ohrožení a bezpečnosti. Na otázku „Jak bezpečně je podle Vás v Kopřivnici?“ více než třetina respondentů (37,8 %) odpověděla, že nejvíce bezpečné je být přes den doma s nezamknutými dveřmi. Třetina obyvatel (35 %) si myslí, že je bezpečné nechat přes noc otevřené okno. Naopak nejméně bezpečně se obyvatelé cítí ve městě

[20] Průzkum veřejného mínění mezi obyvateli města Kopřivnice v kombinaci s vyhodnocením společného evropského indikátoru ECI 1 – AUGUR Consulting, s.r.o., 2021

v noci – pouze čtvrtina dotázaných (25,7 %) považuje za bezpečné chodit v noci po veřejných prostranstvích.

Největší ohroženi kriminalitou obyvatelé vnímají v obytné lokalitě Sever (24,9 %), v městských parcích (12,3 %), v okolí ubytovny, tzv. Včelín (11,5 %) a v centru města – Masarykovo náměstí a pěší zóna (10,1 %). Průzkum ukázal, že respondenti mají největší obavy v uvedených lokalitách z napadení, přepadení nebo okradení (27,2 %), dále panují obavy z drogově závislých osob (18,6 %), z bezdomovců (14,6 %) a opilců (14,6 %). Více než třetina respondentů (34,9 %) považuje tato uvedená místa za nebezpečná po celý den a téměř čtvrtina se cítí nebezpečně ve večerních hodinách (od 20 do 6 hodin).

Obrázek 8 Přehled působnosti Městské policie Kopřivnice

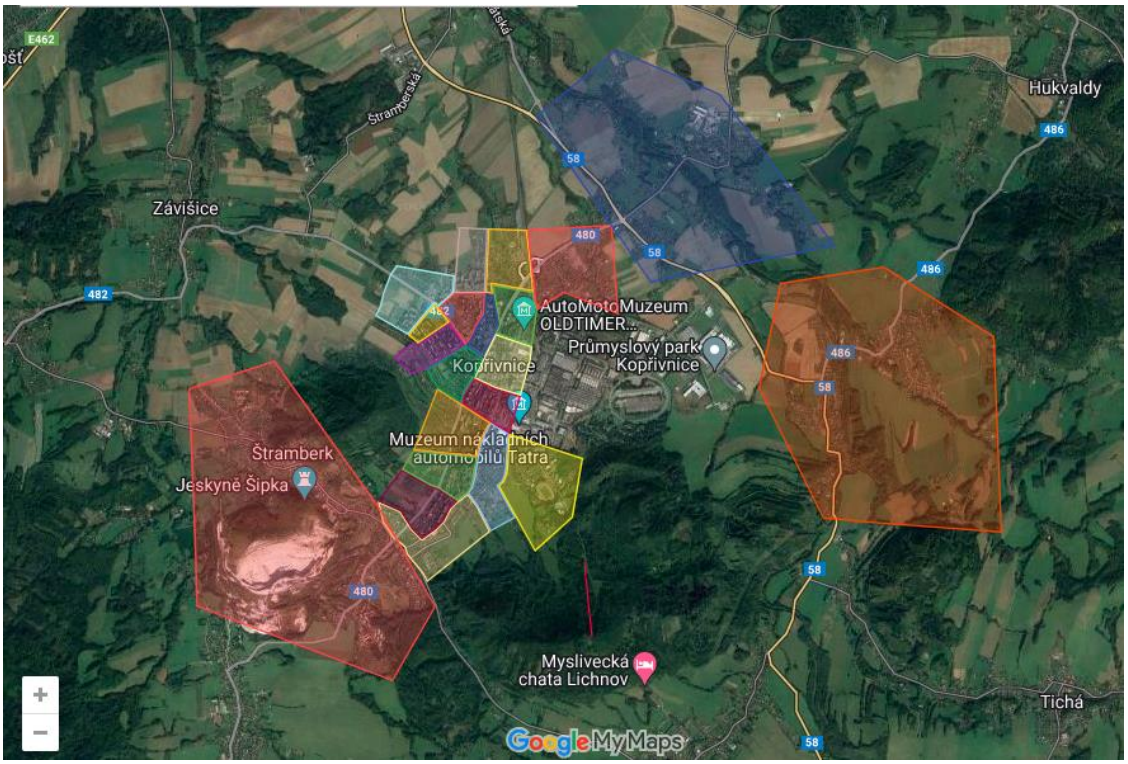

Zdroj: Webové stránky města Kopřivnice – www.koprivnice.cz

Graf 41 Počet přestupků registrovaných Městskou policií a výše uložených pokut (2015-2021)

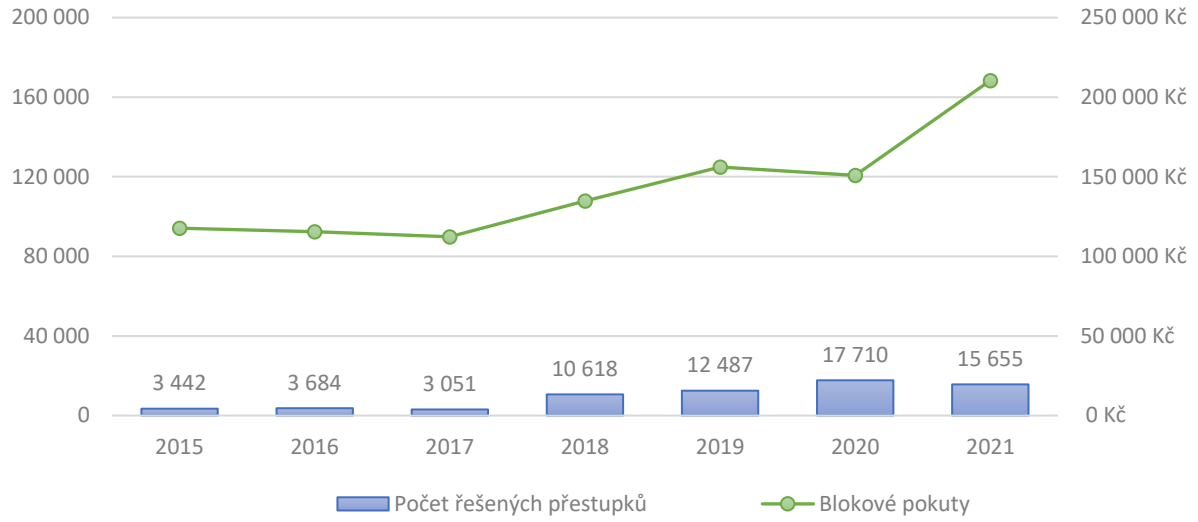

Zdroj: Městská policie Kopřivnice

8.1 Jednotky požární ochrany ve městě

O bezpečnost obyvatel se v Kopřivnici také starají jednotky požární ochrany. Jejich hlavním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel, majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací. Město Kopřivnice je zřizovatelem jednotky požární ochrany kategorie II, tzv. JPO II[21] a čtyř jednotek kategorie V, tzv. JPO V[22], které mají svá stanoviště v místních částech Mniší, Vlčovice, Lubina I a Lubina II. Ve městě také působí Hasičský záchranný sbor podniku TATRA Kopřivnice tzv. JPO IV[23]. Jednotky vyjíždí k jednotlivým událostem na základě pokynů operačního střediska Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje.

[21] JPO II – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce se členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působnosti zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace.
[22] JPO V – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce se členy, kteří vykonávají službu v jednotce PO dobrovolně.
[23] JPO IV – jednotka hasičského záchranného sboru podniku.

Obrázek 9 Přehled jednotek požární ochrany na území okresu Nový Jičín

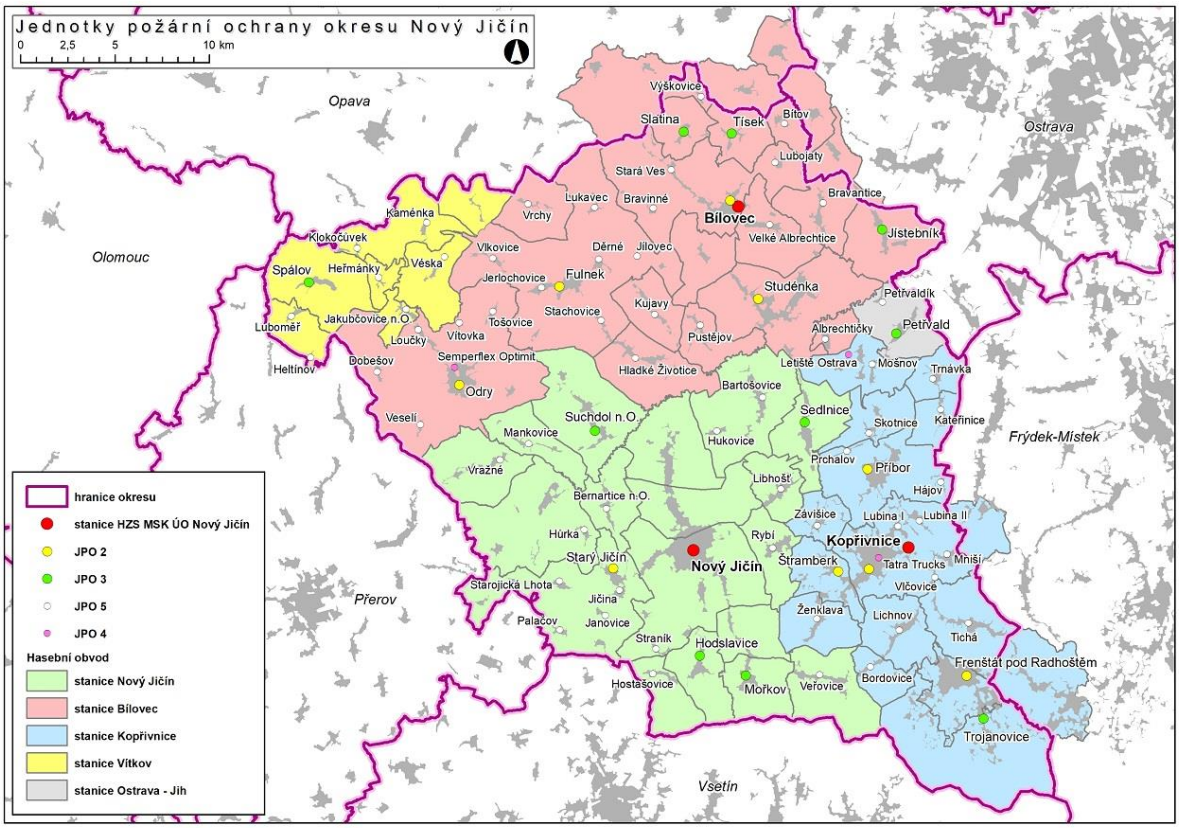

Zdroj: Hasiči Kopřivnice - http://hasici.koprivnice.org/

Jednotka PO II ve 24hodinové pohotovosti obsazuje jedno družstvo v početním stavu 1 + 3. Ve službě se střídá celkem 22 členů, z čehož 14 má odbornou způsobilost na funkci strojníka a 12 na velitele družstva. Tři členové mají službu v jednotce jako své hlavní zaměstnání, dalších 11 členů jsou zároveň profesionálními hasiči v jednotkách HZS kraje, Armády ČR, nebo u podnikových sborů. Tato jednotka je vyjma obecných úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva předurčena k zásahům na nebezpečné látky a k zásahům u dopravních nehod na komunikacích I/58 a I/48. Úkolem jednotky je zasahovat při požárech, živelných pohromách a jiných mimořádných událostech.

JPO v Kopřivnici a místní části Lubina Drnholec k dispozici zrekonstruované hasičské stanice. Hasičská stanice jednotky v místní části Vlčovicích bude pravděpodobně z důvodu výstavby obchvatu Vlčovic (komunikace I/58) zdemolována. Město má zajištěny pozemky pro výstavbu nové hasičské stanice. V roce 2021 byly také zahájeny přípravné práce na vybudování krajské základny Integrovaného záchranného systému v blízkosti Průmyslového parku Kopřivnice, kde je v současnosti umístěno provizorní zařízení.

Všechny jednotky jsou vybaveny dopravní a zásahovou technikou v souladu s jejich určením. Klíčové pro zajištění ochrany obyvatel a jejich majetku je tuto techniku neustále doplňovat a modernizovat.

Ve městě i jednotlivých místních částech působí také spolky Sboru dobrovolných hasičů, které se věnují práci s mládeží, sportovní činnosti soutěžního družstva a jednotlivců, organizují kulturní a společenské akce nebo dokumentace novodobé i dřívější hasičské historie ve městě

Hlavní zjištění:

- *Město Kopřivnice sice patří k obcím s vyšší mírou kriminality, přesto nepatři mezi nejproblematičtější lokality v porovnání s ostatními městy v kraji. Zhruba čtvrtina registrovaných trestných činů v okrese Nový Jičín se udála právě na území města.*
- *Počet registrovaných trestných činů v posledních letech klesá. V roce 2021 dosáhla Kopřivnice historicky nejnižší kriminality – počet registrovaných trestných činů klesl v porovnání s rokem 2019 o více jak 57 %. Mezi nejzávažnější trestné činy se dlouhodobě řadí majetková trestná činnost.*
- *Z hlediska počtu spáchaných trestných činů i z pohledu obyvatel je označeno za nejproblematičtější lokalitu sídliště Sever a centrální část města – Masarykovo náměstí. Obyvatelé se také necítí bezpečně v městských parcích. V uvedených lokalitách se obyvatelé nejvíce obávají napadení, přepadení nebo okradení.*
- *Ochranu obyvatel ve městě a místních částech zajišťuje celkem 6 jednotek požární ochrany. Jednotky sehrávají velmi významnou roli při posilování komunitního života ve městě a místních částech díky realizací doplňkových aktivit – sportovní činnost, organizace kulturních a společenských akcí a další.*

9 Kultura, sport, volný čas, místní obchod a služby

Kultura, sport a volnočasové aktivity zpestřují život obyvatelům města a jeho okolí a tvoří jednu z významných složek kvality života. Pestrost nabídky, kvalita a především charakter (typ) kulturních, společenských, sportovních a volnočasových příležitostí hrají (snad vedlejší, ale nezanedbatelnou) roli také v situaci, kdy se lidé rozhodují, kde budou žít, například mladí lidé, chtějí-li se po studiu vrátit do rodného města, ale důležité jsou pro všechny generace.

Kulturní a sportovní nabídka v Kopřivnici je tvořena jak jednorázovými, tak každoročně opakovanými kulturními či sportovními akcemi, které lákají místní obyvatele, ale i regionální či nadregionální publikum. Tato kapitola se zabývá také analýzou obchodu a služeb na území města. Pestrost, kvalita a dostupnost různých druhů služeb pro obyvatele a obchodů tvoří další složku kvality života.

Klíčové otázky:

- *Jaká je ve městě nabídka kulturních, sportovních a volnočasových aktivit?*
- *Jaká je nabídka obchodu a služeb ve městě?*

9.1 Kulturní, sportovní a společenské aktivity

Během roku probíhá v Kopřivnici řada kulturních a společenských akcí. Klíčovým objektem pro jejich pořádání je **Kulturní dům Kopřivnice (KDK)**, který disponuje velkým sálem s kapacitou 461 míst. Kulturní dům je určen pro pořádání představení, koncertů, plesů, přednášek a besed. K pořádání menších akcí, jako je například loutkové divadlo, přednášky, besedy či koncerty, slouží také malý sál s kapacitou 75 míst. Zázemí prošlo v roce 2020 rekonstrukcí, ale celý objekt kulturního domu vyžaduje v brzké době komplexní rekonstrukci. Součástí místního kulturního domu je také kinosál s kapacitou 165 míst určený pro projekce filmů a vybavený i bezbariérovým vstupem. Kino bylo v roce 2020 redigitalizováno a kromě filmových projekcí se v něm díky kvalitní akustice konají také hudební a divadelní vystoupení. Kino Kopřivnice stabilně nabízí více než 500 běžných představení ročně, výjimkou byl podle dat dostupných ze statistických ročenek města pouze rok 2020, který byl ovlivněn šířením koronaviru a s tím spojených opatření -Tabulka 21.

Tabulka 21 Počet představení v kinosále Kulturního domu Kopřivnice mezi lety 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet představení – kino Kopřivnice	530	547	562	577	589	262

Zdroj: Ročenka města Kopřivnice

Kulturní a kulturně-společenské akce v kulturním domě včetně provozování kina zajišťuje příspěvková organizace města Kulturní dům Kopřivnice. Organizace kromě poskytování kulturních služeb zastřešuje také činnost městské knihovny a informačního centra a spravuje objekt kulturního domu. Akce pro dospělé i děti pořádá i **městská knihovna** a v roce 2020 se jich zúčastnilo 1 841 návštěvníků, nicméně podobně jako v předchozím případě i zde je tato statistika ovlivněna celosvětovou situací, neboť v roce 2019 bylo návštěvníků 5 750. Z níže přiložené tabulky (Tabulka 22) ovšem vyplývá, že počet registrovaných čtenářů v jednotlivých letech od roku 2015 mírně klesal, což platilo i o samotné návštěvnosti městské knihovny. Její služby v roce 2015 využilo více než 50 tisíc občanů, zatímco v roce 2019 to bylo o zhruba sedm tisíc méně. Z dostupných dat vyplývá, že klesal i počet výpůjček. Za pozitivní lze naopak označit zjištění, že počet nových knihovních přírůstků se ve sledovaných letech zvyšoval.

Městská knihovna se nezabývá pouze výpůjčkou knih, ale stále více plní roli určitého komunitního centra, zapojuje se do různých aktivit v místním i celostátním měřítku a pořádá své vlastní akce, projekty, realizuje řadu doprovodných vzdělávacích a kulturních aktivit. Již několik let například pořádá zájmové semestrální studium, určené pro posluchače starší 55 let tzv. **Akademie třetího věku,** o kterou je velký zájem. Dále realizuje projekt pro děti a mládež **S knížkou do života**. Jedná se o pilotní verzi mezinárodního projektu Bookstart, která se snaží ukázat laické i odborné veřejnosti, že společné čtení s dětmi od jejich nejútlejšího věku je žádoucí a prospěšné z mnoha důvodů. Další aktivitou je zapojení do projektu Promítej i Ty – v akademické posluchárně jsou promítány zajímavé dokumenty s různými tématy. Realizuje projekty zaměřené na dobročinnost a dobrovolnictví, výtvarné a literární výstavy, soutěže, ankety, rozhovory a různorodou publikační činnost.

Pro další rozvoj těchto činností podporující aktivní zapojení do komunitního života jsou nicméně stávající prostory v KDK nevyhovující, a proto má město zpracovánu studii rekonstrukce dlouhodobě opuštěného objektu ZŠ Náměstí pro potřeby městské knihovny, rozvoj volnočasových a vzdělávacích aktivit. Projektovou přípravu přestavby bývalé školy zahájí město ještě v letošním roce a v souvislosti s tím bude nutno hledat nové využití pro stávající prostory knihovny v KDK.

Tabulka 22 Městská knihovna – statistika

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet registrovaných čtenářů	2 616	2 516	2 399	2 360	2 358	1 976
Návštěvnost	50 570	51 255	55 601	44 043	43 524	41 445
Výpůjčky celkem	134 080	127 218	119 834	109 603	103 766	79 947
Nové knihovní přírůstky	1 702	1 976	1 944	1 701	2 635	2 800
Stav knihovního fondu	61 470	62 765	63 252	62 746	59 474	57 178

Zdroj: Ročenka města Kopřivnice

Vliv epidemie Covid-19 a následná protiepidemická opatření měla za následek i pokles návštěvnosti **městského informačního centra**, jehož služby využilo v posledním sledovaném roce 23 339 návštěvníků, zatímco v roce 2019 to bylo více než 56 tisíc. Informační centrum města Kopřivnice je hlavním aktérem podpory a rozvoje cestovního ruchu v Kopřivnici, v rámci spolupráce obcí Lašské brány Beskyd i v rámci turistické destinace Beskydy-Valašsko.

Zázemí pro různé kulturní a společenské aktivity nabízí ve městě také **Regionální muzeum v Kopřivnici, o.p.s.** a **Katolická beseda Kopřivnice**. Výstavní prostory nabízí Muzeum Fojtství či Šustalova vila. V místních částech Kopřivnice působí v oblasti kultury a společenských akcí tradiční osvětové besedy (Osvětová beseda Mniší a Vlčovice) a v místní části Lubina Společnost Katolického domu v Katolickém domě Lubina. Ve městě působí řada zajímavých tanečních, hereckých a hudebních souborů. Dlouhou tradici má v Kopřivnici loutkoherectví. Loutkoherecký soubor Rolnička využívá pro svá představení prostory malého sálu v kulturním domě. Kulturní scénu obohacují také soukromé aktivity, například koncerty a přednášky ve Vile Machů, akce pořádané společností Harmonie pro všechny či nově otevřená pop-up galerie TOKIVO.

Ve městě Kopřivnice byl v roce 2021 realizován „Průzkum veřejného mínění – Kopřivnice 2021“[24], kde byly identifikovány oblasti, s nimiž nebyla část obyvatel spokojena. Vzhledem k tomu, že z celkového počtu respondentů se na tuto otázku rozhodlo odpovědět pouze 12,4 % respondentů, lze tuto skupinu označit za malou. Z hlediska této kapitoly je nicméně potřeba uvést, že na třetím místě (14,2 % všech odpovědí) se umístil nedostatek obchodů, služeb a kulturního či sportovního vyžití. Ačkoliv se na základě množství respondentů nejedná o nějaký zásadní problém, je potřeba podotknout, že se na prvních třech místech důvodů nespokojenosti objevil již podruhé (poprvé v roce 2018), přičemž v předchozích průzkumech (2008, 2010, 2012, 2014 a 2016) se na prvních třech místech nevyskytoval.

Za pozitivní lze označit zjištění, že kulturní ani sportovní vyžití nebylo identifikováno jako jeden z nejzávažnějších problémů města, a naopak spokojenost s kinem či městskou knihovnou byla označena jako jedna z nejvyšších mezi hodnocenými charakteristikami (69,8 resp. 69,2 %). Nejlépe bylo pak hodnoceno fungování městského informačního centra (téměř 73 %).

Ze závěrů auditu Místní agendy 21 vyplývá, že město dlouhodobě pečuje o své kulturní prostory, které pravidelně rozvíjí. Dostupnost kultury z hlediska vzdálenosti je vzhledem k charakteru města Kopřivnice velmi dobrá, přičemž kulturní nabídka je nejhustější v centru města, které je ze všech částí Kopřivnice dostupné pěší procházkou.

V oblasti sportu se město podílí na spolufinancování sportovních aktivit a chodu sportovních zařízení. Velkým pozitivem je zpracovaný dokument Koncepce podpory sportu a volnočasových aktivit pro období let 2020 až 2025. Dokument slouží představitelům města a dalším stranám pro každodenní, střednědobé a strategické rozhodování o podpoře sportovních a volnočasových aktivit, při investičních záměrech, které souvisejí se sportovní a volnočasovou vybaveností města. Tato koncepce je zaměřena na 6 prioritních oblastí:

- → Volnočasové aktivity dětí, mládeže a ostatních obyvatel města
- → Výkonnostní sport
- → Prioritní a preferované sporty
- → Tradiční sportovní akce a akce mimořádného významu pro Kopřivnici
- → Růst úrovně spokojenosti obyvatel se službami města
- → Sportovní infrastruktura

Každá z těchto prioritních oblastní má jasně vymezený cíl podpory městem, jehož hlavními prioritami je vytvářet nabídku ke sportovnímu a rekreačnímu vyžití, finančně a organizačně podporovat vybrané cílové skupiny a aktivity (především sportovní výchovu a vyžití dětí a mládeže) a také pečovat o majetek, který je v jeho vlastnictví, udržovat jej, zhodnocovat a efektivně využívat.
Město Kopřivnice zajišťuje provoz celkem 12 sportovních areálů:

- Ski areál Červený kámen
- Letní koupaliště
- Letní stadion
- Skateboardový areál
- Volejbalový areál
- Krytý bazén

[24] Průzkum veřejného mínění mezi obyvateli města Kopřivnice v kombinaci s vyhodnocením společného evropského indikátoru ECI 1 – AUGUR Consulting, s.r.o., 2021.

- Zimní stadion
- Hřiště Lubina, Mniší a Vlčovice
- Dětská hřiště v městské zástavbě
- Cykloturistické trasy města Kopřivnice
- Lyžařské běžecké trasy Červený kámen
- Areál Discgolfu

Významným sportovním areálem ve městě je zimní stadion, který využívá nejen klub HC Kopřivnice, ale také FSC Kopřivnice, ASK Tatra Kopřivnice, BK Kopřivnice, Sokol Kopřivnice a v zimních měsících i fotbalový klub FC Kopřivnice. Významnými uživateli jsou rekreační sportovci, a to zejména ve sportovních odvětvích lední hokej, bruslení veřejnosti, badminton, futsal, volejbal, nohejbal, lezení na horolezecké stěně. Zimní stadion prošel v roce 2018 dlouho plánovanou rekonstrukcí, kdy byla nahrazena střešní krytina. V posledních letech došlo i k dalším rekonstrukcím či opravám, například byla vyměněna technologie chlazení, výměna sedadel, modernizace interiéru a rovněž byl zakoupen umělý povrch, který umožňuje celoroční využití tohoto sportovního areálu.

Modernizací prošel v roce 2014 rovněž krytý bazén, který tak splňuje požadavky na moderní sportovně relaxační centrum a návštěvníkům nabízí kromě veřejného plavání i parní lázeň, finskou saunu, masáže nebo vířivku. Sportovní klub Kopřivnice zde rovněž organizuje sportovní plavání včetně okresních, krajských či republikových soutěží. Návštěvnost areálu Krytého bazénu v Kopřivnici je ročně zhruba 130 tisíc osob.

Nejstarším sportovním areálem ve městě je letní stadion Emila Zátopka z roku 1956 a v současné době ho využívá fotbalový klub FC Kopřivnice, Atletický klub Emila Zátopka a Autoklub plochá dráha Kopřivnice. Celý areál prošel významnou rekonstrukcí, na kterou byla využita dotace MŠMT schválená v roce 2019 ve výši 24,3 mil. Kč.

Z hlediska dostupných dat vyplývá, že návštěvnost letního koupaliště mezi lety 2016 až 2019 rostla, nicméně areál vyžaduje modernizaci, na kterou byla již zpracována studie, bohužel se doposud nenašly finance na její realizaci. Potřebu modernizace dokládá i skutečnost, že Kopřivnice je městem s nejstarším koupalištěm v regionu. To potvrzují i výsledky průzkumu veřejného mínění[25], z nichž vyplývá, že plně spokojeno je se stavem koupaliště jen přibližně 32 % respondentů a 28 % ho označilo za prioritní investici z hlediska sportovních zařízení ve městě. V roce 2022 byl s ohledem na technický stav odstraněn tobogán, zároveň však byly v rozpočtu města vyčleněny finance na projektovou přípravu kompletní rekonstrukce areálu koupaliště. Soutěž o novou architektonickou podobu areálu by měla proběhnout do konce roku 2022 a následně bude zahájena projektová příprava. Očekává se, že předpokládané náklady budoucí investice přesáhnou 80 milionů korun.

Kopřivnice disponuje i příměstským lyžařským střediskem Ski areál Červený kámen, který však nemá vybudován zasněžovací systém běžný v konkurenčních střediscích, což ovlivňuje počet jeho provozních dnů.

Na území města nalezneme také sportoviště provozovaná soukromými subjekty (fitness centra, bowling, squash, badminton) či na základě nájemní smlouvy, což je případ Tenisového klubu Kopřivnice, Tenisového klubu Vlčovice či TJ Start Kopřivnice. VOŠ, SOŠ a SOU Kopřivnice spravuje

[25] Průzkum veřejného mínění mezi obyvateli města Kopřivnice v kombinaci s vyhodnocením společného evropského indikátoru ECI 1 – AUGUR Consulting, s.r.o., 2021.

víceúčelovou sportovní halu, která poskytuje zázemí kopřivnickému florbalu, fotbalu, badmintonu a jiným míčovým sportům. Hala disponuje velkou a malou tělocvičnou.

Průzkum veřejného mínění identifikoval velkou spokojenost místních obyvatel s činností sportovních klubů, což pozitivně hodnotilo více než 71 % občanů města, 69 % jich pak bylo spokojeno se sportovními zařízeními obecně.

S tím souvisí i řada sportovních a volnočasových akcí organizovaných městem, kterými jsou například Běh rodným krajem Emila Zátopka, Někdo ven???, Do práce na kole, Na úřad bez auta či Festival volnočasových aktivit. Sportovní a volnočasové subjekty v Kopřivnici dále organizují více než sto akcí v průběhu roku, přičemž mezi nejvýznamnější patří Kopřivnický drtič, Minizátopek a Zátopkova pětka, Větřkovický triatlon či Mezinárodní turnaj mužů v házené.

Klub házené působí ve městě Kopřivnice od roku 1959 a je bezpochyby z celorepublikového hlediska tím nejvýznamnějším. KH Kopřivnice se v posledních letech pravidelně dostává do vyřazovacích bojů a za dobu svého působení mezi českou i československou elitou vychoval řadu reprezentačních hráčů.

Odpovídající sportovní vybavenost Kopřivnice potvrzují i výsledky průzkumu veřejného mínění, které hovoří o tom, že za volnočasovými aktivitami do okolních obcí z Kopřivnice vyjíždí jen zhruba 21 % respondentů. V případě, že tomu tak ale je, jde přibližně ve 41 procentech případů o dojíždění za sportovními aktivitami (bazén, aquapark, cyklostezky).

9.2 Přehled maloobchodu a služeb v Kopřivnici

Na základě dat dostupných z internetových stránek města, justice.cz, informačního portálu Lašské brány Beskyd a vlastním šetřením, byl sestaven následující přehled poskytovatelů obchodu a služeb na území města Kopřivnice. Z celkového počtu 254 podnikajících subjektů v oblasti obchodu či služeb byla vybrána nejčastěji se vyskytující odvětví.

Tabulka 23 Přehled poskytovatelů obchodu a služeb v Kopřivnici

Druh činnosti	Počet
Specializované stavební činnosti	84
Wellness a další osobní služby	26
Velkoobchody	25
Poradenství (finanční, právní a další)	24
Maloobchody	24
Stravovací služby	24
Výpočetní technika	21
Ubytování	9
Reklamní činnosti	8
Cestovní kancelář	4
Jazyková škola	3
Knihkupectví	2

Zdroj: Vlastní šetření, informační portál Lašské brány Beskyd

Nejvíce aktivních podnikatelů/subjektů je v Kopřivnici ve specializovaných stavebních činnostech, které zahrnují různá řemesla, pro obyvatele města i pro firmy – stavební práce, elektrické instalace, instalace vody, odpadu, plynu, kanalizace, truhláři, sklenáři, malíři, pokrývači a další. V Kopřivnici jich působí podle informací dostupných z internetových stránek 84.

Dvacet šest subjektů podniká ve wellness a dalších osobních službách, do kterých byly zahrnuty kosmetické a kadeřnické salony, fitness centra, či masérské služby a sauny. Velkoobchodu, včetně potravinářského zboží, se věnuje 25 subjektů, maloobchod je zastoupen ve 24 případech. Do této kategorie patří i provozovny společnosti Lidl či Kaufland, přičemž na území města nalezneme i Supermarket Albert, Tesco nebo dvakrát zastoupený Penny market. Nabídku potravinářských obchodů lze tedy z tohoto pohledu považovat v Kopřivnici za dostatečnou.

Významně zastoupeny jsou zde poradenské služby. Subjektů, které se věnují finančnímu, právnímu či jinému poradenství, je v Kopřivnici 24. Hojně zastoupeny jsou ve městě i subjekty nabízející služby v oblasti výpočetní techniky (21).

Poskytovatelům ubytování a stravování se pak detailněji věnuje kapitola o cestovním ruchu, nicméně město disponuje 24 stravovacími zařízeními a devíti ubytovacími, včetně čtyřhvězdičkového Interhotelu Tatra.

Ve městě jsou rovněž umístěny bankomaty sedmi bankovních domů – Komerční banky, České spořitelny, Air Bank, ČSOB, Monety, Fiobanky a Euronetu. Celkově se podle informačního serveru Lašské brány Beskyd jedná o 12 bankomatů. Nabídka osobních bankovních služeb je tedy doplněna dobrou sítí bankomatů.

Závěrem je třeba zdůraznit, že analýza maloobchodu a služeb pro obyvatelstvo je poměrně komplikovaná dvěma faktory. Za prvé, ne vždy jsou informace o subjektech v oborech služeb a obchodu aktuální, případně ne každý subjekt, který je držitelem živnostenského oprávnění, je vykonává na plný úvazek jako své hlavní zaměstnání. Za druhé, nedávná krize způsobená pandemií Covid-19 může změnit nabídku místních služeb a obchodu. Na hodnocení je zatím příliš brzy a tyto informace není možné získat ze sekundárních zdrojů. Poněkud lepší informace lze získat průzkumem/dotazováním mezi místními živnostníky, obchodníky a firmami provozujícími služby.

Hlavní zjištění:

- *Ústředním místem pro pořádání kulturních a společenských událostí ve městě je Kulturní dům (KD) Kopřivnice, který provozuje stejnojmenná příspěvková organizace města. Ze závěrů auditu Místní agendy 21 vyplývá, že objekt kulturního domu bude vyžadovat rekonstrukci, což potvrdili i občané v průzkumu veřejného mínění.*
- *Součástí KD je i re-digitalizované kino, které nabízí ročně přes 500 představení, s kapacitou 165 míst a patří k nejnavštěvovanějším kulturním zařízení v Kopřivnici. Podobně jako v dalších případech se na jeho návštěvnosti v roce 2020 projevilo šíření Covidu-19 a následná protiepidemická opatření.*
- *Z průzkumu veřejného mínění v Kopřivnici vyplynulo, že kulturní ani sportovní vyžití nepatří mezi nejzávažnější problémy města, a naopak spokojenost s kinem či městskou knihovnou byla označena jako jedna z nejvyšších mezi hodnocenými charakteristikami. Využívání služeb městské knihovny za účelem výpůjčky navzdory tomu meziročně klesá, knihovna však rozšiřuje své aktivity*

jako komunitní centrum a nabízí škálu vzdělávacích a kulturních aktivit pro různé věkové skupiny obyvatel.

- *Město Kopřivnice má zpracovaný dokument Koncepce podpory sportu a volnočasových aktivit pro období let 2020 až 2025 sloužící pro rozhodování o podpoře sportovních a volnočasových aktivit.*
- *Město průběžně modernizuje svá sportoviště včetně zimního a letního stadionu. Dalším areálem vyžadujícím modernizaci je letní koupaliště.*
- *V Kopřivnici je odpovídající nabídka obchodů a služeb, což potvrzuje i skutečnost, že za jednu z předností města ji v průzkumu veřejného mínění označil pátý nejvyšší počet respondentů (téměř 15 %).*

10 Cestovní ruch

Cestovní ruch (CR) zaujímá v současné době významné místo v životní úrovni obyvatelstva hospodářsky vyspělých států světa. Umožňuje poznávání lidí a nových kultur, reprodukci pracovní síly, je významným faktorem rozvoje ekonomiky. Z hlediska ekonomického rozvoje je chápán jako důležité odvětví místní ekonomiky, které je orientováno na export služeb a produktů návštěvníkům – turistům, kteří do města a blízkého okolí přijíždí trávit svůj čas. Rozvoj aktivního cestovního ruchu má pozitivní i negativní dopady na daný region. Mezi kladné vlivy aktivního cestovního ruchu obecně patří, že stimuluje rozvoj celé řady souvisejících oborů a činností. Klíčové v této oblasti však je, že ne každý region, město či oblast má přirozené dispozice vyvíjet tyto aktivity úspěšně. Tato kapitola se zaměřuje na ověření potenciálu cestovního ruchu ve městě Kopřivnice.

Klíčové otázky

- *Jaký je potenciál města Kopřivnice v oblasti cestovního ruchu?*
- *Jakými zdroji v této oblasti město disponuje?*
- *Jaká je konkurenceschopnost na poli cestovního ruchu?*

Navzdory charakteru průmyslového města, za jehož růstem stojí historicky rozvoj automobilového průmyslu, existují ve městě Kopřivnice určité podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, které se město snaží svými aktivitami rozvíjet. K hlavním turistickým lákadlům města patří přítomnost jedinečného muzea Tatry a samotná poloha města v tzv. Lašské bráně Beskyd, která je malou turistickou oblastí ležící na severovýchodě Moravy, v krajině Podbeskydí a vytváří pomyslnou vstupní bránu do Beskyd. Lašskou bránu tvoří kromě Kopřivnice také Štramberk označovaný za moravský Betlém, Příbor nebo Hukvaldy.

Kopřivnice je součástí turistického regionu Severní Morava a Slezsko a turistické oblasti Beskydy – Valašsko[26]. Destinační management pro tuto oblast zajišťuje nezisková organizace Destinační management turistické oblasti Beskydy-Valašsko[27], o.p.s., se kterou město aktivně spolupracuje.

Město Kopřivnice realizuje aktivity a má výraznější potenciál pro další rozvoj u dvou forem cestovního ruchu:

- **kulturně poznávací forma** … návštěvníci jsou motivováni možností poznávání kulturního dědictví, kultury, zvyků a tradic. U tohoto typu CR může město rozvíjet aktivity zejména v oblasti:

  … muzejnictví – Technické muzeum Tatra; Muzeum nákladních automobilů Tatra, Depozitář Slovenské strely, expozice Emila a Dany Zátopkových či Zdeňka Buriana, Lašské muzeum a Muzeum Fojtství.

  … tradičních akcí – různé jarmarky, sportovní nebo kulturní akce nadregionálního významu jako přehlídka netradičního divadla Kopřiva, Memoriál Petra Douska, Kopřivnické dny techniky.

[26] Vymezení turistických regionů a oblastí cestovního ruchu bylo stanoveno v roce 2005 agenturou Czech Tourism.

[27] Destinační management turistické oblasti Beskydy-Valašsko, o.p.s. je organizací, která iniciuje a řídí celý proces rozvoje cestovního ruchu ve spolupráci se soukromým i státním sektorem a místními obyvateli v turistické oblasti Beskydy-Valašsko. Své aktivity zaměřuje na využití turistického potenciálu území, na zlepšení image turistické oblasti a celkové zvýšení návštěvnosti.

Graf 42 Vývoj počtu návštěvníků jednotlivých expozic Regionálního muzea Kopřivnice (rok 2014 = 100 %)

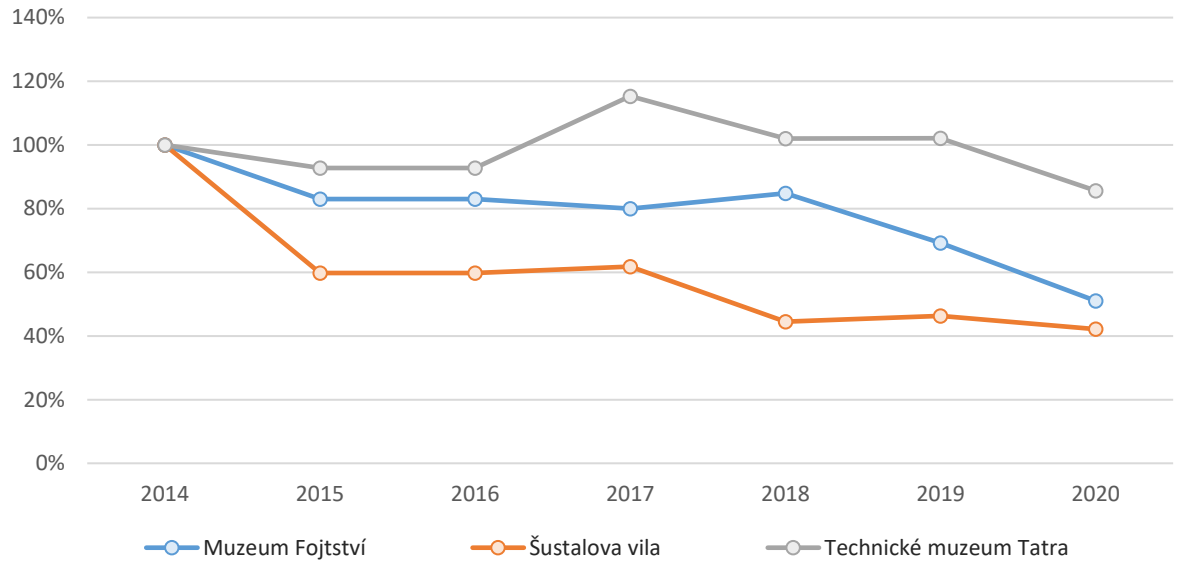

Zdroj: Městský úřad Kopřivnice

Regionální muzeum Kopřivnice je tvořeno čtyřmi objekty, z nichž nejnavštěvovanější je Technické muzeum TATRA, které ve všech sledovaných letech (2014-2020) navštívilo přes 80 tisíc osob, s výjimkou posledního roku 2020, kdy se ovšem turistický ruch celosvětově potýkal s krizí kvůli šíření koronaviru. I přesto neklesla návštěvnost Technického muzea TATRA výrazně, navštívilo ho téměř 75 tisíc lidí, přičemž nejvyšších hodnot bylo dosaženo v roce 2017, kdy do muzea zavítalo více než 100 tisíc návštěvníků. Další dva objekty, Muzeum Fojtství a Šustalova vila, se už potýkaly s výrazně vyšším poklesem návštěvnosti.

Význam Technického muzea TATRA dokládá i výsledek průzkumu veřejného mínění[28], který byl v Kopřivnici prováděn v roce 2021, a v němž bylo toto muzeum označeno za největší přednost města.

Muzeum Fojtství sídlí v nejstarší dochované stavbě v Kopřivnici. Muzeum, které zachycuje důležité historické okamžiky města, navštívilo v roce 2014 více než 12 tisíc zájemců, v roce 2020 to ovšem bylo jen přes 6 tisíc, přičemž o rok dříve sem zavítalo 8 tisíc návštěvníků. Ještě větší pokles vykazuje Šustalova vila, neboli tzv. Lašské muzeum, které v roce 2014 navštívilo téměř 11 tisíc turistů, zatímco v roce 2019 jich bylo pouze 5 080. V souvislosti s letošními oslavami 100. výroční narození Emila Zátopka vzniká v Lašském muzeu nová muzejní expozice věnovaná tomuto kopřivnickému rodákovi a jeho ženě. Otevření expozice je plánováno na léto 2022, konkrétně na týden oslav výroční narození (v září 2022). Lze očekávat, že tato nová expozice opět zvýší zájem o Lašské muzeum.

V roce 2021 bylo v Kopřivnici otevřeno i Muzeum nákladních automobilů TATRA, které vzniklo ve zrekonstruované budově bývalé slévárny této automobilky a disponuje výstavní plochou přes 5 000 m^2. Jeho zřizovatelem je Moravskoslezský kraj (prostřednictvím Muzea Novojičínska). V muzeu je v současné době k vidění téměř 80 vozů, motorů či modelů. V bezprostřední blízkosti muzea byl rovněž postaven díky investici TATRA Trucks, a.s. Depozitář Slovenské strely, který je jedním z největších turistických lákadel nejen Kopřivnice, ale i celé oblasti Lašské brány Beskyd. Tento projekt

[28] Průzkum veřejného mínění mezi obyvateli města Kopřivnice v kombinaci s vyhodnocením společného evropského indikátoru ECI 1 – AUGUR Consulting, s.r.o., 2021.

má pro město význam i proto, že došlo k revitalizaci brownfieldu a ke vzniku nové významné veřejné plochy jak pro návštěvníky, tak pro obyvatele města. V jedné z nevyužívaných budov pak vznikla i restaurace. Město Kopřivnice, Tatra a Moravskoslezský kraj mají navíc záměr dalšího rozvoje kopřivnického muzejního komplexu.

Graf 43 Podíl jednotlivých expozic na návštěvnosti Regionálního muzea Kopřivnice

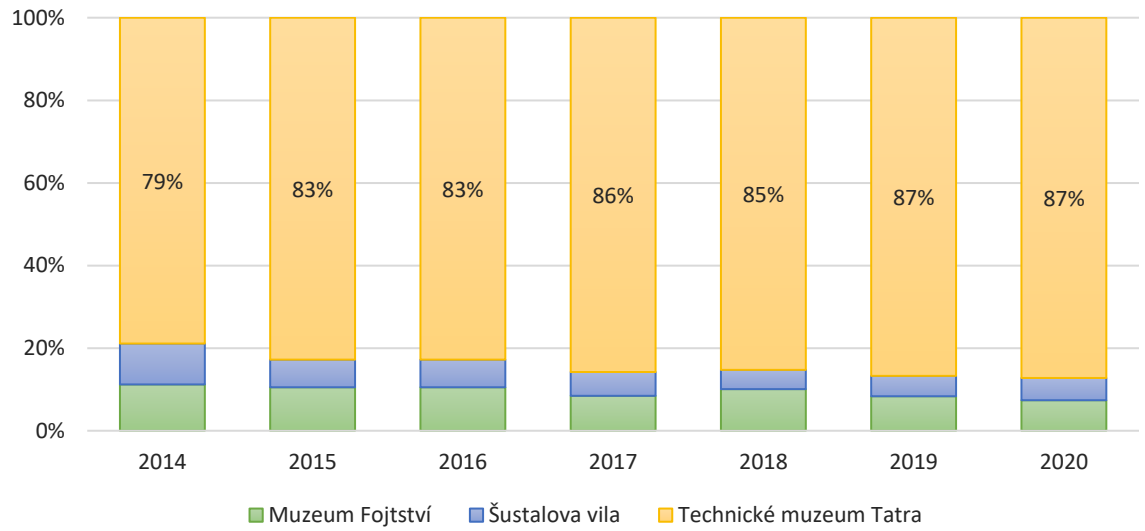

Zdroj: Městský úřad Kopřivnice, vlastní výpočty

Význam Technického muzea TATRA dokládá i jeho podíl na celkové návštěvnosti Regionálního muzea Kopřivnice, který v letech 2015 až 2020 nikdy neklesl pod 80 %. V následujících letech mu ovšem přibude konkurence v podobě Muzea nákladních automobilů TATRA, což atraktivitu města z hlediska cestovního ruchu dále zvýší.

Kromě výše uvedených je v Kopřivnici ještě od roku 2015 soukromé Old Timer Muzeum, v jehož sbírkách jsou desítky automobilů a motocyklů.

- **sportovně-rekreačního** – motivem cest jsou sportovně zaměřené pobyty (vodní sporty, cykloturistika, lyžování, pěší turistika).

Polohu Kopřivnice v Lašské bráně Beskyd mohou návštěvníci využít i ke sportovně-rekreačním aktivitám turistického ruchu, přičemž k poznání zajímavostí blízkého okolí města slouží Lašská naučná stezka procházející nejatraktivnějšími místy Kopřivnice a jejího okolí. Na trase je rozmístěno 18 tematických tabulí přibližujících nejrůznější zajímavosti o městě a řada pozoruhodných výhledů do krajiny. Tato naučná stezka vede kolem zříceniny hradu Šostýna, Raškova kamene, Váňova kamene a návštěvníci mohou zavítat i na rozhlednu na Bílé hoře. Oblíbenost výše uvedených míst dokládá i skutečnost, že ve výše zmíněném průzkumu veřejného mínění označil rozhledny v okolí města za největší přednost města druhý nejvyšší počet respondentů (27,5 %).

Internetové stránky nabízejí přijíždějícím návštěvníkům města Kopřivnice i šest turistických okruhů v okolí hradu Šostýna různé délky i náročnosti, přičemž některé jsou podobně jako části Lašské naučné stezky dostupné i na kole, jak dokazuje řada cyklotras vedoucích v okolí města.

V letním období patří k vyhledávaným cílům v okolí Kopřivnice i vodní dílo Větřkovice s rozlohou 20 ha, jehož zbudování souvisí s přítomností podniku Tatra, který ho dodnes využívá jako zásobárnu vody.

V zimě pak v blízkosti města nalezne návštěvník lyžařský areál ležící na severní straně vrcholu Červený kámen (nadmořská výška 690 m n. m.) s hlavní sjezdovkou dlouhou 480 m. Tento areál nabízí pravidelně upravovanou sjezdovku s technickým zasněžováním, včetně zázemí tvořeného restaurací a bufetem.

10.1 Základní infrastruktura CR

Podmínky pro rozvoj cestovního ruchu ve městě a jeho okolí lze do určité míry vyhodnotit na základě poptávky po službách. Každá turistická destinace musí mít kromě přírodních a historických dispozic také infrastrukturu a služby na takové úrovni, která neodradí turisty od opakované návštěvy, ale naopak jejich pobyt zpříjemní natolik, aby se do města rádi vraceli. Do základní infrastruktury CR jsou zahrnuty zejména ubytovací a stravovací zařízení, doplňková infrastruktura v podobě informačního centra, kulturních, společenských a dalších zařízení. Tato zařízení by měla mít jednak dostatečnou kapacitu, a hlavně profesionální personál, který je schopen komunikovat v mezinárodních jazycích a uspokojovat poptávku návštěvníků po turistických zážitcích.

Tabulka 24 Kapacita ubytovacích zařízení v turistickém regionu Severní Morava a Slezsko (rok 2020)

	Počet ubytovacích zařízení	Počet lůžek	Struktura návštěvníků (%)		Průměrný počet přenocování
			rezidenti	nerezidenti	
Kopřivnice	9	479	83,1	16,9	2,4
SO ORP Kopřivnice	28	1 108	88,8	11,2	2,4
Štramberk	7	403	91,2	8,8	2,3
Příbor	9	179	75,9	24,1	2,3
Hukvaldy	3	140	95,9	4,1	2,8
celkem TO Beskydy-Valašsko	182	9 015	85,3	14,7	2,3
celkem TR Severní Morava a Slezsko	613	30 980	78,7	21,3	2,8

Poznámka: TR = turistický region, TO = turistická oblast, TO – údaj za rok 2018, TR – 2019

Zdroj: Město Kopřivnice, ČSÚ veřejná databáze

Město Kopřivnice disponuje podle údajů Českého statistického úřadu devíti ubytovacími zařízeními se zhruba 480 lůžky, což je nejvíce ze všech čtyř měst sdružených do turistické oblasti Lašská brána Beskyd. Podobně jako ze zjištění předchozího Profilu města Kopřivnice i tentokrát platí, že jde o spíše skromnější nabídku, která však potřeby města v této oblasti zajišťuje dostatečně.

Pro návštěvníky města je dostupné ubytování ve tříhvězdičkovém hotelu či penzionu až po levnější formu ubytování v podobě ubytovny. V Kopřivnici je možné najít i stylové ubytování v soukromí, či pro náročnější klientelu zmodernizovaný Interhotel Tatra s certifikací 4 hvězdičky. Kromě ubytování v hotelech a penzionech je návštěvníkům k dispozici na území SO ORP autokemp Štramberk a Příbor a ubytování v chalupách lidového rázu ve Štramberku.

Celkově nalezneme na území turistické oblasti Beskydy – Valašsko 182 hromadných ubytovacích zařízení, z nichž na oblast Lašská brána připadá 28, jejichž kapacita (1 201 lůžek) tvořila zhruba 13 % všech lůžek na území TO. Mírné zkreslení uváděných čísel může způsobovat skutečnost, že ne všechna ubytovací zařízení jsou sledována.

Z hlediska průměrného počtu přenocování, vychází město Kopřivnice s hodnotou 2,4 dne mírně nadprůměrně, v TO Beskydy – Valašsko totiž v roce 2020 činila 2,3 dne. V případě srovnání s celým

turistickým regionem Severní Morava a Slezsko jde ovšem už o hodnotu výrazně pod regionálním průměrem (2,8 dne).

10.2 Základní infrastruktura CR

Podmínky pro rozvoj CR ve městě a jeho okolí lze posoudit na základě poptávky. Určitý, i když ne příliš přesný obraz je možné získat z dat o vývoji počtu návštěvníků hromadných ubytovacích zařízení (Tabulka 25) a průměrném počtu přenocování.

Tabulka 25 Vývoj návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení v Kopřivnici v letech 2012-2020

rok	Počet příjezdů hostů	meziroční srovnání	z toho		Průměrný počet přenocování		
			rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti
2012	8 337		72,8 %	27,2 %	2,4	2,2	2,8
2013	9 279	11 %	73,0 %	27,0 %	2,5	2,3	3,1
2014	10 513	13 %	71,1 %	28,9 %	2,5	2,3	2,9
2015	10 409	-1 %	68,2 %	31,8 %	2,8	2,6	3,4
2016	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
2017	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
2018	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
2019	8 070		57,5 %	42,5 %	2,8	1,8	4,0
2020	5 979	-26 %	83,1 %	16,9 %	2,4	2,4	2,6

Poznámka: tabulka uvádí pouze zařízení, která jsou pravidelně sledována ČSÚ; nejsou tedy zahrnuta všechna ubytovací zařízení v Kopřivnici, i.d. = důvěrný údaj

Zdroj: Český statistický úřad – veřejná databáze, vlastní výpočty

Ze závěrů předchozího Profilu města Kopřivnice vyplynulo, že ačkoliv mezi obcemi svazku Lašská brána patří Kopřivnice a Štramberk k nejnavštěvovanějším lokalitám, tak vývoj počtu návštěvníků příliš pozitivní nebyl a město nedosáhlo za prvních 12 let nového tisíciletí návštěvnosti z roku 2000. Od roku 2012 se ovšem situace začala zlepšovat a v letech 2013 a 2014 docházelo k pravidelnému nárůstu (v roce 2015 mírný pokles), který však není možné potvrdit v dalších třech letech, kdy ČSÚ daty nedisponuje, resp. byla označena za důvěrná. V roce 2019 se počet příjezdů vrátil k osmi tisícům, podobně jako v roce 2012. Hodnota 5 979 příjezdů za poslední sledovaný rok 2020 je ovlivněna šířením koronaviru, který měl za následek pokles cestovatelských aktivit po celém světě.

Celková délka pobytu ve městě se v posledních deseti letech pohybuje v rozmezí 2,4 až 2,8 dne, což dokládá, že město nepatří mezi turistické cíle určené pro dlouhodobé pobyty, a zároveň představuje pokles oproti předešlému desetiletí, kdy se hodnoty pohybovaly nad 3,0 dny. Délka pobytu také naznačuje, že se často jedná spíše o ubytované na pracovních/obchodních cestách než o turisty, kteří přijíždějí do Kopřivnice a okolí kvůli jejím historickým nebo přírodním zajímavostem. I zde ovšem můžeme vidět postupně se zlepšující trend, kdy hodnota 2,4 dne zjištěná v roce 2012 postupně rostla a v roce 2019 činila 2,8 dne.

Z pohledu struktury návštěvníků převažují domácí návštěvníci (rezidenti). Zahraniční návštěvníci však i nadále tvoří nezanedbatelný podíl na návštěvnosti města, který se dokonce od roku 2013 postupně

zvyšoval z 27 % na 42,5 % v roce 2019. Výrazné snížení v roce 2020 můžeme opět přikládat dopadům šíření koronaviru a s tím spojených opatření.

Graf 44 Vývoj návštěvnosti města Kopřivnice v letech 2012-2020 (100 % = rok 2012)

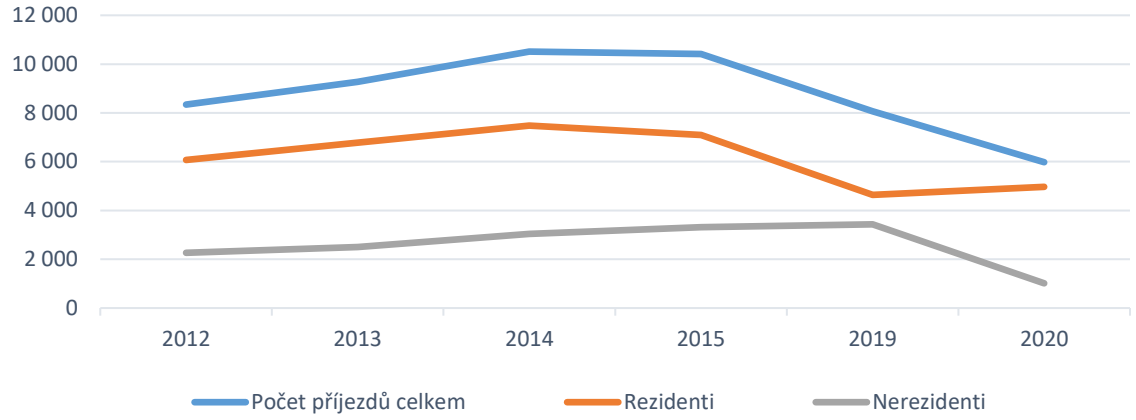

Zdroj: Český statistický úřad – veřejná databáze, vlastní výpočty

Na výše přiloženém grafu (Graf 44) můžeme vidět vývoj návštěvnosti města Kopřivnice v porovnání s výchozím rokem 2012, který dokazuje předchozí tvrzení o navyšování počtu podílu příjezdů nerezidentů i zvyšování návštěvnosti samotné do roku 2015. Nedostupnost dat mezi lety 2016 až 2018 pak neumožňuje s přesností určit, kdy začalo opět docházet k poklesu, který byl patrný ze sníženého počtu příjezdů v roce 2019.

Hlavní zjištění:

- *Tradičně průmyslové město Kopřivnice nabízí řadu turistických lákadel, z nichž ta nejvýznamnější jsou spojena s místním podnikem Tatra, neboť nejnavštěvovanější částí Regionálního muzea Kopřivnice je Technické muzeum Tatra, které ročně navštíví zhruba 80 tisíc lidí.*
- *V roce 2021 bylo v Kopřivnici otevřeno také Muzeum nákladních automobilů Tatra, což přineslo zvýšení atraktivity města pro turisty. V jeho blízkosti byl navíc zřízen i vyhledávaný Depozitář Slovenské strely.*
- *Kopřivnice těží z polohy v tzv. Lašské bráně Beskyd, která je oblíbeným cílem pro aktivní turistiku a okolí města nabízí řadu pěších i cykloturistických tras.*
- *Celková délka pobytu ve městě se v posledních deseti letech pohybuje v rozmezí 2,4 až 2,8, což dokládá, že město nepatří mezi turistické cíle určené pro dlouhodobé pobyty, a zároveň představuje pokles oproti předešlému desetiletí.*
- *Za pozitivní lze označit zjištění, že nerezidenti (zahraniční návštěvníci) tvoří nezanedbatelnou část všech návštěvníků, jak tomu je v řadě jiných měst a jejich podíl až do roku 2019 rostl, přičemž tehdy činil 42,5 %.*
- *Město Kopřivnice disponuje skromnou, avšak pro své potřeby dostatečnou nabídkou hromadných ubytovacích zařízení. Podle zjištění ČSÚ jich bylo v roce 2020 celkem devět, včetně zmodernizovaného Interhotelu Tatra, který dokáže uspokojit i potřeby náročnější klientely.*

11 Mobilita a dopravní infrastruktura

Pod pojmem mobilita se rozumí pohyblivost, přemístitelnost[29]. Mobilita je klíčovým prvkem fungujícího města, ať už se jedná o mobilitu osobní – občané vyjíždějící do metropolí, dojíždějící za zaměstnáním, lékařem, tak o mobilitu logistickou – přesun zboží mezi podniky, zásobování obchodů, svoz odpadu, aj. Produktem mobility je doprava, tedy přesun lidí či zboží po konkrétních dopravních trasách. Tato kapitola analyzuje převážně mobilitu osobní, která je posuzována v pěti kategoriích:

11.1 Dostupnost metropolí

11.2 Dostupnost měst s vyšší občanskou vybaveností

11.3 Dojížďka z okolních sídel do Kopřivnice

11.4 Vnitroměstská mobilita

11.5 Rekreační mobilita

V každé kategorii jsou porovnávány příslušné mody dopravy (viz Tabulka 26). Cílem kapitoly je popsat nejen časovou dostupnost různých destinací, ale také vyhodnotit možnosti volby alternativních módů dopravy, zejména vzhledem k individuální automobilové dopravě (IAD)[30].

Klíčové otázky:

- *Jaká je pozice města v dopravní infrastruktuře?*
- *Jsou sídla vyššího významu dobře dostupná?*
- *Jaká je dopravní dostupnost veřejnou dopravou po městě?*
- *Jak velká je intenzita dopravy ve městě a jaká nehodovost?*
- *Jaká je cyklodoprava ve městě a jaké příležitosti nabízí?*

Tabulka 26 Porovnání módů dopravy

Kategorie vs dopravní mód	Letecká	Železniční	Autobusová	Automobilová	Cyklistická	Pěší
a) Dostupnost metropolí	■	■	■	■		
b) Dostupnost měst s vyšší občanskou vybaveností		■	■	■		
c) Dojížďka z okolních sídel do Kopřivnice		■	■	■	■	
d) Vnitroměstská mobilita			■	■	■	■
e) Rekreační mobilita					■	■

Zdroj: vlastní zpracování

[29] Z latinského *mōbilitas*

[30] V urbánních strukturách stejného typu jako je Kopřivnice má typicky IAD masivní zastoupení téměř ve všech kategoriích mobility. Tento fakt s sebou přináší řadu negativních jevů: od dopravního zahlcení center jádrových obcí (intenzita dopravy, absence parkovacích stání, …), přes vyšší riziko civilizačních nemocí (nízká míra pohybu z důvodů využívání IAD) až po značnou energetickou zátěž (spotřeba paliva v případě cest IAD obsazených pouze jedním cestujícím apod.)

Metodicky je mobilita posuzována v každé kategorii pro jednotlivé dopravní módy zvlášť. Výjimku tvoří železniční a autobusová doprava, která se stává díky regionálním dopravním koordinátorům, v případě Kopřivnice je to KODIS, jedním multimodálním systémem (tj. jsou koordinovány přestupy mezi autobusy a vlaky), je tedy značena jako „Hromadná doprava“. Každý dopravní mód je zkoumán z hlediska trvání cesty, v případě hromadné dopravy pak také z hlediska četnosti a časové distribuce spojů. Pro analýzu byla jako typický pracovní den vybrána středa 1.6.2022.

Z hlediska dopravní infrastruktury, která je předpokladem pro jakýkoliv typ mobility, lze konstatovat, že Kopřivnice těží z polohy v blízkosti Ostravy. Severně od města prochází D48 (směr Frýdek-Místek) a D1 (směr Olomouc, Brno), zároveň město východně tečuje I/58 (směr Ostrava). Z hlediska železniční dopravy je město obslouženo tratí (č. 325) regionálního významu, která spojuje město s mezinárodním koridorem č. 001 (ve stanici Studénka). Pouhých 10 km severně se nalézá Mezinárodní letiště Leoše Janáčka[31].

Z pohledu rozvoje dopravní infrastruktury se v následujícím období Kopřivnice dotkne připravovaná investice do obchvatu Vlčovic (viz kapitola 14).

[31] 3. největší letiště ČR dle počtu odbavených cestujících.

Obrázek 10 Silniční infrastruktura

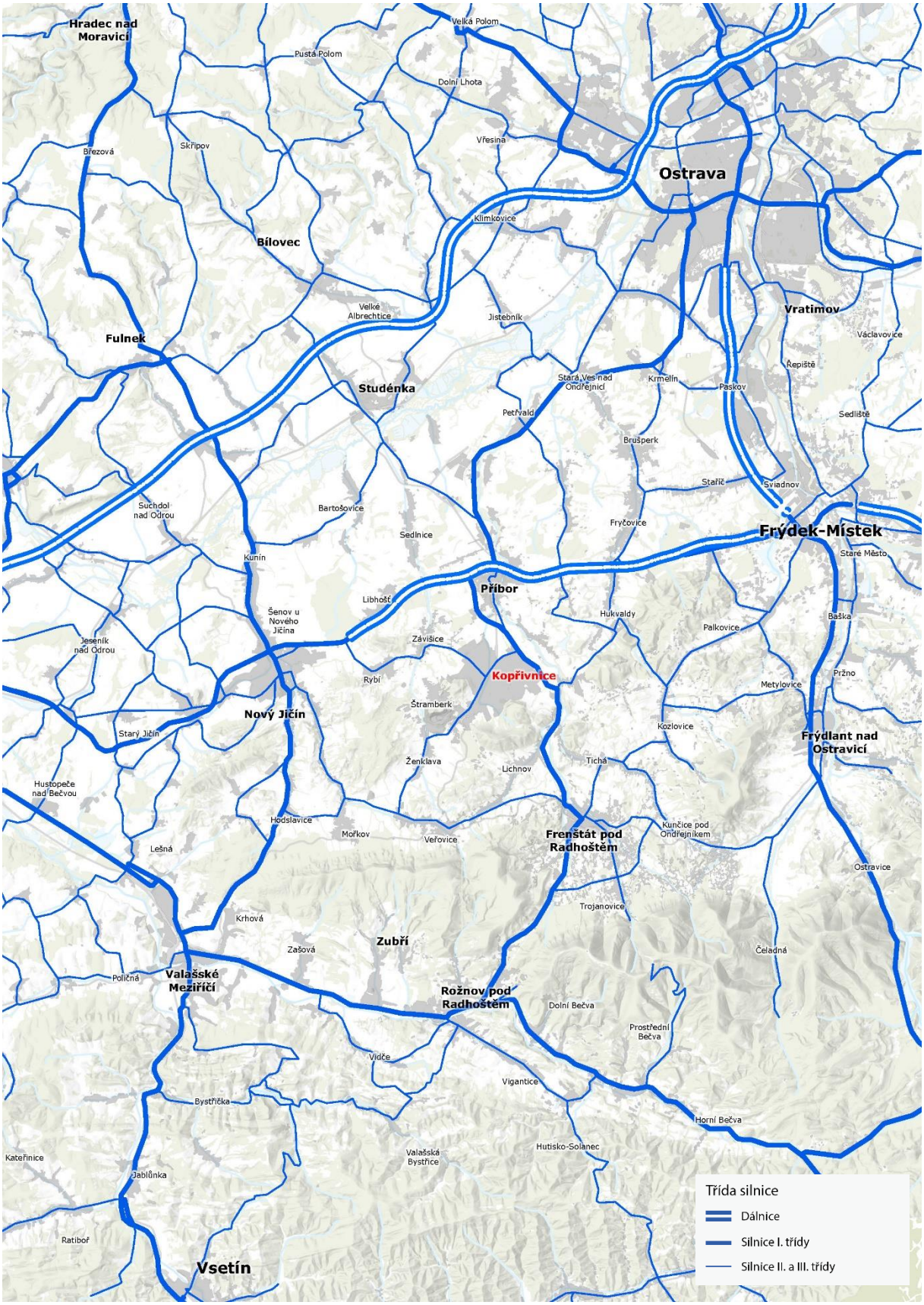

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 11 Železniční a letecká infrastruktura

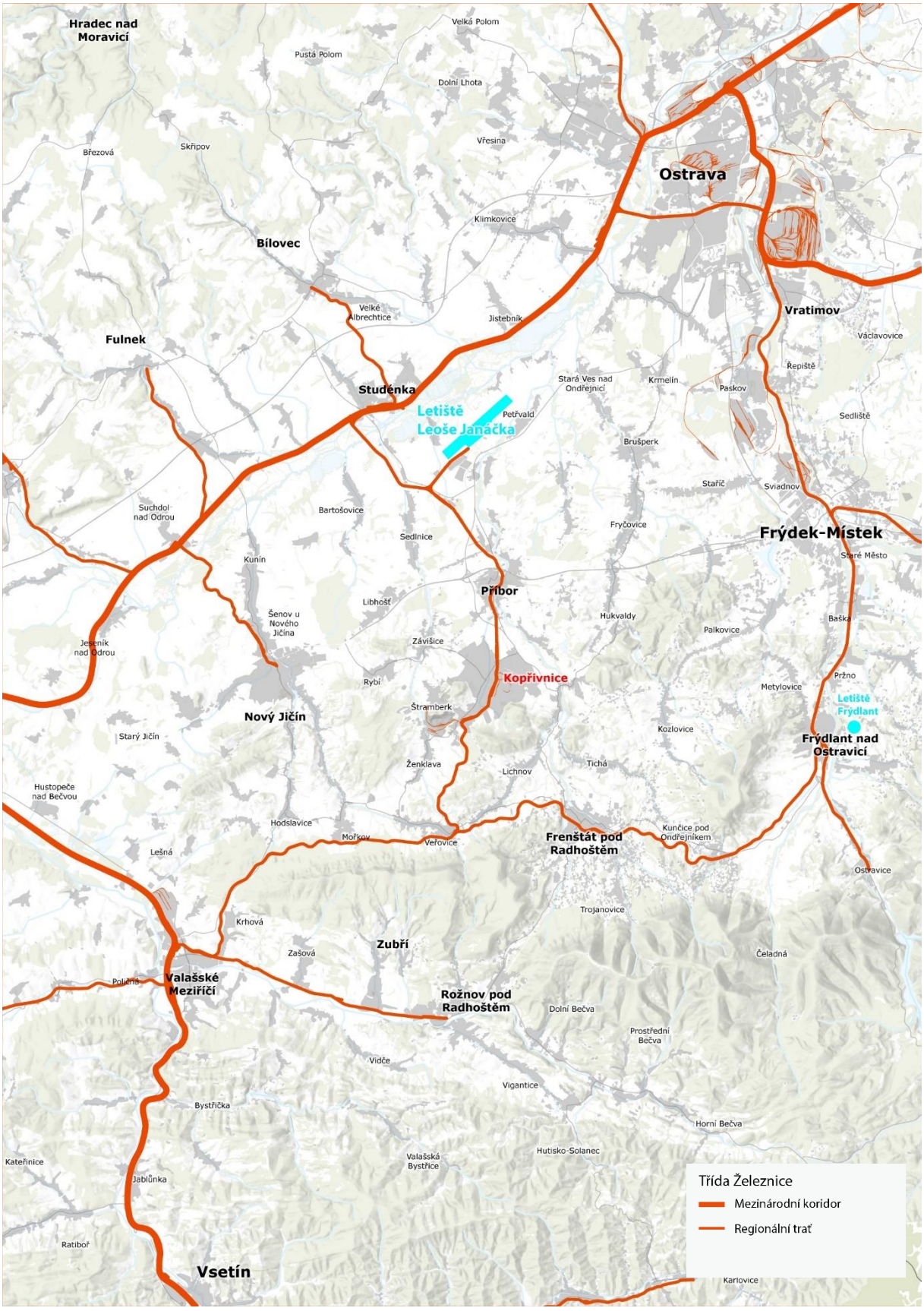

Zdroj: vlastní zpracování

11.1 Dostupnost metropolí

Pro posouzení byla vybrána dvě největší města ČR a Olomouc. Ostrava je posuzována v podkapitole 11.2. Z průměrné délky cesty vyplývá, že všechny tři metropole jsou dobře dostupné nejen IAD, ale také hromadnou dopravou. Cesta hromadnou dopravou trvá zhruba o ¼ déle než cesta IAD, což je z hlediska atraktivity alternativy dostačující. Distribuce spojů hromadné dopravy je přes den rovnoměrná, od cca 5 hodin ráno do cca 7 hodin večera. Četnost je rovněž dobrá, spoj cca každé 2 hodiny. Převážná většina spojení je realizována po železnici, příp. kombinací autobusové dopravy z Kopřivnice s přestupem v některé stanici na koridoru č. 001.

Přestože se v metodické matici nachází v kategorii (a) mód letecké dopravy, pro posuzování dostupnosti metropolí ČR byla letecká doprava vyloučena z důvodu absence přímých leteckých spojení.

Celkově lze konstatovat, že české metropole jsou z Kopřivnice poměrně dobře dostupné nejen IAD, ale také hromadnou dopravou. Pro zachování či upevnění konkurenceschopnosti hromadné dopravy vůči automobilu patrně nebude tolik důležité zvyšování počtu spojů jako spíše jejich komfort (wifi, zásuvky, klimatizace atd.) a spolehlivost (návaznosti spojů, jízda na čas atd.). Kopřivnice ve spolupráci s městy Nový Jičín, Příbor a Moravskoslezským krajem zřídila autobusovou linku, která spojuje Kopřivnici (a okolní sídla) s Hranicemi na Moravě (zastávka většiny žel. spojů směr Brno, Praha, Olomouc). Tyto spoje jsou na objednání přes telefon nebo aplikaci. Město Kopřivnice tuto linku spolufinancuje.

Graf 45 Průměrná délka cesty na relaci vybrané město-Kopřivnice

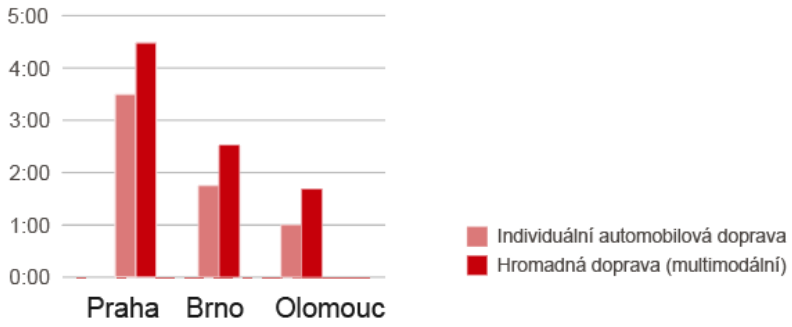

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 46 Četnost spojů na relaci vybrané město-Kopřivnice

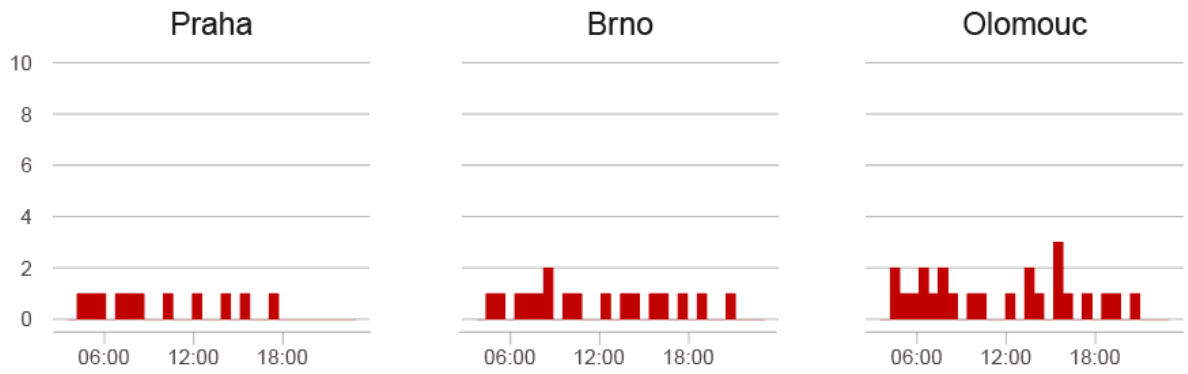

Zdroj: vlastní zpracování

11.2 Dostupnost měst s vyšší občanskou vybaveností

Kopřivnice je v případě vyšší občanské vybavenosti (viz kapitola 0, část 1.4) vázána na okolní větší města. Z tohoto důvodu je kritické posouzení jejich dostupnosti. Na všech relacích je cesta IAD v průměru o ½ kratší než cesta hromadnou dopravou. Tato hodnota je hraniční pro zachování konkurenceschopnosti hromadné dopravy vůči IAD. V případě dojížďky do Ostravy je delší doba jízdy kompenzována poměrně vysokou četností spojů rovnoměrně distribuovanou v průběhu dne (2-3 spoje za hodinu). Dostupnost Frýdku-Místku je podstatně nižší (mimo ranní špičku cca 1 spoj za 2 hodiny), město však plní roli spíše sekundárního spádového centra (je vzdálenější než Nový Jičín pro vyšší občanskou vybavenost, ale zároveň nemůže konkurovat Ostravě) a nejedná se tedy o závažnější problém. Poněkud znepokojující je dostupnost Nového Jičína, zejména propad v četnosti spojů v dopoledních hodinách. Vzhledem k faktu, že je Nový Jičín spádovým městem pro vyšší lékařskou vybavenost, je zde nemocnice, a je (bývalým) okresním městem, lze předpokládat přepravní poptávku obyvatel Kopřivnice nejen v podobě pracovní vyjížďky v ranních špičkách, ale také v průběhu dne.

Celkově lze konstatovat, že dostupnost okolních měst s vyšší občanskou vybaveností pomocí IAD je dobrá – na rozdíl od hromadné dopravy, která vykazuje jisté nedostatky. Ostrava je vzhledem ke své vzdálenosti a velikosti dostupná poměrně dobře, naopak bližší Nový Jičín postrádá v dopoledních hodinách spoje. Absence spojů tak může diskriminovat obyvatele bez IAD (senioři dojíždějící k lékaři) a zároveň snižuje atraktivitu hromadné dopravy jako alternativy k IAD.

Graf 47 Průměrná délka cesty na relaci vybrané město-Kopřivnice

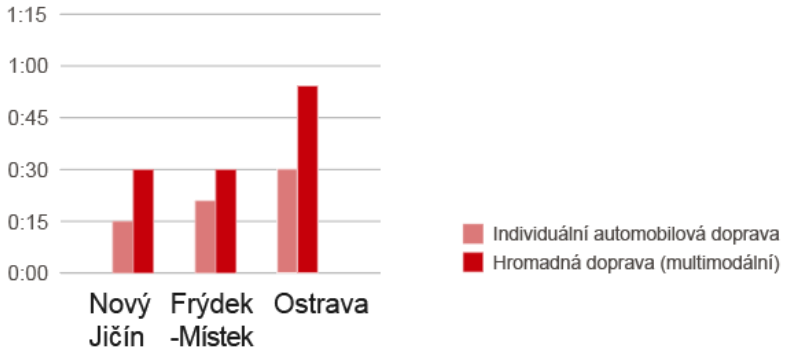

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 48 Četnost spojů na relaci vybraná obec-Kopřivnice

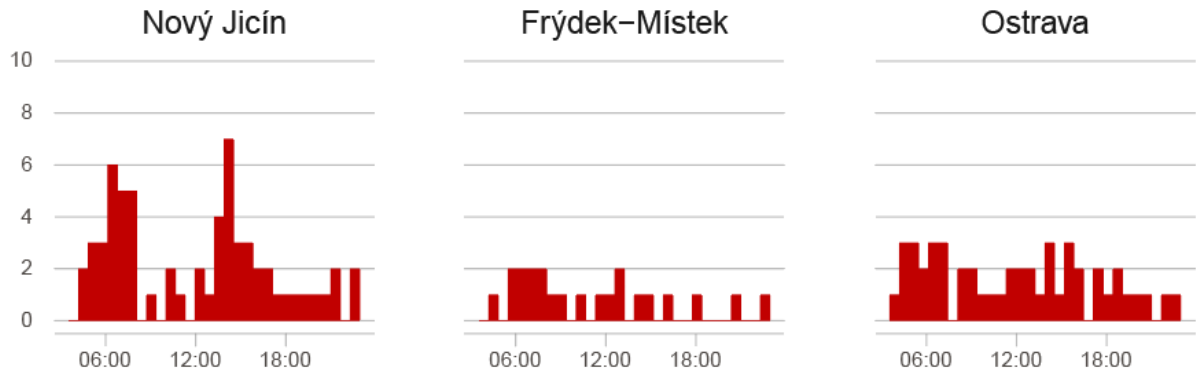

Zdroj: vlastní zpracování

11.3 Dojížďka z okolních sídel do Kopřivnice

Zkoumané obce byly vybrány na základě intenzity jejich dojížďkových proudů do Kopřivnice a na základě sousedství s Kopřivnicí. Dojíždějící lze rozdělit na dvě kategorie: dojíždějící za prací a dojíždějící za občanskou vybaveností v Kopřivnici (poliklinika, městský úřad, komerční vybavenost, aj.).

V obecné rovině platí, že rozdíl délky dojížďky IAD a hromadnou dopravou se zvětšuje s rostoucí vzdáleností obce od Kopřivnice. V případě blízkých obcí – Štramberk, Ženklava, Závišice – je rozdíl mezi IAD a hromadnou dopravou nepatrný, zatímco v případě Kozlovic či Trojanovic je rozdíl markantní. Z hlediska četnosti spojů lze obce rozdělit na 4 skupiny. První skupinou jsou obce s nízkou četností spojů, cca 10 za den (Libhošť, Hukvaldy, Kozlovice, Ženklava, Mořkov). Druhá skupina pak spojuje obce s vyšší četností, které však stále vykazují dlouhé intervaly (Trojanovice, Lichnov, Sedlnice). Třetí skupinou jsou obce na trasách linek do okolních měst. Obce v této skupině disponují vysokou četností spojů a poměrně rovnoměrnou distribucí v průběhu dne (směr Nový Jičín: Rybí, Závišice, směr Frenštát pod Radhoštěm: Tichá – speciálním případem jsou Veřovice, které disponují vysokou intenzitou zejména spojů vlakových[32]). Čtvrtá kategorie je tvořena okolními městy (Frenštát pod Radhoštěm, Příbor, Štramberk), které disponují velmi vysokou intenzitou cílových spojů.

Celkově lze konstatovat, že z hlediska pracovní dojížďky je okolí Kopřivnice obslouženo hromadnou dopravou dostatečně, zejména v ranních a odpoledních špičkách[33]. O poznání horší je situace z hlediska dojížďky do Kopřivnice za občanskou vybaveností u menších obcí v průběhu dne. Obce se ostře dělí na dobře obsloužené (skupina 3) a obce obsloužené hůře (skupina 1 a 2), kde se nezřídka objevují v příběhu pracovního dne i 2hodinové intervaly. Celkově tak v současnosti nelze s hromadou dopravou počítat jako s relevantní alternativou k IAD. Bude-li město usilovat o posun k udržitelnější formě mobility, bude nutné v blízké budoucnosti tento stav řešit.

Obrázek 12 Dojížďkové proudy ze zkoumaných obcí

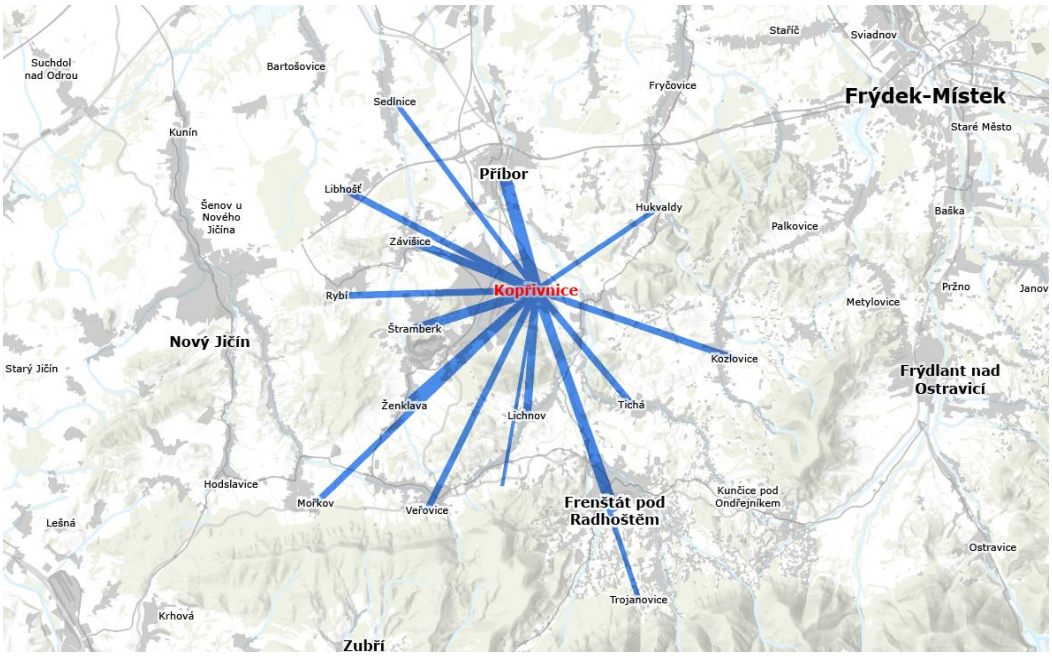

Zdroj: vlastní zpracování

[32] Železniční spojení z Ženklavy nebylo zohledněno, protože zastávka je špatně dostupná ze sídla
[33] Někteří zaměstnavatelé rovněž provozují vlastní BUS linky pro zaměstnance z okolních sídel např. BROSE CZ

Graf 49 Průměrná délka cesty na relaci vybraná obec-Kopřivnice

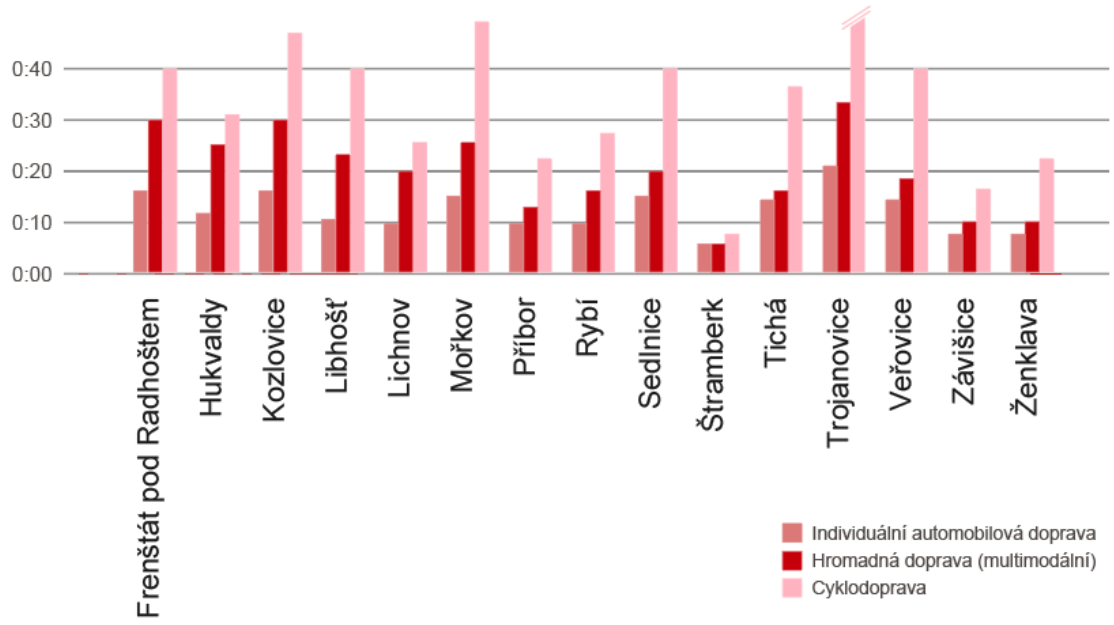

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 13 Četnost spojů ve všední den na relaci okolních obcí – Kopřivnice

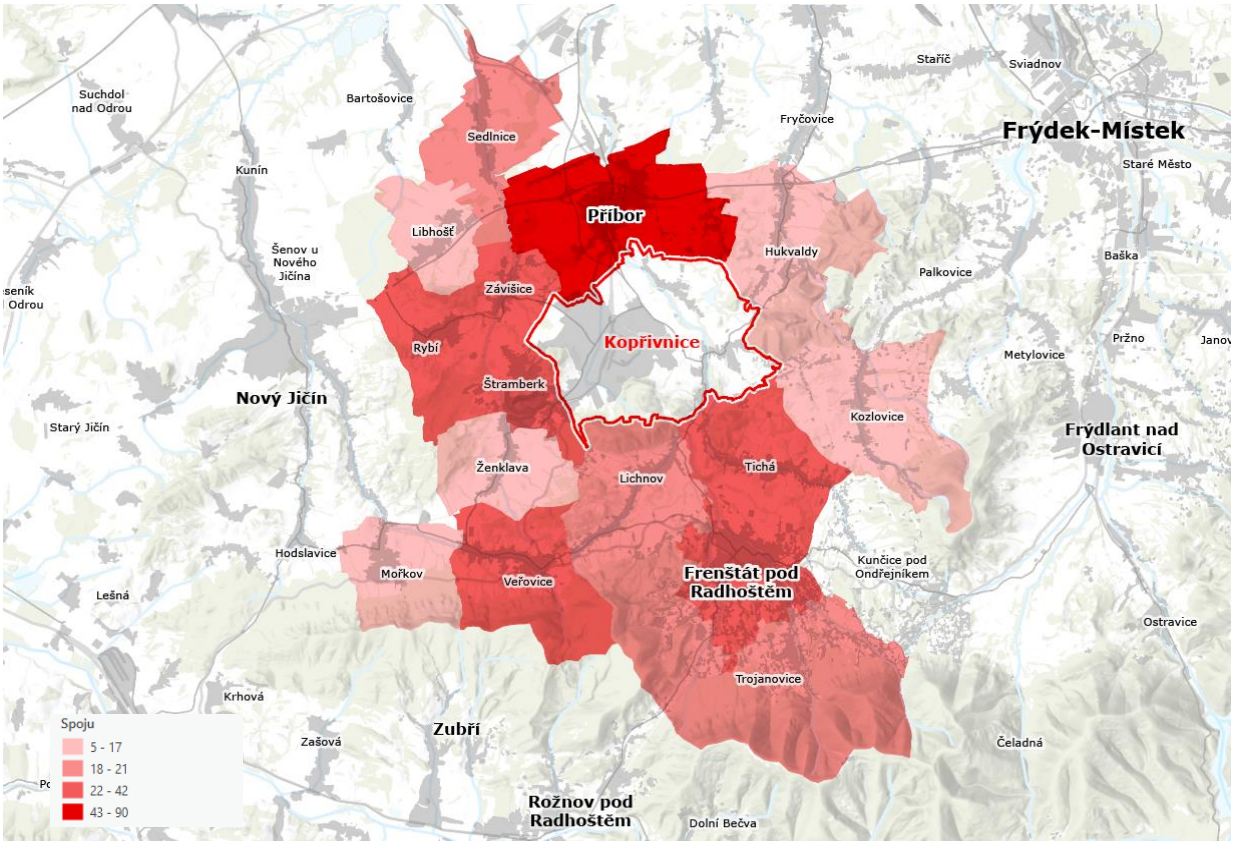

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 50 Četnost spojů na relaci vybraná obec-Kopřivnice

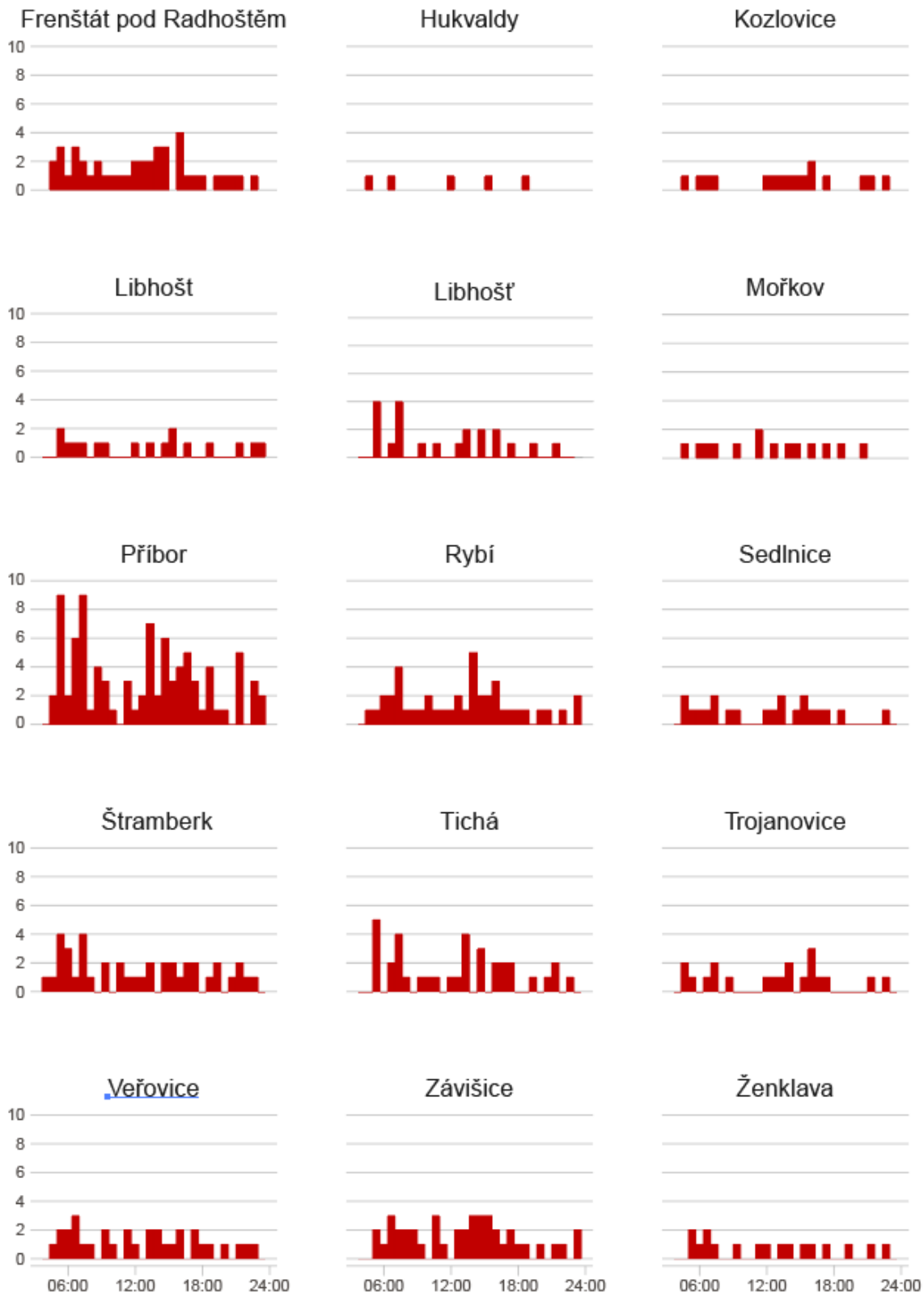

Zdroj: vlastní zpracování

11.4 Vnitroměstská mobilita

Významným krokem k integrování dopravy ze samotného města i jeho blízkého okolí bylo vybudování autobusového terminálu mezi centrem a železniční stanicí. Tímto se meziměstské linky stávají zároveň linkami městskými, svážející obyvatele některých městských částí do centra města. To se však týká pouze těch částí města, kterými projíždějí linky z okolních měst. Území se tak dělí na dvě skupiny; území dobře obsloužené hromadnou dopravou a území obsloužené méně. V případě první skupiny se jedná o lokality v okolí zastávek: Kopřivnice, Kolonie (linky ze směru Nový Jičín), Vlčovice, u mostu (linky směrem od Frenštátu pod Radhoštěm) Lubina, rozcestí (linky ze směru Ostrava a Frenštát pod Radhoštěm) a Uhelné sklady (linky ze směru Štramberk). U těchto zastávek je četnost spojů poměrně vysoká a zároveň jsou spoje rovnoměrně distribuovány v průběhu dne. Druhou skupinou jsou lokality, kudy tyto meziměstské linky neprojíždějí. Jedná se např. o největší sídliště v Kopřivnici – sídliště Sever, jehož velká část není obsloužena žádnou relevantní linkou[34] nebo oblast kopřivnického hřbitova. Stejně tak odlehlejší místní části (Mniší; Lubina, točna) vykazují zcela minimální četnosti spojů do centra města (řádově jednotky). Jak v případě pracovní dojížďky, tak v případě dojížďky za vybaveností, se tak lokality ve skupině dvě stávají závislé čistě na IAD. Naopak dojíždějícím z lokality v první zmiňované skupině (minimálně blízké okolí zastávek) se nabízí hromadná doprava jako možná alternativa k automobilu.

Celkově je úroveň mobility v rámci města proměnlivá. Lokality, kterými projíždějí meziměstské linky, disponují konkurenceschopnou dopravní obslužností vůči IAD. Naopak v lokalitách, kterými neprojíždějí tyto linky, se nedá počítat s hromadnou dopravou jako alternativou k IAD. Území se tedy polarizuje na dvě části, kde v případě neobslužených lokalit může (stejně jako v případě části 11.3) docházet k diskriminaci obyvatel nedisponujících automobilem. Jako příležitost lze označit rozvoj cyklodopravy v podobě elektrických kol[35] nebo demand-response přepravy starších/méně mobilních cestujících[36].

Graf 51 Průměrná délka cesty na relaci vybraná obec-Kopřivnice, železniční stanice

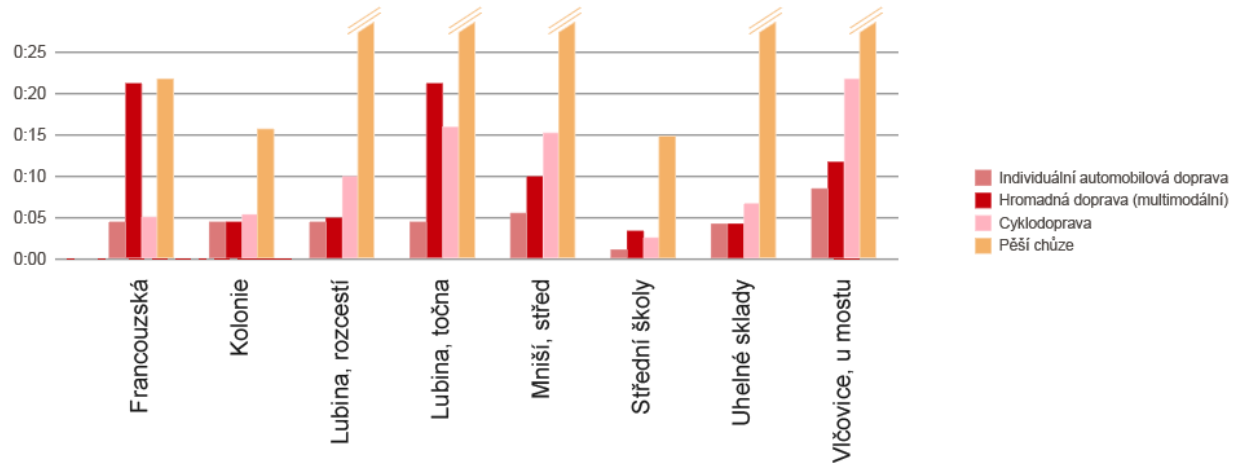

[34] Část sídliště je však dostupná ze zastávky Kolonie.
[35] Kola umožňují dojíždění na vzdálenosti o cca 1/3 delší než na běžném kole a v mnohých případech se doba jízdy přibližuje době jízdy hromadnou dopravou. Pozitivním faktorem pro tento vývoj je také rozvinutost cykloinfrastruktury v Kopřivnici i jejím okolí (viz podkapitola 11.5).
[36] Tzv. Doprava na vyžádání – linky obsluhované menšími vozidly, případně senior taxi.

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 52 Četnost spojů v polygonech dostupnosti zastávek včetně analyzovaných zastávek

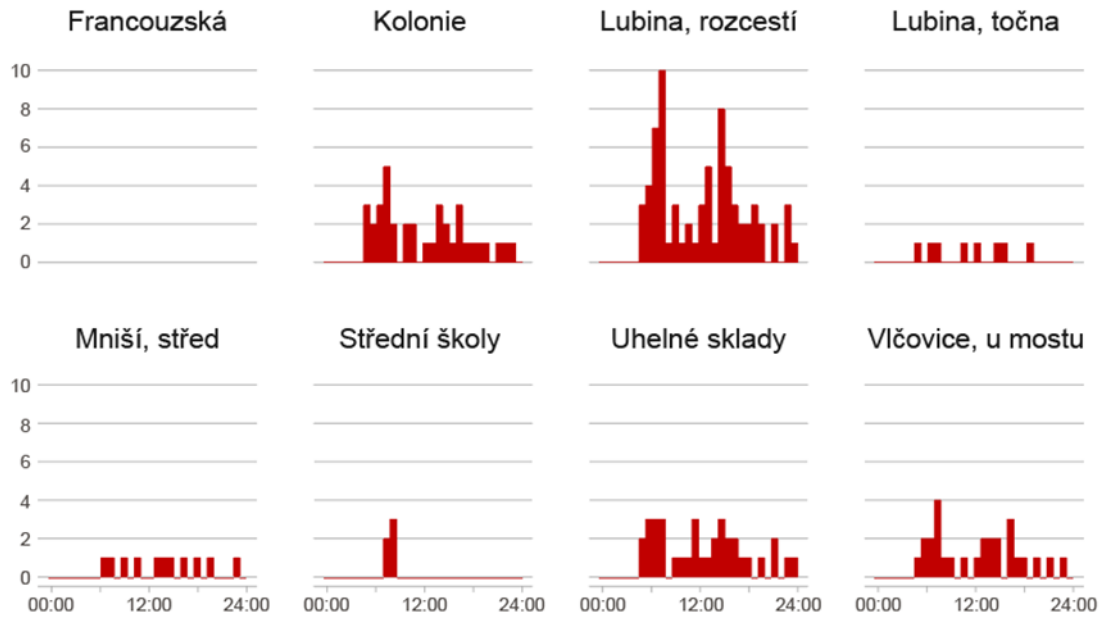

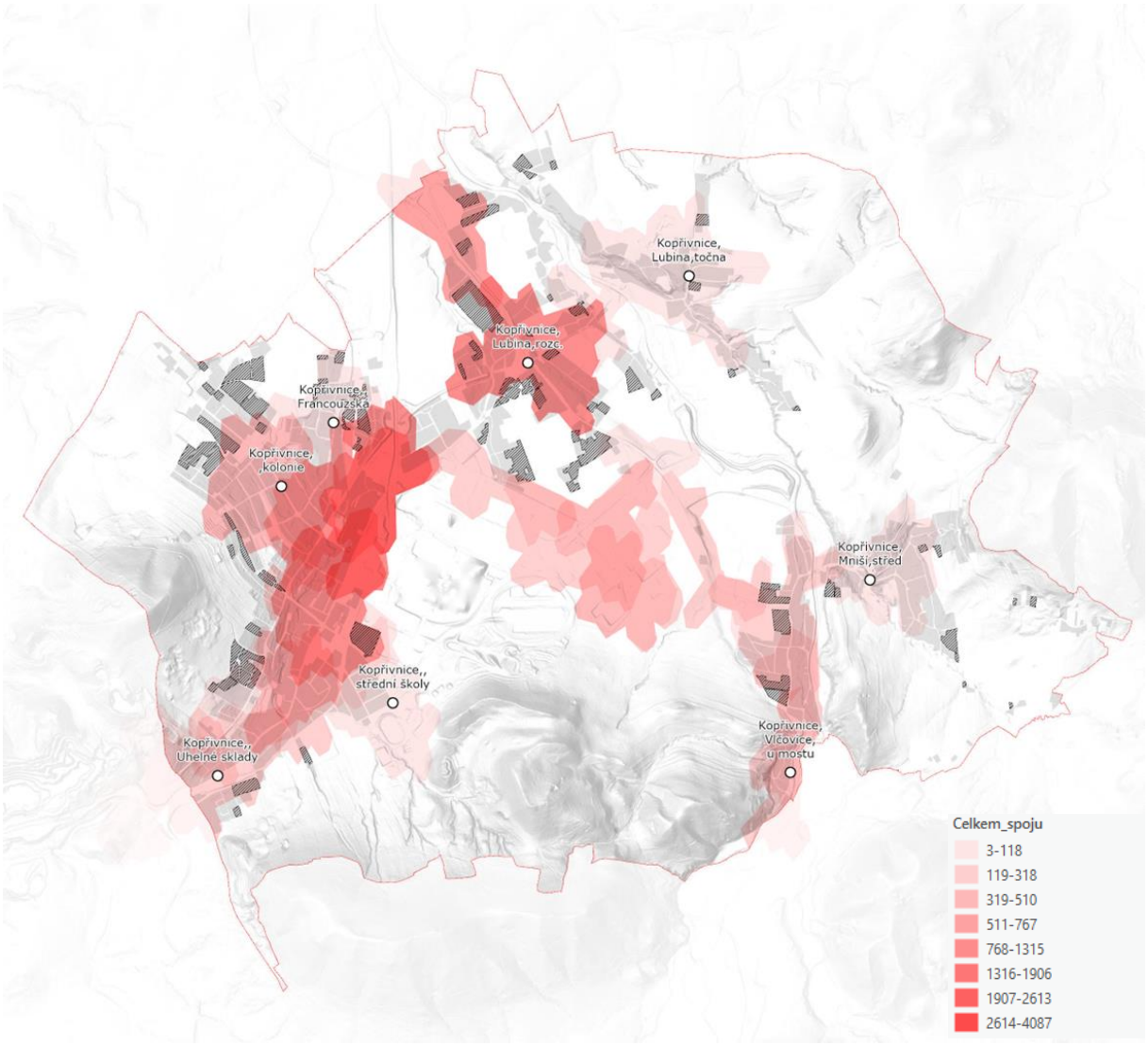

Zdroj: vlastní zpracování

11.5 Rekreační mobilita

Páteř cyklodopravy tvoří cyklostezka č. 502, která podélně probíhá městem směrem od Štramberku a spojuje centrum Kopřivnice s místními částmi Lubina a Vlčovice. Tuto cyklostezku tak lze využít nejen pro rekreační cyklistiku, ale také pro denní dojížďku do zaměstnání (viz část 11.4). Cyklostezka je napájena přidruženými cyklotrasami, které jsou vedeny po silnicích nižších tříd a pokrývají všechny zbylé části města. Za rekreačními účely se ve městě nalézá také cyklostezka vedoucí na Červený kámen a cyklostezka směr Štramberk vedoucí severně od Bílé hory. Zhruba 10 km severně od města prochází dálková cyklotrasa Eurovelo 5. Město má záměr vybudovat cyklostezku z Vlčovic směr Lichnov, kde se napojí na cyklostezku do Frenštátu. V současnosti je nutné vyřešit majetkoprávní vztahy. Město společně s městy Nový Jičín, Příbor, Frenštát p. R. a Rožnov p. R. financuje provoz cyklobusu do Beskyd na Pustevny a Bílou. V letošní zimní sezóně byla zajištěna tato linka i jako skibus. Tato linka je v provozu od pátku do neděle, přes prázdniny denně.

Kopřivnicí prochází několik turistických tras, které město spojují zejména s přilehlými kopci Červený kámen a Bílá hora, kde se nachází rozhledna spravovaná městem. Trasy ústí do centra města. V severním směru pak trasa ve směru z centra pokračuje směr hrad Hukvaldy, případně směr Příbor.

Celkově je rekreační infrastruktura spojitá a integrovaná s okolím města. Díky rovnoměrné prostorové distribuci cyklotras ve všech částech města lze počítat s jejich využitím i pro denní dojížďku.

V souvislosti připravovaným obchvatem Vlčovic bude město muset řešit nové cyklistické napojení Průmyslového parku Kopřivnice na příměstské cyklostezky, protože po rekonstrukci ŘSD nedovolí přecházet silnici I/58 tak jak je tomu nyní v úrovňovém křížení, ale bude nezbytné cyklisty stáhnout pod plánovaný most v koncové sekci PPK.

Obrázek 14 Turistická a cyklo infrastruktura

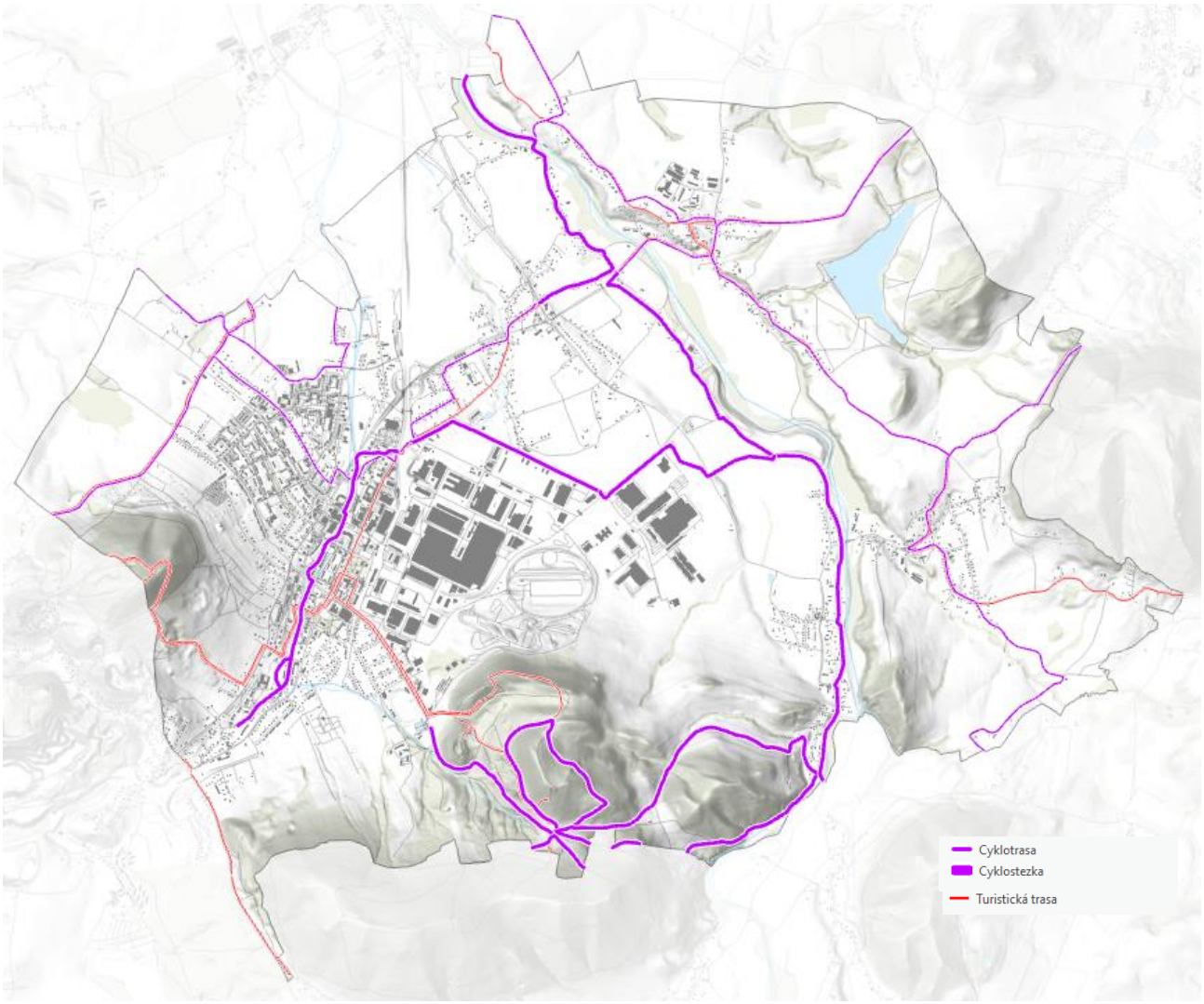

Zdroj: vlastní zpracování

Hlavní zjištění:

- *Kopřivnice je z hlediska dopravní infrastruktury dobře napojena na významné celostátní systémy, ať už se jedná o dálnice, blízký koridor nebo mezinárodní letiště.*
- *České metropole jsou z Kopřivnice poměrně dobře dostupné nejen individuální automobilovou dopravou (IAD), ale také hromadnou dopravou. Pro zachování či upevnění konkurenceschopnosti hromadné dopravy vůči automobilu patrně nebude tolik důležité zvyšování počtu spojů jako spíše jejich komfort.*
- *Dostupnost okolních měst s vyšší občanskou vybaveností pomocí IAD je dobrá – na rozdíl od hromadné dopravy, která vykazuje jisté nedostatky. Absence spojů může diskriminovat obyvatele bez IAD (například senioři dojíždějící k lékaři) a zároveň snižuje atraktivitu hromadné dopravy jako alternativy k IAD.*
- *Okolí Kopřivnice je obslouženo hromadnou dopravou dostatečně, zejména v ranních a odpoledních špičkách. O poznání horší je situace z hlediska dojížďky do Kopřivnice za občanskou vybaveností u menších obcí v průběhu dne. Celkově tak v současnosti nelze s hromadnou dopravou počítat jako s relevantní alternativou k IAD. Bude-li město usilovat o posun k udržitelnější formě mobility, bude nutné v blízké budoucnosti tento stav řešit.*
- *Úroveň mobility je na úrovni města proměnlivá. Lokality, kterými projíždějí meziměstské linky, disponují konkurenceschopnou dopravní obslužností vůči IAD. Naopak v lokalitách, kterými neprojíždějí tyto linky, se nedá počítat s hromadnou dopravou jako alternativou k IAD. Stejně jako v předchozím bodě bude třeba v případě zvyšování udržitelnosti mobility hledat řešení současného stavu.*
- *Díky rovnoměrné prostorové distribuci cyklotras ve všech částech města lze počítat s jejich využitím také pro denní dojížďku.*

12 Ochrana životního prostředí a technická infrastruktura

Kapitola o životním prostředí se zaměřuje zejména na problematické oblasti jako je znečištění ovzduší a technická vybavenost. Na druhé straně však neopomíjí ani analýzu cenných přírodních oblastí.

Klíčové otázky:

- *Jaká je kvalita přírodního prostředí v Kopřivnici a jejím okolí?*
- *Jak velké je znečištění ovzduší, odkud pochází a existují možnosti města ovlivnit kvalitu ovzduší?*
- *Jaké množství odpadu město vytřídí a je dostatek míst, kde se dá odpad třídit?*
- *Je technická vybavenost obce dostatečná? Pokud ne, tak kde existují rezervy*

12.1 Ochrana přírody a adaptační charakteristicky města

Město Kopřivnice se nachází v přírodně velmi rozmanité oblasti mezi dvěma velkými chráněnými krajinnými oblastmi – CHKO Poodří a CHKO Beskydy. Tyto oblasti jsou cenné jak unikátním krajinným rázem, tak zachovalou přírodou. Obecně se v regionu nachází poměrně velké množství maloplošných chráněných území, a to zejména přírodních památek a přírodních rezervací. Tento typ území spoluutváří charakter krajinného rázu a zároveň plní nezastupitelnou roli v dílčích ekosystémech (více v Kapitole 13). Jižně od Kopřivnice se pak rozprostírá rozsáhlá oblast přírodní akumulace vody. Tato území jsou klíčová pro regulaci odtokových režimů zejména při intenzivních deštích. Přes území Kopřivnice prochází nadregionální biokoridor územního systému ekologické stability (ÚSES)[37]. Z východní části do území zasahuje nadregionální centrum ÚSES, které je tvořeno lesními plochami kopce Kazničov. Dále se na území města nalézají dva regionální ÚSES: (i) první je podél potoka Lubiny z důvodu hodnotné nivní krajiny, (ii) druhý tvoří zalesněné svahy soustavy vrcholů Holý vrch, Pískovina a dominantní Červený kámen. Přehled je znázorněn v mapě na následující straně (Mapa 1). Jiné významné plochy ÚSES (regionální a nadregionální) do města nezasahují. Z výše popsané polohy Kopřivnice mohou profitovat také obyvatelé, kteří díky dostupnosti i atraktivitě těchto chráněných území je mohou využívat pro denní i víkendovou rekreaci.

Z hlediska adaptace na změnu klimatu lze Kopřivnici rozdělit do dvou části: obytnou a průmyslovou. První část je komponována převážně z modernistických celků a individuální rodinné zástavby - Mapa 3. Oba typy struktur zahrnují poměrně vysoké procento travnatých a jiných nezpevněných povrchů - Mapa 2. Jsou tedy schopné retence dešťové vody i ochlazování okolí v letních dnech. Druhá část města (průmyslová) se skládá z rozsáhlých zpevněných ploch a objektů. Tato část je na tom z hlediska dvou výše jmenovaných parametrů o poznání hůře. Jedná se zejména o hrozbu rizikového přehřívání a akumulace tepla, které se pak v letních měsících šíří do okolí[38]. Z hlediska retence je pak rizikový zejména způsob hospodaření s dešťovou vodou, která je u starých průmyslových ploch odváděna jednotnou kanalizací. V případě intenzivních dešťů tak může docházet k přetížení a případné přepusti. V celkový číslech zpevněných ploch se Kopřivnice neodchyluje od průměru pro Moravskoslezský kraj - Graf 53.

[37] ÚSES = územní systém ekologické stability: páteřní systém koridorů a center na několika úrovních sloužící pro migraci a zajištění minimálních ploch pro život živočichů.
[38] Viz problematika heat-islands

Graf 53 Srovnání využití území město Kopřivnice a Moravskoslezský kraj

Město Kopřivnice

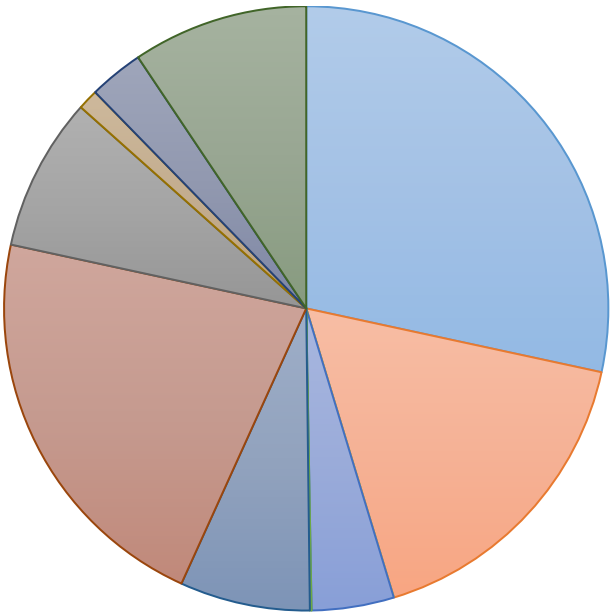

Zemědělská půda (ha) | Orná půda (ha) | Chmelnice (ha)
Vinice (ha) | Zahrady (ha) | Ovocné sady (ha)
Trvalé travní porosty (ha) | Nezemědělská půda (ha) | Lesní pozemky (ha)
Vodní plochy (ha) | Zastavěné plochy a nádvoří (ha) | Ostatní plochy (ha)

Moravskoslezský kraj

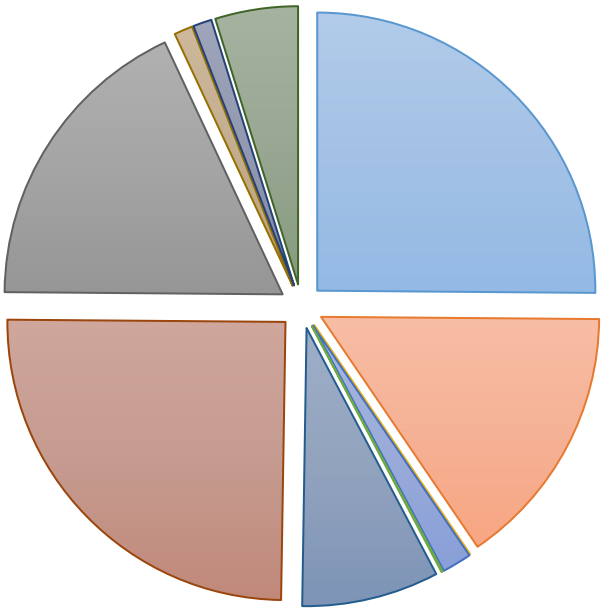

Zemědělská půda (ha) | Orná půda (ha) | Chmelnice (ha)
Vinice (ha) | Zahrady (ha) | Ovocné sady (ha)
Trvalé travní porosty (ha) | Nezemědělská půda (ha) | Lesní pozemky (ha)
Vodní plochy (ha) | Zastavěné plochy a nádvoří (ha) | Ostatní plochy (ha)

Mapa 1 **Systémy ochrany přírody**

Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 2 Druhy pozemků v Kopřivnici a okolí

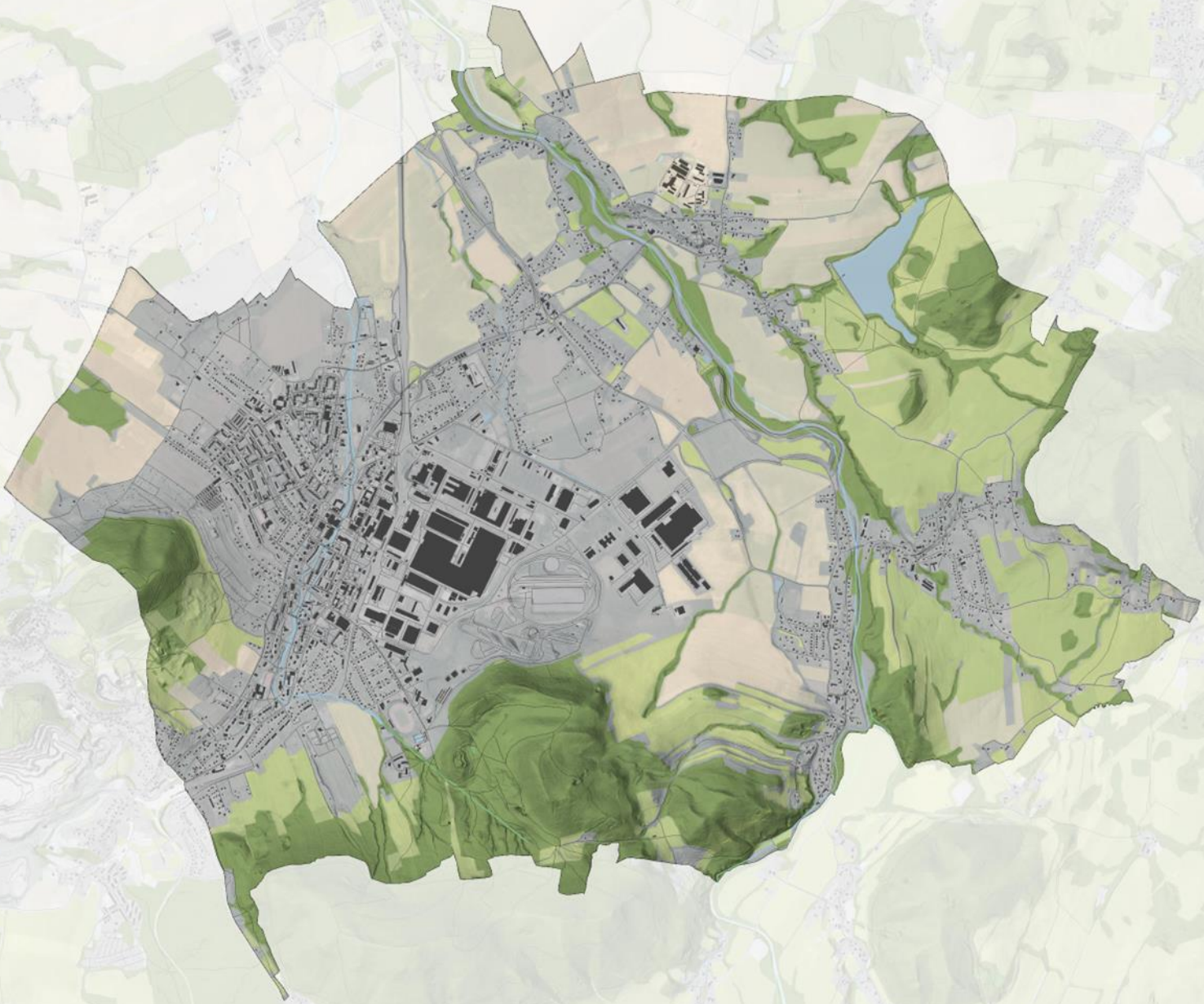

Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 3 Rozvojové plochy pro bydlení

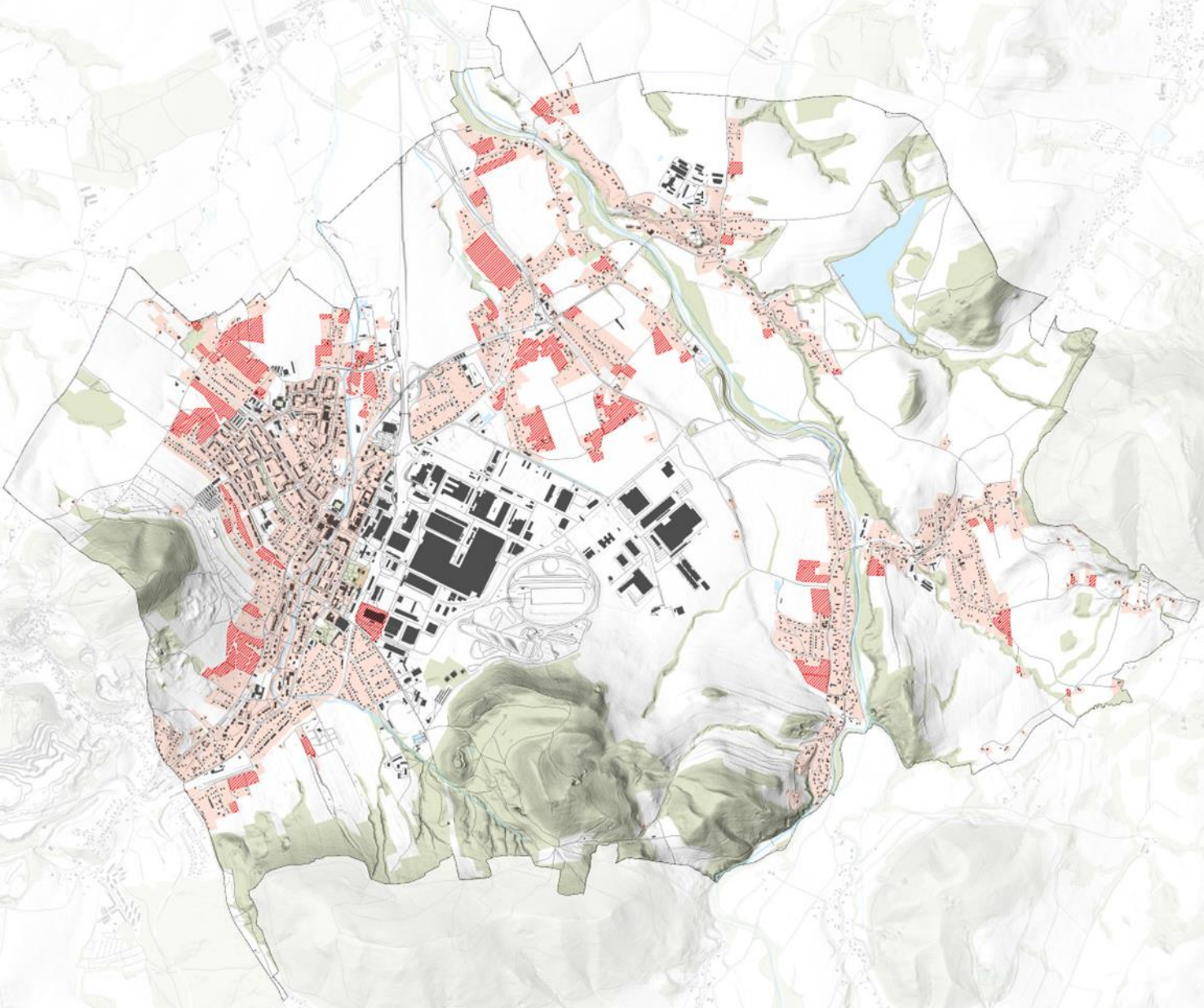

Zdroj: vlastní zpracování

12.2 Znečištění ovzduší

Kopřivnice vzhledem ke své poloze (pozice na rozhraní západní Vněkarpatské sníženiny a Západobeskydského podhůří) spadá do rizikové oblastí z hlediska kvality ovzduší. Přestože se stav kvality ovzduší v regionu dlouhodobě zlepšuje, hodnoty většiny ukazatelů se stále pohybují ve čtvrtých (nejvyšších) kvantilech v rámci ČR.

Oxidy dusíku

Mezi nejběžnější oxidy dusíku patří oxid dusnatý (NO) a oxid dusičitý (NO_2). Mezi jeho hlavní zdroje patří doprava, chemický průmysl a v podstatě jakékoliv spalovací procesy. V atmosféře oxidy dusíku rychle reagují. Následně klesají zpět na zemský povrch. Oxidy dusíku se podílejí na vzniku kyselých dešťů a přízemního ozónu. NO je významným skleníkovým plynem.[39]

Z hlediska koncentrací pětiletého průměru platí pro území Kopřivnice poměrně vysoká hodnota – cca 11 µg/m^3. Tato hodnota je typická pro vnější prstence kolem Ostravy a její přilehlé aglomerace. Na druhou stranu díky poloze Kopřivnice v jižní části okresu Nový Jičín je hodnota města výrazně nižší, než je průměr pro celé území okresu. Stejně tak během deseti uplynulých let nebyly v žádném roce překročeny imisní limity ve městě, ani jeho blízkosti.

Graf 54 Distribuce km^2 znečištění NO_2 v ČR

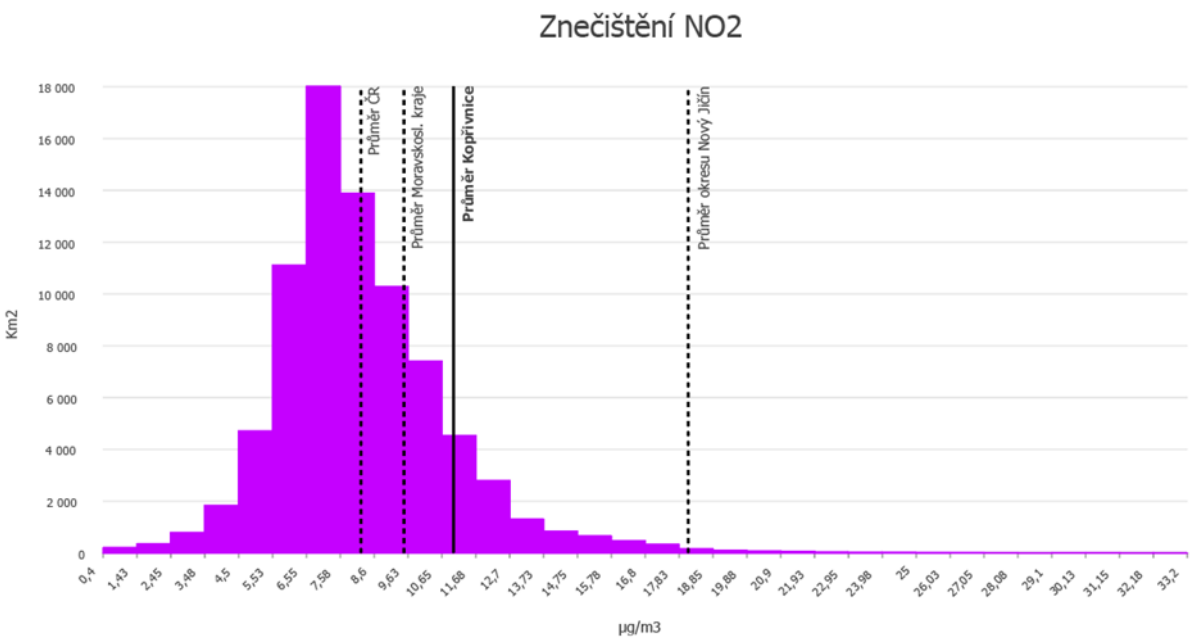

Zdroj: ČHMÚ, vlastní zpracování

[39] Více na www.arnika.org/toxicke-latky/databaze-latek/oxidy-dusiku

Mapa 4 Překročení limitů oxidu dusíku za rok 2020

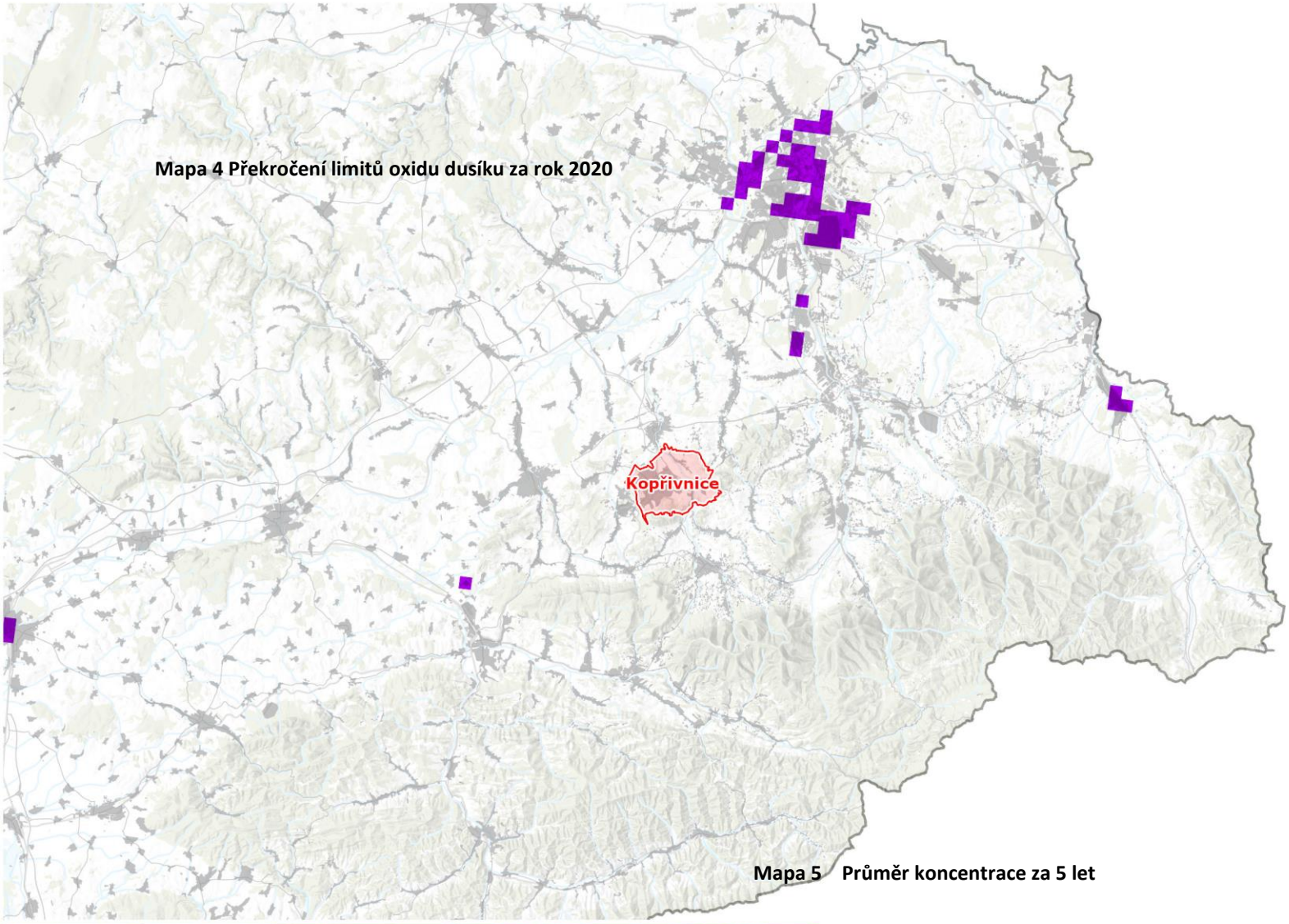

Mapa 5 Průměr koncentrace za 5 let

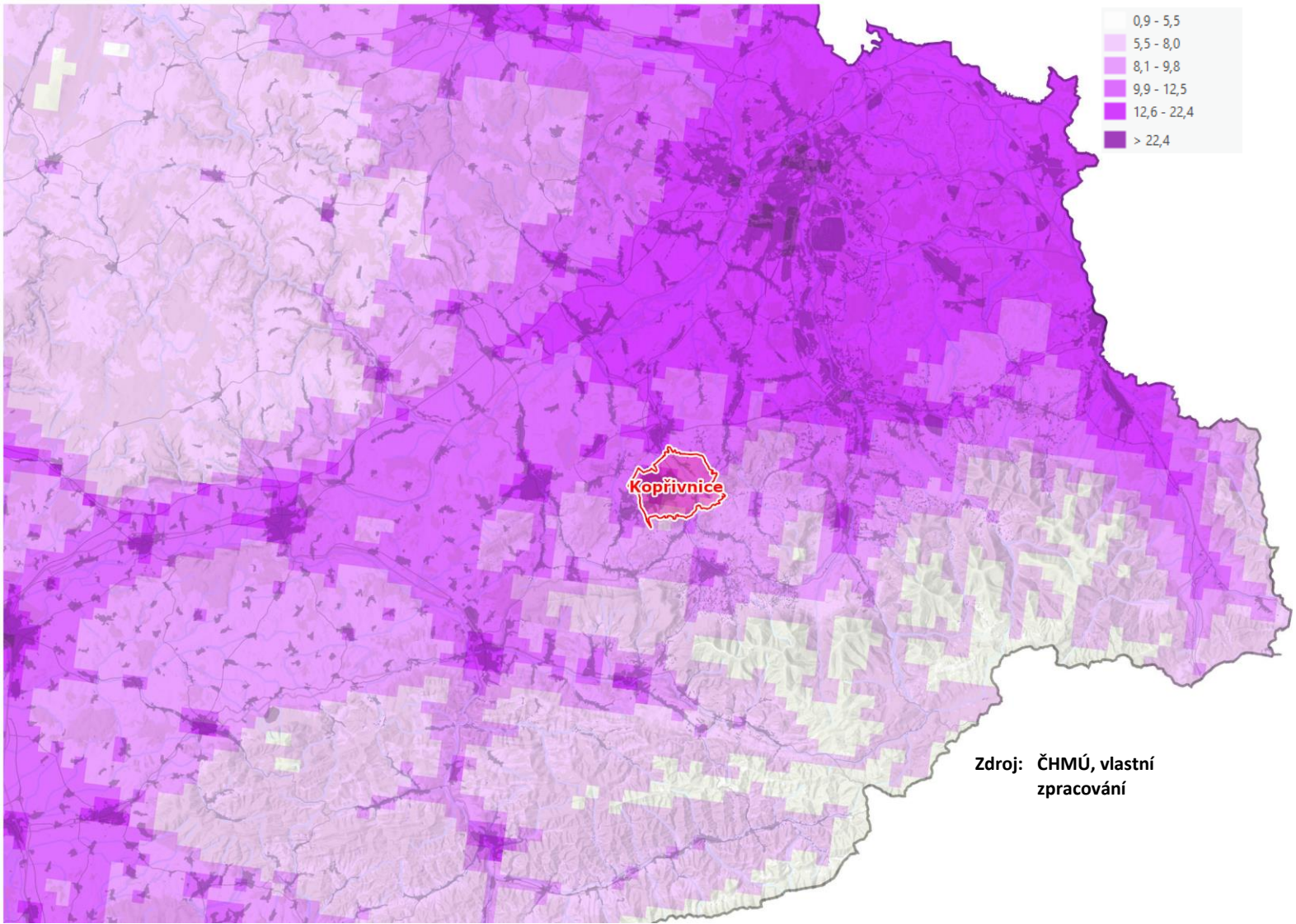

Zdroj: ČHMÚ, vlastní zpracování

Benzo(a)pyren

Za nejčastější zdroje znečištění benzo(a)pyrenem lze považovat spalování fosilních paliv, což způsobuje zejména automobilová doprava – především vznětové motory, dále uhelný dehet (lokální topeniště) a další. Jeho výskyt je zvýšený vždy v okolí hlavních komunikací a také ve větších sídlech, kde je zdrojem rozsáhlá průmyslová výroba.

Z hlediska dopravy se jedná především o nákladní dopravu, která negativně ovlivňuje kvalitu ovzduší ve městě. Stejně tak lze pozorovat překročení imisních limitů směrem od Ostravy, jejichž hranice prochází přímo Kopřivnicí. Tento nedostatek je dlouhodobý, a přestože lze od roku 2010 pozorovat postupné zlepšování stavu (zmenšování plochy území překročení limitů), stále se Kopřivnice dotýká. V porovnání s celostátními parametry se Kopřivnice pohybuje v pásmu okolo 1,9 µg/m^3, což je velmi vysoká hodnota (téměř poslední decil), jak ve srovnání s okresem, tak krajem.

Graf 55 Distribuce km^2 znečištění Benzo(a)pyren v ČR

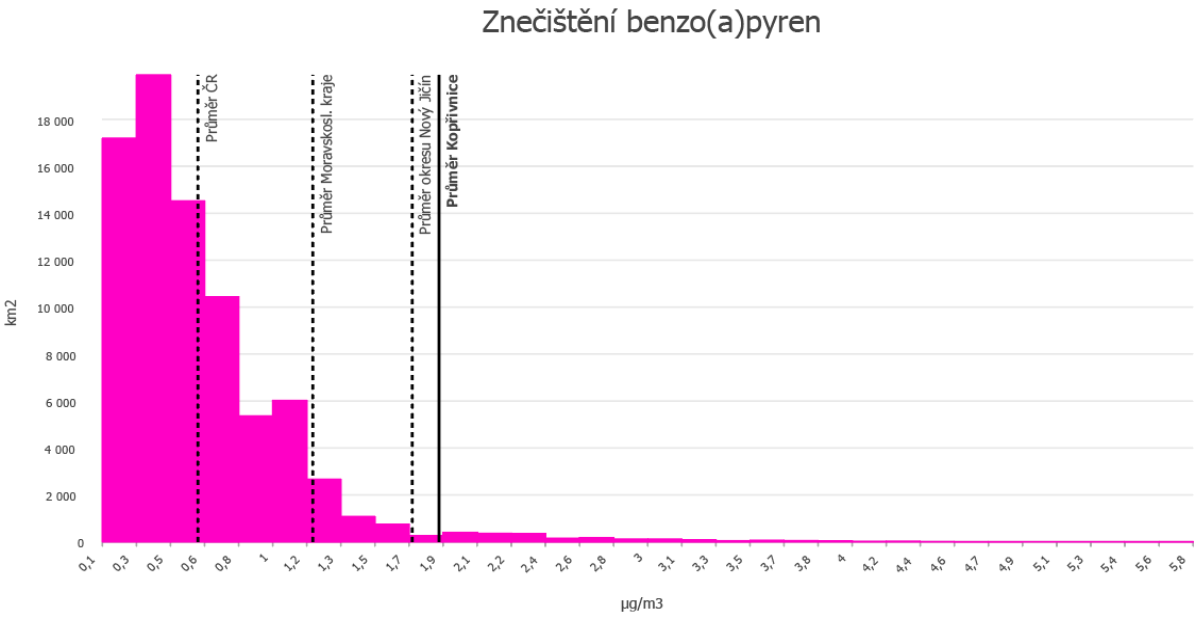

Zdroj: ČHMÚ, vlastní zpracování

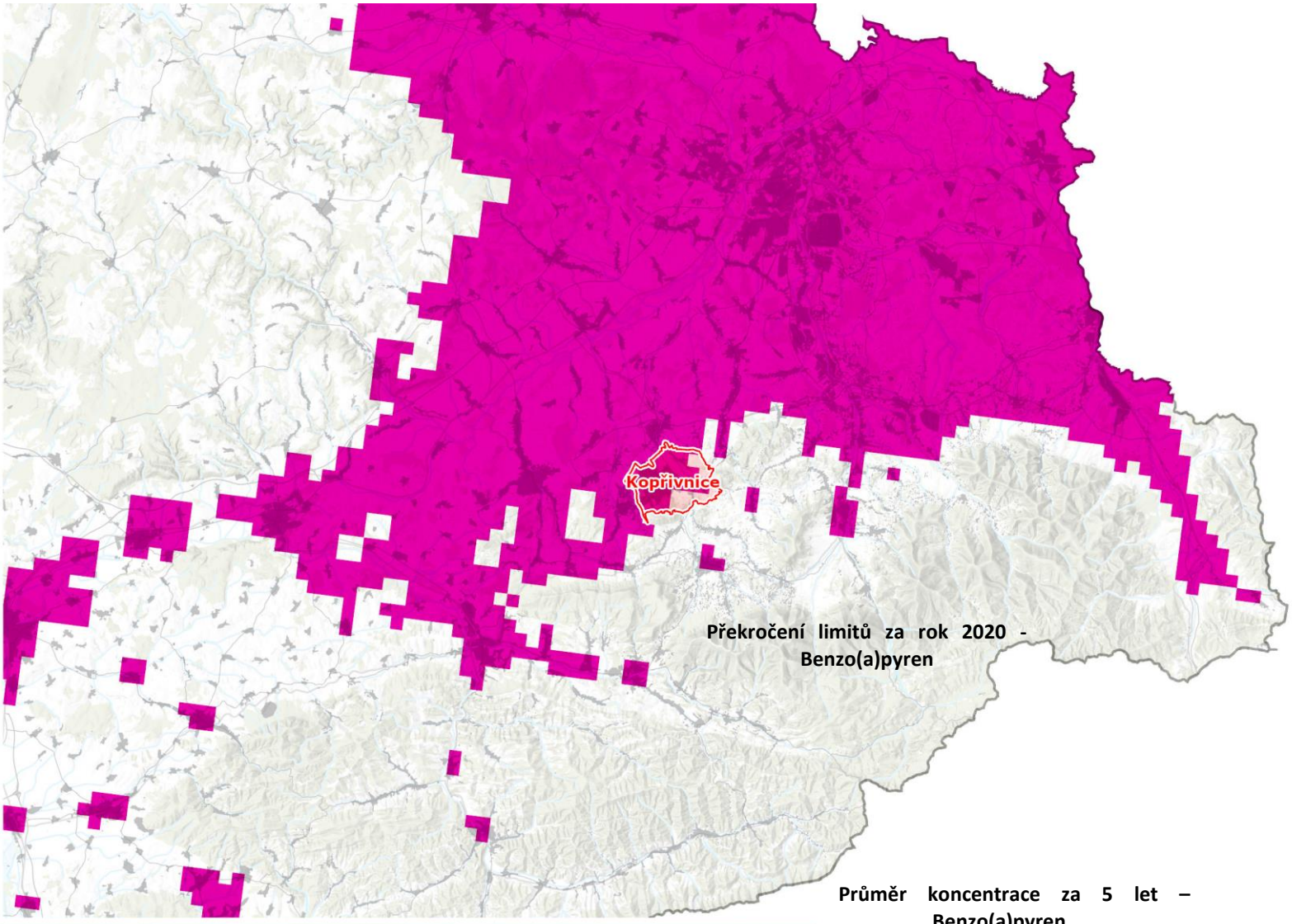

Překročení limitů za rok 2020 - Benzo(a)pyren

Průměr koncentrace za 5 let – Benzo(a)pyren

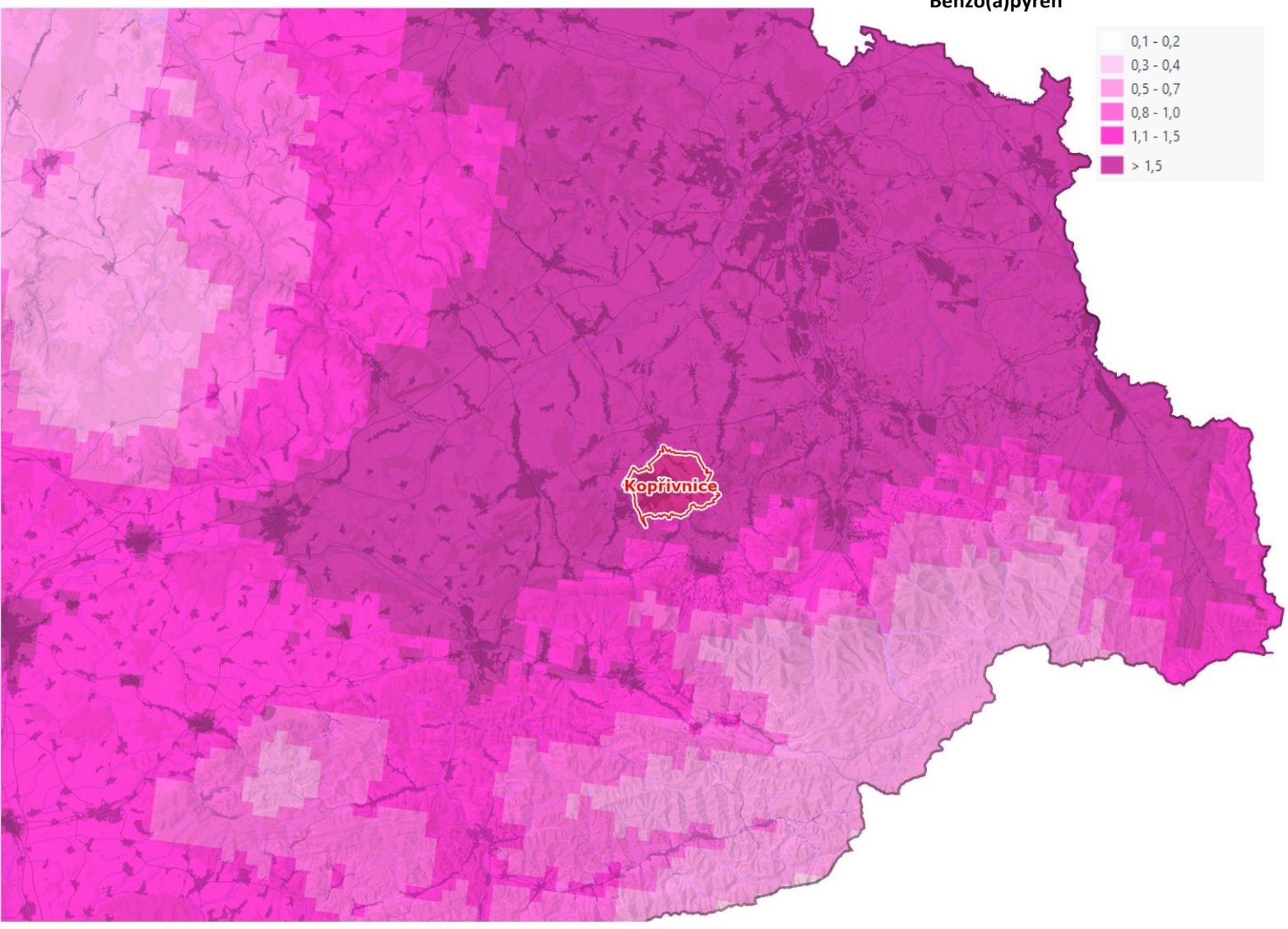

$PM_{2,5}$

Imisní znečištění polétavým prachem (částice PM_{10}, $PM_{2,5}$) je způsobováno přirozenými procesy, procesy souvisejícími s obhospodařováním krajiny a zemědělskou činností, dalším zdrojem je doprava a průmyslová činnost, například spalovací procesy při těchto činnostech. Částice PM10, jsou považovány za méně škodlivé pro lidský organismus, protože na rozdíl od částic PM2,5 se zachycují v horních dýchacích cestách.

Stejně jako v případě předchozích parametrů se Kopřivnice nachází na relativně vysokých hodnotách ve srovnání s průměrem ČR – cca 19,4 µg/m^3. Na úrovni Moravskoslezského kraje se však jedná o stále poměrně podprůměrné hodnoty (průměr je cca 21,3 µg/m^3). Za posledních pět let nedošlo k ročnímu překročení imisních limitů (na rozdíl od let cca před rokem 2015).

Graf 56 Distribuce km^2 znečištění $PM_{2,5}$ v ČR

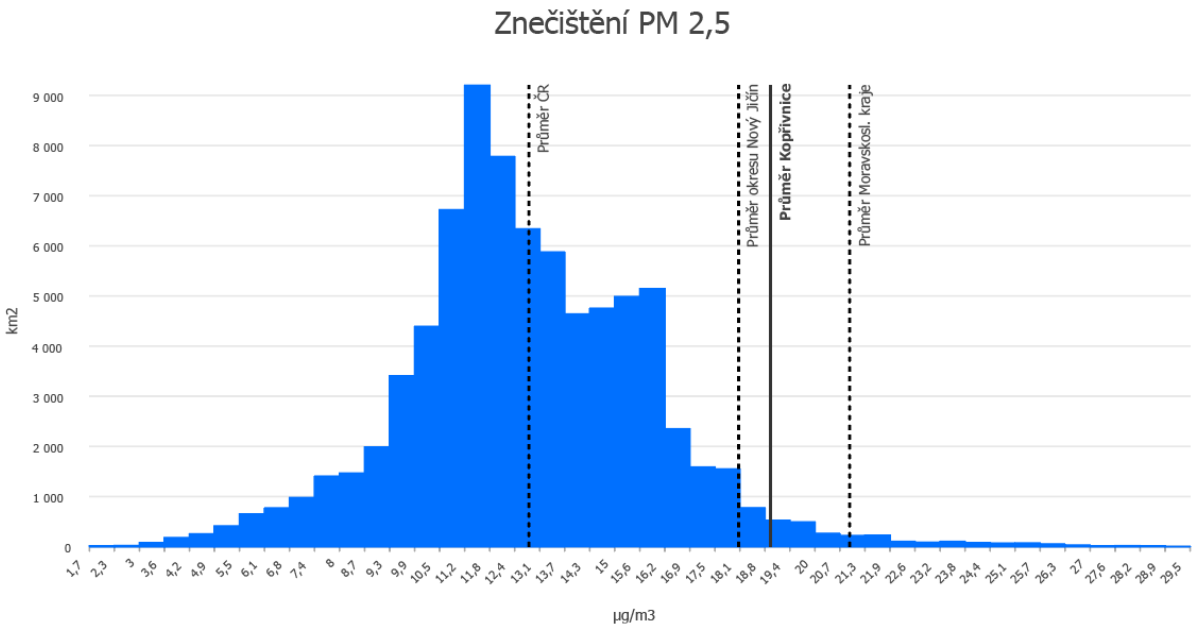

Zdroj: ČHMÚ, vlastní zpracování

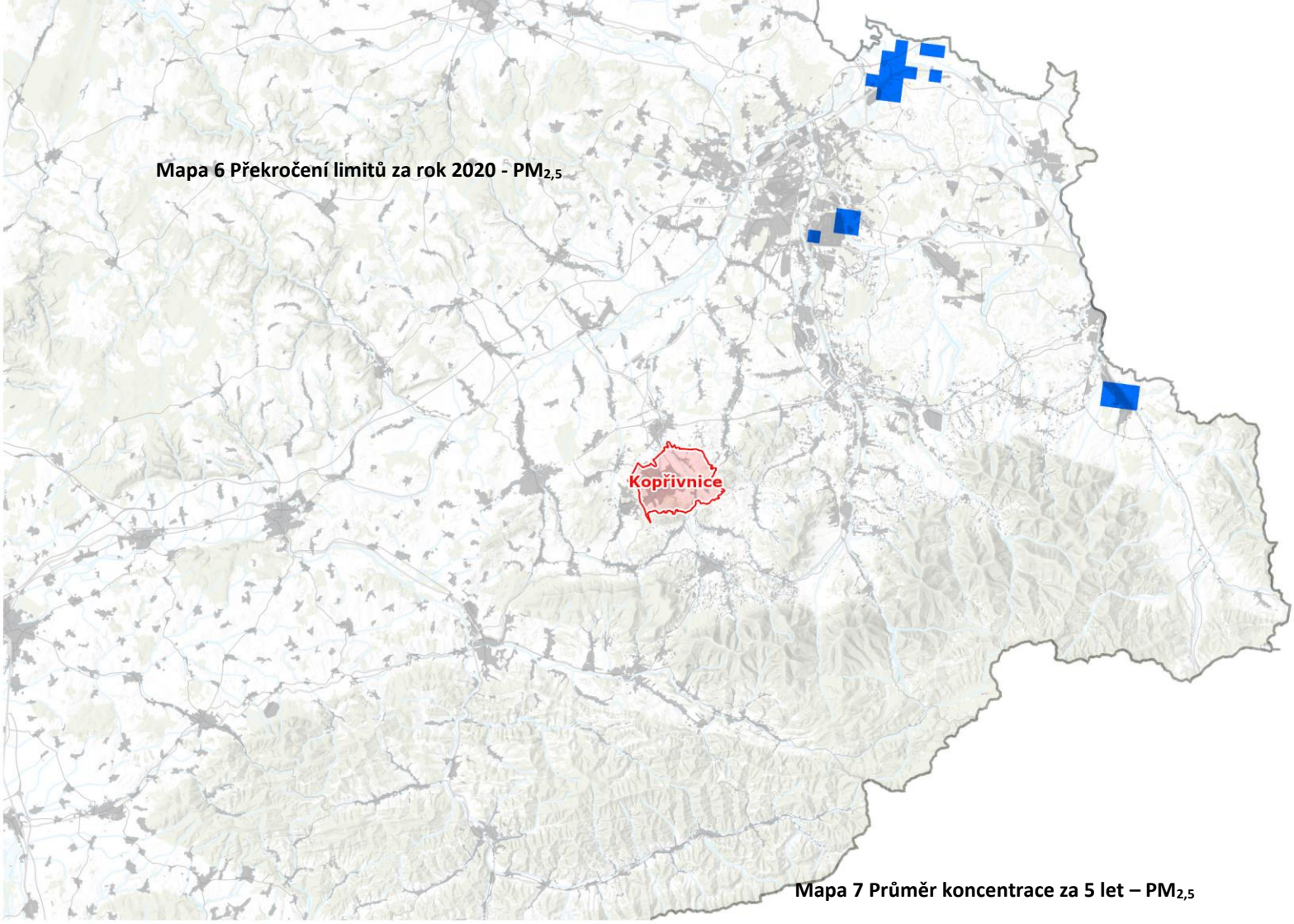

Mapa 6 Překročení limitů za rok 2020 - $PM_{2,5}$

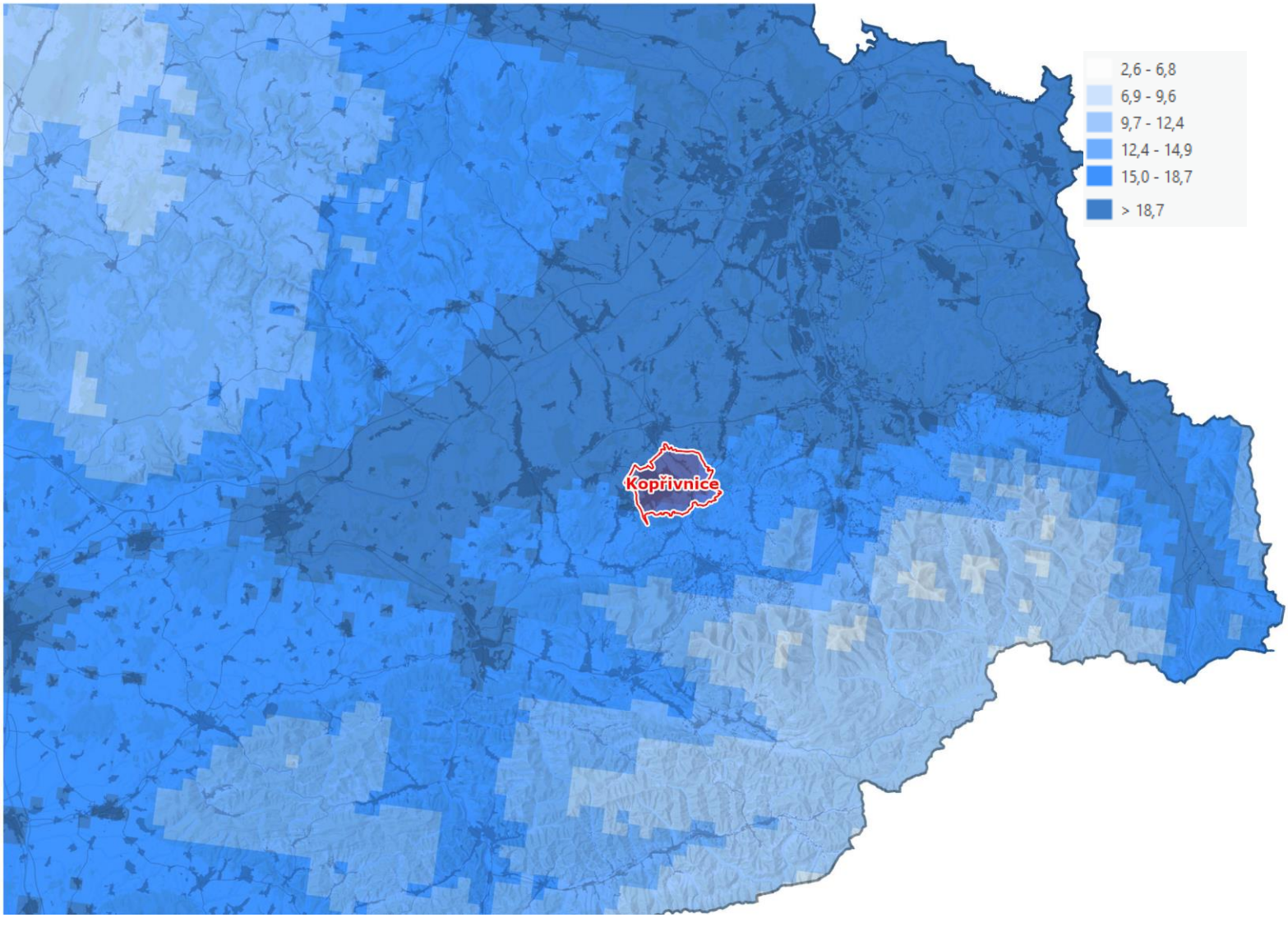

Mapa 7 Průměr koncentrace za 5 let – $PM_{2,5}$

PM_{10}

Tento ukazatel je městem dlouhodobě sledován v reálném čase z měřící stanice v nedaleké Studénce. Na základě dat ČHMÚ vychází průměr pro město kolem hodnoty 25 µg/m_3, což je i na poměry Moravskoslezského kraje a okresu Nový Jičín vysoká hodnota

Graf 57 Distribuce km^2 znečištění PM_{10} v ČR

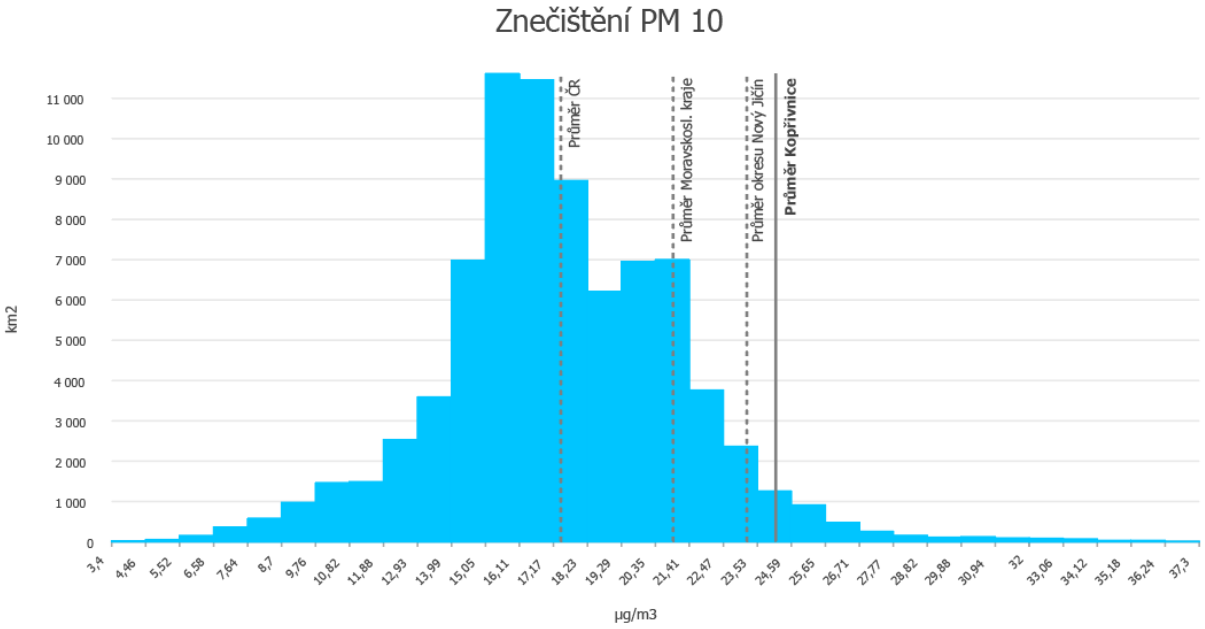

Zdroj: ČHMÚ, vlastní zpracování

Mapa 9 Překročení limitů za rok 2020 – PM_{10}

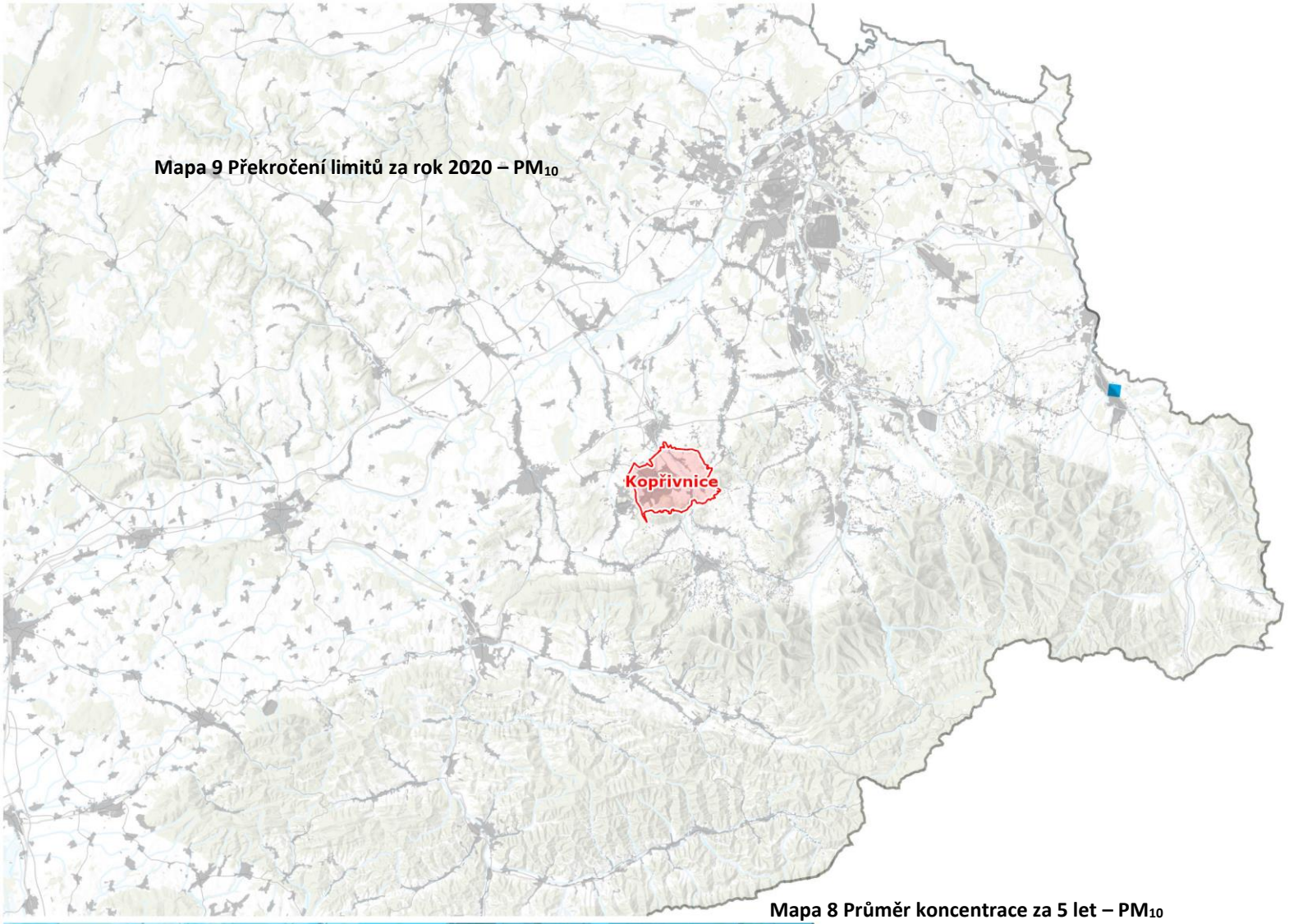

Mapa 8 Průměr koncentrace za 5 let – PM_{10}

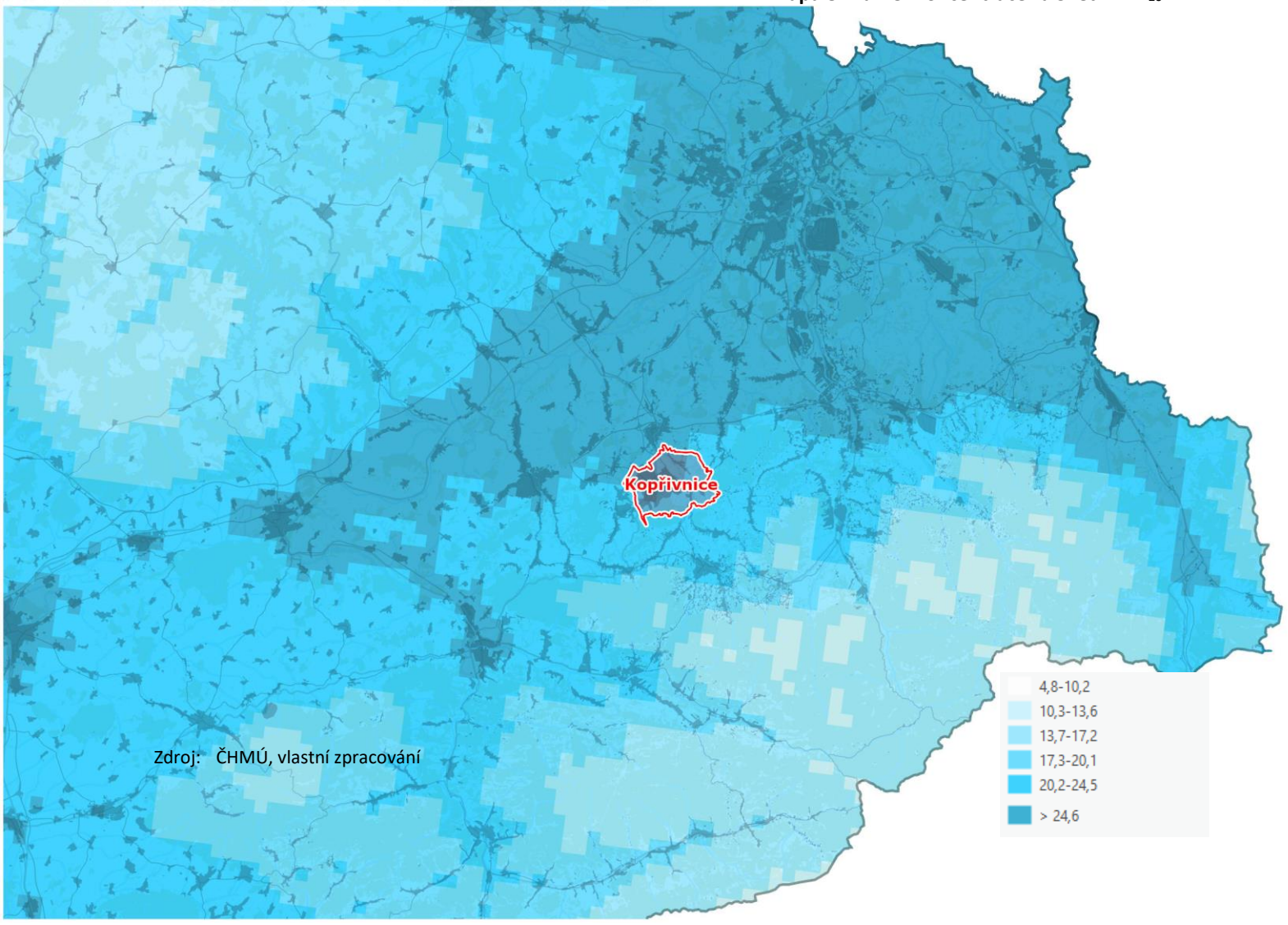

Zdroj: ČHMÚ, vlastní zpracování

12.3 Znečišťovatelé v okresu Nový Jičín

V okrese Nový Jičín se dle Integrovaného registru znečišťovatelů (IZS) nalézá několik významných provozů, které se podílejí zejména na znečištění ovzduší a odpadních vod.

Největším znečišťovatelem ovzduší je štramberská vápenka Kotouč Štramberk (9 - LB Cemix, s.r.o.), která za rok 2020 vypustila do ovzduší přes 147.230.000 kg CO_2 a 3.870.782 CO. Ostatní provozy (viz Mapa 10) znečišťují ovzduší ve výrazně nižší míře (řádově v desítkách tisíc kg), a to zejména Amoniakem (NH_3). Přímo na území Kopřivnice byla za rok 2020 největším znečišťovatelem Mléčná farma Lubina (cca 20 000 kg NH_3). Dále pak Brose CZ spol. s r.o. s oxidy dusíku (cca 1500 kg).

Z hlediska znečištění odpadů se v Kopřivnici nalézají čtyři významné zdroje, a to: GalvanKo s.r.o., Provoz vodního hospodářství Kopřivnice, TATRA METALURGIE a.s., TATRA TRUCKS a. s. V žádném případě se však nejedná o výraznější hodnoty ve srovnání s ostatními znečišťovateli v okrese.

Jako jediný významný zdroj znečištění odpadních vod je registrována firma Brose CZ spol. s r.o., a to s celkově 11 398 kg (většinové množství je organický uhlík TOC).

Významnější zdroj znečištění vody se v Kopřivnici i blízkém okolí nenachází.

Graf 58 Přehled znečišťovatelů okresu Nový Jičín (logaritmická osa y!)

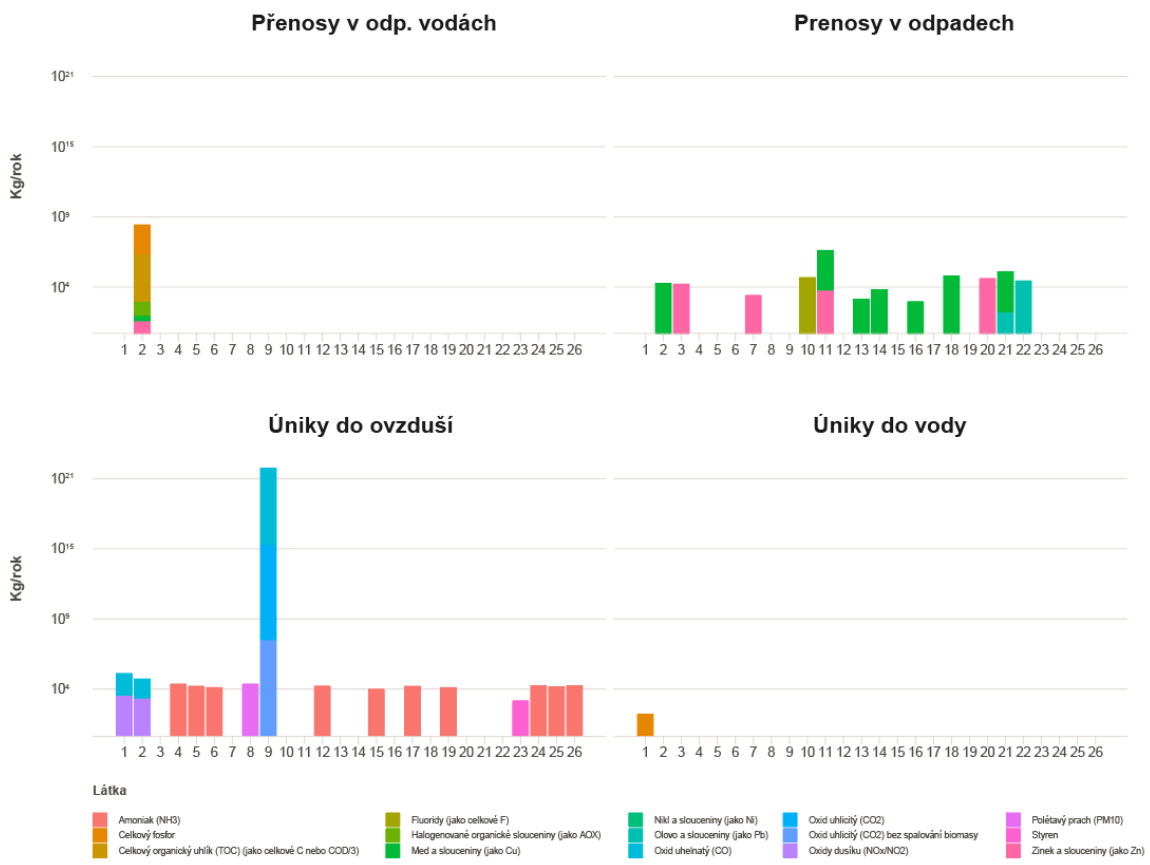

Zdroj: Integrovaný registr znečišťovatelů

Mapa 10 Zdroje znečištění ovzduší dle IRZ Za rok 2020

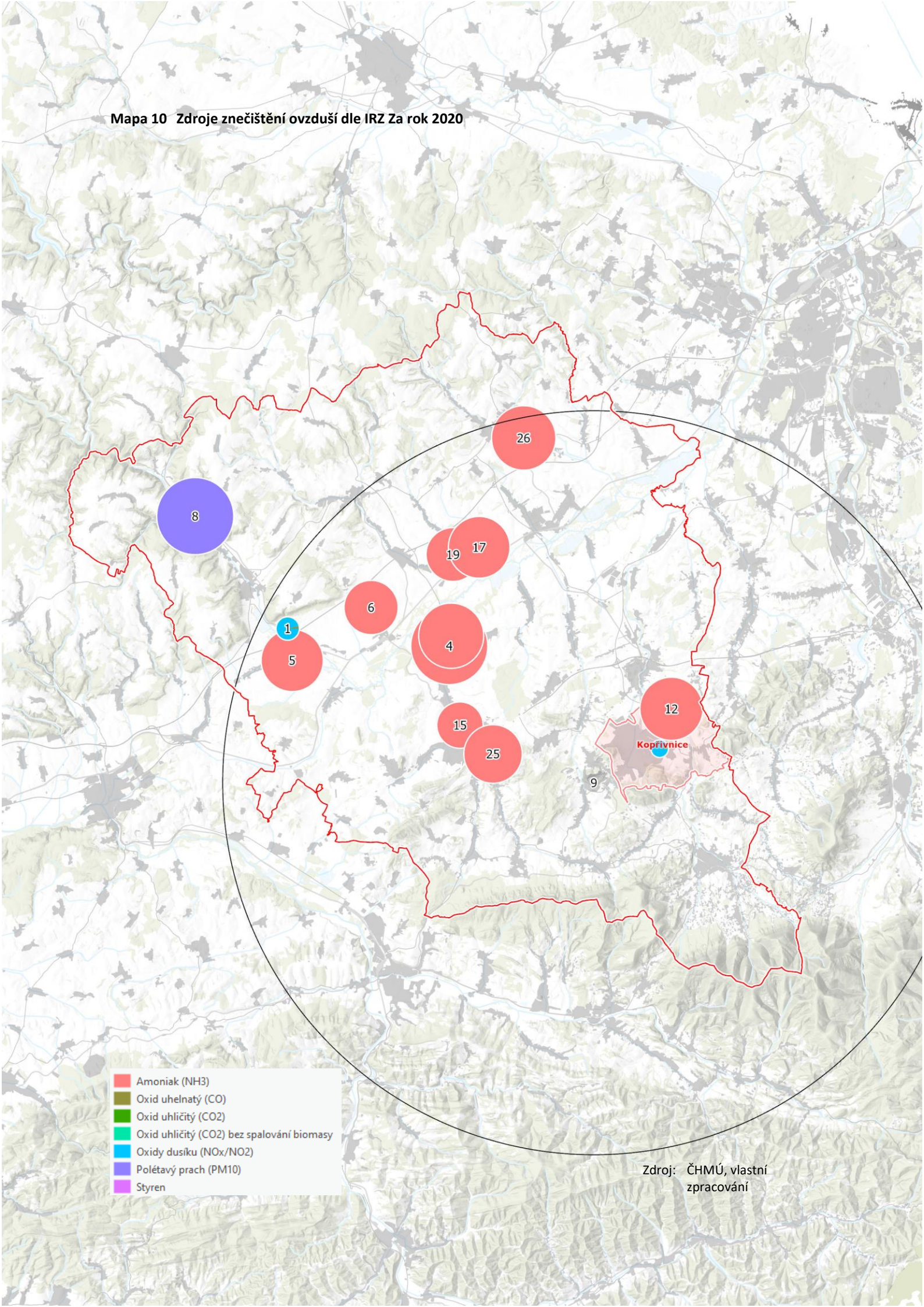

Zdroj: ČHMÚ, vlastní zpracování

Tabulka 27 Přehled znečišťovatelů zakreslených v mapě

Číslo mapa	Organizace	Provozovna
1	AGRIS spol. s r.o.	AGRIS spol. s r.o.
2	Brose CZ spol. s r.o.	Brose CZ spol. s r.o.
3	ERLEN s.r.o.	ERLEN s.r.o.
4	VEJCE CZ s.r.o.	Farma nosnic Kunín
5	Jeřábek & Vodrážka, výkrm drůbeže, spol. s r.o.	Farma odchovu kuřic Vražné
6	AGROSUMAK a.s.	Farma živočišné výroby
7	GalvanKo s.r.o.	GalvanKo s.r.o.
8	EUROVIA Kamenolomy, a.s.	Kamenolom Jakubčovice
9	LB Cemix, s.r.o.	KOTOUČ ŠTRAMBERK
10	MAHLE Behr Ostrava s.r.o.	MAHLE BEHR OSTRAVA s.r.o.
11	MASSAG, a.s.	MASSAG, a.s.
12	MORAVAN Mléčná farma a.s.	Mléčná farma Lubina, spol. s r.o. - provozovna Lubina
13	MORAVIA Stamping a.s.	Moravia Stamping
14	PAMET, spol. s r.o.	PAMET, spol. s r.o.
15	Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	Pracoviště chovu skotu a prasat Šenov u NJ
16	LIKVIDACE ODPADU CZ s.r.o.	Provoz vodního hospodářství Kopřivnice
17	ZEMSPOL STUDÉNKA a.s.	Pustějov
18	Siemens, s.r.o.	Siemens, s.r.o, o.z. Elektromotory Frenštát
19	CBS – Czech Breeding Services s.r.o.	Středisko Kujavy
20	TATRA METALURGIE a.s.	TATRA METALURGIE a.s.
21	TATRA TRUCKS a.s.	TATRA TRUCKS a. s.
22	Semperflex Optimit s.r.o.	Tavení olova Pb1 a Pb 2
23	Varroc Lighting Systems, s.r.o.	Varroc Lighting Systems, s.r.o. - závod Nový Jičín
24	Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	VFU Brno ŠZP Nový Jičín – Provoz živočišné výroby Kunín
25	Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	VFU Brno ŠZP Nový Jičín – Provoz živočišné výroby Nový Jičín – Žilina
26	Vodňanské kuře, s.r.o.	Vodňanské kuře farma Velké Albrechtice haly I

Zdroj: Integrovaný registr znečišťovatelů

12.4 Odpadové hospodářství

Ve SO ORP Kopřivnice bylo za rok 2020 vyprodukováno zhruba 120 tis. tun odpadu (Graf 59). Tendence v celkovém objemu produkce odpadu je vzestupná. Rok 2015 znamenal prudké zrychlení trendu, které se však v následném roce navrátilo zpět. Následný mírný pokles v roce 2020 může být do jisté míry způsoben tehdy počínající pandemií Covid-19, a tedy utlumením některých výrobních činností. Z dostupných dat kategorizující odpady byla nejpočetněji zastoupenou skupinou v daném roce kategorie 17 - Stavební a demoliční odpady. Následovala kategorie 20 – Komunální odpady (více v grafu níže). Na území SO ORP Kopřivnice se recykluje zejména průmyslový odpad, zatímco komunální odpad je odvážen mimo území SO ORP. Odvoz komunálního odpadu mimo město je dán skutečností, že na území Kopřivnice se nenachází žádné zařízení na další využití či uložení tohoto typu odpadu.

Město samotné v roce 2020 vyprodukovalo 8,7 tun odpadu (Graf 60), což je v porovnání s předešlými roky obdobný objem. Největší složkou komunálního odpadu je směsný komunální odpad (SKO), který tvoří cca 1/3 celkové produkce odpadu - Graf 60. Jeho podíl však od roku 2009 postupně klesá. Pokles množství SKO je pravděpodobně zapříčiněn nárůstem množství jiných typů odpadů jako je např. biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) či tříděný komunální odpad. Na druhou stranu se však dlouhodobě navyšuje procento tříděného dopadu – v roce 2017 vytříděno 16,6 %; v roce 2020 to bylo 17,8 %. Oproti minulému sledovacímu období (rok 2012) značně narostl počet kontejnerů pro tříděný odpad (nárůst oproti roku 2012 až o 40 %). Od r. 2009 do konce roku 2021 měli obyvatelé žijící v rodinných domech na území města Kopřivnice možnost odkládat plastové a kovové obaly také do žlutých plastových pytlů. Od r. 2022 jsou žluté pytle nahrazeny nádobovým sběrem – tzv. systémem „door-to-door“.

Město také provozuje online mapy se všemi prvky pro hospodaření s odpady – hnízda pro tříděný odpad, velkoobjemové kontejnery, stanoviště směsného odpadu apod. Z hlediska podílu jednotlivých komodit ve tříděném odpadu zůstává stav dlouhodobě neměnný[40] – nejpočetněji je zastoupen papír, následují kovy a plasty.

K odložení objemného odpadu, například nábytek, matrace, kočárky, koberce apod., mohou využít obyvatelé sběrný dvůr na ulici Pánské.

Od roku 2018 je systém sběru BRKO zajišťován prostřednictvím sběrných nádob, tzv. kompostejnerů, o objemu 240 l umístěných u rodinných domů na celém území Kopřivnice.

Od poloviny roku 2021 je rozšířen sběr jedlých olejů a tuků. Za dané období bylo celkem svezeno 1,35 tun použitých jedlých olejů a tuků, které tak neskončily v kanalizační síti či ve směsném komunálním odpadu.

[40] Lze však pozorovat drobné odchylky v podobě nárůstu plastu v době pandemie Covid-19

Graf 59 Celkový objem odpadu vyprodukovaný ve SO ORP Kopřivnice

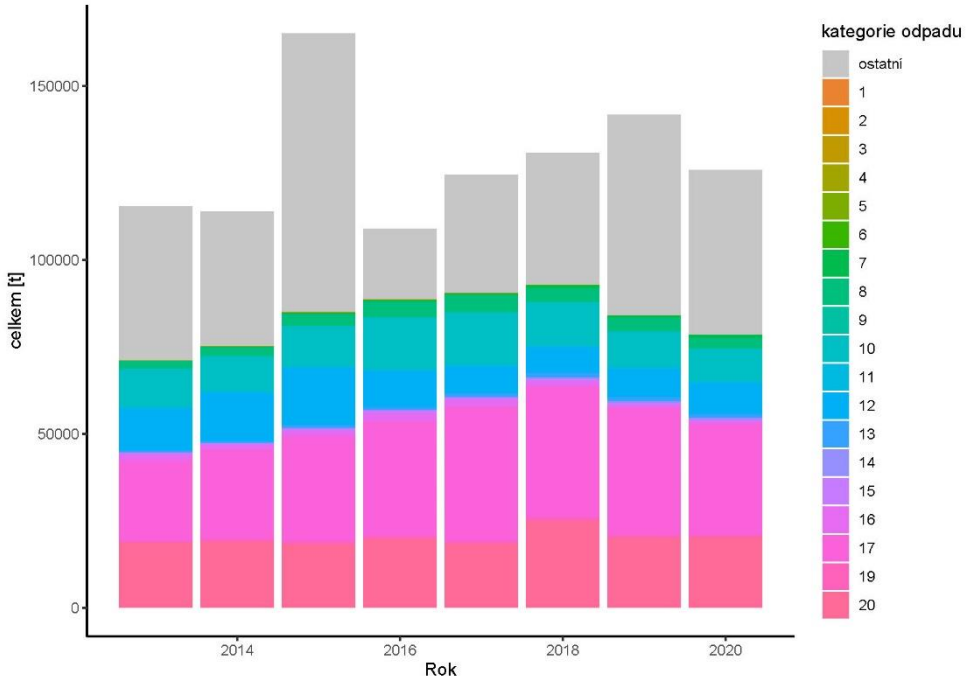

Zdroj: Vyhodnocení systému nakládání s odpady, MěÚ Kopřivnice, 2022

Tabulka 28 Kategorie odpadů dle přílohy 1 Vyhlášky č. 8/2021 Sb.

Kód	Název kategorie odpadů
1	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene
2	Odpady ze zemědělství, zahradnictví, rybářství, lesnictví, myslivosti a z výroby a zpracování potravin
3	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky
4	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu
5	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí
6	Odpady z anorganických chemických procesů
7	Odpady z organických chemických procesů
8	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel,
9	Odpady z fotografického průmyslu
10	Odpady z tepelných procesů
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovu a jiných materiálu
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické povrchové úpravy kovů a plastů
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv
14	Odpadní organická rozpouštědla, chladicí a hnací média
15	Odpadní obaly; absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)
18	Odpady ze zdravotnictví a veterinární péče a / nebo z výzkumu s nimi souvisejícího
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod
20	Komunální odpady včetně složek z odděleného sběru

Graf 60 Objem komunálního odpadu

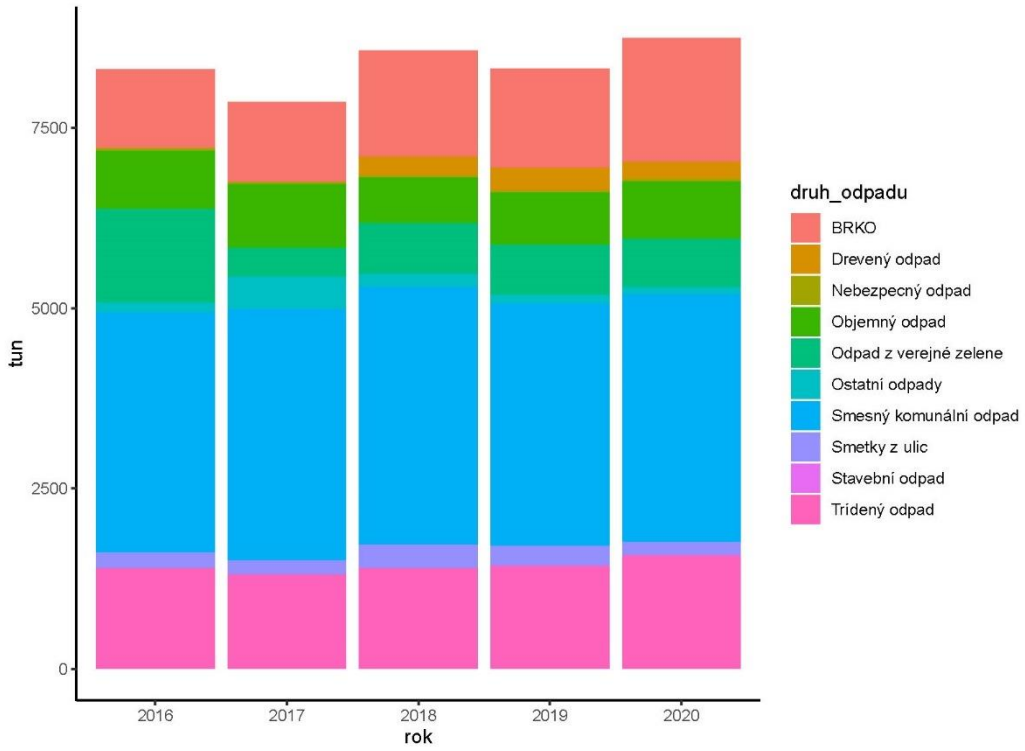

Zdroj: Vyhodnocení systému nakládání s odpady, MěÚ Kopřivnice, 2022

Graf 61 Objem tříděného odpadu

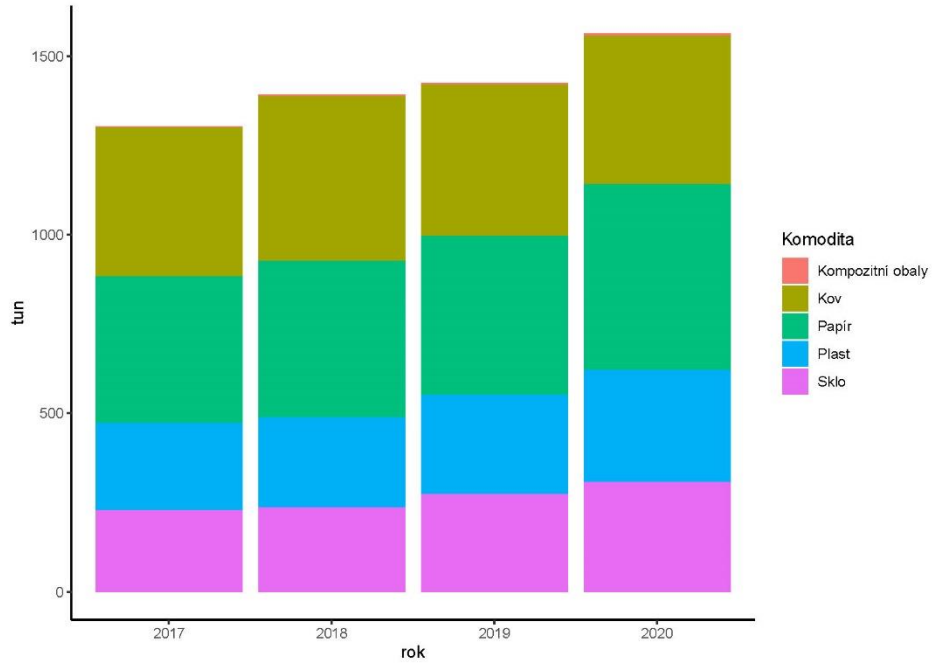

Zdroj: Vyhodnocení systému nakládání s odpady, MěÚ Kopřivnice, 2022

Graf 62 Procento tříděného odpadu z celkového objemu komunálního odpadu

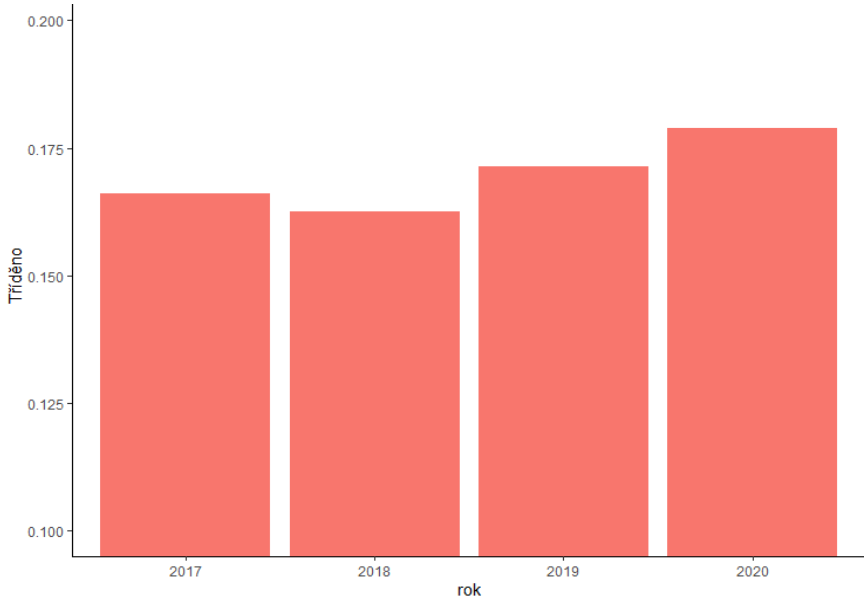

Zdroj: Vyhodnocení systému nakládání s odpady, MěÚ Kopřivnice, 2022

Obrázek 15 Geoinformační systém města zobrazující dostupnost všech prvků hospodaření s komunálním odpadem

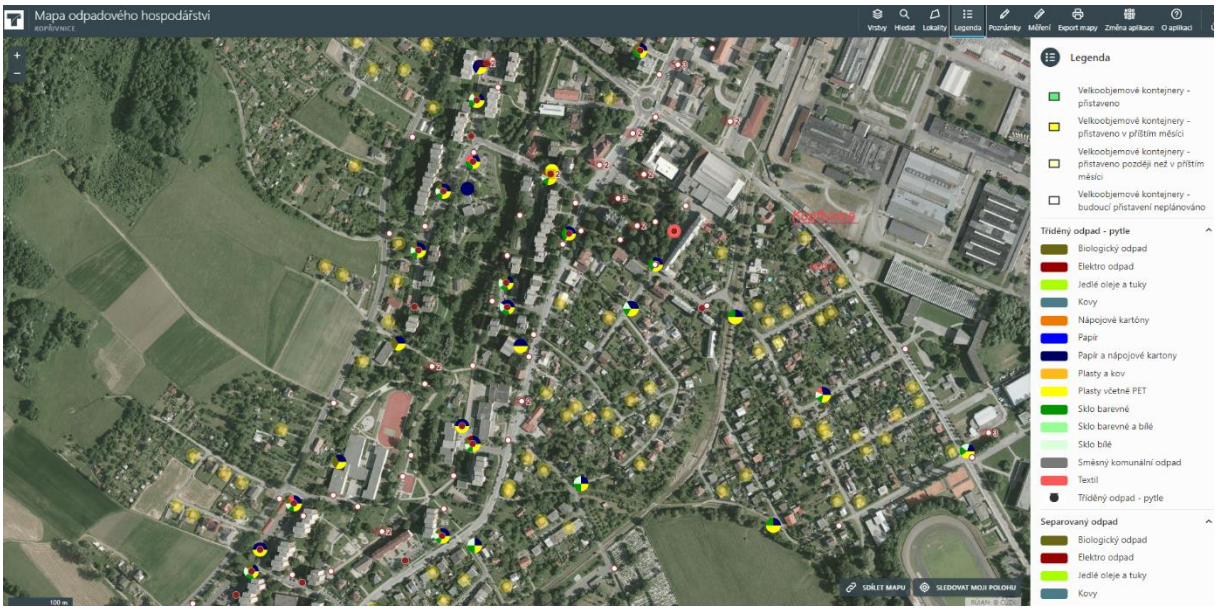

Zdroj: Vyhodnocení systému nakládání s odpady, MěÚ Kopřivnice, 2022

12.5 Technická infrastruktura

Technická infrastruktura je klíčovým předpokladem pro fungování lidských osídlení, jak z hlediska ekonomického, tak hygienického či ekologického. V rámci této části jsou zkoumány celkem tři kategorie: (i) napojení na vodovod, (ii) způsob odkanalizování a (iii) plynofikace.

Dle územně analytických podkladů (ÚAP 2020) je zásobování pitnou vodou pro město z hlediska zdrojů (napojení na odvod odpadních vod ze dvou směrů) plně zajištěno i s dostatečnou rezervou pro předpokládanou výstavbu. Vodovodní infrastruktura pokrývá většinu území, včetně okrajových částí.

Kanalizační síť je zde zavedena jak ve městě, tak ve všech místních částech. V případě Kopřivnice se jedná o jednotnou kanalizační síť, která může být v případě intenzivních dešťů riziková přepadem jejího obsahu. V místních částech Lubina, Vlčovice a Mniší je vybudována splašková oddílná soustava kanalizace. Ve Vlčovicích a Mniší je projekt právě dokončován, v Lubině ještě zbývají části, kde je možno splaškovou kanalizaci dobudovat. Jedná se o zhruba 6,5 km nových stok. Část je vyprojektována, část bude třeba projektovat. Město má záměr požádat o dotaci z OP ŽP a kanalizaci dobudovat. Při srovnání dat SLDB 2021 je v rozsahu kanalizační sítě Kopřivnice mírně nad úrovní ČR. V případě Moravskoslezského kraje pak Kopřivnice dostupností kanalizační sítě průměr vysoce převyšuje.

Téměř celé území centra města i jeho okrajových částí je plynofikováno. V místech intenzivní zástavby hromadným bydlením je využívání centrálního zásobování teplem (CZT). Dodavatelem je společnost TEPLO Kopřivnice s.r.o., která je částečně vlastněna městem.

Graf 63 Srovnání způsobu odvodu odpadní vody SLDB 2021

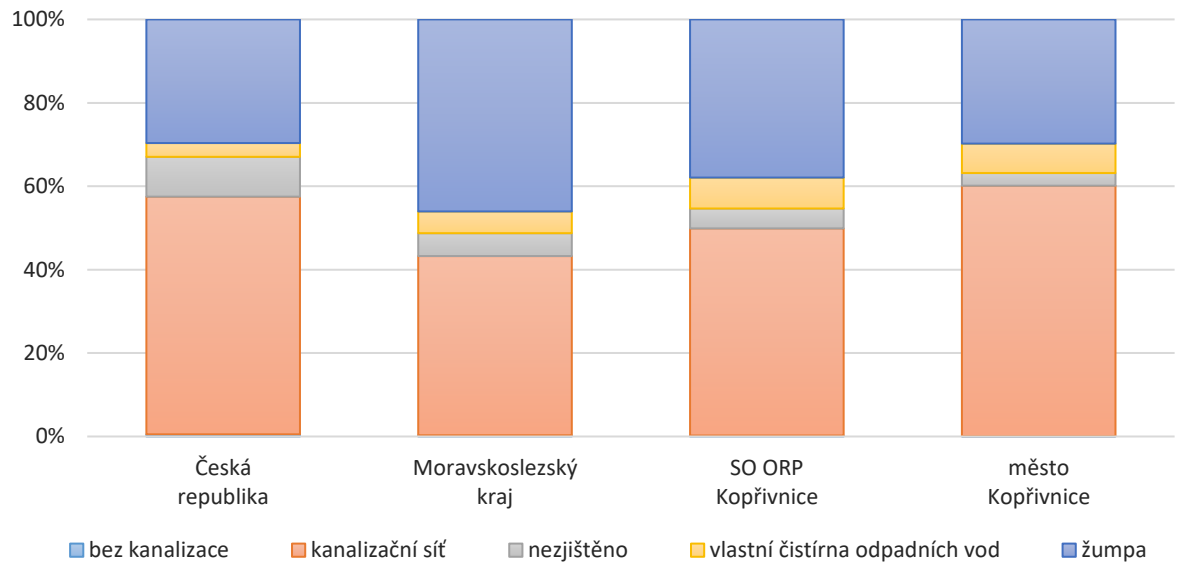

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021

Současný územní plán počítá s rozvojem veškeré technické infrastruktury, kromě již zmiňovaného zásobování vodou, odkanalizování a plynofikace, dochází k intenzivnímu rozvoji elektrických a telekomunikačních sítí. Dostupnost moderních telekomunikačních služeb a snadný přístup k informacím o životě ve městě patří mezi důležité aspekty spokojeného života občanů. Je proto třeba rozvíjet a udržovat optickou síť města Kopřivnice na technické úrovni, která bude obyvatelům nabízet vysokou kvalitu služeb, bude využitelná pro interní potřeby městské policie, městského úřadu a jeho organizací včetně možnosti velkoobchodního využití, aby nedocházelo opětovnému zatěžování obecních pozemků výkopy. Pokud to technické a ekonomické možností dovolí tak rozšiřovat optickou síť do okrajových částí města a místních částí Kopřivnice.

V posledních letech dochází k rozvoji optické sítě, jejímž budováním je pověřena městská společnost Kabelová televize Kopřivnice, s.r.o. Společnost jako jediná v Kopřivnici provozuje profesionální optickou síť GPON pro připojení na internet. Ke každému zákazníkovi vede optické vlákno až k jeho počítači a tím je plně využita jeho skutečná kapacita. Budování Metropolitní optické sítě Kopřivnice probíhá od roku 2011 a optická technologie GPON byla nainstalován v roce 2012. Optická síť je

dokončena v bytové zástavbě, plánuje se výstavba v okrajových částech města. Společnost k jejímu rozvoji využívá také výstavby liniových staveb v rámci, který jsou ukládány chráničky pro budoucí zavedení optické sítě například při výstavbě kanalizace ve Vlčovicích a Mniší.

12.6 Energetika

Podkapitola Energetika vychází z podkladů energetické koncepce Kopřivnice, která má návrhový horizont rok 2042 a byla zpracována z hlediska zavádění změn v energetice nedávno, v roce 2018. Jedná se o dokument, který je platný a z něhož lze při popisu stávajícího stavu vycházet.

12.6.1 Sektor bydlení

V Kopřivnici převažují bytové domy, v nichž je hlavním zdrojem vytápění ústřední topení (cca 90 %)[41] ze SZT. V bytech v rodinných domech převažuje vytápění ústředním topením s plynovými kotli (cca 75 % bytů v RD). Byty v rodinných domech však tvoří významně menší část bytového fondu, v celém městě je proto vytápění ze SZT dominantní.

Elektrickou energií je vytápěno zanedbatelné množství bytů. Elektrická energie je v sektoru domácností spotřebovávána především v zařízeních vybavení domácnosti, jako jsou kuchyňské spotřebiče, ohřev teplé vody, osvětlovací soustavy. Spotřeba elektrické energie domácnostmi na území města činila v roce 2017 20 807 MWh/rok a činila cca 12 % spotřeby elektrické energie na území města. Dalšími významnými energetickými zdroji, které byly spotřebovávány sektorem domácností jsou zemní plyn (36 497 MWh/rok v r. 2017), teplo ze SZT (46 058 MWh/rok v roce 2017) a biomasa (19 913 MWh/rok v roce 2017). Ostatní zdroje energie, jako jsou uhlí, OZE apod. představují dohromady méně než 10 % spotřeby energie v domácnostech.

Energetická koncepce předpokládá pokles spotřeby v důsledku úspor (zateplování, účinnější zdroje). Předpokládá také postupný nárůst využití OZE, v případě (zanedbatelného) množství kotlů na tuhá paliva pak také přechod na zemní plyn. Dále se předpokládá větší využití OZE, především fotovoltaiky na bytových domech. Celkový odhadovaný potenciál úspory energií v návrhovém horizontu energetické koncepce je v sektoru domácností odhadován do 35 % proti stavu z roku 2017.

Odhady úspor ukazují potenciál související především se zlepšováním stavebně technického stavu budov a lze z nich patrně vycházet i nadále. Na druhou stranu změny energetického mixu v sektoru domácností uváděné v energetické koncepci v souvislosti s riziky a změnami cen energií od podzimu roku 2021 budou patrně odlišné od změn, které energetická koncepce předpokládá. Rozsah, dynamika a struktura těchto změn jsou však v současnosti značně nejisté a nelze je rozumně odhadovat.

12.6.2 Veřejný sektor

Energetická koncepce do veřejného sektoru počítá rovněž soukromé aktivity určené veřejnosti. Veřejný sektor tedy zahrnuje odvětví obchodu, dopravy, administrativu, veřejnou správu a obranu, vzděláván, zdravotnictví a sociální služby, kulturu a rekreaci. Spotřeba paliv a energie takto vymezeného veřejného sektoru je ve srovnání s domácnostmi přibližně čtvrtinová. Největším spotřebitelem je odvětví obchodu, na které připadá cca 45 % konečné potřeby paliv a energie,

[41] Data jsou ze Sčítání 2011, data ze Sčítání 2021 nejsou dosud k dispozici. Pokud docházelo ke změnám, bylo to patrně ve prospěch malých domovních kotelen na plyn. Předpokládáme, že struktura vytápění se nezměnila zásadním způsobem.

následované zdravotní a sociální péčí (cca 20 %) a vzděláváním (cca 16 %). Všechna ostatní odvětví veřejného sektoru představují dohromady méně než 20 % konečné spotřeby.

Nejvyužívanějším zdrojem energie ve veřejném sektoru je elektřina, jejíž roční spotřeba byla (v r. 2017) odhadována na 15 871 MWh/rok. To je stále méně než v případě sektoru domácností. Dalšími významnějšími zdroji energie veřejného sektoru byl zemní plyn (8 491 MWh/rok), následovaný teplem ze SZT (5 268 MWh/rok). Ostatní zdroje dohromady představují jen o málo více než 10 % spotřeby energie veřejného sektoru v Kopřivnici.

Podobně jako v případě domácností předpokládá energetická koncepce nárůst spotřeby zemního plynu, který bude nahrazovat pevná paliva a rovněž nárůst spotřeby biomasy a OZE. Stejně tak se předpokládají úspory energií v důsledku zlepšován tepelně-technických vlastností budov. Celkové předpokládané úspory ve veřejném sektoru jsou odhadovány do 30 % spotřeby.

Podobně jako v případě domácností, odhad úspor lze stále považovat za použitelný, změnu skladby spotřeby energií a paliv však nikoliv, v důsledku změn na trhu s energiemi v posledním roce.

12.6.3 Podnikatelský sektor

Do podnikatelského sektoru se v energetické koncepci počítají odvětví zemědělství a rybářství, těžba a dobývání, zpracovatelský průmysl, výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu, zásobování vodou, činnosti v souvislosti odpadními vodami, odpady a sanacemi, stavebnictví. Největšími spotřebiteli paliv a energií jsou firmy náležející do odvětví zpracovatelského průmyslu, mezi nimiž dominuje menší množství velkých společností a společností s výrobou náročnou na spotřebu energie.

Celková spotřeba paliv a energie podnikatelského sektoru převyšuje téměř dvojnásobně společnou spotřebu sektoru domácností a veřejného sektoru. Nevětší je spotřeba elektrické energie (141 354 MWh/rok), následována spotřebou zemního plynu (91 799 MWh/rok) a spotřebou tepla ze SZT (52 350 MWh/rok). Průmyslové podniky mají také významnou spotřebu černého uhlí nebo koksu (téměř 18 932MWh/rok), všechny ostatní zdroje energie jsou ve srovnání s výše uváděnými zanedbatelné, společně nedosahují ani 2 500 MWh/rok.

Výhled úspor v podnikatelském sektoru byl odhadován do 10 % spotřeby energií. Energetická koncepce očekávala významnou změnu využití energií ve společnosti Tatra Trucks, a.s. do roku 2022, která měla přejít ze zásobování ze SZT na zemní plyn a dále růst objemu produkce energie z obnovitelných a druhotných zdrojů o cca 3 500 MWh/rok, což by výrobu energie z obnovitelných zdrojů téměř zpětinásobilo ve srovnání s rokem 2017.

Současně se v podnikatelském sektoru, především ve zpracovatelském průmyslu, očekává růst spotřeby elektřiny v souvislosti s růstem produkce jak v letech 2018-2023, tak v následujících 5 letech. Plány růstu/investic významných podniků v Kopřivnici, které byly zjištěny v průzkumu podnikatelského prostředí ukazují, že růst spotřeby energie je velice pravděpodobný (bude-li energie dostupná), neboť firmy v Kopřivnici předpokládají nejen růst produkce, ale též budování nových provozů a růst zaměstnanosti.

V souvislosti se změnami na trhu s energiemi, v důsledku záměrů EU vyjádřených v politice New Green Deal i v důsledku změn v souvislosti s válkou Ruska proti Ukrajině je budoucnost zásobování energiemi,

budoucnost jejich dostupnosti a využívání velmi nejistá a lze očekávat, že nejistota bude v různé míře přetrvávat nejméně několik let.

Sekci energetika lze uzavřít s tím, že změny na trhu s energiemi se nepochybně projeví v životě města (jako ve všech oblastech života v Česku) a představují velkou výzvu pro budoucnost.

Hlavní zjištění

- *Kopřivnice se nachází v blízkosti významných přírodně chráněných území. Samotné město leží v Přírodním parku Podbeskydí a Národním geoparku Podbeskydí. Městech prochází podél řeky Lubiny regionální ÚSES. Díky všem těmto zmiňovaným prvkům je území v regionálním měřítku ekologicky poměrně stabilní.*
- *Na úrovni města vystupují do popředí zejména rizika spojená s klimatickou změnou: tepelné akumulační plochy rozsáhlých průmyslových areálů a retence dešťové vody.*
- *Z hlediska znečištění ovzduší se Kopřivnice dlouhodobě pohybuje vysoko nad průměrem ČR. Ve srovnání s průměrem Moravskoslezského kraje jsou hodnoty znečištění ovzduší v Kopřivnici obdobné.*
- *Přes vysoké hodnoty koncentrací jednotlivých látek v ovzduší dochází pouze v případě Benzo(a)pyrenu k překročení ročních limitů. V případě všech hodnocených parametrů lze identifikovat od roku 2011 zlepšující se trend.*
- *V Kopřivnici se nalézá několik znečišťovatelů dle IZP, kteří však nevybočují z hodnot jiných znečišťovatelů v okrese Nový Jičín.*
- *Znečištění ovzduší v Kopřivnici je zapříčiněno mnoha zdroji, které neleží na katastru obce, naopak se mohou nacházet několik desítek kilometrů daleko (mnohé provozy na Ostravsku, v některých případech i v Polsku).*
- *Kopřivnice z hlediska základní technické infrastruktury (zásobování vodou, odvod odpadních vod, zásobování plynem) je pokryta dobře. V nových zastavitelných plochách dle územního plánu je počítáno s jejím rozvojem.*
- *V souvislosti se změnami na trhu s energiemi, v důsledku záměrů EU vyjádřených v politice New Green Deal i v důsledku změn v souvislosti s válkou Ruska proti Ukrajině je budoucnost zásobování energiemi, budoucnost jejich dostupnosti a využívání velmi nejistá a lze očekávat, že nejistota bude v různé míře přetrvávat nejméně několik let. Změny na trhu s energiemi se nepochybně projeví v životě města (jako ve všech oblastech života v ČR) a představují velkou výzvu pro budoucnost.*

13 Krajina

Tato kapitola se zabývá charakterem krajiny, jejím historickým vývojem a využíváním krajiny. Popis krajiny a jejího charakteru má smysl na větším území, než je město samotné, proto se v této části zabýváme širším okolím Kopřivnice.

Klíčové otázky:

- *Jaký je charakter krajiny, ve které leží Kopřivnice?*
- *V čem je tato krajina přínosem pro Kopřivnici a čím je ohrožována?*

13.1 Charakter krajiny a její vztah k městu

Město Kopřivnice se nalézá v krajině Podbeskydské pahorkatiny, charakteristické přechodem z geomorfologického celku Moravská brána, jenž se rozpíná podél řeky Odry, směrem k horskému pásmu Moravskoslezských Beskyd. Ze severu je krajina intenzivně zemědělsky využívána s ohledem na velmi úrodnou půdu podél nivních oblastí Odry. V okolí Příboru se v krajině začínají objevovat rozptýlené meze a nespojité lesní plochy, soliterní domy a klasická zemědělská sídla. Směrem k Lubině ustupují zemědělsky intenzivně využívané plochy, krajina se mění na nivní a luční s cennými biotopy a dominantami v podobě sakrálních staveb. Směrem k Mniší a Vlčovicím krajina přechází v mírně zvrásněnou s prokreslením reliéfu zalesněných svahů v prokladu s drobnějšími políčky a záhumenkovými zahrádkami. Sídla jsou spíše nepravidelného založení, reagující na členitý terén. Z vyšších poloh lze pozorovat okolí v podobě přirozených vyhlídek. Západně od Vlčovic se nad obzor klene soustava vyvýšenin: Holý vrch, Pískovina a dominantní Červený kámen. Jižní okraje svahů jsou pokryty drobnými lukami a staveními, struktura osídlení je ovlivněna blízkým Valašskem. Sever svahu klesá přímo k zastavěnému území Kopřivnice. Vzniká tak ostrý kontrast mezi poměrně příkrými zalesněnými svahy a o poznání rovinatějším městem. Styk těchto celků je intenzivně rekreačně využíván (turistika, kola), je zde umístěno dokonce koupaliště a o trochu dále stadion.

Samo město se konkrétně nachází na rozhraní podskupin Libhošťské a Ženklavské pahorkatiny. Ze severu směrem od Příbora se zástavba otevírá do Kopřivnické kotliny, východně je ohrazena Tichavskou hůrkou a Kazničovskou vrchovinou. Z jihu a ze západu je město vymezeno dvěma mohutnými kopci: Červeným kamenem, spadajícím do Šostýnských vrchů a Bílou horou, spadající do Kotoučské pahorkatiny. Posunem směrem ke Štramberku se prokresluje průhled Ženklavskou kotlinou; na jedné straně ohraničený zmiňovaným Červeným kamenem, na straně druhé notoricky známým „nahryznutým“ kopcem Kotouč. Lom, který se zahryzává do jižního svahu kopce je úzce spjat s unikátním krajinným rázem sousední Ženklavy. Mezi kopcem Kotouč (v jehož severní části se nalézá archeologicky významná jeskyně Šipka) a Bílou horou se rozpíná Štramberk, historické město, které je dnes urbánně s Kopřivnicí srostlé. Bílá hora tvoří předěl mezi městy (je tedy ze tří čtvrtin obklopená zástavbou) a zároveň významnou dominantu v podobě autentického reliéfu završeného konstrukcí rozhledny. Východní a severní svahy kopce ve směru k městu jsou v místě přechodu zalesněných ploch k zastavěným plochám posety drobnými zahrádkami obyvatel města (zahrádkářské kolonie). Dále se pak severním směrem charakter přilehlé krajiny mění opět v krajinu zemědělskou, typickou svými drobnějšími poli, rozptýlenou zelení a zemědělským osídlením. Tato krajina pokračuje směrem k již na začátku zmiňovanému Příboru.

Východní, jižní a západní část města je velmi dobře napojena na okolní hustou cestní síť. Některé pěšiny slouží rovněž jako turistické stezky. Severní část území disponuje sítí řidší z důvodů intenzifikace

půdních bloků pro zemědělskou činnost. I přes nižší hustotu je však síť poměrně kompaktní a provázaná a lze ji považovat za funkční. Vzhledem k plánovanému rozvoji města v okrajových částech osídlení tam bude potřeba věnovat zvýšenou pozornost prostupnosti těchto území a jejich návazností na stávající cestní sítě.

Mapa 11 Struktura krajiny
Legenda mapy
Les/park
Orná půda
Trv. travnatý porost/Pastvina
Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 12 Cestní síť

Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 13 Ochrana krajiny

Zdroj: vlastní zpracování

13.2 Půdní kvality a eroze

Z hlediska zemědělského je Kopřivnice posledním sídlem směrem od Bartošovské pahorkatiny, které je vystavěno na poměrně úrodné půdě (cca polovina území je tř. ochrany III). V okolí vodních toků Kopřivnička a Lubina lze dokonce hovořit o půdě vysoce kvalitní (tř. ochrany II) až místy o té nejhodnotnější (tř. ochrany I). Paradoxně dle platného územního plánu však město plánuje rozsáhlou výstavbu (cca 6 ha) právě v místech takto hodnotné půdy. Plánuje tedy její praktickou likvidaci jak pro generaci současnou, tak ty následné.

Z hlediska eroze si půda v Kopřivnici a jejím okolí (zejm. severním) stojí dobře. Díky přítomnosti dvou vodních toků, četných remízků a díky relativně malým půdním blokům nedochází k rozsáhlejší vodní erozi. Rovněž eroze zpracováním je spíše podprůměrná.

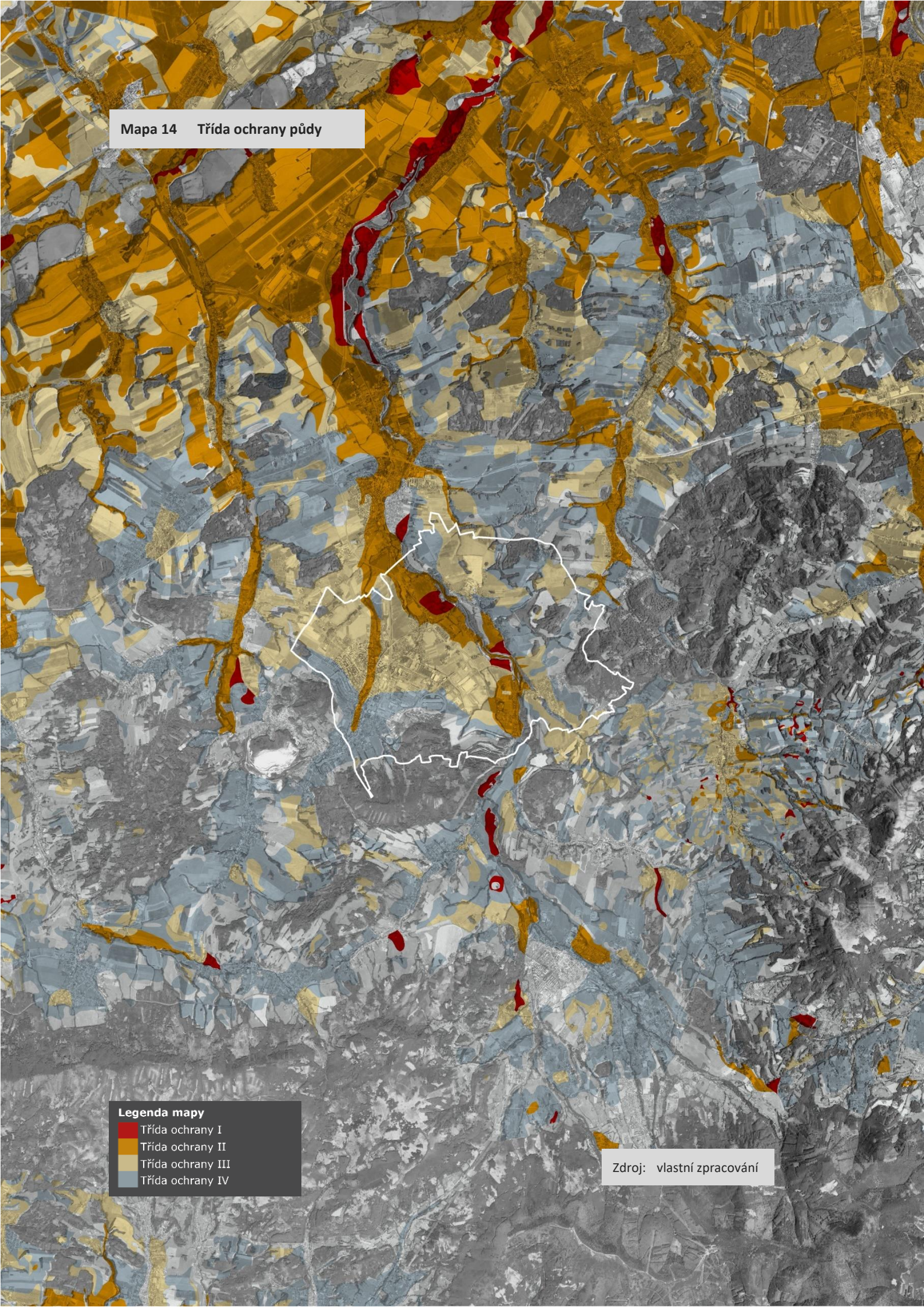
Mapa 14 Třída ochrany půdy
Legenda mapy
Třída ochrany I
Třída ochrany II
Třída ochrany III
Třída ochrany IV
Zdroj: vlastní zpracování

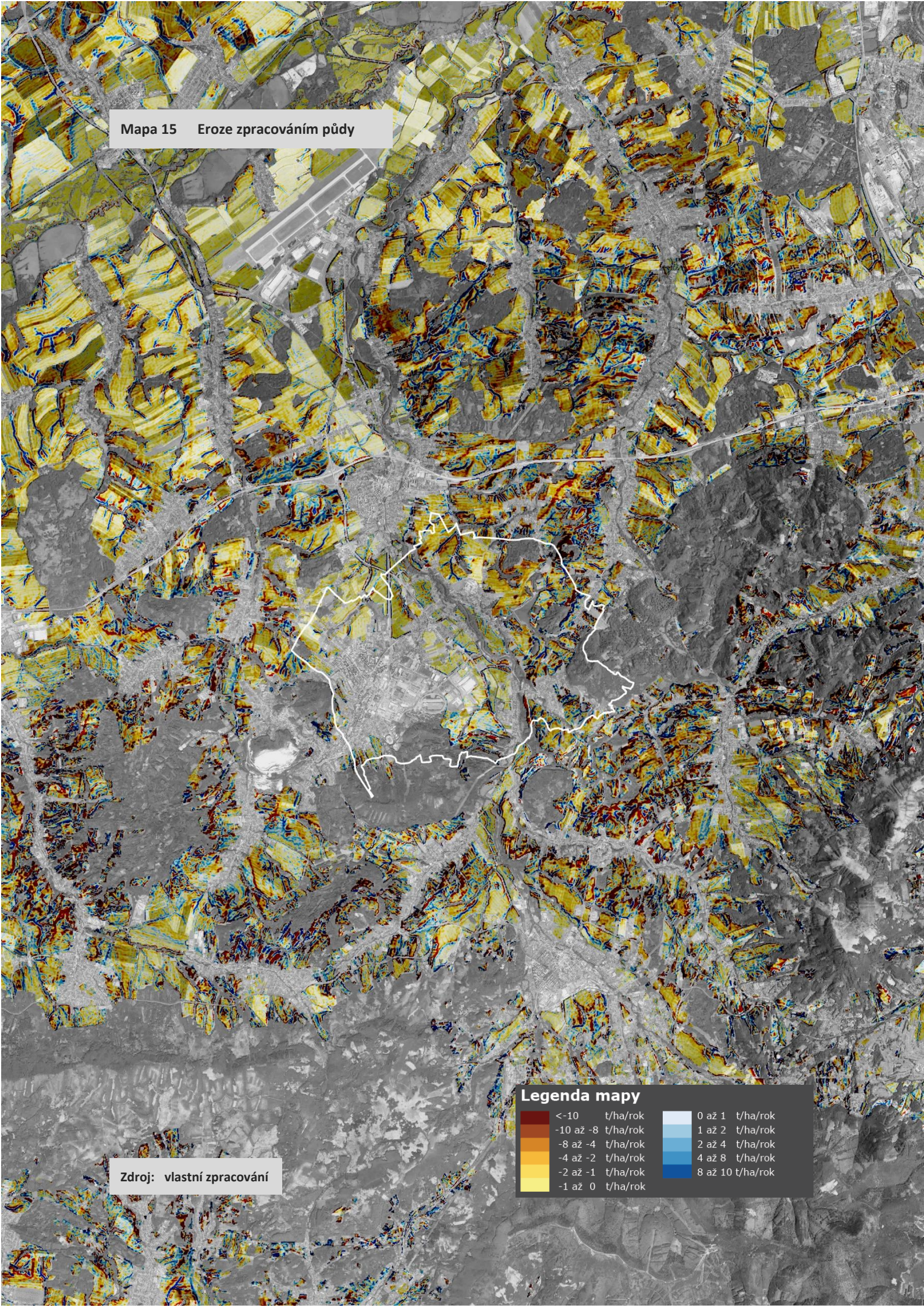
Mapa 15 Eroze zpracováním půdy
Legenda mapy
<-10 t/ha/rok
-10 až -8 t/ha/rok
-8 až -4 t/ha/rok
-4 až -2 t/ha/rok
-2 až -1 t/ha/rok
-1 až 0 t/ha/rok
0 až 1 t/ha/rok
1 až 2 t/ha/rok
2 až 4 t/ha/rok
4 až 8 t/ha/rok
8 až 10 t/ha/rok
Zdroj: vlastní zpracování

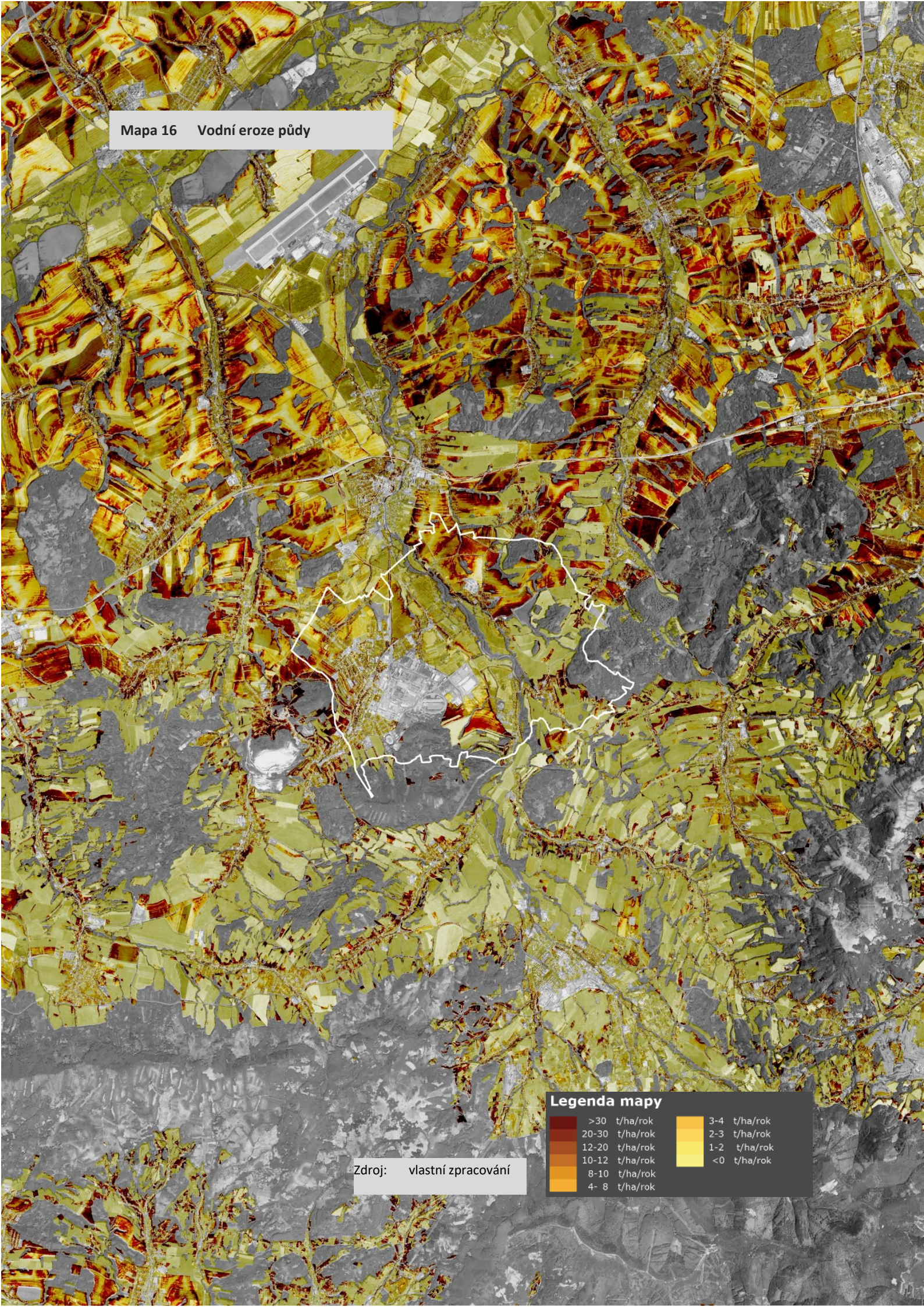
Mapa 16 Vodní eroze půdy
Legenda mapy
>30 t/ha/rok
20-30 t/ha/rok
12-20 t/ha/rok
10-12 t/ha/rok
8-10 t/ha/rok
4- 8 t/ha/rok
3-4 t/ha/rok
2-3 t/ha/rok
1-2 t/ha/rok
<0 t/ha/rok
Zdroj: vlastní zpracování

13.3 Záplavová území

Centrem města protéká vodní tok Kopřivnička, který je však ve významné délce veden hlubokým korytem a místy dokonce zatrubněn. Nepředstavuje tedy z pohledu Q5, Q20 ani Q100 významnější riziko. Naopak řeka – Lubina – je povodňově aktivní v celé své délce.

Hlavní zjištění:

- *Město Kopřivnice leží ve velmi atraktivní poloze z hlediska krajinného rázu. Ze severu k městu zasahuje krajina Poodří, z jihu se naopak klenou pahorky a kopce předznamenávající významné vrcholy Moravskoslezských Beskyd.*
- *Krajina je dobře prostupná. Mnohá místa kontaktu krajiny s městem jsou využívána pro rekreaci: letní koupaliště a stadion pod svahy Červeného kamene, zahrádkářské kolonie pod svahy Bílé hory.*
- *Unikátnost krajiny v návaznosti na historii Kopřivnice (Tatra) a sousedního Štramberku (město) je významným lákadlem pro turistický ruch.*
- *Zmiňovaný unikátní krajinný ráz je však ohrožen zastavitelnými plochami navrženými v periferních částech města – zejména pak jejich nekoordinovaným rozvojem.*
- *V severní části města a jejím okolí je funkční a zemědělsky hodnotná krajina. Část té nejhodnotnější půdy je dle současného ÚP navržena k zastavění.*
- *Povodněmi je ohrožena zejména zástavba kolem potoka Lubina ve stejnojmenné místní části.*

14 Rozvoj města

Město se administrativně člení na čtyři místní části: Kopřivnice, Lubina, Mniší a Vlčovice, z čehož Vlčovice a Mniší jsou svou strukturou srostlé. Stejně tomu v případě jihu Kopřivnice a sousedního Štramberku. Největší místní částí je Kopřivnice.

Historicky[42] byla Kopřivnice (Nefselsdorf) kolonizační lánovou potoční vsí rozpínající se podél vodního toku Kopřivničky. Těžiště sídla se nacházelo u dvora stavení 59 v místě konce dnešní ulice B. Němcové (bod A na přehledové mapě). Tou dobou v Kopřivnici bydlelo cca 1 000 obyvatel. Proměna zemědělské vsi začíná roku 1857, kdy I. Šustala kupuje grunt č. 57 a zahajuje výrobu kočárů (bod B). Roku 1881 je otevřena železnice Studénka – Štramberk (osa C). Již o dva roky později je ve městě otevřena továrna na železniční vagony. Základní osy vývoje osídlení tvořily dvě záhumení cesty (osa D a E), jež východní (osa E) postupně nabyla většího významu, protože se stala silnicí. Podél silnice se nacházela porcelánka (plocha F), u jejíž jižní části začíná se formovati parkové náměstí (bod G). Na náměstí vznikl neogotický kostel, neorenesanční škola a několik činžovních domů. Severně od porcelánky začal rychlý rozvoj areálu nově vznikající automobilky (plocha H). Mezi oběma osami byly stavěny dělnické domky (plocha I). Od 20. století v polohách dále od centra začaly vznikat pravidelně organizované struktury rodinných domků (plochy J).

Meziválečné období také znamená zásadní zlom pro urbanistický vývoj města v podobě masivního rozvoje automobilky. Automobilka se stala nedílnou součástí města, na kterou se začaly vázat jednotlivé struktury a která působila jako rozsáhlá lineární bariéra východně od trati (plocha H).

Další zásadní moment nastal po druhé válce s počátkem výstavby hromadného bydlení. První sídliště vzniklo v podobě paralelně řazených bytových domů s valbovou střechou (sídliště Na Koreji – plocha K). 60. a 70. léta přinesly do města klasické modernistické solitérní výškové objekty, které byly postupně vystavovány v místech bývalých dělnických kolonií v údolí říčky (plocha I). Později vzniklo nové centrum občanské vybavenosti ve vazbě na hlavní bránu automobilky, které tak potvrdila přesun těžiště sídla z původního náměstí (plocha L). Rovněž vzniklo modernistické sídliště Sever, sídliště Pod Morávií a další doplňující plochy (plochy M).

Období po Sametové revoluci se neslo ve znamení suburbanizace v otevřené krajině, zejména lokality Sluneční, Paseky, Duhová a pak části Lubiny přilehlé k hlavním silnicím. Tento suburbanizační trend trvá do současnosti.

[42] Přestože jsou o Kopřivnici zmínky již z roku 1437 (Coprzivnice), mapové podklady relevantní pro popis urbánní struktury lze nalézt až od poloviny 19. století (Císařské otisky). Proto je pod pojmem historicky myšleno od poloviny 19. století.

Zdroj oddílu: Kuča Karel: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 3. díl, 1996

Mapa 17 Prvky zmíněné v historickém přehledu (Císařské otisky)

Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 18 Prvky zmíněné v historickém přehledu (současný stav)

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě historické analýzy a revize současného stavu lze sestavit schéma fungování města na dvou úrovních: sídlení a urbánní.

V případě sídelní úrovně je možno město Kopřivnici číst jako 4 urbánní celky. Prvním je samotné sídlo Kopřivnice, které je přirozeně srostlé se sousedním Štramberkem. Toto sídlo je rozmanité na typy urbánní struktury (od historických objektů po modernistické solitéry). Z východu ke Kopřivnici doléhá rozlehlý průmyslový areál Tatry, který dále přechází v průmyslovou zónu. Pro tento celek je typická velmi nízká prostupnost (uzavřené areály nebo bloky velkých rozměrů) a monofunkce (výroba). Severně od Kopřivnice se nachází celek Lubina, která se váže ke dvěma historickým osídlením: Větřkovice a Drholec. Lubinu tvoří téměř výhradně rodinné domy. Lubina se aktivně rozrůstá a z jižní strany dochází pomalu ke srůstání s prvorepublikovou zástavbou v severní části Kopřivnice. Posledním celkem jsou městské části Vlčovice a Mniší, které jsou urbánně srostlé. Stejně jako Lubina, ani Vlčovice a Mniší nemají čitelnou náves nebo jinou podobu centra, jedná se spíše o lineární sídla, která byla výrazně proměněna vybudováním silniční komunikace. Vlčovice a Mniší nejsou přímo napojeny na Kopřivnici z důvodů bariéry areálu Tatry a průmyslových zón, které se mezi sídly nacházejí. Principiální vazba je tedy Vlčovice a Mniší – Lubina – Kopřivnice – (Štramberk).

Z hlediska urbánní struktury lze v Kopřivnici číst dva principy: historická osa ve stopě východní záhumenkové cesty lineární vesnice (osa 1) a nová osa podél silnice směr Nový Jičín, na kterou jsou vázány sídlištní celky budované ve 20. století. Ve styčném bodě obou os se nachází současné centrum města. Ze struktury lze pozorovat silnou vazbu na výrobní areál Tatry, a to zejména na ose 2, na kterou je navázáno centrum města a která ústí do bývalé hlavní brány podniku Tatry. Osa 1 začíná u autobusového nádraží a prochází modernistickou strukturou, dále protíná centrum ve východní části a váže na sebe městský park, autobusový terminál železniční stanice, dále na sebe váže původní náměstí s kostelem a pokračuje zástavbou převážně rodinných domů až k západní části štramberského nádraží, kde se stáčí směrem k centru Štramberku. Naopak osa 2 nemá jasně definovaný počátek v západní části města, postupně však nabývá na významu zejm. zaústěním modernistických komunikačních sítí z přilehlých sídlišť. Od křižovatky Francouzská x Obránců míru pak význam ulice akcentuje jednostranný parter. V oblasti bývalého městského úřadu a obřadní síně dochází k vyhnutí osy směrem k centru města. Toto vyhnutí se koná ve dvou místech: v podchodu u KTK a okolo kruhového objezdu. Obě trasy se opět spojují v místech bývalé Slovenské strely a pokračují centrem města. Na osu je navěšeno Muzeum Tatra, Hotel a kulturní dům.

Mapa 19 Schéma sídelní struktury města

Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 20 Schéma urbánní struktury města

Zdroj: vlastní zpracování

14.1 Strategické vyhodnocení plánovaného rozvoje

Vyhodnocení rozvoje spočívá v posouzení přiměřenosti navržených zastavitelných ploch pro bydlení[43] (zakreslených v územním plánu) s propočtem dle certifikované metodiky Vyhodnocení potřeby zastavitelných ploch vydanou MMR v roce 2022[44] a následným zhodnocením v kontextu výše popsaných urbánních principů. Analýza je rozdělena do čtyřech kroků:

- Krok 1 Výpočet potřeby ploch pro bydlení dle metodiky,
- Krok 2 Sumarizace navržených ploch pro bydlení dle platného územního plánu,
- Krok 3 Srovnání výstupů
- Krok 4 Zhodnocení rozvojových ploch v kontextu urbánní struktury, dostupnosti základní občanské vybavenosti a vazby na krajinu.

Výpočet potřeby zastavitelných ploch se opírá o mnohé statistické ukazatele a empirické výpočty založené na retrospektivních analýzách vývoje sídle v ČR[45]. Základní jednotka analýzy je byt (bytová jednotka = BJ), která představuje jak byt v bytovém době (BD), tak byt v domě rodinném (RD). Základním výstupem analýzy jsou tři údaje 1) Vnitřní potřeba nových bytů, 2) Vnitřní poptávka po nových bytech a 3) Vnější poptávka po nových bytech. Tyto tři údaje jsou na konci sečteny. Výstupem jsou dvě čísla; počet potřebných bytů v BD a počet potřebných bytů v RD (tedy samotných RD). Výpočet se pohybuje v návrhovém horizontu platného územního plánu, který je (dle výtokové části) rok cca 2030.

Krok 1 Výpočet potřeby ploch pro bydlení dle metodiky

Bod 1 - vnitřní potřeba nových bytů vychází vzhledem k demografickým charakteristikám města záporně: **-563 bytů v BD**

Bod 2 je dělen na dvě hodnoty:

a) Vyčíslení poptávky po přesunu obyvatel z BD do RD, tvz. poptávka po restrukturalizaci bytového fondu, což vychází v Kopřivnici: **+537 bytů v RD**

b) Vyčíslení poptávky po bytech z důvodu trendu snižování průměrné obsazenosti bytu. tzn. v roce 2030 bude počet osob/byt nižší, než je v současnosti).
V případě Kopřivnice se jedná o poptávku: **+ 33 bytů v BD[46]**

Bod 3 - vnější poptávka po nových bytech vychází z dlouhodobého migračního salda záporně. Místo poptávky po nových bytech se tak spíše jedná o převis bytů opuštěných obyvateli, kteří se z města do roku 2030 vystěhují.
K roku 2030 tak bude poptávka po nových bytech **-707 bytů v BD**

Výsledek: Dle výpočtu na základě metodiky vychází v Kopřivnici:

→ **Poptávka po 538 nových bytech v rodinných domech.**
→ **Nutnost asanace 1237 stávajících bytů v bytových domech.**

[43] Zastavitelné plochy (případně plochy přestavby) BI, BH, SM a SV
[44] Šindlerová a spol.: Metodiky pokyn MMR: Vyhodnocení potřeby zastavitelných ploch, 2022
[45] Kompletní výpočet lze nalézt v příloze č. 2.
[46] Do čísla je započítáno obsazení bytů, které budou opuštěny obyvateli stěhujícími se do RD (viz hodnota a))

Krok 2 Vyčíslení ploch dle ÚP

Na základě současného územního plánu Kopřivnice z roku 2020, lze bilancovat navrhované zastavitelné plochy. Pro účely této analýzy byly plochy rozděleny na dvě kategorie: (i) plochy (mimo jiné) pro bydlení[47] a (ii) plochy ostatní (plochy pro výrobu, sport, dopravu, …). Následující mapa zobrazuje všechny tyto plochy.

Nejvýznamnějšími plochami, ve kterých se nepočítá s bydlením, jsou plochy rozvíjející současnou průmyslovou zónu („a“ na přehledové mapě) a plochy kolem nákladového nádraží („b“). Dále lze vyčíst plochy podél I/58 v severní části Lubiny. Také z je z přehledového výkresu čitelné trasování obchvatu města směrem od Vlčovic (plocha „c“). Ostatní plochy neobytného charakteru jsou spíše menší výměry rozmístění v okrajových částech sídla.

Nové plochy obytné a spolu-obytné[48] se rozprostírají po celé ploše území. Největší plochy jsou v lokalitách Roličky v Lubině (plocha „d“), dále Vlčáková, Sýkorec a Za břehy rovněž v Lubině („e“, „f“, „g“). V neposlední řadě pak plochy podél I/58 ve Vlčovicích („h“). V rámci sídla Kopřivnice je nejvýznamnější rozvoj plánován v lokalitách Malá Luhová a Západní („i“ a „j“) v severozápadní části města a v lokalitě Podhůří („k“) na úpatí Bílé hory. Ostatní plochy jsou spíše drobnějšího charakteru arondující tvar sídla. Na základě územního plánu byly v zastavitelných plochách vypočteny následující obytné kapacity[49] - Tabulka 29:

Tabulka 29 Obytné kapacity zastavitelných plochách

Lokalita	Bytových jednotek	Obyvatel
d	45	121
e	25	70
f	29	80
g	20	54
h	45	123
i	49	131
j	43	115
k	35	96
Ostatní plochy	139	362
Celkem	**430**	**1152**

Z celkového počtu 1152 obyvatel je zhruba 2/3 obyvatel koncentrováno do výše vyčtených lokalit. Zbylá třetina je difuzně rozprostřena v území v podobě menších samostatných ploch.

Kapacita ploch určených k jiné funkci (než je bydlení) nebyla zkoumána.

[47] plocha BH, BI, SM, SV, SC, SM

[48] Tedy kde je podle platného ÚP hlavním nebo přípustným využitím bydlení

[49] Metodika stanovení kapacit: Zastavitelné plochy dle ÚP jsou redukované koeficientem 0,8 (viz odůvodnění ÚP). Redukované zastavitelné plochy pak byly vloženy do soustavy rovnic o dvou neznámých, ve které byl určen poměr bytových domů a rodinných domů dle odůvodnění ÚP:

$$počet\ RD * 1500 + počet\ BD * 300 = Zastavitelná\ plocha$$

$$počet\ BD * 2{,}3 = počet\ RD$$

Mapa 21 Zastavitelné plochy dle platného ÚP

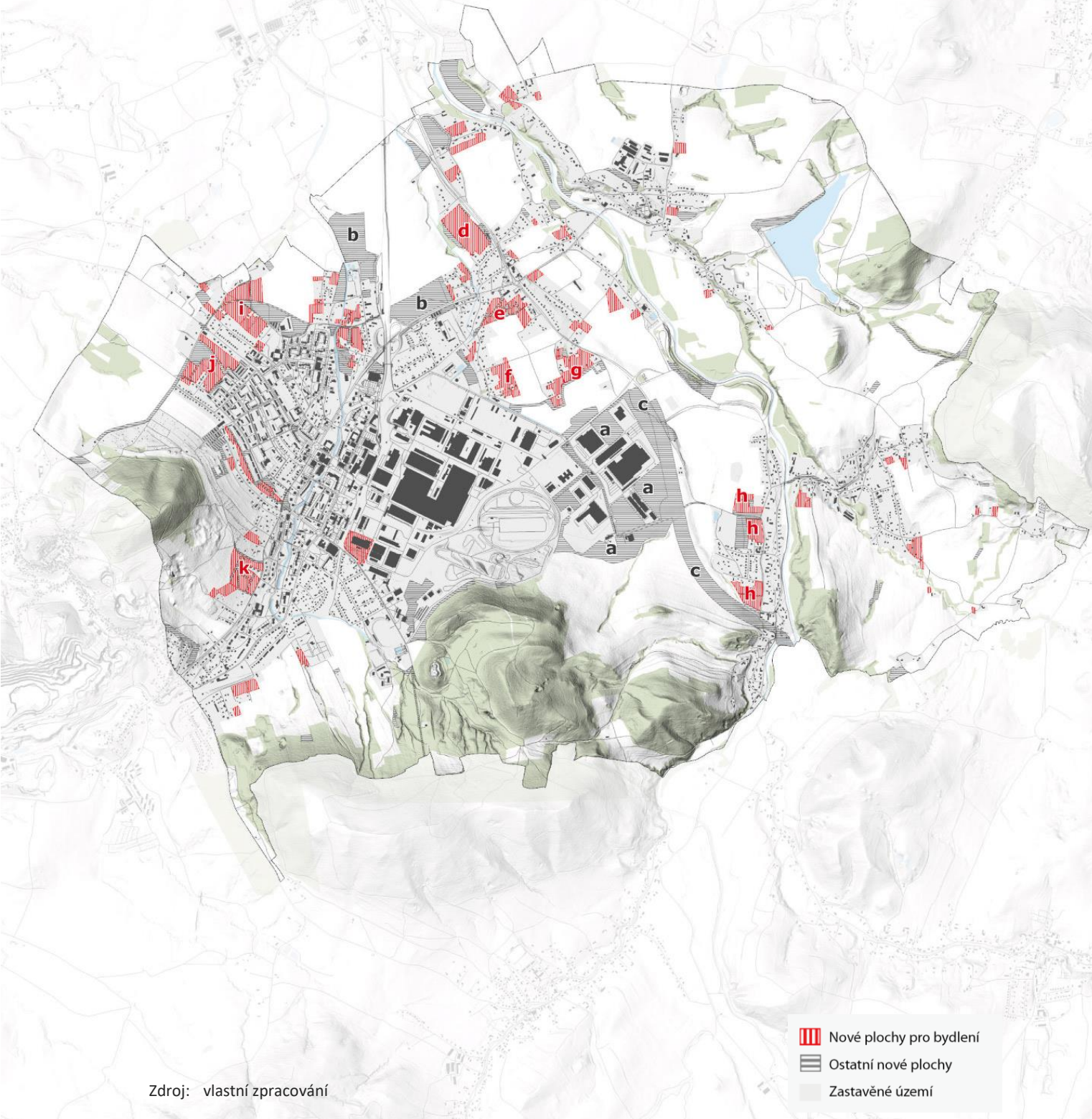

Zdroj: vlastní zpracování

Krok 3 Srovnání výstupů

Metodika (krok 1) předpovídá poptávku po **538 bytech v RD.** Územní plán počítá s plochou pro **300 bytů v RD[50].** Územní plán proto navrhuje **o 238 bytů v RD méně** (aneb rodinných domků), než vychází z metodiky.

Metodika předpovídá nutnost **asanace 1 237 bytů v BD.** Územní plán naopak navrhuje **130 nových bytů v BD.** Přebytek tak bude **navýšen na 1 367 bytů v BD.**

Územní plán navrhuje menší počet bytů v RD, než bude pravděpodobně potřeba, naopak stanovením ambice ve vybudování 130 nových bytů územní plán popírá kvantitativně popsané trendy ve vylidňování města.

Potřeba po větším počtu bytových jednotek v RD (tedy rodinných domech) v žádném případě neznamená nutnost v rozšiřování zastavitelných ploch!! Dle doporučení metodiky je v první řadě vhodné přehodnotit mix rodinných domů a bytových domů v územním plánu (odůvodnění). Následně je nutné propočtení a naplánování obytné hustoty v nových plochách, stanovení minimální a maximální velikosti pozemků i formy zástavby – ne všechny rodinné domy musí býti samostatné solitéry, například určitý typ poptávky uspokojí prostorově i finančně mnohem šetrnější řadové domy ne dvojdomky. V neposlední řadě je v metodice doporučeno důkladné prověření proluk ve městě, možnosti zahuštění stávající zástavby a stávající brownfields, které jsou v Kopřivnici hojně zastoupeny.

Krok 4 Posouzení jednotlivých rozvojových ploch

Lokalita „d“ patří mezi největší rozvojové plochy pro bydlení ve městě. Jedná se o plochu s kódem SM, tedy smíšenou městskou plochu, kde je předpoklad situování i jiných funkcí, než je bydlení. Při vhodném situování veřejné vybavenosti směrem k hlavní silnici a k vazbě na případnou zastávku BUS by mohlo dojít k synergii rozvoje plochy sloužící jak pro své obyvatele (rezidenty), tak pro obyvatele přilehlých lokalit v rámci Lubiny. Lokalita je dobře obsloužena blízkou malotřídkou. Naopak v současné době chybí v okolí MŠ. Vzhledem k nárůstu počtu obyvatel a potenciálu pro rozvoj základní veřejné vybavenosti stojí za prověření posun nebo vytvoření zastávky BUS pro spoje do centra města a do Příboru / Ostravy. Velmi znepokojivý je fakt, že se plocha nalézá na velmi hodnotné zemědělské půdě třídy 2, která se jinak na území města téměř nevyskytuje. V případě rozvoje tak dojde ke zničení velké části úrodné plochy, které má Kopřivnice celkově velmi málo.

Lokalita „e“ je v těsné návaznosti na křižovatku „U Jehlanu“ a její okolní zástavbu. Lokalita je dobře dostupná z BUS zastávky, která je obsloužena busy směr centrum města, směr Příbor, Ostrava a Frenštát pod Radhoštěm. Lokalita ovšem nesplňuje standard pěší dostupnosti ZŠ (malotřídky) Lubina a stejně tak není lokalita obsloužena MŠ.

Lokality „f“ a „g“ jsou okrajové lokality navržené mezi zástavbou Lubiny a průmyslovými areály. Lokality svou polohou vykazují všechny zámky periferní polohy: špatná dostupnost BUS, neobslouženost MŠ a ZŠ. Zejména v případě lokality „f“ je sporné situování nových domů jako druhý plán původní zástavby.

[50] Zajímavostí je markantní rozdíl čísla v odůvodnění Územního plánu a v Koncepci rozvoje bydlení města 2020 - 2026

Lokalita h je tvořena několika plochami, které přiléhají k hlavní silnici. Stejně jako lokality „f“ a „g“, tak i lokalita „h“ je velmi periferní. Lokalita je relativně dostupná BUS (spoje směr Kopřivnice a Frenštát pod Radhoštěm), ovšem zcela postrádá zajištění služeb ZŠ a MŠ.

Lokality „i“ a „j“ jsou (spolu s lokalitou „d“) největší rozvojové plochy pro bydlení ve městě. Vzhledem k velikosti lokalit a vzhledem k velmi vysoké frekvenci BUS, které zemím projíždějí (spoje směr Nový Jičín) stojí za zvážení zřízení zastávky BUS, která by lokalitu napojila na centrum města. Z hlediska vzdělávacího jsou lokality jsou obsloužené MŠ Jeřabinka a MŠ 17. listopadu. V případě školního vzdělávání pak lokalitu pokrývá pěší dostupnost ZŠ 17. listopadu.

Lokalita „k“ se nachází na úpatí kopce Bílá hora. Z hlediska dopravní obsloužení není lokalita vůbec pokryta BUS – ostatně stejně jako většina přilehlého okolí ulice Záhumení. Lokalita je pokryta MŠ Záhumení, MŠ Ignáce Šustaly a ZŠ Alšova. Z krajinného hlediska je tato lokalita dosti exponovaná, protože se nalézá na úpatí Bílé hory – jednoho ze dvou významných vrcholů ve města. Nekoordinovaná či příliš extenzivní expanze lokality by ohrozila krajinný ráz Bílé hory, konkrétně přechod zalesněného svahu v záhumenkové pole.

Mapa 22 Přehled všech ploch pro bydlení

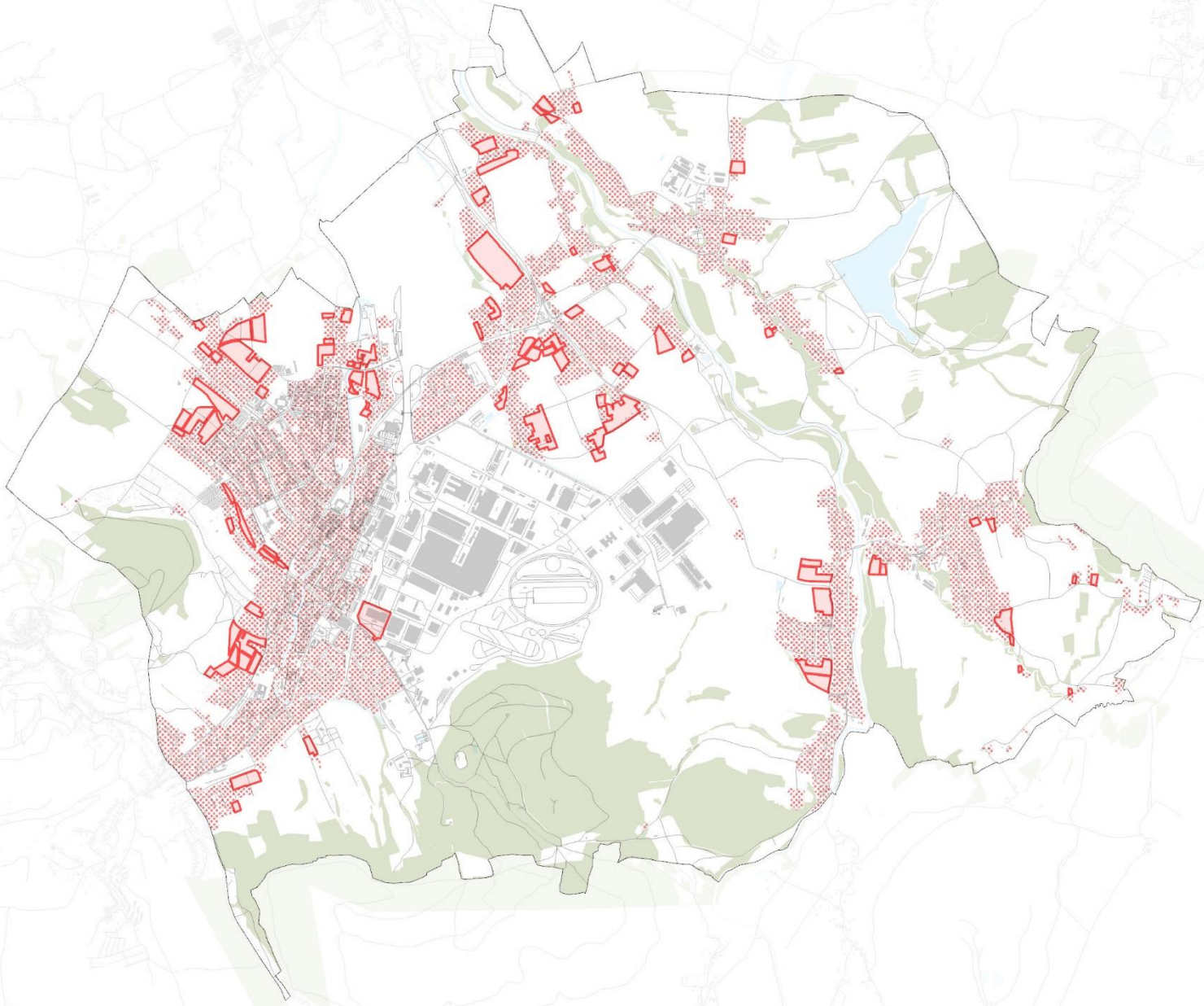

Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 23 Dostupnost a naplněnost MŠ

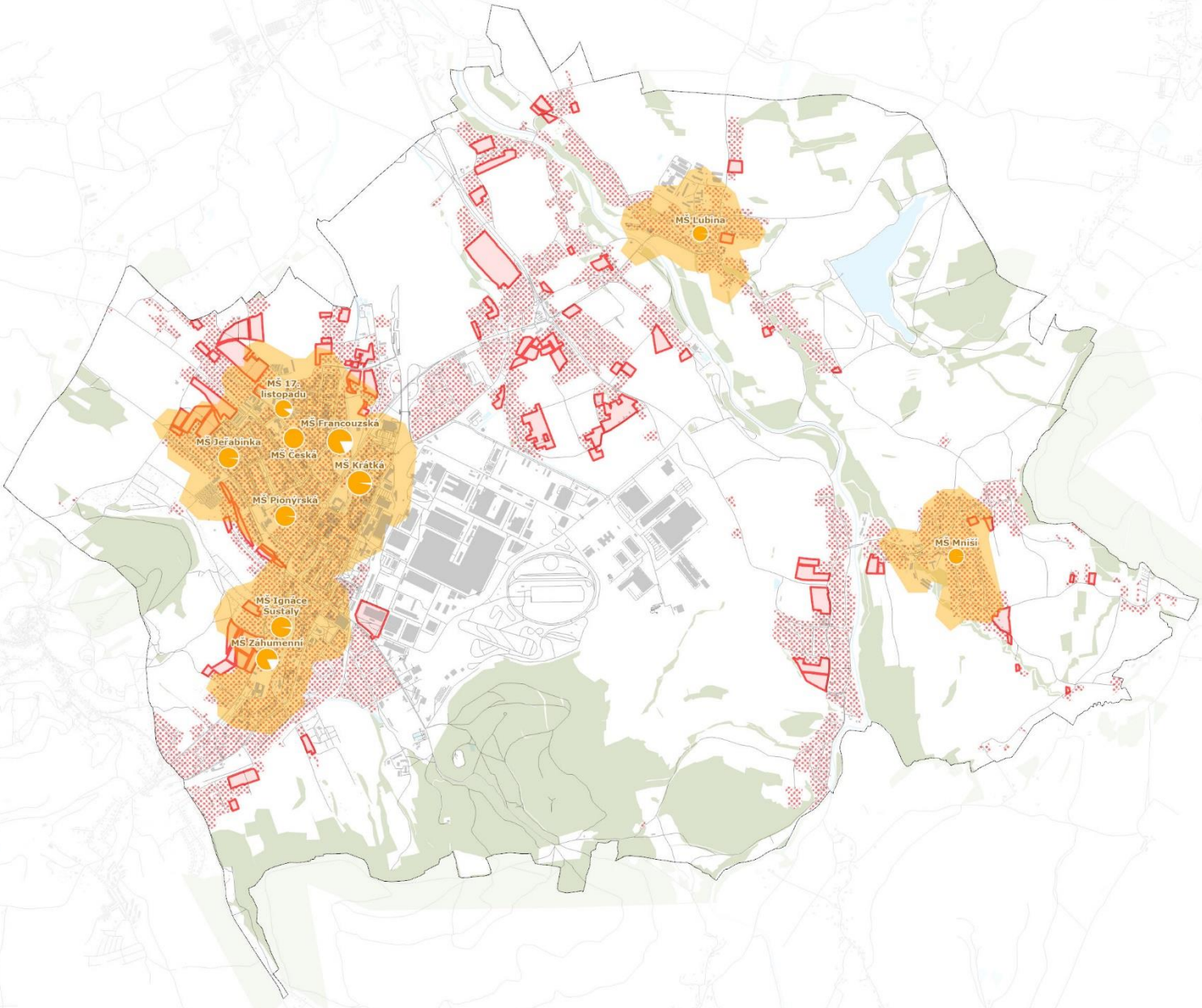

Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 24 Dostupnost a naplněnost ZŠ

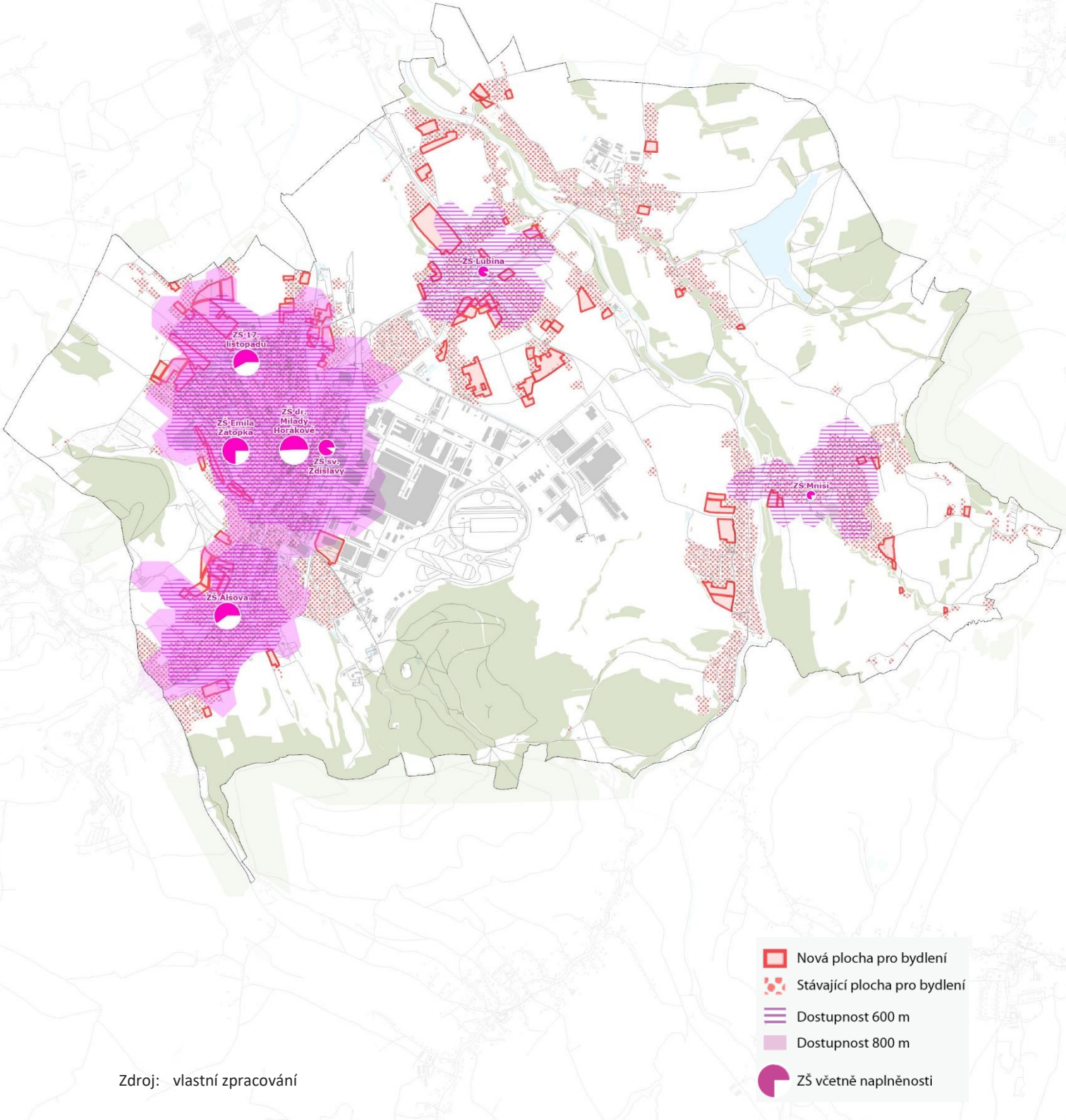

Zdroj: vlastní zpracování

Mapa 25 Četnost BUS spojů dle dostupnosti zastávek

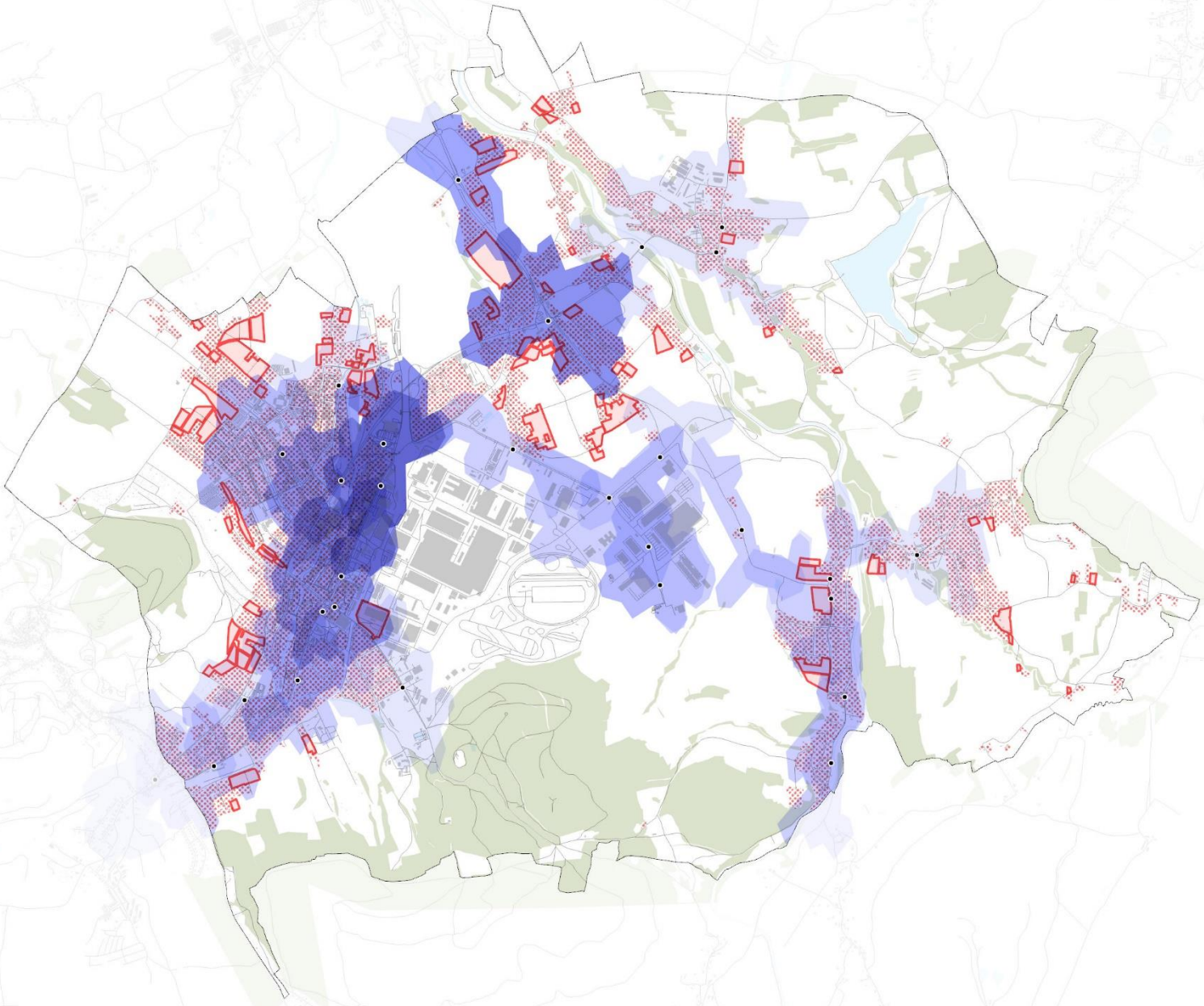

Zdroj: vlastní zpracování

Hlavní zjištění:

- *Kopřivnice je významné post-industriální město, které si za posledních 100 let prošlo velmi turbulentní proměnou. Kostru urbánní struktury tvoří dvě osy, které se setkávají v místech dnešního centra města a potvrzují tak jeho polohu (oproti lokaci centra původního z přelomu 19. a 20. století).*

- *Současné výzvy z hlediska rozvoje města spočívají zejména v plánování rozvoje obytných lokalit pro rodinné domy. Do roku 2030 bude v Kopřivnici poptávka po cca 500 rodinných domech. Naopak nabídka bytových jednotek v bytových domech bude značně převyšovat poptávku. Tento trend bude nutné z dlouhodobého hlediska řešit. (dle prognózy bude nutné asanovat cca 1200 bytů).*

- *Vysoká poptávka po bydlení v rodinných domech sebou přináší závažná témata:*

  i. *Prvním je otázka dostupnosti nejen občanské vybavenosti (ZŠ, MŠ, lékař), ale také vybavenosti komerční (potraviny, jiné obchody). Vzhledem k periferním pozicím rozvojových lokalit, vzhledem k neurčené urbánní struktuře v platném ÚP (včetně absence strategie rozmístění občanské vybavenosti) a vzhledem k nízké dostupnosti BUS spojů směřujících do centra města lze předpokládat velmi silnou vazbu obyvatel těchto lokalit na automobil[51]. Tímto dojde k výraznému navýšení automobilové dopravy v centru města, stejně tak k navýšení poptávky po parkování.*

  ii. *Druhým tématem je koordinace a etapizace rozvoje, dále pak zachování prostupů a vazeb na krajinu. V rámci ÚP není v žádné ploše stanovena etapizace. Vzhledem k návrhovému horizontu, který je minimálně 10 let, může výstavba v některých lokalitách trvat i desetiletí. Hrozí riziko roztroušení zástavby do (v některých místech) velmi hodnotné krajiny (zejm. lokalita „k“).*

  iii. *Třetím tématem je vztah těchto rozvojových lokalit s krajinou, neboť většina lokalit se nachází na rozhraní sídla a otevřené krajiny. Opominutí tohoto faktoru může vést k trvalému narušení hodnotného krajinného rázu města, ztrátě prostupnosti krajinou (přerušení původních cest a pěšin), k navyšování hygienické zátěže obyvatel lokalit (absence zábran proti prachu z polí a proti povrchové dešťové vodě) a snižování ekologické stability území (absence ekotonů na přechodech mezi zemědělskou krajinou a zastavěným územím).*

[51] Nejen pro dojíždění do práce, ale také pro denní nákupy a rozvoz dětí do škol, pro cesty k lékaři a podobě.

Příloha 1 Výpočet kapacity ploch dle územního plánu

lokalita	plocha dle ÚP	ha	m2	m2	redukce dle ÚP	m2 po redukci	m2 na BJ v RD	m2 na BJ v BD	poměr BD/RD	BJ v RD	BJ v BD	celkem BJ	ob na BJ	celkem OB
d	Z4Dr	6,34	63400	63400	0,8	50720	1500	300	0,70	31	14	45	2,68	**121**
	Z11Dr	0,4	4000											
	Z12Dr	0,64	6400											
	Z13Dr	0,2	2000											
e	Z14Dr	0,7	7000	36700	0,8	29360	1500	300	0,7	18	8	26	2,68	**70**
	Z15Dr	0,32	3200											
	Z16Dr	0,61	6100											
	Z48Dr	0,8	8000											
g	Z23Dr	3,38	33800	42500	0,8	34000	1500	300	0,7	21	9	30	2,68	**80**
	Z24Dr	0,87	8700											
f	Z25Dr	2,83	28300	28300	0,8	22640	1500	300	0,7	14	6	20	2,68	**54**
	Z2Vč	1,47	14700											
	Z3Vč	1,79	17900											
h	Z4Vč	1,46	14600	64300	0,8	51440	1500	300	0,7	32	14	46	2,68	**123**
	Z5Vč	1,19	11900											
	Z6Vč	0,52	5200											
	Z3Ko	1,85	18500											
i	Z6Ko	1,35	13500	69700	0,8	55760	1500	300	0,7	34	15	49	2,68	**131**
	Z29Ko	1,71	17100											
	Z31Ko	2,06	20600											
	Z8Ko	0,7	7000											
	Z38Ko	2,21	22100											
j	Z39Ko	1,46	14600	61600	0,8	49280	1500	300	0,7	30	13	43	2,68	**115**
	Z40Ko	1,54	15400											
	Z41Ko	0,25	2500											
	Z16Ko	0,79	7900											
	Z17Ko	1,45	14500											
k	Z18Ko	0,47	4700	50000	0,8	40000	1500	300	0,7	25	11	36	2,68	**96**
	Z19Ko	0,65	6500											
	Z20Ko	0,61	6100											
	Z21Ko	1,03	10300											

Příloha 2 Výpočet potřeby ploch pro bydlení

Základní vnitřní potřeba nových bytů

$$\frac{počet\ mladých\ 10\ až\ 24\ let}{2} - \frac{počet\ seniorů\ 65+\ let}{2} = \frac{3000}{2} - \frac{4127}{2} = \mathbf{-563\ BJ}^{52}$$

1) Vnitřní poptávka po nových bytech
   a. Poptávka po RD vyplývající z nevyhovující struktury bytového fondu

[%] obyvatel bydlících v RD v roce 2001 = 19,4 %

[%] obyvatel bydlících v RD v roce 2011 = 23,5 %

[%] obyvatel bydlících v RD v roce 2021 = 27,5 % (extrapolace)

[%] obyvatel bydlících v RD v roce 2031 = 32,5 % (extrapolace) – saturování hodnoty dle tab. kategorií obce (str. 13)

Mezi léty 2021 a 2031 naroste počet obyvatel Kopřivnice žijící v RD o 7 %

V roce 2031 bude v Kopřivnici cca 2200 ob. 32,5 % bude žít v RD = 7040. V současnosti žije v RD 5535 obyvatel, tedy:

$$\frac{počt\ obyvatel\ stanovených\ pro\ přesněhování\ do\ RD}{průměrná\ obsazenost\ bytů\ v\ RD} = \frac{1505}{2{,}8} = \mathbf{537\ BJ\ v\ RD}$$

   b. Poptávka po BD z důvodu trendu snižování obsazenosti bytů

$$\frac{počet\ obyvatel\ 2019}{počet\ obydlených\ bytů\ 2019} - \frac{počet\ obyvatel\ 2011}{počet\ obydlených\ bytů\ 2011} = \frac{21395}{9440} - \frac{22825}{9141} = -0{,}231\ ob/BJ$$

Počet ob./BJ 2011 2,497

[52] Dle metodiky, část B1.1.2 vyhodnocení odpadu bytů není pro Kopřivnici relevantní

Počet ob./BJ 2021 2,266
Počet ob./BJ 2031 1,995 (extrapolace) -> saturace min. hodnoty: 2,1

$$\frac{počet\ obyvatel\ 2019}{počet\ ob.v\ BJ\ 2031} - počet\ bytů\ 2019 = \frac{21395}{2{,}1} - 9141 = 748\ BJ\ v\ BD$$

Uspokojení poptávky opuštěnými byty obyvateli přesunutými do RD (b-a):

$$počet\ poptávaných\ BJ\ v\ BD - \frac{Obyvatel\ odcházejících\ do\ RD}{koef.ob\ na\ BJ\ 2031} = 748 - \frac{1503}{2{,}1} - = \mathbf{+33\ BJ\ v\ BD}$$

c. Vnější poptávka po bytech z důvodů migrace

Průměrné migrační saldo 2012-2021 = -150 ob./rok

$$\frac{Migrační\ saldo * let\ do\ návrhového\ horizntu\ ÚP}{koef.ob\ na\ BJ\ 2031} = \frac{150 * 10}{2{,}1} = \mathbf{-707\ BJ\ v\ BD}$$